A. A. R.

S.-II
Tom XIV
1891-92
Desb.

ANALELE

ACADEMIEI ROMANE

SERIA II. — TOMULŬ XIV.

1891—1892

PARTEA ADMINISTRATIVĂ ȘI DESBATERILE

BUCURESCI
LITO-TIPOGRAFIA CAROL GÖBL, STRADA DOAMNEI 16
1893.

ANALELE
ACADEMIEI ROMANE

SERIA II. — TOMULŬ XIV.

1891—1892

PARTEA ADMINISTRATIVĂ ŞI DESBATERILE

BUCURESCI
LITO-TIPOGRAFIA CAROL GÖBL, STRADA DOAMNEI 16
1893.

PARTEA I

PROCESELE VERBALE ALE ȘEDINȚELORŬ ORDINARE

DE LA

3 MAIŬ 1891 PÂNĂ LA 28 FEBRUARIŬ 1892

ACADEMIA ROMANA

SUMARELE ŞEDINŢELORŬ ORDINARE DIN ANULŬ 1891-92.

ŞEDINŢA DIN 3 MAIŬ 1891.

Preşedinţa d-luĭ *B. P. Hasdeŭ.*

Se cetesce telegrama prin care d-lŭ *Ion Ghica* mulţumesce pentru alegerea sa de Preşedinte alŭ Academieĭ pe anulŭ 1891-92.

Se cetescŭ scrisorile d-lorŭ Dr. Felix Bamberg şi Prof. O. Schrader, prin carĭ mulţumescŭ Academieĭ pentru alegerea lorŭ de membri corespondenţĭ.

Se dă cetire scrisoreĭ prin care d-na Anastasia Vlastò dela Craiova înscinţéză că dăruesce Academieĭ biblioteca medicală rĕmasă de la rĕposatulŭ sĕŭ soţŭ, Dr. Vlastò.

Se cetesce raportulŭ d-luĭ Cr. G. Cuţiana, ajutorŭ de bibliotecarŭ alŭ Academieĭ, prin care arată că a adusŭ de la Craiova tóte cărţile câte ĭ-aŭ fostŭ predate de d-na Vlastò pentru Academie.

— Se decide a se exprima d-neĭ Vlastò mulţumirile Academieĭ pentru preţiosulŭ darŭ.

Se cetesce adresa d-luĭ Agentŭ diplomaticŭ alŭ ţĕreĭ la Sofia, care trimete Vol. IV din «*Culegerea de folk-lore, de sciinţă şi de literatură*» publicată şi dăruită de Ministerulŭ bulgarŭ alŭ Instrucţiuneĭ publice.

Se primesce de la d-lŭ C. Mărăcineanu o colecţiune completă din «Lettre-journal de Paris», care s'a tipăritŭ în timpulŭ asediuluĭ Parisuluĭ de la 1870 şi s'a expediatŭ prin balonŭ.

Se cetesce adresa d-lorŭ fraţĭ Şaraga, librarĭ-anticarĭ în Iaşĭ, pe lângă care trimetŭ pentru colecţiunile Academieĭ 10 exemplare din medalia comemorativă bătută de dînşiĭ pentru jubileulŭ de 25 anĭ dela înălţarea pe tronŭ a M. S. Regeluĭ Carol I, care se va serba la 10 Maiŭ 1891.

D-lŭ *N. Ionescu* aduce aminte că viitórea şedinţă este a se ţiné în ḑiua de 10 Maiŭ, când se va serba jubileulŭ de 25 anĭ dela înălţarea pe tronŭ a M. S. Regeluĭ. D-sa cere ca să se hotărască modulŭ în care Academia va lua parte la acéstă serbare.

D-lŭ *I. Negruzzi* ḑice că trebue ca Academia să mérgă la Palatŭ *in corpore* la ora indicată în programulŭ publicatŭ, şi — în lipsa d-luĭ Preşedinte — unulŭ dintre Vice-Preşedinţĭ să presinte Regeluĭ felicitările Academieĭ pentru 10 Maiŭ.

D-lŭ *V. Maniu* ḑice că Comisiunea, care a întocmitŭ programa serbărilorŭ, a dispusŭ de Academie fără să o consulte şi ĭ-a destinatŭ unŭ locŭ în recepţiunĭ pe care ea nu'lŭ póte primi. Delegaţiunea să bine-voiască a interven spre a nu se aduce scădere prestigiuluĭ Academieĭ şi a fi pusă în posiţiune a-şĭ face datoria cu sânţenie.

D-lŭ *N. Ionescu* stăruesce ca Academia să facă o presentare demnă de dînsa, mergêndŭ *in corpore* şi adresândŭ Regeluĭ cuvinte de felicitare.

D-lŭ *Gr. Ştefănescu* propune să mérgă numaĭ membriĭ Delegaţiuneĭ, care este biuroulŭ representativŭ alŭ Academieĭ.

D-lŭ *V. A. Urechiă* stăruesce ca Academia să se presinte *in corpore* şi Preşedintele să facă o cuvîntare de felicitare.

D-lŭ *N. Ionescu* ḑice că trebue să se ţină în cursulŭ sĕptĕmâniĭ o şedinţă extraordinară, în care să se iea cunoscinţă, împreună cu Preşedintele, despre textulŭ cuvîntăriĭ care se va rosti în numele Academieĭ.

— Se decide a se ţiné o şedinţă extraordinară, pe care o va anunţa Delegaţiunea.

ŞEDINŢA DIN 17 MAIŬ 1891.

Preşedinţa d-luĭ *B. P. Hasdeŭ.*

D-lŭ Secretarŭ generalŭ *D. Sturdza* amintesce că marele patriotŭ Ioanŭ C. Brătianu, Membru onorarŭ alŭ Academieĭ, a încetatŭ din viaţă la Florica, în ḑiua de 4 Maiŭ a. c. Din partea Academieĭ s'a depusŭ o corónă pe mormîntulŭ ilustruluĭ rĕposatŭ.

D-lŭ Secretarŭ generalŭ comunică apoĭ că, neluându-se de Academie nicĭ o decisiune privitóre la felicitările ce eraŭ a se aduce M. S. Regeluĭ cu ocasiunea jubileuluĭ serbatŭ la 10 Maiŭ, pentru împlinirea a 25 anĭ dela înălţarea M. Sale pre tronulŭ Românieĭ, d-sa a mersŭ la Gherganĭ spre a lua înţelegere cu d-lŭ Preşedinte Ion Ghica, şi că amêndoĭ aŭ adresatŭ M. S. Regeluĭ următórea telegramă:

«Numĕrându-ne şi noĭ între ceĭ carĭ aŭ lucratŭ cu credinţă la fun-«darea mareluĭ edificiŭ alŭ Statuluĭ românŭ şi alŭ măríreĭ némuluĭ «românescŭ, venimŭ cu celŭ maĭ profundŭ respectŭ să depunemŭ în «acéstă ḑi solemnă la piciórele tronuluĭ Maiestăţiĭ Vóstre, Augustuluĭ «Protectorŭ alŭ Academieĭ Române, felicitările cele maĭ sincerŭ simţite «pentru prosperitatea şi întărirea Regatuluĭ şi a Dinastieĭ.»

M. S. Regele a binevoitŭ a trimete următorulŭ rĕspunsŭ:

«Cu prilejulŭ aniversăriĭ celuĭ de alŭ 25-lea anŭ alŭ domnieĭ Mele, «felicitările pline de însufleţire ce-Mĭ face Academia prin glasulŭ vene-«rabiluluĭ sĕŭ Preşedinte şi însoţitŭ de neobosıtulŭ Secretarŭ alŭ acesteĭ «însemnate instituţiunĭ, mărescŭ bucuria Mea şi Mĕ îndémnă neîncetatŭ «să-Mĭ fie scumpŭ acestŭ isvorŭ de viaţă naţională.»

P. S. S. Ep. Mechisedec presintă, din partea d-luĭ Dr. N. Calinderu, Membru corespondentŭ alŭ Academieĭ, o copie de pe unŭ manuscriptŭ cuprindêndŭ «Soma luĭ Şerbanŭ logofĕtulŭ pentru cheltuiala caseĭ dumi-sale Ioanŭ Cantacuzino, biv vel vistierŭ, pe anulŭ acesta, precum arată anume înăuntru. Létulŭ 1777 Ianuarie 1.» P. S. Sa ḑice că aceste socotelĭ casnice a uneĭ marĭ case boerescĭ sunt preţióse, fiindŭ

că daŭ o icónă despre traiulŭ casnicŭ alŭ boierilorŭ înainte de unŭ secolŭ.

P. S. Sa adaugă că d-lŭ Dr. Calinderu ĭ-a maĭ datŭ, spre a dăruì Academieĭ, copia de pe unŭ documentŭ dintr'o carte istorică armenéscă din biblioteca călugărilorŭ Mechitariştĭ dela Veneţia, privitóre la persecuţiunea urmată în Moldova în contra Armenilorŭ sub domnia luĭ Stefăniţă Vodă.

D-lŭ *Dr. I. Felix* presintă scrierea sa «Raportŭ generalŭ asupra higieneĭ publice şi asupra serviciuluĭ sanitarŭ alŭ Capitaleĭ pe anulŭ 1890.»

D-lŭ *Gr. G. Tocilescu* presintă a 4-a fasciculă din publicaţiunea sa «Neue Inschriften aus der Dobrudscha,» Viena 1891.

D-lŭ *D. Sturdza* presintă, din partea d-luĭ Ioanŭ Bogdanŭ, lucrarea sa «Ein Beitrag zur bulgarischen und serbischen Geschichtsschreibung,» estrasă din «Archiv für slavische Philologie»

De la Em. Sa Cardinalulŭ L. Haynald, membru onorarŭ alŭ Academieĭ, s'a primitŭ «Monumenta Vaticana historiam Regni Hungariae illustrantia,» Seria prima, Tomus VI.

D-lŭ *A. Papadopol-Calimachŭ* presintă în darŭ, din partea d-luĭ Preşedinte *Ion Ghica*, cartea: «Journey from Moscow to Constantinople in the years 1817, 1818. By William Macmichael» London 1819.

D-lŭ *D. Sturdza* presintă broşura «Das Datum auf den Philippinen von J. von Benko», Viena 1891.

Se cetesce scrisórea d-luĭ I Popŭ-Reteganu, care trimete câte-va poesiĭ poporale spre a se adauge la colecţiunea cedată de d-sa Academieĭ, şi cere a i se trimete continuarea publicaţiunilorŭ.

Se cetesce adresa prin care d-lŭ Directorŭ alŭ Licceuluĭ Lazărŭ din Capitală mulţămesce pentru publicaţiunile Academieĭ dăruite biblioteceĭ aceluĭ liceŭ.

ŞEDINŢA DIN 24 MAIŬ 1891.

Preşedinţa d-luĭ *B. P. Hasdeŭ.*

Se dă cetire scrisoreĭ prin care d-lŭ Emanoilŭ Ghedeonŭ de la Constantinopolŭ mulţumesce pentru alegerea sa de Membru Corespondentŭ alŭ Academieĭ.

Se cetesce scrisórea prin care d-lŭ G. I. Ascoli, membru onorarŭ alŭ Academieĭ, regretândŭ că la epoca, când i s'a anunțatŭ serbarea aniversăreĭ, nu se afla la Milano, face urărĭ pentru prosperitatea Academieĭ.

ȘEDINȚA DIN 31 MAIŬ 1891.

Președința d-luĭ *B. P. Hasdeŭ.*

Se dă cetire scrisoreĭ prin care d-lŭ K. de Szily, secretarŭ generalŭ alŭ Academieĭ ungare de sciințe, face cunoscutŭ că d-lŭ Victorŭ Janka, membru corespondentŭ alŭ Academieĭ Române, a încetatŭ din viéță la 9 Augustŭ 1890, și dă informațiunĭ asupra viețeĭ și activitățiĭ sciințifice a rĕposatuluĭ botanistŭ.

Se cetesce adresa prin care Direcțiunea liceuluĭ Mateiŭ Basarabŭ din Capitală cere a se da bibliotecei sale publicațiunile Academieĭ.

— Cererea se recomandă Delegațiuniĭ spre satisfacere.

ȘEDINȚA DIN 7 IUNIE 1891.

Președința d-luĭ *N. Ionescu.*

D-lŭ *Gr. G Tocilescu* cetesce memoriulŭ sĕŭ despre istoria vechilorŭ orașe grecescĭ (Callatis) Mangalia și Istropolis din Dobrogea.

— Se decide a se publica în *Anale.*

D-lŭ Secretarŭ generalŭ *D. Sturdza* presintă, din partea d-neĭ vĕduve Alecsandri, unŭ pachetŭ de manuscripte de ale rĕposatuluĭ V. Alecsandri, spre a se adauge la colecțiunea dată maĭ înainte.

D-lŭ Secretarŭ generalŭ *D. Sturdza* presintă, spre publicare în *Anale*, unŭ studiŭ de d-lŭ Ioanŭ Bogdanŭ sub titlulŭ «*Cronicele moldovenescĭ*

înaintea luĭ Urechiă.» Studiulŭ acesta cuprinde textele maĭ multorŭ cronice în limba slavă, dintre carĭ două cunoscute, iar treĭ găsite acuma în Rusia, tóte dinainte de Urechiă; textele sunt însoţite de traducerĭ, de note fórte amĕnunţite şi de unŭ studiŭ asupra fie-căreĭ cronice în parte şi asupra raportuluĭ tuturorŭ cu cronica luĭ Urechiă. Importanţa acestuĭ studiŭ este că presentă pentru prima óră cronicele moldovenescĭ în limba în care aŭ fostŭ scrise, adică în limba medio-bulgară, şi dă posibilitatea de a completa, îndrepta şi verifica o sumă de date păstrate în cronica luĭ Urechiă. Se lămuresce afară de acésta cestiunea izvórelorŭ luĭ Urechiă şi aprópe întréga desvoltare a literatureĭ istoriografice moldovenescĭ în epoca bizantino-slavonă, saŭ în epoca până la Urechiă.

D-lŭ *D. Sturdza* dăruesce pentru colecţiunile Academieĭ:

Charta fruntarielorŭ Munteniei de Căpitanulŭ Begenau. Manuscriptŭ.

Charta fruntarieĭ de la Dunăre a Munteniei. Manuscriptŭ din 1819.

Max Wirth, Allgemeine Beschreibung und Statistik der Schweiz, Zürich 1871—1875. 3 vol.

ŞEDINŢA DIN 14 IUNIE 1891.

Preşedinţa D-luĭ *B. P. Hasdeŭ.*

Se dă cetire adreseĭ Ministeriuluĭ Afacerilorŭ Străine cu No. 9.470, pe lângă care trimete publicaţiunea: *Missale glagoliticum Hervoiae Ducis Spalatensis, recensuerunt V. Jagić, L. Thallóczy, F. Wickhoff*, Vindobonae 1891. Acéstă însemnată publicaţiune, făcută în 110 exemplare, a fostŭ trimisă pentru Academie de către Guvernulŭ Imperialŭ austro-ungarŭ.

Se citesce scrisórea Comiteluĭ Tiburtius Károlyi, care trimete publicaţiunea «*Codex diplomaticus Comitum Károlyi de Nagy-Károly, 1253—1700,* Budapesta 1883—1887, în 4 volume.

ȘEDINȚA DIN 12 IULIE 1891.

Președința d-luĭ *B. P. Hasdeŭ.*

Se cetesce scrisórea d-neĭ Maria Peretz, prin care dăruesce pentru Biblioteca Academieĭ 4 volume legate și 3 nelegate din «Buciumulŭ» și «Trompeta Carpațilorŭ,» carĭ aŭ aparținutŭ chiar fundatoruluĭ și directoruluĭ lorŭ, Cesarŭ Bolliac.

D-lŭ *B. P. Hasdeŭ* rógă pe Academie să trămiță d-luĭ Eugène Rolland, directorulŭ revisteĭ folkloristice «Mélusine,» câte unŭ esemplarŭ din Nunta la Românĭ de d-ra E. Sevastos, Etymologicum magnum și Nunta la Românĭ de S. Fl. Marianŭ.

— Se decide a se trimete.

ȘEDINȚA DIN 16 AUGUSTŬ 1891.

Președința d-luĭ *B. P. Hasdeŭ.*

Ministeriulŭ Instrucțiuneĭ publice, cu adresa No. 7.349 Seria A, înaintéză în copie ordonanța, prin care Direcțiunea Biblioteceĭ Imperiale și Regale din Viena a fostŭ autorisată a da cu împrumutŭ cărțĭ și manuscrise bibliotecelorŭ publice din străinĕtate și acelora carĭ sunt sub privegherea Statuluĭ.

Ministeriulŭ Afacerilorŭ Străine, cu adresa No. 2.661 din 25 Iulie a. c., trimite din partea Comitetuluĭ internaționalŭ de mĕsurĭ și greutățĭ din Sèvres, treĭ volume din publicațiunile sale:

Travaux et mémoires du Bureau international des poids et mesures. Tome VII.

Comptes-rendus des séances de la première conférence générale des poids et mesures réunie à Paris en 1889.

Treizième rapport aux gouvernements signataires de la convention du mètre sur l'exercice de 1889.

Acelașĭ Ministeriŭ, cu adresa No. 13.075 din 25 Iulie a. c., trimite maĭ multe publicațiunĭ de ale Biurouluĭ centralŭ meteorologicŭ din Francia, ale Societățiĭ de etnografie din Paris, ale Societățiĭ Academice Indo-Chineze din

Francia, ale Academieĭ de sciinţe, de arte şi frumóse litere din Aix-en-Provence, ale Institutuluĭ Francieĭ, remise tóte Legaţiuneĭ nóstre din Paris pentru Academie.

Ministeriulŭ Cultelorŭ şi alŭ Instrucţiuneĭ publice, cu adresa No. 7.507 seria A, din 5 Augustŭ a. c., înaintézǎ o copie dupǎ adresa Ministeriuluĭ Afacerilorŭ Strǎine cu No. 10.943 din 22 Iulie a. c., în care se spune cǎ unŭ incendiŭ a distrusŭ în ḑiua de 27 Maiŭ mǎnǎstirea Simonŭ Petra din muntele Atos, în care se aflaŭ o mulţime de documente şi obiecte de la Domniĭ noştri pǎmînteni.

ŞEDINŢA DIN 6 SEPTEMBRE 1891.

Preşedinţa d-luĭ *B. P. Hasdeŭ.*

D-lŭ Vice-Preşedinte *B. P. Hasdeŭ* comunicǎ cu cea maĭ vie durere încetarea din viaţǎ a ilustruluĭ membru alŭ Academieĭ *Em Bacaloglo,* întîmplatǎ la 30 Augustŭ a. c., şi tot odatǎ comunicǎ urmǎtórea telegramǎ primitǎ de la Preşedintele nostru d-lŭ *Ion Ghica:*

«Cu durere aflu încetarea din viaţǎ a iubituluĭ nostru colegŭ Bacaloglo, omulŭ datorieĭ şi alŭ sciinţeĭ. Rogŭ presentaţĭ complimentele mele de condoleanţǎ familieĭ rĕposatuluĭ.»

— In semnŭ de doliŭ se ridicǎ şedinţa.

ŞEDINŢA DIN 27 SEPTEMBRE 1891

Preşedinţa d-luĭ *B. P. Hasdeŭ.*

Se primesce de la Ministeriulŭ Afacerilorŭ Strǎine nota Agenţieĭ diplomatice din Sofia, pe lângǎ care se trimete Academieĭ Tomulŭ V din *Culegere de folk-lore, de sciinţǎ şi de literaturǎ*, publicatǎ de Ministeriulŭ Instrucţiuneĭ publice alŭ Bulgarieĭ.

ŞEDINŢA DIN 4 OCTOBRE 1891.

Preşedinţa d-luĭ *St. Fălcoianu.*

D-lŭ *Gr. G. Tocilescu* comunică resultatulŭ explorărilorŭ sale archeologice făcute în vara anuluĭ 1891 la castrulŭ romanŭ de lângă Adam-Clissi.

Dupe ce prin săpăturile întreprinse anulŭ trecutŭ la turnulŭ Adam-Clissi s'a ajunsŭ până la plat-formă, s'a curăţitŭ basa şi totŭ terenulŭ dimprejur şi s'aŭ regăsitŭ tóte elementele necesare pentru restaurarea monumentuluĭ; rĕmânea de executatŭ cercetarea castruluĭ romanŭ din apropiere

In scopulŭ acesta, dela 25 Maiŭ până la 1 Iunie 1891, d-sa a studiatŭ partea topografică a localităţeĭ, şi dupe maĭ multe sondage, a constatatŭ că ruinele represintă o cetate romană (castrum stativum), de formă poligonală cu o lăţime de 300 metri şi lungime de 400 metri, avêndŭ în partea SE o altă fortăréţă adiacentă cu o lăţime de 90 metri şi o lungime de 115 metri. Cetatea era în părţile dintre N şi V multŭ maĭ bine întărită decât în cele-lalte, numĕrândŭ spre laturea vestică ḑece turnurĭ, dintre carĭ 9 de formă ovală, iar unulŭ pătratŭ cu architectură bine cunoscută a fortificaţiilorŭ romane.

Fie-care turnŭ avea o eşire de pietre pătrate destulŭ de întărită. La NNV se află unŭ turnŭ, chiar în colţŭ, iar la N 6 turnurĭ.

Partea estică pare a nu fi avutŭ verĭ-unŭ turnŭ, fiind simplă cu treĭ eşirĭ, din carĭ cele două din margine pentru persóne, ĭar cea din mijlocŭ pentru cară.

In partea SE se întinde fortăréţa adiacentă, care avea o intrare deosebită pe cósta déluluĭ şi se afla la unŭ nivelŭ maĭ josŭ decât corpulŭ principalŭ alŭ cetăţeĭ.

De jurŭ împrejurŭ cetatea era fortificată cu întărirĭ naturale şi artificiale.

In interiorulŭ cetăţeĭ se recunoscŭ încă urmele zidurilorŭ, unele la nivelulŭ terenuluĭ, altele maĭ josŭ, representândŭ numeróse edificiurĭ de mărimĭ şi forme diferite.

Săpăturile aŭ începutŭ în ḑiua de 1 Iunie cu 40 soldaţĭ, puşĭ la

dispoziţiune de către d-lŭ generalŭ Lahovari, Ministru de răsboiŭ.

După câte-va sondage, făcute în diferite părţĭ ale cetăţiĭ, s'a descoperitŭ în partea NE, pórta principală a castruluĭ aşezată între douĕ ţurnurĭ, s'aŭ desgropatŭ marginile turnurilorŭ la drépta şi la stânga, precum şi marginile porţiĭ, şi s'a constatatŭ că pórta principală are o lăţime de 3 m., 40 şi o lungime de 4m., 15; că bolta porţiĭ era formată din pietre marĭ cioplite, avêndŭ la mijlócŭ o rótă cu 8 spiţe. Intrarea este aşternută cu lespeḍĭ marĭ de piatră, late până la 1m., 60, pe carĭ se recunoscŭ urmele adâncĭ ale roţilorŭ de carǎ şi ale uneĭ circulaţiunĭ fórte active. Marea cantitate de ferŭ oxidatŭ indică loculŭ unde a fostŭ pórta cea mare de ferŭ şi póte şi altă pórtă maĭ mică.

Intre pietrele întrebuinţate la construirea porţiĭ, unele sunt sculptate cu diferite ornamente, spirale, bucranĭ; ele provinŭ de sigurŭ dela alte edificiurĭ, fiindŭ aci utilisate ca materialŭ de construcţiune.

Una din aceste pietre (anexa No. 1) pórtă chiar pe dînsa o inscripţiune a unuĭ *Nevius Palmas Theotimianus* pentru împĕraţiĭ Diocleţianŭ şi Maximianŭ şi pentru Caesariĭ Constantius şi Maximianus (a. 293—300), o probă că lagărulŭ a fostŭ reconstruitŭ maĭ târḍiŭ, probabilŭ de către împĕratulŭ Justinianŭ.

Altă piatră, găsită dinaintea porţiĭ maĭ în interiorŭ (anexa No. 2), este unŭ altarŭ ridicatŭ de unŭ centurionŭ alŭ legiuneĭ I Italice în onórea lăcaşuluĭ dumneḍeescŭ, Sóreluĭ neînvinsŭ [IN · IION · D · D · SOLI · INVICTO SACRVM], dovadă că la acéstă epocă o parte din legiunea I Italică staţiona aci.

O sculptură representândŭ Victoria saŭ altă divinitate cu o corónă în mână, o basă pe care se vĕdŭ labele a 4 leĭ, diferite obiecte de metalŭ şi arme, monede, o cărămidă cu jocŭ de ţintarŭ pe dînsa şi maĭ multe schelete omenescĭ, alcătuescŭ obiectele desgropate la intrarea principală.

S'aŭ curăţitŭ apoĭ intrările altorŭ treĭ turnurĭ, din carĭ unulŭ pătratŭ, situate în aceeaşĭ direcţiune vestică. In partea opusă, spre rĕsăritŭ, s'a desgropatŭ pórta corespunḍĕtóre porţiĭ principale a cetăţiĭ, care se deschidea spre oraşŭ, însă fórte deteriorată, aşa că abia câte-va pietre pătrate aŭ maĭ rĕmasŭ la loculŭ lorŭ; pórta are 2m,60 lăţime şi 4m.,15 lungime.

Intre ruinele zidului s'aŭ găsitŭ diferite obiecte de ferŭ, de bronzŭ, lutŭ și sticlă, precum și 16 monete imperiale și bizantine.

Săpăturile din interiorulŭ cetății aŭ datŭ la ivélă:

1. In partea estică lângă *via principalis*: zidurile uneĭ basilice creștine, avêndŭ o lungime de 33$^{m.}$ și lățime de 15^{m},50 și a unuĭ numĕrŭ de construcțiunĭ adiacente. Zidulŭ bisericeĭ are o grosime de la 1$^{m.}$—1$^{m.}$,40; păreții eraŭ văruiți și împodobiți de ambele fețe cu niște liniĭ în formă de $ cuprinse între două chenare paralele, ornamentare cu totulŭ simplă din primiĭ seculĭ aĭ creștinismuluĭ. Se constată basele colónelorŭ ce susțineaŭ edificiulŭ, din carĭ unŭ fragmentŭ cu cruce pe dînsulŭ s'a aflatŭ în interiorŭ; altŭ fragmentŭ de marmură cu o cruce mare bizantină, candele în formă de cruce și două monete ale împĕratuluĭ Constantinŭ sunt găsite totŭ aci.

2. La mică distanță de zidurile basiliceĭ s'a datŭ peste unŭ mare edificiŭ construitŭ din pietre pătrate, care, după întinderea sa și după înălțimea colónelorŭ (2^{m},70), se presupune a fi palatulŭ pretorianŭ (praetorium).

3. Unŭ edificiŭ totŭ așa de întinsŭ a începutŭ să se desgrópe în fața porțiĭ căieĭ principale: cincĭ camere aŭ eșitŭ până acum la lumină, din carĭ o sală mare cu colóne. O copită de calŭ în marmură arată existența uneĭ statue marĭ equestre.

Intre pietrele întrebuințate în construcțiune, două din ele pórtă pe dînsele inscripțiunĭ.

Una (anexa No. 3 și 4) lungă de 2^{m},23 și lată de 1$^{m.}$, conține în partea stângă epitafulŭ *Iulieĭ Surilla* (anexa No. 4); iar în drépta alŭ *Iulieĭ Valentina*, fica luĭ *Julius Valentinus bis duumvir[alis]* **Munic[ipii] Trop[aei]**, adică fostŭ în două rîndurĭ duumvir alŭ municipiuluĭ Tropaeum (anexa No. 3).

4. In partea NNE s'a aflatŭ unŭ fragmentŭ de altarŭ închinatŭ luĭ *Deo Sancto Apollini* (anexa No. 5); iar în ḑiua de 15 Iulie s'a găsitŭ în colțulŭ unuĭ zidŭ, nu departe de pretoriŭ, o piatră cu inscripțiune (anexa No. 6) ridicată de către *orășeniĭ* **Traianenses Tropaeenses** *în onórea împĕratuluĭ Traianŭ, în anulŭ 115—116 d. Chr., fiindŭ*

guvernatorŭ alŭ Mesieĭ inferióre Q. Roscius Murena Coelius Pompeius Falco.

Afară din castru, în partea NW, s'a aflatŭ unŭ fragmentŭ de inscripțiune latină (anexa No. 7) și două fragmente dintr'o diplomă militară de bronzŭ (tabula honestae missionis) (anexa No. 8*a* și 8*b*), carĭ, judecândŭ după numele cohortelorŭ auxiliare menționate în ele și după începutulŭ numeluĭ guvernatoruluĭ provincieĭ Mesieĭ Inferióre: P. CAL[purnius Macer Rufus], sunt fragmentele uneĭ diplome a împĕratuluĭ Traianŭ din anulŭ 112—115 d. Chr.

La 25 Augustŭ săpăturile aŭ încetatŭ, din causă că soldațiĭ fură rechemațĭ.

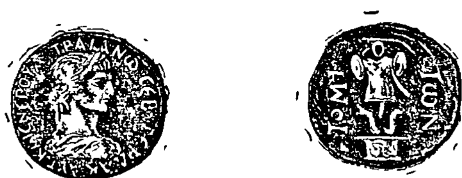
După acéstă expunere, d-lŭ Tocilescu trece la conclusiunile, ce se potŭ trage din monumentele epigrafice descoperite: ele vinŭ ca să confirme opiniunea emisă de d-sa în sînulŭ Institutuluĭ Archeologicŭ din Roma (ședința din 11/23 Ian. 1891), la Societatea Archeologică și Filologică din Viena (ședința din 12/24 Febr acelașĭ anŭ), cum și în ședința Academieĭ Române dela 15 Aprilie 1891, că la Adam-Clissi a trebuitŭ să existe unŭ vechiŭ orașŭ și că acestŭ orașŭ a avutŭ numele de *Tropaeum*.

Părerea acésta o sprijinea pe o inscripțiune (anexa No. 9) găsită lângă Adam-Clissi și publicată încă din 1882, în care se cetesce: ORDO SPLENDIDISSIMA MVN. TROP., adică: *Mun[icipii] Trop*[aei]. Pe lângă acéstă dovadă epigrafică d sa maĭ invocà atuncĭ autoritatea scriitoruluĭ bizantinŭ Hierocles, care în opera sa *Synecdemos* [Veterum Romanorum itineraria, ed. Weseling p. 637], enumĕră între orașele provincieĭ *Scythieĭ* [adică Dobrogeĭ], orașulŭ Τροπαῖος.

Acum alte două pietre vinŭ să întărescă opiniunea sa: una (anexa No. 3) care vorbesce de unŭ duumviralŭ alŭ Municipiuluĭ Tropaeum [Municipium Tropaeum], cea-laltă (anexa No. 6), care constată existența orașuluĭ *Tropaeum Trajanum* deja la a. 115—116 d. Chr., și prin acésta ridică orĭ-ce îndoială ce ar maĭ puté avé cine-va asupra caracteruluĭ monumentuluĭ circularŭ dela Adam-Clissi și maĭ alesŭ asupra epoceĭ sale: *Acestŭ monumentŭ circularŭ este unŭ trofeŭ; elŭ a fostŭ înălțatŭ de împĕratulŭ Traianŭ, după cucerirea Dacieĭ,*

în anulŭ 108—109; viculŭ ce începuse să se formeze în préjma monumentuluĭ a luatŭ numele însușĭ alŭ monumentuluĭ: **Tropaeum Trajanum,** *acésta deja în epoca luĭ Traianŭ,* și curând dupe aceea din *vicus* elŭ a devenitŭ *municipium,* cum ne apare pe cele două inscripțiunĭ sus menționate.

Cu acéstă ocasiune d-lŭ Tocilescu atinge și cestiunea, dacă monumentulŭ Adam-Clissi figuréză pe monetele din timpulŭ luĭ Traianŭ D-lŭ Pick, cunoscutulŭ numismatŭ din Zürich, a atrasŭ atențiunea specialiștilorŭ asupra uneĭ monete bătute de orașulŭ Tomis, în care pe avers

Moneta orașuluĭ Tomis.

se vede bustulŭ luĭ Traianŭ cu titulatura împĕratuluĭ în casulŭ dativŭ «Impĕratuluĭ Caesar Nerva Traianŭ augustulŭ, germaniculŭ, daciculŭ» **AYT. KAIC. NEPOYA TPAIANΩ CЄB ΓΕΡ ΔΑΚ,** iar pe revers se află unŭ *tropaion* compusŭ din cască, lorică, scuturĭ și *ocreae* și înălțatŭ pe o *basă,* avêndŭ legenda **TOMITΩN**.

In acestŭ *trofeŭ cu basă* trebue recunoscutŭ monumentulŭ dela Adam-Clissi și anume: nu trofeulŭ propriŭ ḑisŭ cu basa sa sexagonală de d'asupra coperișuluĭ, nu partea adică superióră a monumentuluĭ circularŭ, ci însĕșĭ basa cilindrică a monumentuluĭ cu trofeulŭ de d'asupra fără basa sexagonală.

In sprijinulŭ acesteĭ părerĭ d-lŭ Tocilescu invócă împrejurarea, că pe exemplarulŭ ce posedă Musĕulŭ din Bucurescĭ din acéstă monetă, ca și pe celŭ din Milan, basa trofeuluĭ nu este *óblă,* ci *lucrată,* cea-ce denotă intențiunea artistuluĭ de a representa: nu o față a sexagonuluĭ, saŭ a baseĭ propriŭ ḑise, care era óblă, ci partea inferióră a monumentuluĭ circularŭ cu îmbrăcămintea sa, compusă dintr'unŭ șirŭ de bas-reliefurĭ alternândŭ cu colóne între două frise.

Obiecțiunea, că pe moneta în cestiune basa este maĭ mică în înăl-

ţime decât trofeulŭ şi aprópe egală cu dînsulŭ în lăţime, se póte în lătura, admiţêndŭ neexperienţa gravoruluĭ.

Dar şi într'unŭ casŭ şi într'altulŭ, aflarea unuĭ trofeŭ cu basă pe o monetă bătută de oraşulŭ Tomis avêndŭ pe aversŭ bustulŭ luĭ Traianŭ şi titulatura împĕratuluĭ în casulŭ dativŭ, ca o dedicaţiune, este o preţıósă dovadă sincronică pentru existenţa unuĭ monumentŭ triumfalŭ în Dobrogea, şi acestŭ monumentŭ nu póte fi altulŭ decât *tropaeum* alŭ luĭ Traianŭ dela Adam-Clissi.

D-lŭ Tocilescu încheiă comunicaţiunea sa cu o observaţiune a naturalistuluĭ Agassiz, citată de d-lŭ Hasdeŭ în *Istoria critică a Românilorŭ*: «De câte orĭ sciinţa constată unŭ faptŭ noŭ, vulgulŭ strigă în primele momente că nu este adevĕratŭ; apoĭ maĭ târḑiŭ, că nu e conformŭ cu teologia; în fine, la urma urmelorŭ, ca să-şĭ împace consciinţa, ḑice că nu este ceva noŭ.»

A N E X E

No. 1.

O lespede de pétră de varŭ, din care se păstréză numaĭ o bucată stricată cu ciocanulŭ spre a fi pusă în zidire.

Cele dıntâĭ treĭ rîndurĭ ale inscripţiuneĭ săpate strâmbŭ şi neregulatŭ se întrerupŭ printr'o corónă, ce ocupă jumĕtate lespedea.

Literele puţin săpate sunt pe alocurea şterse.

Monumentulŭ nu e încă transportatŭ la Musĕŭ.

//OLBIOPOLT
//VTI A D *coróna impp. D*
IOCLETIANIET *maximiani augg et constant-*
II.ET MAXIMIANI· NOBILISSIM *orum caesa-*
RVM NEVIVS PALMAS TIEOTIMIANVs

No. 2

Altarŭ de pétră de varŭ cu inscripţiune rĕŭ săpată şi maĭ multŭ ştérsă. Nu e încă adusŭ la Musĕŭ.

IN · HON · D · D
SOLI · INVICTO
SACRVM
Q · LVCILIVS
PIS / / NVS · 7
LEG · I · ITAL
V · S · L · M

In hon(orem) d(omus) d(ivinae) Soli invicto sacrum, Q(uintus) Lucilius Pis [ci] nus centurio leg(ionis) primae Ital(icae), v(otum s(olvit) l(ibens) m(erito).

adică:

«Altarŭ consacratŭ în onórea lăcaşuluĭ dumneḍeescŭ, Sóreluĭ neînvinsŭ, Q. Lucilius Piscinus, centurionele legiuneĭ prime Italice, a îndeplinitŭ voiosŭ pietosulŭ jurămîntŭ celuĭ ce a bine-meritatŭ.»

Legiunea I Italică avea lagărulŭ sĕŭ principalŭ în cursulŭ seculuĭ alŭ II şi alŭ III la *Novae* (astăḍĭ Steklen lângă Şiştov), unde o indică şi *Notitia Dignitatum* (ed. Otto Seeck pag. 90), pe lângă Sexaginta-prista (aḍĭ Rusciuc). Pe temeiulŭ înscripţiuneĭ de maĭ sus, trebue să admitemŭ, că pe la finele seculuĭ alŭ III-lea, dacă nu şi maĭ înainte, unŭ detaşamentŭ alŭ acesteĭ legiunĭ se găsea în lagărulŭ de la Adam-Clissi.

No. 3 şi 4

Lespede de pétră de varŭ avêndŭ 1 m. de înălţime, 2 m. 23 lăţime şi 0 m. 32 grosime, spartă în maĭ multe bucăţĭ. Se păstréză în Musĕulŭ naţionalŭ din Bucurescĭ.

Pe acestŭ monumentŭ se află două inscripţiunĭ: una (No. 3) săpată în partea dréptă maĭ cu multă îngrijire, este maĭ vechiă decât cea din stânga (No. 4).

Prima este epitafulŭ Iulieĭ Valentina, fiica luĭ Iulius Valentinus şi nepóta Iulieĭ Surilla. A doua este epitafulŭ acesteĭ Iulia Surilla, care a muritŭ în urma nepóteĭ sale Iulia Valentina.

No. 3.

D M
IVLIAVALENTINAQVAE
VIXANN XI DIESLVIIII
IVLVALENTINVSBIS
IIVIRALMVNICTROP
PATEREIVSCVMIVLIA
SVRILLAAVIAEIVS
POSVITNEQVIPOSHOC
APERVERITDABETFIS
CODVOMILQVINCENTOS

D(*is*) *M*(*anibus*, *Iulia Valentina quae vix*(*it*) *ann*(*is*) *XI dies LVIIII*, *Iul*(*ius*) *Valentinus bis duumviral*(*is*) *munic*(*ipii*) *Trop*(*aei*), *pater eius*, *cum Iulia Surilla avia eius posuit; ne qui*(*s*) *pos*(*tea*) *hoc aperuerit*, *dabet* (sic) *fisco denarios duomil*(*ia*) *quingentos.*

Adică:

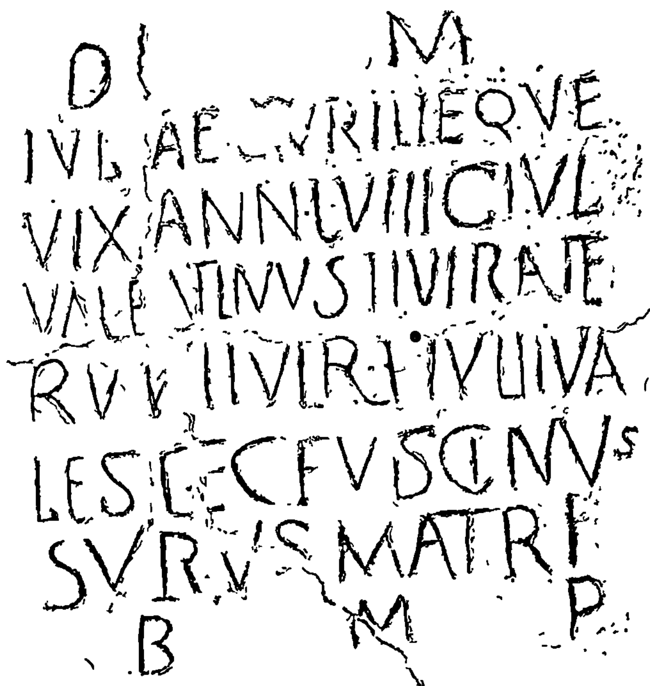
«Sfintelorŭ umbre, Iulia Valentina care a trăitŭ anĭ 11, ḑile 59, Iulius Valentinus, fostŭ în douĕ rêndurĭ duumviralŭ alŭ municipiuluĭ Tropaeum, tatălŭ eĭ împreună cu Iulia Surilla bunica eĭ, a pusŭ (epitafulŭ). Pentru ca nu cine-va în urmă să deschidă acestŭ (mormîntŭ), va plăti fisculuĭ 2.500 denarĭ.»

Duumvirales se numiaŭ foştiĭ *duumviri*, adică magistraţiĭ municipalĭ ceĭ maĭ înalţĭ, carĭ se alegeaŭ în fie-care anŭ. In calitate de *duumvirales* saŭ *duumviralicii*, eĭ făceaŭ parte din Senatulŭ municipiilorŭ saŭ coloniilorŭ, venindŭ în rangŭ dupe *quinquennalicii* saŭ *duumviri quinquennales*, ce eraŭ însărcinaţĭ cu facerea censuluĭ.

Iulius Valentinus fusese de două orĭ duumvir în municipiulŭ Tropaeum, cea-ce se considera ca o însemnată onóre.

Pentru ca mormînturile să fie respectate, să nu se înstrăineze şi să nu se violeze, era obiceiŭ a se prescrie diverse penalităţĭ în banĭ, în favórea fisculuĭ, a municipielorŭ saŭ a colegielorŭ sacerdotale. Cf. indicele volumelorŭ din *Corpus Inscriptionum Latinarum;* între altele vol. IX, No. 1010: «*si quis eum aperberit, fisco dabit sestertios D ;*» No. 5860. «*contra quae si quis fecerit, dabit fisco denarios X milia.*» Idem, Wilmanns, *Exempla inscriptionum latinarum, index.*

No. 4.

D(is) m(anibus) Iul[i]ae [S]urill(a)e, qu(a)e vix(it) ann(os) L VIII; C(aius) Iul(ius) Vale[n]tinus duumviral(is), iteru[m] duumvir [e]t Iulii Vales et C(aius) Fuscinus Surus, matri b(ene) m(erenti) p(osuerunt).

Adică:

«Sfintelorŭ umbre ale Iulieĭ Surilla, care a trăitŭ 58 anĭ; Caius Iulius Valentinus duumviralŭ, de două orĭ duumvir, şi Iuliĭ Vales şi Caius Fuscinus Surus, puseră (monumentulŭ) mumeĭ lorŭ, care a bine-meritatŭ.»

Este decĭ vorba despre Iulia Surilla, ce figurézā în inscripţia precedentă (No. 3) şi care era mama luĭ Caius Iulius Valentinus, a luĭ Iulius Vales şi Caius Iulius Fuscinus Surus.

Judecândŭ dupe forma literelorŭ, ambele inscripţiunĭ datézā de pe la finele secoluluĭ alŭ III-lea.

No. 5.

Altarŭ de pétră de varŭ sfărămatŭ în maĭ multe bucăţĭ şi cu inscripţiunea stricată, din care se maĭ vĕdŭ următórele:

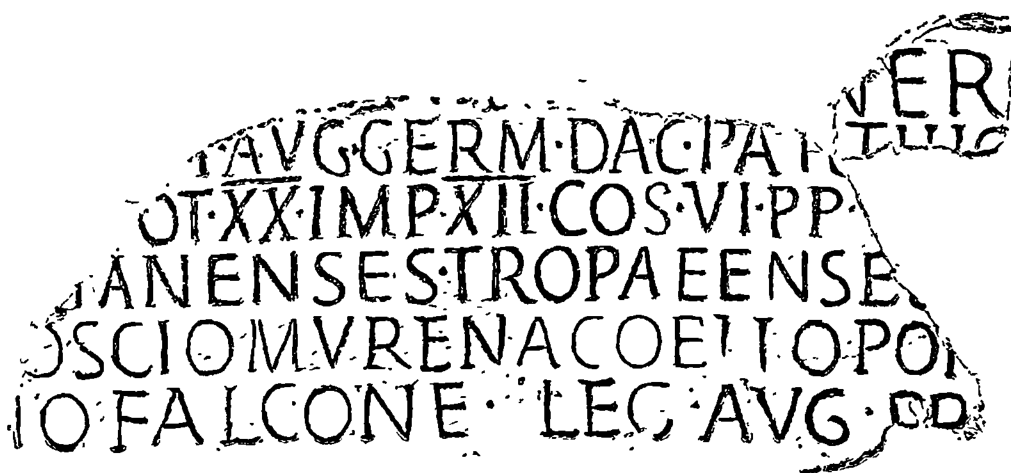
D E O
S A N C T O
A P O L L I N I
I I I I I I I I I
I I I I A L D I
I I I I I I I I

Deo Sancto Apollini .....
adică:
«Deuluĭ celuĭ Sântŭ Apolline ....»

No. 6.

Basă de pétră de varŭ, înaltă de 0 m. 65, lată 0,95 şi grósă 0,80, avêndŭ în partea superióră o scobitură largă 0 m. 46 şi lungă 0,63.

S'a aflatŭ într'o zidire din interiorulŭ lagăruluĭ, fiindŭ întrebuinţată ca materialŭ de construcţiune. Se păstrézā în Museulŭ naţionalŭ de anticităţĭ.

[Imp(eratori) Caes(ari), divi Nervae f(ilio), N]er[vae Traiano op]t(imo) aug(usto), Germ(anico), Dac(ico), Parthic(o), [p(ontifici) m]aximo), [trib(unicia p]ot(estate XX, imp(eratori) XII, co(n)s(uli) VI, p(atri) p(atriae); [Tra] ianenses Tropaeense[s Q. R] oscio Murena Coelio Po[mpe] io Falcone leg(ato) aug(usti) pr(o) [pr(aetore)]».

Traducerea:

«Impĕratuluĭ Cesar, fiuluĭ divinuluĭ Nerva, luĭ Nerva Traianŭ, celuĭ prea bunŭ augustŭ, germaniculuĭ, daciculuĭ, parthiculuĭ, pontificeluĭ maximŭ, avêndŭ puterea tribuniciană a XX, fiindŭ (aclamatŭ) împĕratŭ de 12 orĭ, fiindŭ consulŭ de 6 orĭ, pĕrinteluĭ patrieĭ, Traianeniĭ Tropaeenĭ (ridică monumentulŭ), Q. Roscius Murena Coelius Pompejus Falco, fiindŭ guvernatorŭ alŭ provincieĭ».

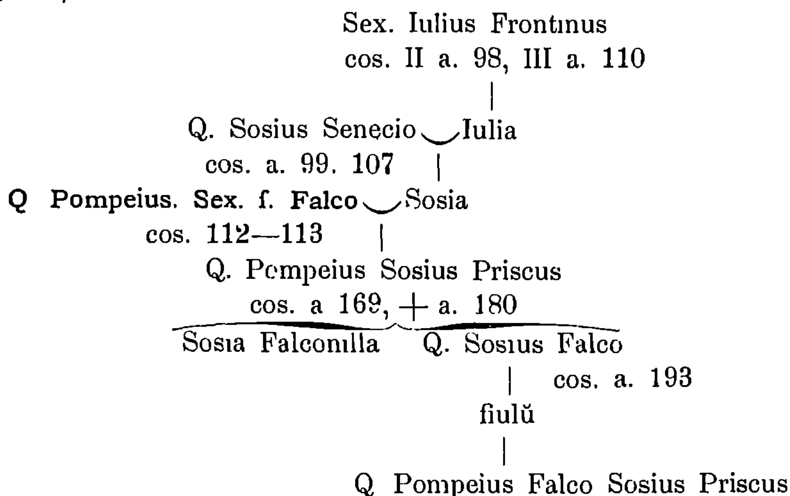
A XX-a putere tribuniciană a luĭ Traianŭ corespunde anuluĭ 115/116 dupe Christosŭ; decĭ acésta este data monumentuluĭ nostru.

Traianenses Tropaeenses nu potŭ fi decât locuitoriĭ aşezămintelorŭ ce se stabilise în préjma Tropaeuluĭ luĭ Traianŭ, aşezăminte carĭ probabilŭ la epoca acésta nu eraŭ, din punctulŭ de vedere politicŭ, decât unŭ *vicus* (satŭ) cu numele *Tropaeum Traianum*, ceea-ce şi explică de ce numele *Traianenses Tropaeenses* stă în casulŭ nominativŭ. Puţinŭ maĭ târdiŭ acestŭ *vicus* a căpĕtatŭ dreptulŭ de *cetate* şi anume *municipiŭ*, cum figuréză în inscripţiunea de maĭ susŭ (No. 3) şi în cea de maĭ la vale (No. 9) cu numele *Municipium Tropaeum*.

Guvernatorulŭ Moesieĭ inferióre *Q. Roscius Pompejus Falco* ne este cunoscutŭ din alte inscripţiunĭ şi mărturiĭ antice. Elŭ era unŭ bunŭ amicŭ alŭ luĭ Pliniŭ celŭ tînĕrŭ, care-ĭ adreséză maĭ multe scrisorĭ (I, 23, IV, 27, VII, 22, IX, 15), din care se vede că în anulŭ 98 Falco a fostŭ tribunŭ alŭ poporuluĭ. O marmură, ce se păstréză în museulŭ din Vaticanŭ la Roma, (C. I. L. X, 6321) înşiră tóte funcţiunile şi demnităţile ce a ocupatŭ. Elŭ a comandatŭ Legiunea V Macedonică în primulŭ rĕsboiŭ alŭ luĭ Traianŭ cu Daciĭ (anulŭ 101—103 d. Chr.) şi s'a distinsŭ prin vitejia sa, dobândindŭ decoraţiunĭ militărescĭ; a guvernatŭ provincia Licia şi Pamphylia probabilŭ de la 103—106, apoĭ provincia Judeia, de la 106—109, când comanda şi Legiunea X Fretensis (Cf. Plinius, VII, 22); în anulŭ 109 s'a întorsŭ la Roma şi a fostŭ numitŭ curatorŭ alŭ şoseliĭ Traiane (*curator viae Traianae*). Dupe aceea a devenitŭ consulŭ, probabilŭ între aniĭ 112 şi 113, şi dupe eşirea din consulatŭ, Traianŭ l'a trimisŭ guvernatorŭ în Moesia Inferióră. Epoca legaţiuneĭ sale în acéstă provincie o putemŭ determina cu deplină siguranţă; căcĭ dintr'o altă inscripţiune găsită de noĭ în oraşulŭ Constanţa şi publicată în revista vienesă *Archaiol-epigr. Mittheilungen aus Oesterreich, Vol. VI, pag. 12 No. 20* (= suplementulŭ volumuluĭ III din Corpus Inscript. Latinarum, No. 7.537), resultă că Falco era încă guvernatorŭ alŭ Moesieĭ inferióre în anulŭ 116/117. Pe la

începutulŭ domnieĭ împĕratuluĭ Hadrianŭ (Augustŭ 117) elŭ fusese numitŭ guvernatorŭ alŭ Britanieĭ. Guvernămîntulŭ uneĭ provinciĭ durândŭ obicĭnuitŭ treĭ anĭ, urméză deci că Pompeius Falco a guvernatŭ Moesia inferióră dela 114/115—116/117, succedândŭ, precum vomŭ dovedi maĭ la vale, luĭ P. Calpurnius Macer Rufus. După legaţiunea din Britania elŭ ajunse la proconsulatulŭ Asieĭ (C. I. L. X, 6321 şi C. I. Gr., 2963 *c*), cea maĭ înaltă şi însemnată demnitate din cariera senatorială, şi care nu se putea dobêndi decât celŭ puţinŭ 10 anĭ după ocuparea consulatuluĭ. Dintr'o scrisóre a împĕratuluĭ Marcu Aureliŭ către Frontone (II, 11 ed. Naber) se vede că Falco era încă în viaţă în anulŭ 140, primindŭ în acestŭ anŭ în casa sa dela ţéră pe împĕratulŭ Antoninŭ Piulŭ. Elŭ a ocupatŭ şi funcţiunĭ sacerdotale, făcêndŭ parte din colegiulŭ celorŭ *XV viri sacris faciundis*, care între altele avea privegherea supremă asupra cultelorŭ străine.

Eacă genealogia familieĭ sale alcătuită după monumente contimporane (C. I. L. VIII, 7066, X, 6321, 6322, VI, 1490, 1491. cf. Borghesi, *Oeuvres complètes*, VIII, 365):

Cunóscemŭ şi unŭ libertŭ alŭ luĭ Falco, mortŭ la Ghigen (vechiulŭ Oescus, pe malulŭ dreptŭ alŭ Dunăreĭ, în faţa Celeiuluĭ), cum se citesce pe epitafulŭ aflatŭ la unŭ ţĕranŭ din acelŭ satŭ (Supplementum voluminis tertii C. I. L. No. 7433.

D M
Q · P O M P E I O
E V T Y C I · L I B
Q · P O M P E I
F A L C O N I S

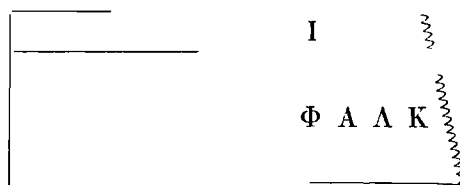
D(is) m(anibus), Q(uinto) Pompeio Eutyci lib(erto) Q(uinti) Pompei Falconis.

Adică ·

«Sfintelorŭ umbre, luĭ Quintus Pompeius Eutycus, libertulŭ (iertatulŭ de robie) luĭ Quintus Pompeius Falco.»

Se înţelege uşorŭ interesulŭ ce Falco purta monumentuluĭ luĭ Traianŭ dela Adam-Clissi şi locuitorilorŭ dimprejurŭ *Traianenses Tropaeenses*, dacă acum cunóscemŭ, că dênsulŭ luase parte la rĕsboiulŭ dacicŭ alŭ luĭ Traianŭ, pentru eternisarea căruia în a 108/109 se înălţase în acelŭ locŭ giganticulŭ troieŭ cu bas-reliefurĭ representândŭ scene din acestŭ rĕsboiŭ, cum şi pe ceĭ 36 principĭ dacĭ legaţĭ cotŭ la cotŭ, fie-care de câte unŭ arbore.

De altmintrelea, totŭ în timpulŭ legaţiuneĭ sale, oraşulŭ Tomis se împodobesce cu edificiĭ publice însemnate : deosebitŭ de inscripţiunea sus menţionată (Arch.-epigr. Mitth. VI, nr. 20), care figuréză pe o architravă, unŭ altŭ fragmentŭ architectonicŭ de marmură albă, găsitŭ cu ocasiunea construireĭ găreĭ din Constanţa, pórtă pe dînsulŭ inscripţiunea grecéscă :

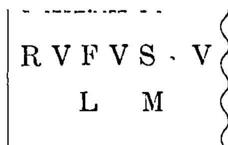

în care credemŭ a recunósce numele guvernatoruluĭ nostru Q Pompeius Falco.

No. 7.

Fragmentŭ dintr'unŭ altarŭ de pétră de varŭ, din care se păstréză partea numaĭ de josŭ.

Se află în Museulŭ de anticităţĭ.

...Rufus v(otum) [s(olvit) l(ibens) m(erito).

Adică:

«Rufus a îndeplinitŭ cu bucurie pietosulŭ jurămîntŭ (ḑeuluĭ) care a bine meritatŭ.»

Votum solvit libens merito (V. S. L. M.) este formula sacramentală, care constată pe de o parte, că celŭ ce a ridicatŭ monumentulŭ, saŭ a făcutŭ darulŭ, s'a achitatŭ fără părere de rĕŭ de făgăduiala prin jurămîntŭ ce făcuse vre-unuĭ ḑeŭ când se găsia la nevoe, iar pe de alta, că ḑeulŭ a meritatŭ rĕsplata cé primesce acum. Cum se vede, actulŭ religiosŭ devine unŭ actŭ juridicŭ, unŭ contractŭ în care ambele părţĭ contractante s'aŭ ţinutŭ de angajamente: ḑeulŭ ajutândŭ pe celŭ în nenorocire, când ĭ-a cerutŭ ajutorulŭ, acesta îndeplinindŭ promisiunea dată ḑeuluĭ ca să-lŭ ajute.

După forma literelorŭ, monumentulŭ póte fi datatŭ cam în a doua jumĕtate a seculuĭ alŭ II-lea.

No. 8.

Două fragmente de bronzŭ dintr'o diplomă militară (*tabula honestae missionis*) găsite lângă unŭ moşoroiŭ de şobolanŭ, fiindŭ de sigurŭ scóse din pămîntŭ de către şórecĭ. Se păstréză în Museulŭ naţionalŭ.

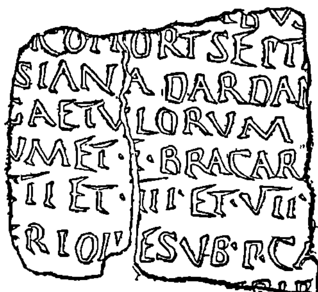
Ambele bucăţĭ alcătuescŭ o parte din prima tablă a diplomeĭ, de óre-ce se scie că tóte diplomele militărescĭ se compuneaŭ din douĕ table scrise pe câteşĭ patru feţele.

Faţa externă a primeĭ table conţinea textulŭ legiĭ care acordase drepturile cetăţenescĭ soldaţilorŭ din cohortele şi escadrónele de auxiliarĭ notate acolo; pe faţa a doua a tableĭ celeĭ-lalte se săpa numele a 7 martorĭ, carĭ certificaŭ esactitatea copieĭ întocmaĭ cu originalulŭ.

Acelaşĭ textŭ de lege se repeta în latŭ pe faţa a doua a primeĭ table şi pe prima faţă a tableĭ a doua, împreună cu numele acelorașĭ martorĭ şi cu sigiliile lorŭ. Ambele table suprapunêndu-se, se legaŭ apoĭ cu sîrmă la mijlocŭ şi la extremităţĭ, şi numaĭ când se tăgăduiaŭ drepturile cetăţenescĭ ale soldatuluĭ trecutŭ în acea diplomă, judecătorulŭ avea dreptulŭ să rupă legăturile de sîrmă, ca să verifice dacă textulŭ şi martoriĭ din lăuntru corespundŭ esactŭ cu textulŭ şi cu martoriĭ de pe cele douĕ feţe externe ale tablelorŭ, şi dacă peceţile martorilorŭ sunt intacte.

No. 8*a*

Fața externă a primeĭ table

Ţinêndŭ sémă de numele corpurilorŭ auxiliare din textulŭ de maĭ sus şi din celŭ de pe a doua faţă a aceleiaşĭ table (No. 8 *b*) şi maĭ cu sémă de cele treĭ litere P. CA (faţa externă, rîndulŭ VII), carĭ presupunemŭ că trebuescŭ citite şi completate astŭ-felŭ: P (ublio) Ca [lpurnio Rufo], restituimŭ diploma în chipulŭ următorŭ, tipărindŭ cu litere deosebite partea textuluĭ care lipsesce:

Fața externă.

IMP · CAESAR · DIVI · NERVAE F · NERVA · TRAIANVS
AVGVSTVS · GERMANICVS · DACICVS · PONTIF · MAX
TRIBVN · POTEST · XVI · IMP · VI · COS · VI · P · P
EQVITIBVS · ET · PEDITIBVS · QVI · MILITANT · INALIS
TRIBVS · ET **COHORT SEPT** EM · QVAE · APPELLANTVR
I · VESPA **SIANA DARDA**NORVM · ET I · PANNONIOR ET
I · FLAVIA · **GAETVLORVM** ET · LEPIDIANAE · PEDIT
ET · VBIOR**VM · ET · I · BRACAR ·** AVGVSTANORVM · ET · II · LV
CENSIUM · ET · **II · ET · III · ET · VII** · GALLORVM · ET · SVNT · IN
MOESIA · INF**ERIORE SVB · P** · **CA**LPVRNIO · RVFO · QVI
NIS · ET · VICENIS PLVRIBVSVE STIPENDIS EME
RITIS DIMISSIS HONESTA MISSIONE QVORVM NO
MINA SVBSCRIPTA SVNT IPSIS LIBERIS POSTE
RISQVE EORVM CIVITATEM DEDIT ET · CONVBIVM
CVM VXORIBVS QVAS TVNC HABVISSENT CVM EST CI
VITAS IIS DATA AVT SIQVI CAELIBES ESSENT
CVM IIS QVAS POSTEA DVXISSENT DVM TA
XAT SINGVLI SINGVLAS . . . .

(Urméză ḑiua și luna, cum și numele celorŭ doĭ consulĭ din anulŭ când s'a datŭ legea, numele cohorteĭ saŭ escadronuluĭ din care făcea parte soldatulŭ, căruia se liberéză extractulŭ de pe acea lege (diploma), numele comandantuluĭ cohorteĭ saŭ escadronuluĭ și în fine numele soldatuluĭ, alŭ patriciĭ sale, alŭ soţieĭ și alŭ copiilorŭ luĭ, dacă avea copiĭ)

DESCRIPTVM ET RECOGNITUM EX TABVLA AE
NEA QVAE FIXA EST ROMAE IN MVRO POST
TEMPLVM DIVI AVG. AD. MINERVAM

[Imp(erator) Caesar, divi Nervae f(ilius), Nerva Traianus augustus, Germanicus, Dacicus, pontif(ex) max(imus), tribun(icia) potest(ate) XVI vel XVII, imp(erator) VI, Co(n)s(ul) VI, p(ater) p(atriae), equitibus et pedit]ibus, [qui militant in alis tribus e] t cohort(ibus) sept[em, quae appellantur (1) I. Vespa]siana Dardan[orum et (2) I Pannonior(um) et (3) I Flavia] Gaetulorum [et (1) Lepidianae pedit(atae) et (2) Ubior]um et (3) I Bracar [augus tanorum et (4) II Lucensium e]t (5) II et (6) III et (7) VII [Gallorum, et sunt in Moesia inf]eriore sub P(ublio) Ca[lpurnio Rufo, quinis et vicenis plu]rib[usve stipendis emeritis dimissis honesta missione, quorum nomina subscripta sunt, ipsis liberis posterisque eorum civitatem dedit et conubium cum uxoribus, quas tunc habuissent, cum est civitas iis data, aut, siqui caelibes essent, cum iis, quas postea duxissent dum taxat singuli singulas.

«*Descriptum et recognitum ex tabula aenea, quae fixa est Romae in muro post templum divi Aug(usti) ad Minervam*».

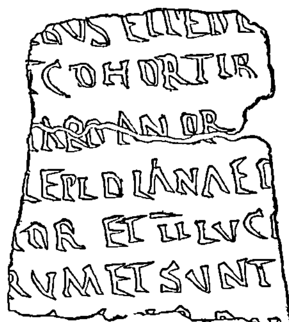
Traducerea:

«Impĕratulŭ Caesar, fiulŭ divinuluĭ Nerva, Nerva Traianŭ Augustulŭ, Germaniculŭ, Daciculŭ, pontificele maximŭ, avêndŭ puterea tribuniciană a XVI saŭ a XVII, fiindŭ aclamatŭ împĕratŭ de șése orĭ, fiindŭ consulŭ de șése orĭ, părinte alŭ patrieĭ, călăreţilorŭ și pedestrașilorŭ carĭ servescŭ în treĭ escadróne și în șépte cohorte, ce se numescŭ: (1) I Vespasiana a Dardanilorŭ și (2) I a Pannonilorŭ și (3) I Flavia a Getulilorŭ și (1) a Lepidianeĭ pedestre și (2) a Ubienilorŭ și (3) I a Bracaugustanilorŭ și (4) II a Lucensilorŭ și (5) II și (6) a III și (7) a VII a Gallilorŭ, și sunt în Moesia Inferióră sub Publius Calpurnius Rufus, după unŭ serviciŭ de 25 și maĭ bine de anĭ, fiindŭ concediaţĭ onorabilŭ, ale cărora nume sunt scrise maĭ jos, le-a datŭ lorŭ înșișĭ, copiilorŭ și urmașilorŭ lorŭ cetăţenia și dreptulŭ de căsătorie legitimă cu nevestele, ce avusese atuncĭ, când li s'a datŭ cetăţenia, saŭ, dacă vre-uniĭ aŭ fostŭ neînsuraţĭ, cu acelea, ce le vorŭ fi luatŭ după aceea în căsătorie, însă numaĭ fie-care în parte și cu una singură (adică cu femeea cea dintâiŭ). . .

«Copiatŭ și colaţionatŭ de pe tabla de bronzŭ, care este fixată la Roma pe zidulŭ de pe templulŭ divinuluĭ Augustŭ, la Minerva.»

No. 8-*b*.

Fața internă a primeĭ table.

Fiindŭ acelașĭ textŭ ca pe fața externă a tableĭ, însă altŭ-felŭ repărțitŭ, completămŭ numaĭ cele șépte rîndurĭ ale fragmentelorŭ:

EQVITIBVS **ET PEDI**TIBVS · QVI · MILITANT · IN ALIS · TRI
BVS ET **COHORTIB** · SEPTEM · QVAE · APPELLANTVR · I · VESPASI
ANA · **DARDANOR** ET · I · PANNONIOR · ET · I · FLAVIA GAETULOR
ET **LEPIDIANAE** PEDITATAE ET VBIORVM · ET · I · BRACAVGV
STA**NOR ET II LVC**ENSIVM · ET · II · ET · III · ET · VII GAL
LO**RVM ET SVNT** IN MOESIA INFERIORE · SVB · P · CAL
PV**RNIO R**VFO QVINIS · ET · VICENIS PLVRIBVSVE · STI
PENDIS etc.

Tabla a doua a diplomeĭ conținea pe fața primă continuarea textuluĭ legiĭ și numele celorŭ șépte marturĭ cu pecetea în céră a fie-căruia aplicată pe firulŭ metalicŭ, cu care eraŭ legate cele două table ale diplomeĭ. Constatarea păstrăreĭ intacte a acestorŭ pecețĭ era pentru judecătorŭ o dovadă de nealterare a textuluĭ. Aceiașĭ martorĭ figuraŭ și pe fața a doua (fața externă) a tableĭ a doua; eĭ fusese presențĭ la facerea extractuluĭ (diplomeĭ) din legea ce se păstra în archivulŭ din Roma; de aceia îșĭ treceaŭ numele lorŭ și aplicaŭ pecețiile după formele în usŭ ale autentificăreĭ actelorŭ.

Să încercămŭ acum a determina, celŭ puținŭ cu aproximațiune, data diplomeĭ.

Daca admitemŭ, dupe tótă probabilitatea, că în fragmentulŭ 8 *a* trebue să cetimŭ: [et sunt in Moesia Inf]*eriore sub P Ca[lpurnio Rufo],* avemŭ unŭ

punctŭ chronologicŭ sigurŭ, de óre-ce se scie când P. Calpurnius Macer Rufus a guvernatŭ Moesia Inferióră.

Prinţulŭ Dimitrie Cantemirŭ, vorbindŭ în opera sa *Descriptio Moldaviae* (ed. Papiŭ, 13) despre ruinele dela Gherghina (saŭ Ţiglina, lângă Galaţĭ) aduce o piatră cu inscripţiune latină, găsită acolo în timpulŭ sĕŭ, incastrată apoĭ în palatulŭ administrativŭ din Iaşĭ şi astădĭ pierdută.

Reproducemŭ textulŭ eĭ cu corecţiunile făcute de Th. Mommsen (C. I. L. III No. 777):

IMP· CAES· DIV*i* FIL
NERVAE· TRAIANO
AVg· GER· DACICO
PONT· MAX· triB· POT
XVI· IMP· VI· COS· V*i*· P· P
P· CALPVRNIO· MACRO
CAVLIO· RVFO· LEG· AVG· PRO· P*r*

«*Imp(eratori) Caes(ari), div[i] fil(io), Nervae Traiano Au[g(usto), Ger(manico), Dacico, pont(ifici) max(imo) [tri]b(unicia) pot(estatis) XVI, imp(eratori) VI. co(n)s)uli) VI. p(atri) p(atriae), P(ublio) Calpurnio Macro Caulio Rufo leg(ato) aug(usti) pro p[r]aetore.*»

Adică:

«Impĕratuluĭ Caesar, fiuluĭ divinuluĭ (Nerva), luĭ Nerva Traianŭ Augustuluĭ, germaniculuĭ, daciculuĭ, pontificeluĭ maximŭ, avêndŭ puterea tribuniciană a 16, fiindŭ aclamatŭ împĕratŭ de 6 orĭ, fiindŭ consulŭ de 6 orĭ, părinteluĭ patrieĭ, sub Publius Calpurnius Macer Caulius Rufus, guvernatorulŭ provincieĭ.»

Puterea tribuniciană a XVI a împĕratuluĭ Traianŭ corespunde anuluĭ 111/112. Prin urmare în acestŭ anŭ guverna Moesia Inferióră P. Calpurnius Macer Rufus. Durata legaţiuneĭ provinciale fiindŭ de treĭ anĭ, resultă că P. Calpurnius Macer Rufus putea fi în $^{111}/_{112}$, în primulŭ, în alŭ doilea saŭ în alŭ treilea anŭ alŭ legaţiuneĭ sale; dovadă că se găsia în primulŭ, iar nu în ultimulŭ anŭ, sunt maĭ multe scrisorĭ ale luĭ Pliniŭ celŭ tînĕrŭ către Traianŭ şi o scrisóre a acestuia către Pliniŭ celŭ tînĕrŭ, pe când Pliniŭ administra Bithynia. In acéstă scrisóre (V, 42) Traianŭ îĭ scrie; «*poteris a Calpurnio Macro petere libratorem*,» adică «aĭ putea cere luĭ Calpurnius Macer unŭ nivelatorŭ» iar Pliniŭ îĭ rĕspunde (61): «Calpurnio Macro clarissimo viro auctore te scripsi, ut libratorem mitteret,» adică «am scrisŭ din ordinulŭ tĕŭ luĭ Calpurnius Macer, bărbatŭ prea strălucitŭ, ca să trimită unŭ nivelatorŭ» şi (77): «praecepisti Calpurnio Macro clarissimo viro, ut legionarium centurionem Byzantium mitteret;» adică: «aĭ ordonatŭ luĭ Calpurnius Macer, bărbatŭ prea strălucitŭ, ca să trămită la

Byzanţiŭ unŭ centurione legionarŭ.» Din aceste scrisorĭ se constată, că pe când Plinius se afla guvernatorŭ în Bithynia, Calpurnius Macer guverna o provincie vecină şi comanda legiunile dintr'însa. Acéstă provincie nu putea fi decât Moesia inferióră. Plinius însă a fostŭ trimisŭ de Traianŭ în Bithynia în a. 112 saŭ 113 (Cf. Mommsen, *Hermes*. III, 56, 96; Borghesi, *Oeuvres complètes*. IV, 120; V, 22), şi a statŭ aci doĭ saŭ 3 anĭ. Urméză decĭ că legaţiunea luĭ Calpurniu Macer Rufus a avutŭ locŭ de la a. $^{111}/_{112}$—$^{114}/_{115}$, când a fostŭ înlocuitŭ cu Q. Pompeius Falco (veḑĭ maĭ sus No. 6.)

Prin urmare data diplomeĭ luĭ Traianŭ găsită la Adam-Clissi póte fi unulŭ din aceştĭ treĭ anĭ.

Din cele treĭ escadróne de cavalerie şi şépte cohorte de pedestraşĭ, la care se referă diploma, cincĭ şi anume:

ala I Vespasiana Dardanorum
ala I Flavia Gaetulorum
cohors Lepidiana peditata
cohors I Bracaraugustanorum şi
cohors II Lucensium

sunt pe deplinŭ sigure, întru cât numele lorŭ se cetescŭ într'unulŭ saŭ altulŭ din cele două fragmente ale diplomeĭ.

La acestea maĭ putemŭ adăogì cu unŭ mare gradŭ de probabilitate: *cohors II, III şi VII* **Gallorum**, de óre-ce în textulŭ 8*a*, se află: *et* II et III et VII......., şi aceste treĭ cohorte cu numerile II, III şi VII nu le găsimŭ în Moesia inferióră decât cu numele *Gallorum* (C. I. L. III, diploma No. XX, şi Archaeol.-epigr. Mittheil., XI, p. 11); altă probă o găsimŭ în textulŭ 8*b*, unde înainte de ET SVNT se află partea finală a unuĭ cuvîntŭ... RVM, decĭ *Gallo*RVM.

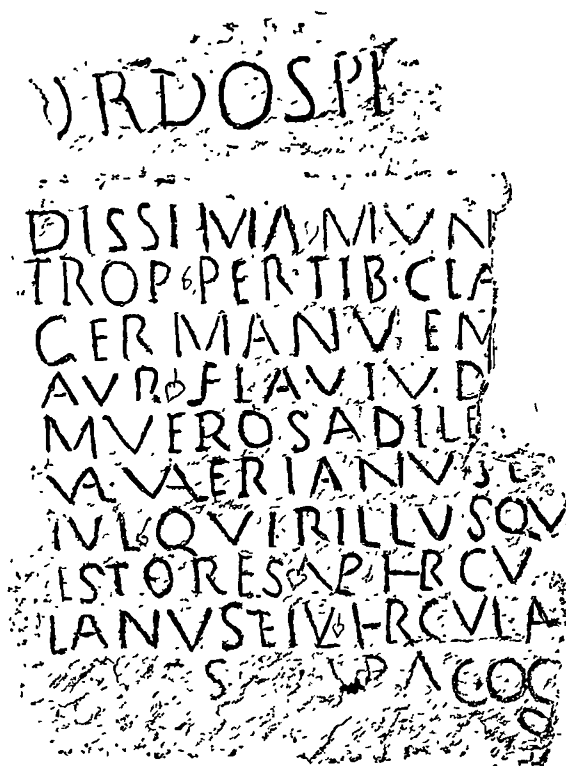
Cât pentrù:

ala I Pannoniorum şi
cohors Ubiorum

ce amŭ întrodusŭ în restituirea diplomeĭ, ne-amŭ basatŭ pe faptulŭ, că ele figuréză în diplomele militare ale luĭ Traianŭ din anulŭ 100 (diploma No. XX din C. I. L. III şi diploma dela Oltina Arch.-epigr. Mitth. XI), şi că numele lorŭ ocupă tocmaĭ spaţiulŭ care rĕmâne golŭ în textulŭ diplomeĭ.

No. 9

Altarŭ de pétră de varŭ, înălţime 0 m.75, lăţime 0 m. 40, găsitŭ în a. 1882, într'unŭ cimitirŭ turcescŭ de lângă satulŭ Cherem-Cuiusŭ, plasa Medgidie, nu departe de Adam-Clissi. Se află în Museulŭ naţionalŭ.

. «*Ordo spl[endi]dissima* (sic) *mun[ic](ipii) Trop(aei), per Tib(erium) Cla-[ud](ium) Germanu(m) e(t) M(arcum) Aur(elium) Flaviu(m) d[uu]mveros a(e)dile[s], Val(erius) Valerianus e[t] Iul(ius) Quirillus qu(a)estores, Ulp(ius) H(e)rculanus et Iul(ius) H(e)rcula[nu]s [ma]g(istros) pag(i) Oc ... [po]s(uit).*»

Adică:

«Prea strălucitulŭ Senatŭ alŭ Municipiuluĭ Tropaeum, prin Tiberius Claudius Germanus și Marcus Aurelius Flavius duumvirii edilĭ, Valerius Valerianus și Iulius Quirillus questorĭ, Ulpius Herculanus și Julius Herculanus, prin magistriĭ paguluĭ Oc...... a pusŭ (monumentulŭ)»

In 1882, publicândŭ acéstă inscripţiune în *Archaeol.-epigr. Mittheilungen* din Viena (vol. VI, p. 16, No. 29, de unde s'a reprodusŭ în Supplementum Vol. III din C. I. L. No. 7484), propuneamŭ a se cetì primele doue rîndurĭ astŭ-felŭ: *ordo spl[endi]dissima mun(icipii) [Tom(orum) me]trop(olis),* cugetândŭ la orașulŭ Tomis, singurulŭ din tótă Moesia Inferióră, care a fostŭ

onoratŭ cu titlulŭ de *Metropolă*. Acéstă restituire oferea însă două dificultăţĭ: nu era locŭ pentru săparea atâtorŭ cuvinte şi apoĭ monumentulŭ se aflase prea departe de Tomis saŭ Constanţa.

Cu ocasiunea mergereĭ nóstre la Roma, în luna Ianuarie 1891, studiindŭ monumentulŭ luĭ Augustŭ dela *Turbia* (lângă Monaco), am venitŭ la ideea, că precum trofeulŭ luĭ Augustŭ, ridicatŭ de acestŭ împĕratŭ cu ocasiunea învingereĭ popórelorŭ Alpine, a datŭ nascere în jurulŭ sĕŭ unuĭ oraşŭ, care şi-a trasŭ numele dela monumentŭ: *Tropaea-Augusti* (la Ptolemeŭ: Τρόπαια Σεβαστοῦ), de unde derivă numirea de aḑĭ: *la Torbia* saŭ *Turbia;* totŭ asemenea în Dobrogea, trofeulŭ luĭ Traianŭ, înălţatŭ pentru eternisarea supunereĭ poporuluĭ dacŭ, a trebuitŭ să dea nascere în vecinătatea sa unuĭ oraşŭ cu numele de *Tropaeum Trajani,* saŭ numaĭ *Tropaeum*. Acéstă analogie am confirmat'o apoĭ cu inscripţiunea de maĭ sus, în care, în locŭ de *Municipium Tomorum metropolis*, am propusŭ să se citéscă purŭ şi simplu: *Municipium Tropaeum*, ceea-ce şi spaţiulŭ şi loculŭ provenienţeĭ monumentuluĭ permitŭ cu siguranţă. Ipotesa mea, emisă într'o şedinţă publică a Institutuluĭ Archeologicŭ din Roma (la $^{11}/_{23}$ Ianuarie 1891), am repetat'o în sînulŭ Societăţeĭ Archeologice şi filologice din Viena (şedinţa din $^{12}/_{24}$ Februarie acelaşĭ anŭ), ca şi în şedinţa publică dela 15 Aprilie 1891 a Academieĭ Române. Ea a fostŭ pe deplinŭ şi în chipŭ fericitŭ confirmată prin săpăturile din vara anuluĭ trecutŭ, întreprinse în castrulŭ dela Adam-Clissi, anume prin descoperirea în ḑiua de 15 Iulie a pietreĭ cu inscripţiunea dedicată împĕratuluĭ Traianŭ de către locuitoriĭ *Trajanenses Tropaeenses* în anulŭ $^{115}/_{116}$, şi a alteĭ pietre, găsită câte-va sĕptĕmânĭ maĭ în urmă, cu numele unuĭ *duumviralis Munic(ipii) Trop(aei)*.

Existenţa acestuĭ municipium este acum pe deplinŭ sigură. Monumentulŭ reprodusŭ maĭ sus (No. 9) arată, prin forma stricată a literelorŭ sale, finea secoluluĭ alŭ treilea, începutulŭ chiar alŭ secoluluĭ următorŭ. Elŭ constată dar că în acestŭ timpŭ oraşulŭ încă se bucura de prosperitate şi de instituţiunile sale municipale; senatulŭ sĕŭ se mândrea cu titlulŭ — deşi exprimatŭ într'o barbară latinéscă—de *ordo splendidissima* (în locŭ de splendidissimus); precum la *Roma* praetorele se considera ca unŭ *collega minor consulum* (colegŭ maĭ micŭ alŭ consulilorŭ), totŭ astŭ-felŭ la *Tropaeum*, aediliĭ (aediles), ceĭ însărcinaţĭ adică cu poliţia pieţeĭ, a stradelorŭ, băilorŭ şi edificiilorŭ, se socoteaŭ colegĭ maĭ micĭ (collegae minores) aĭ duumvirilorŭ (corespunḑĕtorĭ cu ceĭ doĭ consulĭ la Roma), numindu-se: *duumviri aediles* şi formândŭ cu aceştia colegiulŭ celorŭ quatuorviri; afară de eĭ maĭ eraŭ încă doĭ *quaestores*, însărcinaţĭ cu administrarea financelorŭ; că în fine, lângă *Tropaeum* exista unŭ pagus, alŭ căruĭ nume *Oc*. . . . . nu-lŭ putemŭ completa, dar pe teritoriulŭ căruia s'a ridicatŭ piatra cu inscripţiunea ce comentămŭ.

Analele maĭ departe ale *Tropaeuluĭ* dobrogeanŭ staŭ îngropate sub ruinele seculare ale lagăruluĭ de lângă satulŭ Adam-Clissi. Ele vorŭ veni să adaoge noue și interesante pagine la istoria epoceĭ imperiale a statuluĭ romanŭ, și în specialŭ la istoria provinciilorŭ dunărene.

Până atuncĭ să notămŭ încă, că într'o inscripțiune grecéscă găsită în Lydia (C. I. Gr. No. 3.497), unŭ T. Antonius Claudius Alfenus Arignotus, care trăia sub Caracalla, se numesce între altele *curator* saŭ λογιστής alŭ orașuluĭ *Tropesios* (Τροπήσοις), care póte fi *Tropaeum* din Dobrogea, și că geografulŭ bizantinŭ Hierocles, în opera sa *Synecdemos* (Veterum Romanorum itineraria ed. Wesseling, p. 637), vorbindŭ de orașele Scythieĭ (Dobrogea), le enumeră astŭ-felŭ:

	Nume grecescĭ	Nume latinescĭ	Nume moderne corespondente
1.	Τόμις	Tomis	Constanța.
2.	Διονυσόπολις	Dionysopolis	Balcik.
3.	Ἄκραι	Acrae	Akrania.
4.	Καλλατίς	Callatis	Mangalia.
5.	Ἴστρος	Istrus	Karanasib și Kasapkioi.
6.	Κωνσταντίανα . . .	Constantiana	Constanța.
7.	Ζέλδεπα	Zeldepa	X.
8.	Τρόπαιος	*Tropaeum*	*Adam-Clissi.*
9.	Ἀξιούπολις	Axiupolis	Hinok (lângă Cerna-vodă).
10.	Καπίδαβα	Capidava	Ceatalorman.
11.	Κάρσος	Carsum	Hîrșova.
12.	Τρόσμις	Troesmis	Iglitza.
13.	Νοβιόδουνος	Noviodunum	Isakcea.
14.	Αἴγισσος	Aegissus	Tulcea.
15.	Ἁλμυρίς	Halmyris	Lângă Iezero Razelum.

Din aceste 15 orașe, cele șése dintâiŭ sunt situate pe țĕrmulŭ Măreĭ Negre, urméză apoĭ *Zeldepa* și *Tropaeum*, ce trebuescŭ căutate în interiorulŭ țĕreĭ, și în fine alte 7 situate pe malulŭ dreptŭ alŭ Dunăreĭ.

Τρόπαιος corespunde decĭ situațiuneĭ geografice a ruinelorŭ de lângă monumentulŭ Adam-Clissi.

Cât pentru *Zeldepa*, putemŭ deja anunța, că suntemŭ pe drumulŭ de a-ĭ determina cu precisiune situațiunea. Acestŭ orașŭ nu a fostŭ departe de Adam-Clissi, și pare a fi avutŭ o mare întindere, judecândŭ după ruinele însemnate ce a lăsatŭ.

Dar despre acésta, — cu altă ocasiune.

ŞEDINŢA DIN 11 OCTOBRE 1891.

Preşedinţa d-luĭ *B. P Hasdeŭ.*

Se primescŭ de la d-lŭ Baronŭ Guillaume, consilierŭ alŭ Legaţiuneĭ Belgieĭ din Haga, maĭ multe publicaţiunĭ privitóre la istoria militară a Belgieĭ, scrise de tatălŭ sĕŭ, generalulŭ Guillaume.

D-lŭ *Gr. Stefănescu*, cu ocasiunea comunicăriĭ d-luĭ Gr. G. Tocilescu din şedinţa precedentă, observă că este bine ca conformŭ regulamentuluĭ, de câte orĭ unŭ membru face o comunicare Academieĭ, să se facă în procesulŭ verbalŭ alŭ şedinţeĭ unŭ câtŭ de micŭ resumatŭ alŭ aceleĭ comunicărĭ şi că acelŭ resumatŭ, cum se face şi în alte Academiĭ, să se facă de însuşĭ autorulŭ comunicăriĭ.

ŞEDINŢA DIN 25 OCTOBRE 1891.

Preşedinţa d-luĭ *B. P. Hasdeŭ.*

Se dă citire scrisoreĭ prin care «Société Académique Indo-Chinoise de France» anunţă că a expediatŭ Academieĭ publicaţiunile sale şi cere schimbulŭ.
— Se decide a i se trimete *Analele* şi *Etymologicum magnum Romaniae.*

ŞEDINŢA DIN 1 NOVEMBRE 1891.

Preşedinţa d-luĭ *Nicolae Ionescu.*

D-lŭ *Gr. G. Tocilescu* face o relaţiune despre cetăţile şi castrele romane din Oltenia şi din judeţele de munte ale Ţĕreĭ-Româneseĭ.

ŞEDINŢA DIN 8 NOVEMBRE 1891.

Preşedinţa d-luĭ *B. P. Hasdeŭ.*

Se cetesce adresa Ministeriuluĭ de Finance, cu No. 46.716, pe lângă care trimite 5 exemplare de bronzŭ din medalia bătută cu ocasiunea serbăriĭ jubileuluĭ de 25 anĭ aĭ domnieĭ M. S. Regeluĭ.

— Se decide a se mulţumì, cerêndu-se şi 5 exemplare de argintŭ.

Societatea Politechnică din România trimete pentru colecţiunile Academieĭ unŭ exemplarŭ de argintŭ din medalia bătută de dînsa în onórea membruluĭ sĕŭ ingineruluĭ Anghelŭ Saligny.

— Se decide a se mulţumì, cerêndu-se şi unŭ exemplarŭ de bronzŭ.

D-lŭ *D. A. Sturdza* dăruesce o culegere de documente istorice românescĭ din secoliĭ XVII—XIX, 1 chrisovŭ originalŭ de la Stefanŭ celŭ Mare din 1495 (7003) 17 Ianuarie, 4 volume micĭ manuscrise din secoliĭ XVII şi XIX, 4 foĭ volante tipărite din aniĭ 1820—1851, maĭ multe volume de cărţĭ românescĭ tipărite în secoliĭ XVIII şi XIX, pe carĭ Biblioteca Academieĭ nu le are.

D-lŭ Inginerŭ Sc. C. Vârnavŭ dăruesce pentru colecţiunile Academieĭ 30 vechĭ documente românescĭ privitóre la moşia Silişeuluĭ de josŭ din ţinutulŭ Dorohoiŭ.

Se dă cetire scrisoreĭ următóre primită de la d-lŭ N. Hodoş, funcţionarŭ în serviciulŭ Biblioteceĭ Academieĭ:

«*Domnule Preşedinte,*

«Încă de la începutulŭ mişcăriĭ Românilorŭ din Ardélŭ din aniĭ 1848 şi 1849, doĭ din foştiĭ membri aĭ Academieĭ Române, Alexandru Papiu Ilarianŭ şi Iosifŭ Hodosiu, simţindŭ însemnătatea evenimentelorŭ, carĭ aveaŭ să se desfăşure sub ochiĭ lorŭ şi la carĭ aveaŭ să ia şi dînşiĭ parte, se apucară să adune documente, proclamaţiĭ, jurnale şi orĭ-ce hârtiĭ carĭ presentaŭ unŭ interesŭ istoricŭ.

«După aceste documente avea să scrie maĭ târdiŭ Al. Papiu Ilarianŭ «Istoria Românilorŭ din Dacia superióră.» Nu ajunse însă să publice decât primele două volume.

«In prefaţa volumuluĭ alŭ doilea, care a fostŭ de altŭ-felŭ confiscatŭ în Austria, elŭ anunţă că va publica unŭ alŭ treilea volumŭ, care avea să trateze întîmplările după adunarea din $^{3}/_{15}$ Maiŭ până la constituirea Comitetuluĭ Românŭ

în Octobre 1848; apoĭ unŭ alŭ patrulea, cuprinḑêndŭ evenimentele petrecute până la retragerea oştirilorŭ împĕrătescĭ în Martie 1849; unŭ alŭ cincilea volumŭ avea să descrie luptele ce le-aŭ susţinutŭ Româniĭ singurĭ, neajutaţĭ de nimenĭ, în contra Ungurilorŭ; şi în fine volumulŭ VI şi cele următóre aveaŭ să cuprindă întîmplările de la sfîrşitulŭ răsboiuluĭ civilŭ înainte.

«Totŭ în prefaţa acestuĭ alŭ doilea volumŭ, Al. Papiu Ilarianŭ mulţumesce câtorŭ-va bunĭ Românĭ, carĭ l'aŭ ajutatŭ în deslușirĭ asupra unorŭ fapte speciale saŭ i aŭ comunicatŭ documente de mare preţŭ şi relaţiunĭ amĕnunţite despre întîmplările la carĭ luaseră parte. Maĭ face apoĭ unŭ apelŭ către toţĭ câţĭ arŭ avé documente saŭ arŭ avé cunoscinţă despre unele fapte istorice, recunoscute îndestulŭ, să i le comunice.

«Rugăciunea acésta a fostŭ ascultată şi de pretutindenĭ sosiaŭ relaţiunĭ, documente originale saŭ în copie, jurnalele timpuluĭ, proclamaţiunĭ, broşurĭ şi altele. Astfelŭ s'a adunatŭ unŭ materialŭ care, împreună cu cele adunate de maĭ înainte, trece peste 600 de numere, în mare parte originale, fără care cu greŭ s'ar puté scrie o istorie completă a revoluţieĭ române din Ardélŭ.

«Alexandru Papiu Ilarianŭ a scrisŭ întréga istorie a mişcăriĭ; însă în fiecare ḑi numĕrulŭ izvórelorŭ crescêndŭ, elŭ se hotărî să-ĭ dea o desvoltare maĭ mare.

«O crudă bólă însă, pe care o cunósceţĭ, l'a împedecatŭ să-şĭ ducă lucrarea la capĕtŭ.

«Bogata colecţie, după mórtea sa durerósă, a rĕmasŭ tatăluĭ meŭ Iosifŭ Hodosiu, care avea să continue opera începută de vĕrulŭ sĕŭ.

«Mórtea nemilósă însă nu-ĭ îngădui.

«Familia Iosifŭ Hodosiu crede, că nu póte aduce unŭ maĭ meritatŭ omagiŭ memorieĭ acestorŭ doĭ bărbaţĭ şi o dovadă maĭ mare de admiraţiune pentru Academia Română, înainte mergătórea desvoltăriĭ intelectuale a nénuluĭ românescŭ, decât depunêndŭ în păstrarea eĭ acéstă nepreţuită colecţie, adunată o viaţă întrégă de doĭ din membriĭ eĭ.

«De aceea, am onóre, Domnule Preşedinte, de a înainta odată cu acésta:

«1) Ḑece pachete (cincĭ legate şi cincĭ nelegate) cuprinḑêndŭ peste 600 documente în mare parte originale;

«2) Unŭ indice detaliatŭ alŭ acestorŭ documente de Al. Papiu Ilarianŭ;

«3) Jurnalulŭ Dieteĭ ungurescĭ din oraşulŭ Pojon din aniĭ 1847—48;

«4) O copie după: Vera historia Transilvanica ab anno MDCLXI incipiendo elaborata per Michaëlem Tserei; şi în fine

«5) Manuscrisulŭ istorieĭ revoluţieĭ române din Ardélŭ din aniĭ 1848—49.»

— Se decide a se exprima dómneĭ vĕduve Hodosiu şi d-luĭ N. Hodoş mulţumirile Academieĭ pentru acestŭ darŭ preţiosŭ.

D-lŭ *M. Stroescu*, funcţionarŭ în serviciulŭ Bibliotecei Academieĭ, dăruesce unŭ volumŭ manuscriptŭ grecescŭ intitulatŭ: Ὁ τῆς ἀπάτης ἀπαλαγεὶς ἢ τὸ κριτικὸν βλάστας Γρατιάνου μεταφρασθὲν ἐκ τῆς γαλλικῆς φωνῆς παρὰ Ἰωάννου Ῥάλη πρώην μεγάλου Στολνικοῦ τοῦ ἐκ Μιτυλήνης. Τόμος πρῶτος. Ἐν Ἰασίῳ τῆς Μολδαβίας. ͵αψνδʹ (1754).

Se cetesce testamentulŭ rĕposatuluĭ Membru şi Preşedinte alŭ Academieĭ, M. Kogălniceanu. Testamentulŭ este scrisŭ la Paris la $^{16}/_{28}$ Iunie 1891. Elŭ este urmatŭ de unŭ codicilŭ scrisŭ în aceiaşĭ ḑi. In acestŭ codicilŭ se află următórele două alineate privitóre la Academie:

«In lada cea mare de ferŭ, ce am în casele mele de la Bucurescĭ, sunt «păstrate două plicurĭ în limba chinezéscă, carĭ coprindŭ corespondenţa îm- «pĕrăteseĭ Regente a Chineĭ şi a Ministrilorŭ sĕĭ, ţinută cu mine, când mĕ «aflamŭ Ministru alŭ Românieĭ la Paris: sunt a se da Academieĭ Române căreia «le-am şi dăruitŭ de multŭ.

«Asemenea se vorŭ da Academieĭ Române, însă cu inventarŭ descriptivŭ, tóte «actele, depeşele, corespondenţa cu d-niĭ Ion Ghica şi Dimitrie Sturdza, pre- «cum şi patentele şi decretele numireĭ mele şi a luĭ Ioanŭ Brătianu ca delegaţĭ «la Congresulŭ din Berlin, tóte acestea privitóre la *pierderea Basarabieĭ*.»

D-lŭ Secretarŭ generalŭ comunică că d-lŭ C. Cogălniceanu, fiulŭ maĭ mare alŭ rĕposatuluĭ, a şi depusŭ la Academie unŭ plicŭ cuprinḑêndŭ hârtiile chinezescĭ despre carĭ vorbesce testamentulŭ şi carĭ fusese dăruite la 3 Martie 1887. Cele-lalte hârtiĭ testate Academieĭ se vorŭ preda în curêndŭ.

Se cetesce scrisórea d-luĭ advocatŭ C. I. Stoicescu, care arată că rĕposata marchisă de l'Aubespine-Sully născută Ghica, în testamentulŭ sĕŭ, scrisŭ în Bucurescĭ la $^{12}/_{24}$ Decembre 1887, a înscrisŭ următórele aliniate privitóre la Academie:

«O sumă de *Una-suta miĭ leĭ noĭ* se va plasa în valorĭ garantate de Statŭ «la Cassa de Depunerĭ şi Consemnaţiunĭ din România şi va forma unŭ fondŭ, «ale căruĭ veniturĭ anuale vorŭ servì de a se ajuta doĭ studenţĭ românĭ sĕracĭ, «după alegerea legataruluĭ meŭ universalŭ şi a executoruluĭ meŭ testamentarŭ, «pentru terminarea studiilorŭ lorŭ în străinătate. Aceste două burse vorŭ fi «plătite la fie-care şése lunĭ şi fondulŭ va purta numele de «Fondulŭ de ajutorŭ «alŭ marchiseĭ Luxandra de l'Aubespine-Sully.

«Acestŭ fondŭ va trebuì să se perpetueze, capitalulŭ neputêndŭ fi niciĭ odată «întrebuinţatŭ.

«La mórtea legataruluĭ meŭ universalŭ saŭ a executoruluĭ meŭ testamen- «tarŭ, supravieţuitorulŭ va fi ţinutŭ de a se conforma tuturorŭ condiţiunilorŭ «de maĭ sus. La mórtea celuĭ din urmă supravieţuitorŭ, grija de a se continua

«gestiunea ḑisuluĭ fondŭ, va reveni de dreptŭ Preşedinteluĭ Academieĭ Române, «residentŭ în Bucurescĭ, carele nu va puté nicĭ odată şi sub nicĭ unŭ cuvîntŭ «schimba destinaţiunea menţionatuluĭ fondŭ de una-sută-miĭ leĭ noĭ, care face «obiectulŭ ḑisuluĭ primŭ legatŭ.»

Ca legatarŭ universalŭ a fostŭ instituitŭ prin acestŭ testamentŭ d-lŭ Michailŭ Maca, iar ca esecutorŭ testamentarŭ d-lŭ Constantinŭ I. Stoicescu, advocatŭ.

D-lŭ Secretarŭ generalŭ arată că rĕposata a făcutŭ unŭ altŭ testamentŭ la Viena la 30 Decembre 1890, în care nu se face nicĭ o menţiune despre Academie şi că unŭ procesŭ s'a deschisŭ la Tribunalulŭ de Ilfovŭ pentru acéstă succesiune.

— Academia decide a se abţiné dela orĭ-ce amestecŭ în acestŭ procesŭ, lăsândŭ ca după resolvirea luĭ să iea mĕsurile ce vorŭ fi necesare.

Se dă citire adreseĭ (No. 10.529) prin care d-lŭ Em. Grădişteanu, Preşedintele Inalteĭ Curţĭ de Compturĭ, cere a se da publicaţiunile Academieĭ pentru biblioteca aceleĭ Inalte Curţĭ.

— Cererea se aprobă.

ŞEDINŢA DIN 15 NOVEMBRE 1891.

Preşedinţa d-luĭ *B. P. Hasdeŭ.*

Se primesce de la d-lŭ Stefanŭ M. Gane unŭ chrisovŭ originalŭ (fără subscrierea domnéscă) de la Grigorie Ioanŭ Calimachŭ Voevodŭ Mold. din 1768 despre hotarele moşieĭ Antilesciĭ din ţinutulŭ Suceveĭ, după documentele eĭ începêndŭ dela anulŭ 1474.

ŞEDINŢA DIN 22 NOVEMBRE 1891.

Preşedinţa d-luĭ *N. Ionescu.*

Se primescŭ în darŭ de la d-lŭ Stefanŭ M. Gane manuscriptele şi documentele următóre:

1. «Sama căpitanuluĭ Adreĭ Vat. (Vist.?) ot (dela) Roșioriĭ 1790 April.» (Socotelĭ de administrarea moșieĭ)

2. Insemnărĭ geografice și istorice despre maĭ multe țĕrĭ și orașe din lume, scrise de *Enacache Gane* (mortŭ la 1843). Incepe cu «stăpânirea Englitereĭ în rĕsfirată țéră Ostŭ-Indieĭ» și termină cu unŭ capitolŭ despre Justinianŭ.

3. «Istoria Țarigraduluĭ» scrisă de Aga Ioanŭ Gane. 4°.

4. 1634—1653. Zapisŭ de la Egumenulŭ mânăstireĭ Pobrata. Iașĭ *în ḑilele luĭ Vasile Voevodŭ* Ianuarie 15. *(Falsŭ?)*

5. *Circa* 1660. Zapisŭ de la Vasile Nanulŭ Medelnicerŭ.

6. 1760 (7268) Aprile 30. Carte de judecată între Vasile Sîrbulŭ din Popițcanĭ și Constandinŭ Buciumanŭ postelniculŭ.

7. 1780 Sept. 20. Zapisŭ de vînḑare dela Irina fata Lariĭ Cârpoĭ.

8. 1820—1830(?). Scrisórea Spătaruluĭ Canta către Spătarulŭ Enacache Gane pentru o țigancă. Fără dată.

9. 1852 Decembre 20. Jurnalulŭ divanuluĭ apelativŭ din Iașĭ despre moșia Popițcaniĭ.

10. 1846 Ian. 28—1852 Ian. 7. Dosarulŭ hotărnicieĭ moșieĭ Cristeștiĭ a Spătaruluĭ Teodorŭ Vasiliŭ.

D-lŭ *V. A. Urechiă* dăruesce traducerile și copiile moderne de pe o corespondență urmată între Micotea și Stoze la 1497 și de pe alta urmată pe la 1600(?) între căpitanulŭ Manole Decuséră și hotnogulŭ dela grajdurĭ. Originalele se află la mănăstirea Némțuluĭ.

ȘEDINȚA DIN 29 NOVEMBRE 1891.

Președința d-luĭ *B. P. Hasdeŭ.*

D-lŭ *Gr. Stefănescu* presintă publicațiunea: «Congrès géologique international. Compte rendu de la 4-ème session, Londres 1888. Londres 1891.»

D-lŭ *V. A. Urechiă* presintă unŭ articolŭ din ḑiarulŭ *Le Temps* din Paris, dela 5 Ianuarie 1887, în care d-lŭ Paul Passy presintă o nouă ortografie simplificată, fonetică, pentru scrierea limbeĭ francese.

SEDINȚA DIN 6 DECEMBRE 1891.

Preşedința d-luĭ *B. P. Hasdeŭ.*

Se cetesce următórea scrisóre primită de la d-lŭ Preşedinte alŭ Senatuluĭ

«*Domnule Preşedinte,*

«Cunoscêndŭ viulŭ interesŭ ce onorata Academie are pentru istoria acesteĭ țĕrĭ şi rîvna cu care ea adună documentele vechĭ, carĭ aŭ raportŭ cu diferitele fase, fie de suferință, fie de bărbăție, prin carĭ a trecutŭ scumpa România,— subsemnatulŭ îşĭ face o deosebită plăcere de a trămite spre păstrare în archivele învĕțatuluĭ corpŭ, o colecție de acte vechĭ, proprietatea d-şóreĭ Acrivița Herĕscu, care le-a produsŭ întru susținerea drepturilorŭ sale la obținerea uneĭ pensiunĭ viagere, care s'a şi votatŭ de Corpurile legiuitóre. D-şóra Herĕscu, după îndemnulŭ d-luĭ Academicŭ şi Vice-Preşedinte alŭ Senatuluĭ, V. A. Urechiă, a declaratŭ că le face danie onorateĭ Academiĭ.

«In alăturare pe lângă acésta se înaintéză d-v. aceste documente în numĕrŭ de douĕ-ḑecĭ şi unulŭ precum şi declarația în scrisŭ a d-şóreĭ Herĕscu, prin care îşĭ exprimă a sa voință, rugându-vĕ, Domnule Preşedinte, să binevoițĭ a ne onora cu rĕspunsulŭ Domnieĭ Vóstre:»

1. 1821 Martie 30. Cartea boerilorŭ Divanuluĭ Moldoveĭ, către locuitoriĭ țĕriĭ în privința împrejurărilorŭ din 1821.

2. 1821 Aprile 26. Adresa boerilorŭ Divanuluĭ Moldoveĭ, către Medelnicerulŭ N. Mandre şi Diĭaculŭ Scarlatŭ Herĕscu.

3. 1822 Septembre 15. Atestatulŭ maĭ multorŭ boerĭ din Tecuciŭ, pentru slujbele luĭ Scarlatŭ Herescu Diĭacu.

4. 1822 Octobre. Ioanŭ Sandu Sturdza VV. Mold. scutesce pe Scarlatŭ Herescu Diĭaculŭ de tóte dăjdiile visterieĭ.

5. 1824 Aprile 24. Ioanŭ Sandu Sturdza VV. Mold. orânduesce pe Scarlatŭ Herescu biv vel clucerŭ, cu căutarea slujbeĭ ciumeĭ.

6. 1825 Februare 25. Porunca visterieĭ către isprăvnicia Tecuciuluĭ şi către Clucerulŭ Scarlatŭ Herĕscu, pentru ciumă.

7. 1825 Dec. 2. Adresa isprăvnicieĭ Tecuciuluĭ. pentru pariĭ de lésă a Salhatuluĭ Ibrăileĭ.

8. 1825 Dec. 14. Ioanŭ Sandu Sturdza VV. Mold. pentru facerea cheresteleĭ tarsanaliĭ împĕrătescĭ.

9. 1826 Iulie 25. Porunca visterieĭ, prin care orînduesce pe Scarlatŭ Herescu cercetătorŭ la ținutulŭ Tecuciuluĭ.

10. 1827 Febr. 1. Ioanŭ Sandu Sturdza VV. Mold către Scarlatŭ Herescu, pentru bóla ciumeĭ din satulŭ Blănésa dela Tecuciŭ.

11. 1828 Maiŭ 5. Porunca isprăvnicieĭ Tecuciuluĭ pentru morile din ocolulŭ aceluĭ têrgŭ.

12. 1828 Aug. 25. Adresa Comisieĭ de îndestulare a oştirilorŭ, în privinţa fînuluĭ din ţinutulŭ Tecuciuluĭ.

13. 1829 Febr. 9. Porunca Divanuluĭ împlinitorŭ alŭ Cnejieĭ Moldoveĭ, pentru ţinerea în bună stare a poduluĭ de pe Siretŭ din dreptulŭ Şerbeştilorŭ.

14. 1829 Febr. 21. Porunca Divanuluĭ împlinitorŭ alŭ Cnejieĭ Moldoveĭ, pentru podulŭ de peste Siretŭ.

15. 1829 Martie 1. Adresa Divanuluĭ împlinitorŭ alŭ Cnejieĭ Moldoveĭ către Scarlatŭ Herescu Căminarulŭ, în privinţa slujbeĭ sale.

16. 1829 Iulie. Porunca Divanuluĭ împlinitorŭ alŭ Cnejieĭ Moldoveĭ, pentru statisticeştile sciinţe.

17. 1831 Aprilie 24. Adresa Divanuluĭ împlinitorŭ alŭ Cnejieĭ Moldoveĭ către Scarlatŭ Herescu Căminarulŭ, pentru străjuirile dela ţinutulŭ Tecuciuluĭ.

18. 1831 Iulie 29. Adresa Divanuluĭ împlinitorŭ alŭ Cnejieĭ Moldoveĭ, orînduindŭ pe Căminarulŭ Scarlatŭ Herescu deputatŭ în comisia catagrafieĭ ţinutuluĭ Tecuciŭ.

19. 1833 Ianuarie 25. Atestatulŭ de slujba ce a sĕvêrşitŭ Căminarulŭ Scarlatŭ Herescu la Trib. Putna.

20. 1844 Maiŭ 24. Michailŭ Grigoriŭ Sturdza VV. Mold. numesce pe Căminarulŭ Scarlatŭ Herescu, cĭlen (membru) la judecătoria ţinutuluĭ Iaşĭ.

21. 1844 Maiŭ 25. Adresa logofeţieĭ dreptăţeĭ către Căminarulŭ Scarlatŭ Herescu, comunicându-ĭ numirea sa la judecătoria judeţuluĭ Iaşĭ.

D-lŭ *G. Sion* aduce la cunoscinţa Academieĭ că d-na vĕduvă Alecsandri va dăruì unŭ portretŭ alŭ mareluĭ poetŭ şi repausatulŭ sĕŭ soţŭ.

D-lŭ *Gr. G. Tocilescu* expune comunicaţiunea sa privitóre la domnia luĭ Mircea Vodă celŭ Bĕtrânŭ.

Ca introducere, arată însemnătatea seculuĭ alŭ XIV pentru istoria română, fiindŭ-că în acestŭ secolŭ némulŭ românŭ ajunge la consciinţa individualităţiĭ sale, întemeiază cele două state, carĭ alcătuescŭ regatulŭ Românieĭ de astădĭ şi, printr'unŭ şirŭ de principĭ înţelepţĭ şi vitejĭ, aceste două state se găsiaŭ atâtŭ de puternice, ca să pună în respectŭ regate de vécurĭ întemeiate şi să-şĭ susţină independenţa. Amintesce

luptele și faptele maĭ însemnate ale Basarabilorŭ, în specialŭ ale luĭ Mircea celŭ Bĕtrânŭ, a căruia figură o presintă în mijloculŭ contimporanilorŭ sĕĭ, ca a unuĭ mare diplomatŭ, mare vitézŭ și piosŭ creștinŭ.

După aceea trece în revistă diferitele izvóre ce aŭ ajunsŭ până la noĭ asupra domnieĭ luĭ Mircea celŭ Bĕtrânŭ: cronice interne și externe, documente, diptice și inscripțiunĭ; constată că cele maĭ multe sunt încă nepublicate, cronicele date la lumină încă nestudiate; și conchide că lipsa materialelorŭ istorice nu este așa de mare, cum s'ar puté crede, pentru ca secolulŭ alŭ XIV din istoria română să fie lăsatŭ a zăcé încă în așa adâncŭ întunericŭ.

In urmă expune contradicerile cronologice și de fapte ce există în operele scriitorilorŭ modernĭ asupra luĭ Mircea celŭ Bĕtrânŭ, și cum acești scriitorĭ, neținêndŭ sémă de isvórele autentice saŭ necunoscêndu-le în de ajunsŭ, aŭ lucratŭ maĭ multŭ cu imaginațiunea, dându-ne dreptŭ fapte reale, productulŭ proprieĭ lorŭ fantasiĭ.

Singurulŭ mijlocŭ de a eși din acestŭ văgașŭ rătăcitŭ, este a ne întórce la izvórele originale, a le analisà cu amĕnuntulŭ și a stabili și acì ceea-ce este sigurŭ, ceea-ce este probabilŭ, ceea-ce este posibilŭ.

In scopulŭ acesta d-lŭ Tocilescu îșĭ propune a întreține învĕțata companie cu o serie de cestiunĭ privitóre la Mircea celŭ Bĕtrânŭ, consacrândŭ comunicațiunea de astădĭ numaĭ la douĕ din aceste cestiunĭ: relațiunile luĭ Mircea cu fratele sĕŭ Danŭ și sfîrșitulŭ tragicŭ alŭ acestuia, bătălia luĭ Baiezid dela Rovine lângă Craiova, și expedițiunea regeluĭ Ungarieĭ Sigismund din a. 1395.

Pentru lămurirea acestorŭ douĕ cestiunĭ, d-lŭ Tocilescu se servă cu o cronică românéscă încă nepublicată și necunoscută, cu cronice italiene, ungurescĭ, turce, bizantine, serbe și bulgare, din carĭ unele descoperite de curêndŭ la Kiev, cu documentele luĭ Danŭ și Mircea din archivulŭ statuluĭ și din colecțiunea sa proprie, precum și cu cântece populare sêrbescĭ și bulgărescĭ despre ceĭ 2 principĭ. Conclusiunile la carĭ ajunge, după o amĕnunțită expunere, sunt:

1. Intre Danŭ Vodă și Mircea celŭ Bĕtrânŭ aŭ fostŭ marĭ lupte pentru ocuparea tronuluĭ, Danŭ Vodă fiindŭ ajutatŭ de Turcĭ, iar Mircea de Ungurĭ;

2. Danŭ Vodă e ucisŭ de Șișmanŭ, craiulŭ bulgărescŭ la 1386—87, iar nu în 1393, după cum se indică într'o glosă la cronica serbo-bulgară de la Kiev;

3. Aŭ fostŭ două bătăliĭ cu numele Rovine, din carĭ una cu Sultanulŭ Baiezid la 10 Octobre 1394, pe rîulŭ Argeșŭ, iar alta maĭ târḑiŭ la Rovine din jud. Ialomița cu Sultanulŭ Mohamed;

4. După prima bătălie dela Rovine, Mircea se retrage în Transilvania, face tractatŭ de alianță cu Sigismund, și amêndoĭ vinŭ asupra Nicopoleĭ-micĭ (Turnu-Măgurele), batŭ pe Turciĭ și Românii carí se închisese cu domnulŭ numitŭ de Turcĭ în loculŭ luĭ Mircea (adică cu Danŭ, nepotulŭ de frate alŭ luĭ Mircea); și apoĭ Sigismund e silitŭ să se întórcă înapoĭ, venindu-ĭ veste despre bóla soțieĭ sale. Astŭ-felŭ privilegiulŭ din a. 1395 alŭ acestuĭ rege pentru alŭ sĕŭ *magister ianitorum* și comite alŭ Secuilorŭ, Stefanŭ de Kanisa (apud Fejér, X, 2, 273 și Engel, Geschichte der Walachei, p. 159), nu este apocrifŭ, cum admite d-lŭ Xenopol (Istoria Românilorŭ, 2, p. 98 notă), ci pe deplinŭ autenticŭ, de óre-ce faptulŭ se confirmă și din alte privilegiĭ ale aceluiașĭ rege din 1404 pentru Ioanŭ de Maroth (ap. Fejér IV, 295 seq) și din 1406 și 1408 pentru Gara (ap. Fejér, X, 4. 667.)

Cu acéstă ocasiune d-lŭ Tocilescu analiséză cronica română inedită de curêndŭ descoperită și constată însemnătatea eĭ pentru istoria seculuĭ alŭ XIV, comunicândŭ și unŭ documentŭ ungurescŭ ineditŭ alŭ luĭ Mircea Vodă celŭ Bĕtrânŭ pentru satulŭ Mândra din Transilvania, cu data 1410, ce se află în posesiunea d-sale.

ȘEDINȚA DIN 13 DECEMBRE 1891.

Președința d-luĭ *N. Ionescu.*

D-lŭ Secretarŭ generalŭ *D. Sturdza* presintă ḑece diferite scrierĭ de ale membruluĭ onorarŭ alŭ Academieĭ W. Fröhner dăruite de autorŭ.

Se primescŭ asemenea 47 publicațiunĭ italiane istorice și literare, trimise.

în darŭ Academieĭ, de d-lŭ C. Soranzo, dela Biblioteca S. Marco din Veneţia.

D-lŭ *Iacobŭ Negruzzi* presintă din partea autoruluĭ, publicaţiunea: *Culturhistorische und ethnographische Skizzen uber die Romanen der Bucovina von Constantin Morariu.* Partea I.

D-lŭ *V. A. Urechiă* dăruesce, pentru colecţiunile Academieĭ, semnătura rĕposatuluĭ membru Kogălniceanu săpată în aramă. I-a fostŭ încredinţată pe când rĕposatulŭ era preşedinte alŭ Comitetuluĭ pentru rădicarea statueĭ luĭ Mironŭ Costinŭ. D-lŭ Urechiă adaugă că în viitórea şedinţă va dăruì Academieĭ maĭ multe scrisorĭ de ale ilustruluĭ bărbatŭ şi o colecţiune de articolĭ scrişĭ de dînsulŭ în diferite ḑiare în timpulŭ luptelorŭ pentru Unirea Principatelorŭ.

— Academia exprimă mulţumirĭ d-luĭ Urechiă pentru aceste preţióse darurĭ.

ŞEDINŢA DIN 20 DECEMBRE 1891.

Preşedinţa d-luĭ *B. P. Hasdeŭ.*

Se dă cetire scrisoreĭ prin care d-lŭ Dr. I. Crişianu, directorulŭ Şcóleĭ de fete din Sibiŭ, cere a se da publicaţiunile Academieĭ pentru biblioteca aceleì şcóle.

D-lŭ *V. A. Urechiă* propune ca să se dea prin decisiune deplină autorisare Delegaţiuneĭ, de a da publicaţiunile la tóte şcólele românescĭ de peste graniţă, carĭ le vorŭ cere.

D-lŭ *D. Sturdza* observă că Academia nu a refusatŭ nicĭ odată asemenea cererĭ. Nu se face nicĭ o întârḑiere cu aceea că cererile se trecŭ prin şedinţă; din contră d-sa crede că este bine ca Academia să iea cunoscinţă în şedinţă despre aceste cererĭ.

— Se decide a se urma în viitorŭ ca şi până acuma şi a se trimete şcóleĭ dela Sibiiŭ publicaţiunile cerute.

D-lŭ Secretarŭ generalŭ *D. Sturdza* aduce la cunoscinţa Academieĭ că în cursulŭ acesteĭ sĕptĕmânĭ aŭ încetatŭ din viaţă doĭ dintre ceĭ maĭ ilustri şi venerabilĭ membri onorarĭ, Ioanŭ Ionescu şi Sir W. A. White.

Rĕposatulŭ Ioanŭ Ionescu a fostŭ decanulŭ agricultorilorŭ noştri;

elŭ a adusŭ țĕreĭ marĭ serviciĭ atâtŭ prin scrierile sale de agricultură cât și prin rĕspândirea prin școlă a cunoscințelorŭ agricole.

Sir W. A. White, încetatŭ din viéță ca ambasadorŭ alŭ Angliei la Constantinopolŭ, a petrecutŭ maĭ mulțĭ anĭ în Capitala nóstră ca ministru plenipotențiarŭ alŭ țĕreĭ sale. Toțĭ sciŭ cu câtă căldură a iubitŭ acestŭ bărbatŭ țéra nóstră; puținĭ cunoscŭ însă până acuma cât de multŭ a lucratŭ elŭ ca să ajute pe Românĭ în vremurĭ grele și ca să rĕspândéscă în țéra luĭ o cunóscere favorabilă despre România.

— Se decide ca Delegațiunea să exprime telegraficŭ familielorŭ condoleanțe pentru pierderea acestorŭ doĭ ilustri membri onorarĭ aĭ sĕĭ.

D-lŭ generalŭ *Fălcoianu* face o expunere orală despre raportulŭ între cele douĕ calendare Iulianŭ și Gregorianŭ, și arată motivele și necesitatea ca să adoptămŭ și noĭ calendarulŭ Gregorianŭ.

— D-lŭ Fălcoianu este rugatŭ să facă unŭ memoriŭ asupra acesteĭ însemnate cestiunĭ.

ȘEDINȚA DIN 10 IANUARIE 1892.

Președința d-luĭ *B. P. Hasdeŭ.*

Agenția diplomatică a Românieĭ în Sofia trimete alŭ VI-lea volumŭ din publicațiunea făcută de Guvernulŭ Bulgarŭ cu titlulŭ *Culegere de literatură, de sciință și de folk-lore.*

D-lŭ Membru corespondentŭ Dr. C. I. Istrati presintă publicațiunea *Cercetărĭ asupra păcurilorŭ din România*, de A. O Saligny, N. Cucu și Dr. C. I. Istrati, Bucurescĭ 1891.

Se primescŭ în darŭ de la d-lŭ B. Iorgulescu, directorulŭ gimnasiuluĭ din Buzĕŭ, următórele 12 documente istorice:

1. 1674 (7182) — Zapisŭ dela Voico Portariulŭ.
2. 1705 (7213) Iunie 29. — Zapisŭ dela Datco din Soreștĭ.
3. 1705 (7213) Iulie 15. — Zapisŭ dela Datco, feciorulŭ luĭ Chiriță Călugărulŭ din Grăbovĭ.

4. 1706 (7214) Martie 12. — Zapisŭ dela Datco, feciorulŭ luĭ Chiriţă Călugărulŭ.
5. 1706 (7215) Decemvrie 12. — Zapisŭ dela Datco, fiulŭ luĭ Chiriţă din Sorescĭ.
6. 1708 (7217) Novembre 30. — Zapisŭ dela Maria.
7. 1709 (7217) Martie 15. — Zapisŭ dela Stanciulŭ Colibă.
8. 1709 (7218) Decemvrie 20. — Zapisŭ dela Lefterŭ, fiulŭ luĭ Pârvulŭ de Măgură.
9. 1712 (7220) Febr. 10. — Zapisŭ dela Lupulŭ, fiulŭ luĭ Lupulŭ din Măgură.
10. 1713 (7221) Maiŭ 11. — Zapisŭ dela Dragomirŭ, feciorulŭ Raduluĭ din Măgură.
11. 1737 (7245) Febr. 15. — Zapisŭ dela Ianache Zel Popiĭ Neculaĭ.
12. 1772 Iunie 17. — Zapisŭ dela Ioanŭ Măgureanulŭ.

D-lŭ membru corespondentu şi bibliotecarŭ I. Bianu presintă Academieĭ în darŭ dela d-lŭ Vasile Mangra, profesorŭ la Aradŭ, unŭ exemplarŭ din *Psaltirea* tipărită în limba română de diaconulŭ Coresi la Braşovŭ în anulŭ 1570 (7078). D-lŭ Bianu atrage atenţiunea Academieĭ asupra mareluĭ preţŭ alŭ acesteĭ cărţĭ, despre care nu se scia până acum nicĭ că a existatŭ şi din care acestŭ exemplarŭ este întâiulŭ şi singurulŭ cunoscutŭ. D-lŭ Profesorŭ Mangra a găsitŭ acéstă carte, împreună cu câte-va manuscripte în biserica din comuna Lazurĭ lângă Oradea-Mare. D-sa a făcutŭ despre ea o descriere publicată în ḑiarulŭ *Tribuna* dela Sibiiŭ din 24 Novembre 1890. Exemplarulŭ găsitŭ şi dăruitŭ de d-lŭ Mangra este fórte stricatŭ, multe foĭ sunt pierdute, din unele aŭ rĕmasŭ numaĭ bucăţĭ. Bine este însă că s'a păstratŭ fóia din urmă pe care se află unŭ epilogŭ cu tóte indicaţiunile bibliografice ca şi celŭ de la *Psaltirea slavo-română* din 1577. Formatulŭ este acelaşĭ în 4⁰ micŭ.

D-lŭ Bianu amintesce apoĭ că Academia posedă până acum câte unŭ exemplarŭ din următórele cărţĭ românescĭ tipărite de Coresi între aniĭ 1560—1581, carĭ sunt fórte rare:

Tetravanghelulŭ tipăritŭ la 1560 în Braşovŭ, dăruitŭ de d-lŭ Profesorŭ C. Erbiceanu;

Psaltirea românéscă tipărită la 1570 în Braşovŭ, dăruită acum de d-lŭ Profesorŭ V. Mangra;

Psaltirea slavo-română, tipărită la 1577, venită din cărţile Episcopuluĭ Dionisie dela Buzĕŭ; (Unŭ exmplarŭ maĭ puţină strıcatŭ decât alŭ Academieĭ se află la Museulŭ Naţionalŭ de anticităţĭ din Capitală);

Evaghelia cu învĕţătură tipărită la 1580—1581 în Braşovŭ.

In Museulŭ de anticităţĭ se află uniculŭ exemplarŭ cunoscutŭ (necompletŭ) dın *Praxiulŭ* saŭ Faptele Apostolılorŭ tipărite probabilŭ pe la 1570 totŭ de Coresi şi totŭ la Braşovŭ.

D-lŭ *B. P. Hasdeŭ* ḑice că acéstă descoperire este de cea maĭ mare însemnătate şi că darulŭ d-luĭ Mangra are unŭ fórte mare preţŭ; de aceea propune ca să se trimétă deocamdată d-luĭ Mangra pe lângă mulţumirĭ şi o colecţiune de publıcaţiunile Academieĭ.

— Propunerea d-luĭ Hasdeŭ se primesce.

ŞEDINŢA DIN 17 IANUARIE 1892.

Preşedinţa d-luĭ *B. P. Hasdeŭ.*

Se cetesce scrisórea d-luĭ Ioanŭ Crişanŭ, care trâmite o lucrare în manuscriptŭ intitulată «Incercare critică asupra luĭ Mihnea alŭ III-a şi timpulŭ sĕŭ» făcută de rĕposatulŭ sĕŭ fiŭ Constantinŭ Crışanŭ, fostŭ magistratŭ.

— Se decide a se recomanda Secţiuneĭ istorice.

Se cetesce adresa Mınisteriuluĭ Instrucţiuneĭ publice (Seria A, No. 743 dela 14 Ianuarie), prin care cere a se da publıcaţiunile Academieĭ pentru biblioteca gimnasiuluĭ din Romanŭ.

— Se decide ca Delegaţiunea să trămită din publicaţiunile pe carĭ le va crede potrivite şi dın carĭ se află esemplare disponibile.

Se cetesce scrisórea prin care d-na Cathérıne White mulţumesce pentru telegrama care i s'a adresatŭ cu ocasiunea încetărıĭ din viéţă a soţuluĭ sĕŭ Sır W. A. White, membru onorarŭ alŭ Academıeĭ.

D-lŭ *V. A. Urechiă* dăruesce douĕ scrisorĭ autografe ale luĭ G. Asachi din 1866 cu unŭ rĕspunsŭ autografŭ de C. A. Rosetti, o notıţă biografică despre

Asachi scrisă de Vasile Erinovŭ, fostŭ primarŭ la Herţia, două procese-verbale din anulŭ 1888 despre luarea óselorŭ luĭ Mironŭ Costinŭ din biserica comuneĭ Brăniştenii (Bărboşiĭ) şi ducerea lorŭ la Iaşĭ spre a fi aşezate sub statua rădicată acolo

---

ŞEDINŢA DIN 24 IANUARIE 1892.

Preşedinţa d-luĭ *B. P. Hasdeŭ.*

D-lŭ Ioanŭ Paraschivescu dăruesce 15 acte (1 românescŭ, 4 rusescĭ, 10 turcescĭ) din timpulŭ răsboiuluĭ din 1877—78 rĕmase dela tatălŭ sĕŭ Maiorulŭ Alexandru Paraschivescu, comandantŭ alŭ regimentuluĭ 5 de dorobanţĭ, care a fostŭ numitŭ *pretorŭ* în Vidinŭ în timpulŭ ocupaţiuneĭ acestuĭ oraşŭ de oştirea românéscă.

Direcţiunea gimnasiuluĭ din Pitescĭ trimite regulamentulŭ pentru înfiinţarea şi administrarea bibliotecеĭ aceluĭ gimnasiŭ, şi cere a i se trimite publicaţiunile Academieĭ.

— Se decide ca Delegaţiunea să trimétă publicaţiunile potrivite pentru acea bibliotecă.

ŞEDINŢA DIN 7 FEBRUARIE 1892

Preşedinţa d-luĭ *B. P. Hasdeŭ.*

D-lŭ *Gr. G. Tocilescu* cetesce o comunicare a sa despre câte-va noue inscripţiunĭ descoperite în Dobrogea.

ȘEDINȚA DIN 14 FEBRUARIE 1892.

Președința d-luĭ *B. P. Hasdeŭ.*

D-lŭ *V. A. Urechiă* arată că la biserica S-tu Haralambie din Galațĭ, în mijloculŭ bisericeĭ, a aflatŭ o lespede de marmură cu o inscripțiune latină. E vorba de unŭ medicŭ alŭ unuĭ Domnitorŭ alŭ Moldoveĭ din secolulŭ alŭ XVII-lea. Marmura a fostŭ luată de pe mormîntulŭ care se afla pe malulŭ Dunăreĭ și care s'a măncatŭ de valurile fluviuluĭ. Inscripțiunea a fostŭ descoperită de d-lŭ colegŭ Tocilescu, pe cât sciŭ, și deci va puté fi comunicată Academieĭ. D-lŭ Urechiă doresce să se iea mĕsurĭ de conservare, că inscripțiunea se șterge pe tótă ḑiua de piciórele ómenilorŭ.

ȘEDINȚA DIN 21 FEBRUARIE 1892.

Președința d-luĭ *B. P. Hasdeŭ.*

D-lŭ membru corespondentŭ C. Esarcu, Ministru alŭ țĕreĭ la Roma, trimete copiĭ de pe șése epistole adresate de Papa Clementŭ VIII luĭ Michaiŭ Vitézulŭ în aniĭ 1597—1601.

— Se decide a se mulțumì d-luĭ Esarcu, și a se publica scrisorile în colecțiunea Hurmuzaki.

ȘEDINȚA DIN 28 FEBRUARIE 1892.

Președința d-luĭ *B. P. Hasdeŭ.*

D-lŭ *D. Sturdza* presintă în darŭ din partea d-luĭ membru corespondentŭ Dr. F. Bamberg publicațiunea: «Homer nach Antiken gezeichnet von H. W. Tischbein, mit Erläuterungen von Chr. G. Heyne, Göttingen 1801.»

D-lŭ *D. Sturdza* dăruesce pentru colecţiunile Academieĭ următórele manuscripte şi documente:

1. *Condica de moşiĭ a caseĭ dumné-luĭ Ianculuĭ Pală,* Moşia Vişina, moşia Jugureniĭ.

2. *Charta Moldoveĭ lucrată de Ioane Giurescu.* 1854.

3. *Adunare de versurĭ scrise de Ianache Macri* pitaru în anulŭ 1852 Maiŭ 18, în Bucurescĭ.

4. Vocabularŭ de vorbe străine (de Eliade).

5. Istoria fostuluĭ Prinţŭ alŭ ţěreĭ românescĭ A. Ghica, scrisă în anulŭ 1843. (Compunere dramatică).

6. Chrisovŭ de la Gheorghe Ştefanŭ Voevodŭ, din anulŭ 1657 (7165) Martie 4, pentru satulŭ Măţcaniĭ, care a fostŭ alŭ luĭ Vasile Vodă Lupulŭ şi apoĭ alŭ luĭ Dabija Vodă.

7. Cartea Mitropolituluĭ, Episcopilorŭ şi boerilorŭ Moldoveĭ dela 1662 (7171) Septembre 12, prin care se arată drepturile luĭ Dabija Vodă asupra satuluĭ Măţcaniĭ.

Se cetesce scrisórea d-luĭ Ioanŭ Popŭ Reteganulŭ, învěţătorŭ în Rodna-Veche în Transilvania, pre lângă care trimete o culegere de datine şi credinţe poporale adunate de d-sa, propunêndŭ ca să fie publicate de Academie şi să se dea autoruluĭ o gratificare.

— Se recomandă spre cercetare Secţiuneĭ literare.

D-lŭ *V. A. Urechiă* aduce la cunoscinţa Academieĭ că scrierea sa *Analele cultureĭ române,* care a fostŭ premiată în 1890 cu premiulŭ Eliade-Rădulescu, se tipăresce în tipografia Statuluĭ şi că tomulŭ I va apare în curêndŭ

PARTEA II

SESIUNEA GENERALĂ DIN ANULŬ 1892.

SESIUNEA GENERALĂ DIN ANULŬ 1892.

ȘEDINȚA DIN 3 MARTIE 1892.

Președința d-luĭ *B. P. Hasdeŭ.*

D-lŭ Vice-Președinte *B. P. Hasdeŭ* deschide ședința, anunțândŭ că d-lŭ Președinte *Ion Ghica,* împedecatŭ de bólă, nu póte lua parte la deschiderea sesiuniĭ.

D-lŭ Secretarŭ generalŭ *D. Sturdza* cetesce următorulŭ raportŭ asupra lucrărilorŭ făcute de Academie în cursulŭ anuluĭ 1891 — 92, presentândŭ totŭ odată expunerea d-luĭ Cassierŭ-comptabilŭ asupra operațiunilorŭ financiare și asupra stăreĭ fondurilorŭ Academieĭ în exercițiulŭ 1891—92:

A.—Raportŭ asupra lucrărilorŭ făcute în anulŭ 1891—92.

«*Domnilorŭ Colegĭ,*

«De cât-va timpŭ fie-care anŭ ne lasă o tristă și durerósă amintire prin încetarea din viéță a unora dintre fruntașiĭ Academieĭ.

«In anulŭ acesta perderile nóstre aŭ fostŭ maĭ dureróse și maĭ simțitóre, căcĭ ne-amŭ despărțitŭ pentru vecie de unŭ șirŭ întregŭ de bărbațĭ ilustri, carĭ fie-care ocupaŭ cu o rară vrednicie loculŭ ce provedința le-a însemnatŭ în desvoltarea națiuniĭ române. Aceștĭ bărbațĭ sunt: membriĭ activĭ Michailŭ Kogălniceanu și Emanoilŭ Bacaloglo, și membriĭ onorarĭ Ioanŭ C. Brătianu, Ioanŭ Ionescu, Grigorie Grădișteanu, William A. White și Cardinalulŭ Ludovicŭ Haynald.

«*Michailŭ Kogălniceanu* a încetatŭ din viéță la 20 Iunie, în vîrstă de 74 de anĭ. Elŭ a fostŭ, fără îndoială, tipulŭ uneĭ activităţĭ neobosite şi continue dela anulŭ 1837 şi până la mórtea sa. Kogălniceanu e însă totŭ-odată unulŭ din ceĭ maĭ ilustri membri aĭ gloriósei generaţiunĭ, care póte dice despre sine «nimicŭ din trebile românescĭ nu mi-a fostŭ «străinŭ.» Elŭ, ca şi confraţiĭ sĕĭ de muncă, în timpŭ de o jumĕtate de secolŭ a lucratŭ cu o energie extraordinară, în totŭ loculŭ şi în totŭ timpulŭ, la înălţarea némuluĭ românescŭ Dotatŭ de natură cu o inteligenţă rară, înfrumuseţată şi consolidată de cunoscinţe întinse şi de o cultură alésă, Kogălniceanu ar fi fostŭ unŭ bărbatŭ eminentŭ în orĭ-ce ţéră. Elŭ a strălucitŭ ca scriitorŭ, ca istoricŭ, ca oratorŭ, ca bărbatŭ de statŭ. Studiile istorice aŭ fostŭ din tinereţe obiectulŭ principalŭ alŭ activităţiĭ literare a luĭ Kogălniceanu.

«La 1837 elŭ a începutŭ cu două scrierĭ în limba francesă, cu «Is«toria Dacieĭ şi a Munteniei» şi cu «Schiţa despre istoria, obiceiurile «şi limba Ţiganilorŭ» şi la 1891 a sfîrşitŭ cu frumosulŭ discursŭ din şedinţa solemnă a Academieĭ despre «Desrobirea Ţiganilorŭ, ştergerea «privilegiilorŭ boerescĭ, emanciparea ţĕranilorŭ.» Intre aceste scrierĭ Kogălniceanu a desvoltatŭ o lungă şi rodnică activitate literară. *Dacia literară* din 1840, *Archiva românéscă* din 1841—45, şi maĭ pre sus de tóte publicarea pentru întâia óră, în aniĭ 1844—1852, a vechilorŭ *Cronice ale Moldoveĭ,* sunt lucrărĭ carĭ aŭ făcutŭ epocă în desvoltarea nóstră naţională. Aceste publicaţiunĭ arată pe bărbatulŭ pregătitŭ pentru a munci cu sporŭ şi cu temeiŭ la o mare lucrare, aceea a redeşteptăriĭ, a reînvieriĭ, a renasceriĭ uneĭ naţiunĭ. Orĭ-unde vorŭ trăì Românĭ, inimele lorŭ vorŭ fi totŭ-deauna încăldite de minunatulŭ *Cuvîntŭ introductivŭ* alŭ luĭ Kogălniceanu despre istoria naţională, rostitŭ la 24 Novembre 1843 în Academia Michăileană dela Iaşĭ.

«Dela 1852 încóce luptele politice, carĭ aŭ absorbitŭ tóte forţele naţiuneĭ, aŭ depărtatŭ şi pe Kogălniceanu întru cât-va dela lucrările istorice. Cu tóte acestea elŭ ne-a datŭ încă o a doua ediţiune a cronicarilorŭ Moldoveĭ şi a urmăritŭ neîncetatŭ şi cu celŭ maĭ mare interesŭ progresulŭ studiilorŭ istorice, cu carĭ inaugurase activitatea sa. Ca membru alŭ Academieĭ şi ca Preşedinte alŭ eĭ, Kogălniceanu privea

cu mare dragoste publicaţiunile nóstre istorice, aşezate şi înaintate în mare parte sub poveţele şi impulsiunea luĭ.

«Alŭ doilea colegŭ pre care l'amŭ perdutŭ în anulŭ trecutŭ a fostŭ *Emanoilŭ Bacaloglo*, încetatŭ din viéţă la 30 Augustŭ. Tótă viéţa luĭ a fostŭ ocupată numaĭ şi numaĭ cu sciinţa şi cu învĕţămîntulŭ eĭ. Bacaloglo a fostŭ exclusivŭ omulŭ sciinţeĭ şi alŭ şcóleĭ. Elŭ ocupă unŭ locŭ onorabilŭ în sciinţele fisice. Principala sa scriere *Elemente de fisică* a fostŭ premiată de Academie cu premiulŭ Lazărŭ. Esactitatea absolută în îndeplinirea datoriilorŭ sale, imparţialitatea în judecarea lucrărilorŭ altora aŭ caracterisatŭ tótă activitatea liniştită a colegului nostru în cariera sa profesorală şi în Academie.

«Dintre membriĭ sĕĭ onorarĭ Academia a perdutŭ pe unulŭ din mariĭ bărbaţĭ aĭ némuluĭ românescŭ. Fie-care din noĭ simte, că aci e vorba de *Ioanŭ Brătianu*, de acelŭ bărbatŭ, care întrunea în sine patriotismulŭ celŭ fără prihană cu o rară pătrundere a lucrurilorŭ omenescĭ, înţelegerea matură a tuturorŭ aspiraţiunilorŭ némuluĭ românescŭ, cu o putere de acţiune care prefăcea convingerile sale în convingerile tuturorŭ; din aceste cause chiar elŭ a statŭ în fruntea acelora, pe carĭ cu dreptŭ cuvîntŭ istoria îĭ va numi fundatoriĭ Statuluĭ românŭ modernŭ. Activitatea întregeĭ luĭ viețĭ a fostŭ absorbită de luptele, din carĭ a eşitŭ naţiunea română victoriósă şi Statulŭ românŭ independentŭ şi cu rostŭ printre cele-lalte state. Puţinĭ bărbaţĭ însă aŭ fostŭ atâtŭ de bine pregătiţĭ ca elŭ pentru îndeplinirea uneĭ marĭ misiunĭ, şi pregătirea luĭ a fostŭ maĭ alesŭ pe terenulŭ istoricŭ. Elŭ sciŭ, ca nime altulŭ, să lege viéţa şi desvoltarea némuluĭ nostru de viéţa şi desvoltarea omenireĭ; şi de aceea cu unŭ ochiŭ maĭ agerŭ decât orĭ-cine elŭ a pătrunsŭ momentulŭ, în care Româniĭ trebuiaŭ să arate că sunt încă plinĭ de viéţă şi de energie, că n'aŭ uitatŭ nicĭ originea, nicĭ trecutulŭ lorŭ, şi că potŭ străbate în viitorŭ. Ioanŭ Brătianu a contribuitŭ multŭ la consolidarea Academieĭ Române, lucrândŭ pentru a-ĭ da puterea şi autoritatea necesară prin înălţarea eĭ la posiţiunea unuĭ institutŭ de statŭ.

«Viéța luĭ s'a stinsŭ la 4 Maiŭ 1891, și întréga națiune a fostŭ sguduită de durere pentru perderea celuĭ maĭ mare alŭ eĭ cetățénŭ.

«*Ioanŭ Ionescu* a încetatŭ din viéță la 17 (29) Decembre. Elŭ a fostŭ decanulŭ agronomilorŭ noștri. Elŭ a desvoltatŭ o îndelungată și neobosită activitate pe têrêmulŭ sciințelorŭ economice, dar nu a fostŭ maĭ puținŭ unŭ patriotŭ înfocatŭ. Scrierile sale sunt fórte numeróse și importante. Ele aŭ cursŭ neîntreruptŭ dela 1845 până în ultimiĭ anĭ aĭ vieții sale; ele s'aŭ întinsŭ asupra celorŭ maĭ variĭ materiĭ, aŭ îmbrățișatŭ nu numaĭ teoria, dar și practica, și s'aŭ adresatŭ nu numaĭ la bărbațĭ învĕțațĭ ci și la copiĭ de șcólă. Scrierile luĭ agronomice și cercetările luĭ statistice vorŭ străluci tot-dea-una în literatura nóstră. Preocupațiunea luĭ constantă a fostŭ de a rĕspândi între Românĭ cunoscințe seriόse despre agricultură, ca celŭ maĭ mare izvorŭ alŭ bogățieĭ naționale și ca una din pietrele fundamentale ale înălțăriĭ poporuluĭ.

«In aceeașĭ lună Decembre trecutŭ, la 16 (28), a încetatŭ din viéță membrulŭ onorarŭ *Sir William A. White*, cetățénŭ alŭ Mareĭ Britanie și unulŭ din diplomațiĭ ceĭ maĭ agerĭ aĭ acestuĭ mare imperiŭ. Sir William White a îmbrățișatŭ desvoltarea națiuneĭ române cu unŭ viŭ interesŭ și cu o căldură sinceră. Elŭ a petrecutŭ mulțĭ anĭ printre noĭ ca representantŭ alŭ M. S. Regineĭ Anglieĭ, Impĕrătésă a Indiilorŭ, tocmaĭ în timpulŭ formațiuneĭ Regatuluĭ nostru, și unià cu o cunoscință profundă a trebilorŭ românescĭ simpatiĭ reale pentru desvoltarea nóstră. Raportulŭ generalŭ asupra Regatuluĭ Românieĭ, publicatŭ în 1884, este o dovadă manifestă de acestŭ simțemîntŭ.

«*Grigorie Grădișteanu*, încetatŭ din viéță la 28 Februarie, a fostŭ unulŭ dintre aceĭ carĭ aŭ participatŭ la luptele din marea mișcare națională dela 1848. A fostŭ unŭ bărbatŭ cultŭ și iubitorŭ de sciință. Elŭ a urmăritŭ tot-deauna lucrările Academieĭ cu unŭ viŭ interesŭ.

«Cardinalulŭ *Ludovicŭ Haynald*, Archiepiscopŭ de Kalocsa, încetatŭ din véță la 4 (16) Iulie, a fostŭ unŭ botanistŭ distinsŭ și unŭ bărbatŭ iubitorŭ de sciință. Sub protecțiunea luĭ s'a începutŭ marea pu-

blicațiune istorică «Monumenta Vaticana Hungariae,» din care o mulțime de documente atingŭ istoria nóstră națională.

«Membrulŭ corespondentŭ alŭ Academieĭ *Victorŭ Janka* a încetatŭ din viéță la 9 Augustŭ 1890, dar însciințare despre acésta s'a primitŭ numaĭ la 30 Maiŭ trecutŭ. Rĕposatulŭ a fostŭ unŭ distinsŭ botanistŭ și a lucratŭ în secțiunea botanică a Museuluĭ naționalŭ dela Budapesta. Elŭ a publicatŭ maĭ multe scrierĭ botanice în publicațiunile Academieĭ Unguresciĭ și în «Oesterreichische Botanische Zeitschrift.»

«*I. Ședințele de peste anŭ.*

«Ședințele nóstre sĕptĕmânale aŭ fostŭ în mare parte ocupate de prețiósele comunicărĭ ale colegului nostru Gr. G. Tocilescu, care, fără a obosi și cu puterĭ reînnoite, desvĕlesce și trage la lumină monumentele trecutuluĭ némuluĭ românescŭ. D-sa a presentatŭ o serie de comunicărĭ despre resultatele explorărilorŭ archeologice făcute în Dobrogea.

«Academia póte înregistra cu vie satisfacțiune, nu numaĭ darea la ivélă de numeróse și importante inscripțiunĭ carĭ îmbogățescŭ cunoscințele nóstre despre așezarea și viéța coloniilorŭ romane în Dacia, ci și douĕ descoperirĭ de întâia ordine: a monumentuluĭ dela Adam-Clissi, care dimpreună cu Columna luĭ Traianŭ din Roma reamintescŭ după secolĭ faptele mareluĭ Impĕratŭ și fundatorŭ alŭ némuluĭ românescŭ, și aceea a uneĭ cetățĭ nouĕ și până acum necunoscute, a cetățeĭ Tropaeum Trajani.

«La 7 Iunie d-lŭ Tocilescu a cetitŭ unŭ memoriŭ despre istoria vechilorŭ orașe grecescĭ din Dobrogea de astădĭ: Callatis (Mangalia) și Istropolis (Iglița).

«In ședința dela 1 Novembre d-lŭ Tocilescu a expusŭ resultatele cercetărilorŭ sale despre maĭ multe cetățĭ și castre romane din Oltenia și din județele de munte ale Țĕreĭ Românescĭ.

«La 6 Decembre acelașĭ d-nŭ colegŭ a făcutŭ o comunicare despre domnia luĭ Mircea-Vodă celŭ bĕtrânŭ.

«Colegulŭ nostru d-lŭ generalŭ Fălcoianu, constatândŭ că din noŭ

s'a ivitŭ prin ḑiare discuţiunea asupra calendaruluĭ, a arĕtatŭ, în şedinţa din 20 Decembre, raporturile dintre calendarulŭ iulianŭ şi gregorianŭ şi necesitatea ca să se adopteze şi la noĭ calendarulŭ gregorianŭ, celŭ maĭ apropiatŭ de calculele astronomice şi chiar de cerinţele bisericeĭ creştine.

«II. Publicaţiunile Academieĭ.

«In cursulŭ anuluĭ s'aŭ făcutŭ publicaţiunile următóre:

«1. Din *Anale* s'aŭ tipăritŭ:

«a) *Tomulŭ XIII,* partea administrativă şi desbaterile din anulŭ 1890—91.

«Din acestŭ volumŭ s'aŭ tipăritŭ separatŭ cuvîntările, memoriile şi actele carĭ s'aŭ cetitŭ în şedinţă solemnă la *Serbarea aniversară dela 1 (13) Aprilie 1891* pentru împlinirea a 25 anĭ dela înfiinţarea Academieĭ.

«S'a tipăritŭ asemenea separatŭ discursulŭ rostitŭ în aceeaşĭ şedinţă de rĕposatulŭ nostru colegŭ Kogălniceanu despre *Desrobirea Ţiganilorŭ, Ştergerea privilegiilorŭ boerescĭ, Emanciparea ţĕranilorŭ.*

«b) In *Tomulŭ XII,* partea cu *Memoriile Secţiuneĭ istorice,* s'a continuatŭ tipărirea *Memoriuluĭ asupra periódeĭ din istoria Românilorŭ dela 1774—1786* de d-lŭ colegŭ V. A. Urechiă. Sunt tipărite 40 cóle din acestŭ memoriŭ şi acuma se tipărescŭ numerósele documente anexate la elŭ.

«2. Din Istoria luĭ Herodotŭ, în traducerea premiată a d-luĭ D. I. Ghica, s'aŭ tipăritŭ cólele 18 şi 19, ajungêndŭ la cap. 171 din Cartea I.

«3. Din colecţiunea discursurilorŭ şi alocuţiunilorŭ rostite de M. S. Regele în cursulŭ celorŭ 25 anĭ de domnie (1866—1891), conformŭ decisiuneĭ luate în sesiunea din 1890, s'aŭ tipăritŭ până acum 10 cóle. Lucrarea va continua şi sperămŭ să fie terminată în anulŭ viitorŭ

«4. Aŭ rĕmasŭ a se tipări în anulŭ viitorŭ:

«a) Ţĕranulŭ românŭ de d-lŭ Gr. G. Tocilescu, lucrare premiată la 1882.

«b) «Catalogulŭ monumentelorŭ epigrafice și sculpturale din Museulŭ naționalŭ de anticitățĭ, de d-lŭ Gr. G. Tocilescu.

«c) Flora Dobrogeĭ de d-lŭ Dr. D. Brândză, lucrare premiată la 1887.

«d) Tomulŭ II din *Psaltirea publicată românesce la 1577 de diaconulŭ Coresi*, din care colegulŭ nostru d-lŭ B. P. Hasdeŭ, însărcinatŭ cu acéstă edițiune, a tipăritŭ primele 4 cóle.

«5. Din *Etymologicum magnum Romaniae* colegulŭ nostru d-lŭ B. P. Hasdeŭ este în ajunŭ de a termina litera A, una din literele cele maĭ întinse, și care formândŭ tocmaĭ începutulŭ aceleĭ monumentale lucrărĭ, a presentatŭ și dificultățile cele maĭ marĭ.

«6. D-lŭ colegŭ V. A. Urechiă a însciințatŭ că a începutŭ a tipări în tipografia Statuluĭ scrierea sa *Analele cultureĭ române* premiată de Academie cu premiulŭ Eliade-Rădulescu în anulŭ 1890. Tomulŭ I alŭ acesteĭ marĭ lucrărĭ este gata și fără întârḑiere va fi datŭ publiculuĭ.

«7. *Darurĭ și schimbŭ de publicațiunĭ.* — După cererile primite s'a decisŭ a se dărui publicațiunile Academieĭ următórelorŭ instituțiunĭ române de cultură:

Biblioteceĭ Liceuluĭ Mateiŭ Basarabŭ, în Bucurescĭ.
Inalteĭ Curțĭ de Compturĭ, în Bucurescĭ.
Șcóleĭ civile de fete din Sibiiŭ.
Biblioteceĭ Gimnasiuluĭ din Romanŭ.
Biblioteceĭ Gimnasiuluĭ din Pitescĭ.

«Noue relațiunĭ de schimbulŭ publicațiunilorŭ s'aŭ stabilitŭ cu următórele instituțiunĭ sciințifice străine:

Société Académique Indo-Chinoise de France, în Paris.
Biblioteca Națională din Sofia.

«*III. Publicațiunile Hurmuzaki și cercetărĭ istorice.*

«Lucrările istorice s'aŭ continuatŭ și în anulŭ trecutŭ după programulŭ stabilitŭ prin decisiunile luate de comisiunea specială la 1884 și 1889. Lucrările executate în anulŭ trecutŭ sunt următórele:

«1. S'a tipăritŭ *Tomulŭ II partea III* din *Documente,* formatŭ de documente din anii 1510—1530 privitóre la istoria Românilorŭ, adunate din diferite publicaţiunĭ străine şi coordonate de d-lŭ Nic. Densuşianu. Acestŭ volumŭ de 93 cóle cuprinde 462 documente. La finele volumuluĭ s'a adausŭ, ca şi la alte volume, unŭ apendice de documente slavone însoţite de traducerĭ latine tipărite sub îngrijirea d-luĭ membru corespondentŭ Dr. E. Kałuźniacki, profesorŭ la Universitatea din Cernăuţi.

«2. Colecţiunea de documente procurate din archivele de Statŭ dela Venoţia şi din alte archive străine a fostŭ pusă în ordine de d-lŭ Ioanŭ Slavicĭ, şi tipărirea loiŭ s'a începutŭ. Ele vorŭ forma două volume, carĭ vorŭ fi alŭ VIII şi IX din publicaţiune, continuândŭ astŭ-felŭ a completa şi îmbogăţi colecţiunea Hurmuzaki. S'aŭ tipăritŭ până acum 7 cóle, începêndŭ cu anulŭ 1376.

«3. Documentele procurate din bibliotecele şi archivele polone formézā acum unŭ fórte bogatŭ isvorŭ de cunoscinţe pentru desele şi însemnatele relaţiunĭ pe carĭ vechile Principate române le-aŭ avutŭ cu puterniculŭ regatŭ alŭ Polonieĭ maĭ alesŭ în secoliĭ XVI şi XVII. Aceste documente, dintre carĭ cele scrise polonesce aŭ fostŭ tóte traduse în limba francesă, sunt acum coordonate şi tipărirea lorŭ s'a începutŭ sub îngrijirea d-lorŭ Ioanŭ Bogdanŭ şi J. Skupiewski. Ele vorŭ forma celŭ puţinŭ două volume.

«4. Copiarea de documente din archivele de'a Constantinopole se continuă. Prin cercetările, carĭ se facŭ pentru Academie, se deschide unŭ noŭ câmpŭ pentru studiile nóstre istorice asupra relaţiunilorŭ atâtŭ de intime, carĭ aŭ legatŭ ţările românescĭ în trecutŭ de Constantinopole, de Patriarchia de acolo şi de cele-lalte instituţiunĭ creştine grece de sub stăpânirea Turcieĭ. O fórte mare parte din istoria culturală şi politică a Românilorŭ, maĭ alesŭ în secoliĭ XVII şi XVIII, se va lumina prin bogata colecţiune de documente care ni se procură.

«5. Sunt de multŭ cunoscute relaţiunile maĭ alesŭ comerciale dese şi seculare pe carĭ vechile Principate le aveaŭ cu oraşele ardelene Braşovulŭ şi Sibiiulŭ, carĭ pentru Moldova şi Muntenia eraŭ cheile Europeĭ occidentale. Publicaţiunea unorŭ registre de vamă şi de chel-

tuelĭ, făcută în aniĭ trecuțĭ de primăriile acelorŭ orașe, aŭ arĕtatŭ că relațiunile Românilorŭ cu ele eraŭ ḍilnice. Până acum însă s'aŭ publicatŭ fórte puține documente diplomatice, scrisorĭ, învoelĭ și alte acte oficiale și private, carĭ aŭ fostŭ necesitate de acele relațiunĭ, carĭ aŭ duratŭ fără întrerupere din secolulŭ XIV până acuma. La 27 Aprilie 1890 d-lŭ Ioanŭ Slavicĭ a atrasŭ atențiunea Academieĭ asupra acestorŭ documente, carĭ se află în archiva orașuluĭ Sibiiŭ.

«In anulŭ trecutŭ Delegațiunea a intratŭ în relațiunĭ cu d-lŭ archivarŭ Fr. Ziemmermann de la Sibiiŭ, care a binevoitŭ a face să se copieze sub a sa îngrijire 74 documente nepublicate din aniĭ 1358 — 1530. Sperămŭ că lucrarea se va continua și în anulŭ viitorŭ.

«6. In biblioteca S. Marco din Veneția, d-lŭ C. Soranzo continuă a cerceta și decopia documente, extracte din cronice vechĭ inedite și alte informațiunĭ istorice de interesŭ pentru trecutulŭ nostru.

«7. Starea actuală a publicațiunilorŭ istorice Hurmuzaki este următórea:

a) Din *Documente privitóre la Istoria Românilorŭ* s'aŭ tipăritŭ în 4°.

Volumulŭ	Aniĭ	Cóle tipărite	Documente	Adunate de Hurmuzaki	Adaose de Academie
I p. 1.	1199—1345	92	553	—	553
I p. 2.	1346—1450	117	691	—	691
II p. 1.	1451—1575	105	722	722	—
II p. 2.	1451—1510	85	517	—	517
II p. 3.	1510—1530	93	462	—	462
III p. 1.	1576—1599	79	443	341	102
III p. 2.	1576—1600	76	563	—	563
IV p. 1.	1600—1649	93	629	629	—
IV p. 2.	1576—1650	91	732	—	732
V p 1.	1650—1699	72	362	362	—
V p. 2.	1650—1699	54	475	—	475
VI	1700—1750	90	355	355	—
VII	1750—1818	76	308	308	—
VIII	1376— ?	7	73	—	73 (sub presă)
Suplem. I	1518—1780	135	1.414	—	1.414
II	1781—1814	101	988	—	988
III	1709—1812	77	203	—	203
IV	1802—1849	78	415	—	415
Volume 18		1.521	9.905	2.717	7 188

«*b*) Din *Fragmente* a rĕmasŭ a se tipări volumulŭ VI în limba germană, care este a se forma din note separate și diferite extracte de documente făcute de rĕposatulŭ Hurmuzaki.

«Se va traduce românesce și se va tipări în anulŭ viitorŭ tomulŭ II, conformŭ disposițiunilorŭ luate în aniĭ trecuțĭ.

«*IV. Concursurile.*

«In sesiunea acestuĭ anŭ Academia are a acorda următórele premiĭ:

«1. *Premiulŭ Năsturelŭ-Herĕscu* din seria B. de 4.000 leĭ, destinatŭ celeĭ maĭ bune cărțĭ în limba română, cu conținutŭ de orĭ-ce natură, tipărită dela 1 Ianuarie până la 31 Decembre 1891.

«2. *Premiulŭ Statuluĭ Lazărŭ* de 5.000 leĭ, destinatŭ uneĭ cărțĭ scrise în limba română, cu conținutŭ sciințificŭ, saŭ celeĭ maĭ importante invĕnțiunĭ sciințifice, care se va judeca maĭ meritorie printre cele publicate dela 1 Ianuarie 1890, până la 31 Decembre 1891.

«La concursulŭ acestorŭ două premiĭ s'aŭ presentatŭ următórele publicațiunĭ:

N. G. Rădulescu-Niger, Jertfă—Gelosie. Bucurescĭ 1890. 1 vol 8°.
Dr. C. I. Istrati, Cursŭ elementarŭ de chimie. Bucurescĭ 1891. 1 vol. 8°.
Simionŭ Stoica, Tratatulŭ bólelorŭ acute-infectătóre. Sibiiŭ 1891. 1 vol. 8°.
Rădulescu-Niger, *N. Țincu*, Dómna Kiajna, dramă istorică în 5 acte. Bucurescĭ 1891. 1 vol. 8°.
Petru Rășcanu, Cursŭ completŭ de Istoria Universală, prelucratŭ pentru Liceulŭ superiorŭ: I. Istoria Orientuluĭ, II. Istoria Grecilorŭ, III. Istoria Romanilorŭ. Iașĭ, 1890, 1891. 3. vol. 8°.
Mihaiŭ Bonacchi, Poesiĭ. Bucurescĭ 1891. 1 vol. 16°.
» » Despre talpa țĕreĭ — Nuvele sătescĭ. Bucurescĭ 1891. 1 vol. 16°.
» » Psyche, traducere din Lucius Apulejus. Bucurescĭ 1891. 1 br. 8°.
T. Speranția, Alte anecdote populare. Vol. II-lea. Bucurescĭ. 1 vol. 8°.
M. N. Pacu, Cartea județuluĭ Covurluĭ. Partea I, II și III. Bucurescĭ, Galațĭ 1891. 2 vol. 8°.
I. P. Florantin, Noțiunĭ de Psihologie. Ed. II-a. Galațĭ. 1 vol. 8°.
» » » Avram Iancu. Romanŭ istoricŭ. Bucurescĭ 1891. 1 vol. 8°.

D. C. Ollănescu, Q. H. Flaccus, Ode, Epode, Carmen saeculare. Traducţiune în versurĭ. Vol. I. Bucurescĭ 1891. 1 vol. 8⁰.
» » » Q. H. Flaccus, Ad Pisones (Ars Poetica). Traducţiune în versurĭ. Ed. I. Bucurescĭ 1891. 1 br. 8⁰.
G. I. Ionnescu-Gion, Din istoria Fanarioţilorŭ. Studiĭ şi cercetărĭ. Bucurescĭ 1891. 1 vol 8⁰.
I Otescu, Recunóscerea numerelorŭ prime absolute, independentŭ de orĭ-ce tablă de astŭ-felŭ de numere. (Litografiată)
I. Paraschivescu, Unŭ instrumentŭ pentru liniaturĭ.

«3. La concursulŭ *Premiuluĭ Asociaţiuneĭ Craiovene pentru desvoltarea învĕţămîntuluĭ publicŭ*, de 1500 leĭ, destinatŭ celeĭ maĭ bune cărţĭ didactice în limba română, tipărită dela 1 Ianuarie 1890 până la 31 Decembrie 1891, s'aŭ presentatŭ următórele publicaţiunĭ:

Constantin Tincu, Noţiunĭ elementare de geografie generală. România fără continente. Pentru clasa III-a primară. Ed IV-a. Iaşĭ 1891. 1. vol. 8.
» » Noţiunĭ elementare de geografie generală. Continentele fără România Pentru clasa IV-a primară. Ed. IV-a. Iaşĭ 1891. 1 vol. 8⁰.
Dimitrie Cunţanu, Cântările bisericescĭ după melodiile celorŭ optŭ glasurĭ ale sfintei bisericĭ ortodoxe. Sibiŭ. 1 vol. 4⁰.
G. Dem. Teodorescu, Istoria literatureĭ latine. Bucurescĭ 1891. 1 vol. 8⁰.
Sofia I. Stoenescu, Gramatica limbeĭ române. Etimologia. Ed. III-a. Bucurescĭ 1891. 1 vol. 8⁰.

«4. La concursulŭ *Premiuluĭ Statuluĭ Eliade-Rădulescu* de 5 000 leĭ, pentru care a fostŭ publicatŭ subiectulŭ: *Nascerea şi înmormîntarea la Românĭ, Datine şi credinţe*, s'aŭ presentatŭ două manuscripte cu următórele devise:

1. «*Légănulŭ e imnulŭ fericireĭ rare.*
«*La cosciugulŭ jalnicŭ plângemŭ cu 'ntristare.*»

S. I Suciu

2. «*Cine a vĕḍutŭ sórele vede şi mórtea*»

«Tóte publicaţiunile şi manuscriptele presentate la concursurĭ în terminulŭ hotărîtŭ şi publicatŭ de Academie, aŭ fostŭ trimise la timpŭ spre studiare comisiunilorŭ alese pentru acestŭ scopŭ în sesiunea trecută.»

B. — Dare de sémă asupra operaţiunilorŭ Casseĭ şi asupra stăreĭ fondurilorŭ Academieĭ Române în anulŭ 1891—92.

I.

«Am onóre a vě presenta situaţia provisorie a Comptabilităţiĭ şi a Casseĭ pe esercitiulŭ 1891—92 până la 29 Februarie, avêndŭ cea definitivă a o presenta la încheerea acestuĭ anŭ budgetarŭ:

«*A. Din veniturile însemnate* în budgetŭ de	L.	138.713,40
s'a incassatŭ până acum suma de	»	113.613,95
şi aŭ rĕmasŭ veniturĭ neîncassate de	L.	25.099,45
şi anume:		
«1. *Dotaţiunea M. S. Regeluĭ* pe anulŭ curentŭ de . . .	L.	9.000,—
«2. *Dela fondulŭ Năsturelŭ-Herĕscu* arenda a 2 moşiĭ pe semestrulŭ alŭ doilea de	»	14.977,50
«3. *Dela fondulŭ Ioanŭ Fĕtu* unŭ restŭ din arenda grădineĭ dela móra cu vaporŭ de	»	710,—
«4. *Dela fondulŭ Economiilorŭ* suma de . . . . ce derivă ca de ordinarŭ în fie-care anŭ din vîndare de publicaţiunĭ maĭ puţinŭ decât prevederea budgetară. Acéstă sumă fiindŭ pentru anulŭ acesta neîncassabilă, trebue scădută din comptulŭ escedentŭ, cum se va vedé maĭ josŭ sub C.	»	411,95
Suma ca sus . . .	L.	25 099,45

«*B. Situațiu budgetuluĭ de cheltuelĭ* este cum urméză:

			Votată		Cheltuită		Rĕmasă
Litera	a	L.	19.500,—	L.	17.760,—	L.	1.740,—
»	b	»	9.820,—	»	8.580,—	»	1.240,—
»	c	»	1.000,—	»	1.000,—	»	—,—
»	d	»	2.400,—	»	2.200,—	»	200,—
»	e	»	3.300,—	»	3.300,—	»	—,—
»	f	»	24.720,—	»	22 660,—	»	2.060,—
»	g	»	4.500,—	»	4.499,75	»	—,25
»	h	»	550,—	»	316,50	»	233,50
»	i	»	400,—	»	400,—	»	—,—
»	j	»	200,—	»	200,—	»	—,—
»	k	»	50,—	»	49,65	»	—,35
»	l	»	50,—	»	50,—	»	—,—
»	m	»	600,—	»	591,80	»	8,20
»	n	»	1 800,—	»	1.798,65	»	1,35
»	o	»	5.000,—	»	5.000,—	»	—,—
»	p	»	4.000,—	»	4.000,—	»	—,—
»	q	»	1.765,—	»	1.740,—	»	25,—
»	r	»	5.000.—	»	3.878,—	»	1.122,—
»	s	»	6.000,—	»	3.000,—	»	3.000,—
»	t	»	7.500,—	»	7.500,—	»	—,—
»	u	»	1.000,—	»	—,—	»	1.000,—
»	v	»	3 324,25	»	—,—	»	3.324,25
»	w	»	1.530,—	»	—,—	»	1.530,—
»	x	»	1.822.65	»	1.822,65	»	—,—
»	y	»	456,—	»	456,—	»	—,—
»	z	»	3.000,—	»	1.260,—	»	1.740,—
»	aa.	»	500,—	»	500,—	»	—,—
»	bb.	»	4.156,85	»	4.156,85	»	—,—
»	cc.	»	3.000,—	»	3.000,—	»	—,—
»	dd.	»	4.000,—	»	3 908,40	»	91,60
Totalŭ .		L.	120.944,75	L.	103 628,25	L.	17.316,50

«Prin urmare sporulŭ din budgetulŭ cheltuelelorŭ se arată de L. 17.316,50

«*C. Comptulŭ excedentŭ este următorulŭ:*

«Budgetulŭ pe 1891 — 92 se închide cu unŭ escedentŭ de	L.	100,—
«Se adaugă sporulŭ din *budgetulŭ cheltuelilorŭ* sus arĕtatŭ.	»	17.316,50
Suma	L.	17.416,50
«De aicĭ se scade:		
dela *fondulŭ Economiilorŭ* suma neîncassabilă arĕtată de . .	L.	411,95
«Astŭ-felŭ escedentulŭ curatŭ astădĭ este de	L.	17.004,55

«De óre-ce însă, până la închiderea compturilorŭ definitive, se vorŭ maĭ face plățĭ din acestŭ budgetŭ, adevĕratulŭ excedentŭ se va arĕta în raportulŭ finalŭ.

«*D. Fondurile Academieĭ în efecte* depuse la Cassa de Depunerĭ aŭ sporitŭ în anulŭ curentŭ numaĭ cu capitalisarea procentelorŭ fondurilorŭ Cuza, Hagi-Vasile, Neuschotz, A. Fĕtu, San-Marinŭ şi Bodescu, de L. 5.000.

«Iată situațiunea fondurilorŭ:

«*1. Fondulŭ Zappa.*

			nominalŭ		peste nominalŭ
59 titl. rentă amortis. de 5% à	L. 5.000,—	L.	295.000,—		
4 » » » » 5% »	» 500,—	»	2.000,—		
11 acț. de Banca Națională »	» 500,—	»	5.500,—	L.	9.866,80
Totalŭ		L.	302.500,—	L.	9.866,80

«*2. Fondulŭ Cuza.*

6 titl. rentă amortis. de 5% à	L. 5.000,—	L.	30.000,—
17 obl. municipale » 5% »	» 500,—	»	8.500,—
1 scris. func. ruralŭ » 5% »	» 1.000,—	»	1.000,—
2 » » » » 5% »	» 100,—	»	200,—
Totalŭ		L	39 700,—

«*3. Fondulŭ Economiilorŭ.*

18 titl. rentă amortis. de 5% à	L. 5.000,—	L.	90.000,—		
3 » » » » 5% »	» 500,—	»	1.500,—		
46 obligaț. municipale » 5% »	» 500,—	»	23.000,—		
1 acț. de Banca Națională . . . »	» 500,—	»	500,—	L	600,—
Totalŭ		L	115 000,—	L.	600,—

«4. *Fondulŭ Năsturelŭ-Herĕscu.*

2 titl. rentă amortis. .	de 5%	à L. 5.000,—	L. 10.000,—	
4 » » »	» 5%	» » 500,—	» 2.000,—	
30 oblig. municipale. .	» 5%	» » 500,—	» 15.000,—	
10 acţ. de Banca Naţională . .		» » 500,—	» 5.000,—	L. 9.031,65
Totalŭ			L. 32.000,—	L. 9.031,65

«5. *Fondulŭ Chiţu.*

1 acţ. de Banca Naţională. . . .	à L. 500,—	L. 500,—	L. 912,50
Totalŭ		» 500,—	» 912,50

«6. *Fondulŭ Danielŭ.*

28 oblig. de statŭ.	de 6%	à L. 500	L. 14.000,—
2 » municipale . . .	» 5%	» » 500	» 1.000,—
Totalŭ			» 15.000,—

«7. *Fondulŭ A. Fĕtu.*

2 titl. rentă amortis . .	de 5%	à L. 5.000,—	L. 10.000,—
10 oblig. municipale . .	» 5%	» » 500,—	» 5.000,—
Totalŭ			L. 15.000,—

«8. *Fondulŭ G. Lazărŭ.*

6 scris. funciare rurale	de 5%	à L. 1.000,—	L. 6.000,—
60 oblig. municipale . .	» 5%	» » 500,—	» 30.000,—
Totalŭ			L. 36.000,—

«9. *Fondulŭ Eliade-Rădulescu.*

			nominală	peste nominală
6 scris funciare rurale	de 5%	à L. 1.000,—	L. 6.000,—	
23 oblig. municipale	de . . 5%	» » 500,—	» 11.500,—	
2 acţ. de Banca Naţională . .		» » 500,—	» 1.000,—	L. 1.200,—
Totalŭ			L. 18.500,—	L. 1.200,—

«*10. Fondulŭ G. San-Marinŭ.*

2 titl. rentă amortisab.	de 5%	à L.	5.000,—	L.	10.000,—
4 oblig. municipale . . .	» 5%	» »	500,—	»	2.000,—
		Totalŭ		L	12.000,—

«*11. Fondulŭ D. Hagi-Vasile.*

46 oblig. municipale . .	de 5%	à L.	500.—	L.	23.000,—
		Totalŭ		L.	23.000,—

«*12. Fondulŭ Neuschotz.*

50 oblig. municipale . .	de 5%	à L.	500,—	L.	25.000,—
		Totalŭ		L.	25.000,—

«*13. Fondulŭ Bodescu.*

13 oblig. municipale . .	de 5%	à L.	500.—	L.	6.500,—
		Totalŭ		L	6.500,—

«*14. Fondulŭ Ioanŭ Fĕtu.*

35 oblig municipale . .	de 5%	à L.	500,—	L.	17.500,—		
86 acţ. de Banca Naţională . .	»	»	500,—	»	43.000,—	L.	47.533,80
		Totalŭ		L.	60.500,—	L.	47.533,80

«*Resumatulŭ fondurilorŭ aicĭ notate:*

						nominalŭ		peste nominalŭ		totalŭ
1.	*Fond.*	*Zappa*	efecte	de	L.	302.500,—	L.	9.866,80	L.	312.366,80
2.	»	*Cuza*	»	»	»	39.700,—	»	—,—	»	39.700,—
3.	»	*Economiilorŭ*	»	»	»	115.000,—	»	600,—	»	115.600,—
4.	»	*Năst.-Herĕscu*	»	»	»	32.000,—	»	9.031,65	»	41.031,65
5.	»	*Chiţu . . . .*	»	»	»	500,—	»	912,50	»	1.412,50
6.	»	*Daniel . . .*	»	»	»	15 000,—	»	—,—	»	15.000,—
7.	»	*A. Fĕtu . . .*	»	»	»	15.000,—	»	—,—	»	15.000,—
8.	»	*G. Lazărŭ . .*	»	»	»	36.000,—	»	—,—	»	36.000,—
9.	»	*El. Rădulescu*	»	»	»	18.500,—	»	1.200,—	»	19.700,—
10.	»	*G. San-Marin*	»	»	»	12.000,—	»	—,—	»	12.000,—
11.	»	*D. Hagi-Vasile*	»	»	»	23.000,—	»	—,—	»	23.000,—
12.	»	*Neuschotz . .*	»	»	»	25.000,—	»	—,—	»	25.000,—
13.	»	*Bodescu. . .*	»	»	»	6.500,—	»	—,—	»	6.500,—
14.	»	*Ioanŭ Fĕtu .*	»	»	»	60.500,—	»	47.533,80	»	108 033,80
		Totalulŭ efectelorŭ . . .			»	701.200,—	»	69.144,75	»	770.344,75

«*Academia posedă astădĭ următórele efecte dela 14 fondurĭ:*

		nominală	peste nominală	totală
89 titl. rent. amor. de 5 % à L. 5.000,—	L.	445.000,— L.	—,—	L. 445.000,—
11 » » » » 5 % » » 500,—	»	5.500,— »	—,—	» 5.500,—
28 oblig. de Statŭ » 6 % » » 500,—	»	14.000,— »	—,—	» 14.000,—
13 scris. func. rur. » 5 % » » 1.000,—	»	13.000,— »	—,—	» 13.000,—
2 » » » » 5 % » » 100,—	»	200,— »	—,—	» 200,—
336 oblig. municip. » 5 % » » 500,—	»	168.000,— »	—,—	» 168.000,—
111 acţ. Banca Naţională » » 500,—	»	55.500,— »	69.144,75	» 124.644,75
Suma de sus . .	L.	701.200,— L	69 144,75	L. 770 344,75

«*In anulŭ trecutŭ aceste 14 fondurĭ aŭ avutŭ următórele efecte*:

		nominală	peste nominală	totală
89 titl. rentă amor. de 5 % à L 5.000,—	L.	445 000,— L.	—,—	L. 445 000,–
11 » » » » 5 % » » 500,—	»	5.500,— »	—,—	» 5.500,—
30 oblig. de Statŭ » 6 % » » 500,—	»	15 000,— »	—,—	» 15.000,—
13scris. func. rur. » 5 % » » 1.000,—	»	13.000,— »	—,—	» 13.000,—
2 » » » » 5 % » » 100,—	»	200,— »	—,—	» 200,—
324 oblig. munic. » 5 % » » 500,—	»	162.000,— »	—,—	» 162.000,—
111 acţ. de Ban Naţion. » » 500,—	»	55.500,— »	69 144,75	» 124 644,75
In totalŭ	L.	696.200,— L.	69.144,75	L 765.344,75
A crescutŭ prin adăogirile sus arĕtate de	»	5 000,— »	—,—	» 5 000,—
dândŭ astŭ-felŭ suma de maĭ sus de	L.	701.200,— L.	69 144,75	L. 770.344,75

Acéstă crescere de. . . . . . . L. 5.000,— se înscrie la următórele fondurĭ:

1. *La fondulŭ Cuza* . . . . L. 1 500,—
2. » » *A. Fĕtu* . . . . » 500,—
3. » » *G. San-Marin* . . . . » 500,—
4. » » *D. Hagi-Vasilie* . . . . » 1.000,—
5. » » *Neuschotz* . . . . » 1.000,—
6. » » *Bodescu* . . . . » 500,—

Suma cresceriĭ la începutŭ arĕtată de. . . . . L. 5.000,—

«*E. Afară de efectele acestorŭ 14 fondurĭ,* fondurile cu nuda proprietate sunt următórele:

«1. Fondulŭ Obedenaru.

constă adĭ din următórele efecte:

	nominală	peste nominală	totală
2 scris. func. rur. de 5% à L. 5 000,—	L. 10.000,—	L. —,—	L. 10.000,—
1 » » » » 5% » » 1.000,—	» 1 000,—	» —,—	» 1.000,—
74 oblig. munic. » 5% » » 500,—	» 37.000,—	» —,—	» 37.000,—
112 » de statŭ » 6% » » 500,—	» 56.000,—	» —,—	» 56.000,—
5 » » » » 6% » » 100,—	» 500,—	» —,—	» 500,—
40 acţ. de Banca Naţ. » » 500,—	» 20.000,—	» 32 548,60	» 52.548,60
Suma	L. 124 500.—	L 32.548,60	L. 157.048,60
şi venitulŭ moşieĭ Obedenĭ ca în anĭĭ trecuţĭ			L. 12 000,—

«*In anulŭ trecutŭ* acestŭ fondŭ a fostŭ cum urméză:

	nominală	peste nominală	totală
2 scris. func. rur. de 5% à L. 5.000	L. 10 000,—	L. —,—	L. 10.000,—
1 » » » » 5% » » 1 000	» 1.000,—	» - ,—	» 1.000,—
69 obl. municipale » 5% » » 500	» 34 500,—	» —,—	» 34.500,—
116 » de statŭ . » 6% » » 500	» 58.000,—	» —,—	» 58.000,—
5 » » » » 6% » » 100	» 500,—	» —,—	» 500,—
40 acţ. de Banca Naţion. » » 500	» 20 000,—	» 32 548,60	» 52.548,60
	L 124.000,—	L. 32.548,60	L. 156.548,60
şi venitulŭ moşieĭ Obedenĭ de			L. 12.000,—
La efecte este unŭ sporŭ de			L. 500,—

care vine din încassarea a L 2.000, obl. de statŭ de 6%, eşite la sorţĭ şi pretăcute în L. 2.500 municipale de 5%, cum se vede maĭ sus.

«2. Fondulŭ Princeseĭ Alina Stirbeiŭ.

«Acestŭ fondŭ cu nuda proprietate există neschimbatŭ ca în anulŭ trecutŭ în efectele următóre:

3 titl. rentă română de 5% à L.	2 000,—	L. 6 000,—
188 » » » » 5% » »	500,—	» 94.000,—
5 » » amortisab. » 5% » »	20.000,—	» 100.000,—
In totalŭ		L 200 000,—

«*F. Fondulŭ Societăţiĭ Craiovene pentru înaintarea învĕţămîntuluĭ publicŭ*, ca fondŭ specialŭ, este depusŭ în efecte după cum urméză:

		nominală		peste nominală		totală
10 titl. rentă amor. de $5^0/_0$ à L. 500,—	L.	5.000,—	L.	—,—	L.	5.000,—
2 obl. municip. » $5^0/_0$ » » 500,—	»	1.000,—	»	—,—	»	1.000,—
2 acţ. de Banca Naţion. » » 500,—	»	1.000,—	»	1.200,—	»	2.200,—
Suma	L.	7.000,—	L.	1.200,—	»	8.200,—

iar saldulŭ din anulŭ trecutŭ de	L.	1.323,80		
a crescutŭ prin încassarea cuponuluĭ de. . . .	»	476,90		
în anulŭ curentŭ la	L.	1.800,70		
de aicĭ se scade $15^0/_0$ prelevaţĭ	»	69,90		
rĕmâne saldulŭ de			L.	1.730,80
iar în totalŭ de			L.	9.930,80

«*G. Fondulŭ Ioanŭ Fĕtu* a fostŭ înregistratŭ în budgetulŭ 1891—92 la încassărĭ cu

«I. No. 1. 86 cupóne de Banca Naţională à L. 83,—	L.	7.138,—		
» 2. 35 » municip. de $5^0/_0$ à L. 25 (2 sem.)	»	875,—		
» 3. arenda terenuluĭ grădineĭ pe 1 anŭ . .	»	1.300,—		
» 4. chiria caselorŭ pe 1 anŭ	»	350,—		
Venitŭ budgetarŭ în totalŭ . . .			L.	9.663,—
«II. Saldulŭ din anulŭ trecutŭ:				
«Unŭ restŭ din arenda grădineĭ de			L.	500,—
Totalulŭ sumelorŭ de încassatŭ . . .			L.	10 163,—

«*S'a încassatŭ:*

1. Saldulŭ de venitŭ din anulŭ trecutŭ . . .	L.	500,—		
2. 86 cup. de Banca Naţională à L. 88,45 . .	»	7.606,70		
3. 35 » municip. à L. 25 (2 semestre) . .	»	875,—		
4. Douĕ acompturĭ din arenda terenuluĭ. . .	»	590,—		
5. Chiria caselorŭ pe 1 anŭ	»	350,—		
6. Produsulŭ vinderiĭ a 10.885 Kg fontă veche (dela cărămidăria părăsită) à L. 6=100 Kg.	»	653,10		
Totalulŭ încassărilorŭ . .	L.	10.574,80	L.	10.574,80

«*De aicĭ se arată că s'a încassatŭ:*

maĭ multŭ cu	L.	411,80
lângă care se maĭ adaogă şi restulŭ de încassatŭ din arenda grădineĭ (care sumă se va trece ca saldŭ pe anulŭ 1892—93) de	»	710,—
Ese sporulŭ de	L.	1.121,80

«*Acestŭ escedentŭ* vine dela următórele 2 beneficiurĭ.

1. *Sporulŭ peste prevederea budgetară* de L. 5,45 la 86 cup. de Banca Naţională . . L. 468,70		
2. *Produsulŭ vinderiĭ a 10.885 Kg. fontă* veche à L. 6 = 100 Kg. . . . . » 653,10		
Prin urmare întocmaĭ ca sus	L.	1.121,80

«Acestŭ escedentŭ de venitŭ se va adăoga la escedentulŭ fonduluĭ Ioanŭ Fĕtu, cum se va arĕta maĭ jos.

«*Veniturile fonduluĭ Ioanŭ Fĕtu pe 1892—93* vorŭ fi:

86 cupóne de Banca Naţională à L. 88,45 (ca acum). . . .	L.	7.606,70
35 cupóne municipale de 5% à L. 25 (2 semestre)	»	875,—
arenda terenuluĭ grădineĭ pe unŭ anŭ	»	1.300,—
chiria caselorŭ pe unŭ anŭ.	»	350,—
deci în totalŭ	L.	10.131,70

în locŭ de *L. 9.663*, cum a fostŭ în anulŭ curentŭ.

«*H. Comptulŭ Escedentuluĭ fonduluĭ Ioanŭ Fĕtu.*

A începutŭ anulŭ curentŭ cu unŭ saldŭ de	L.	5.594,60
Se adaugă:		
1. sporulŭ venituluĭ extrabudgetarŭ de sus.	L.	1.121,80
2. rĕmăşiţa necheltuită în anulŭ 1891—92 de	L.	51,90
Deci rĕmâne escedentulŭ pe anulŭ 1892—93 de	L.	6.768,30

«*I. Fondulŭ Macinca* este şi acum, ca în anulŭ trecutŭ, cu chiriile caseĭ din Craiova . . . . L. 4.350,—

«*J. Saldulŭ din dotaţiunea M. S. Regeluĭ*, pentru *Magnum Etymologicum*, rĕmasŭ din 1890 — 91 de. . . . . L. 240,25

este întocmaĭ.

«*K. Suma încas. din vîndarea Etimologiculuĭ* în 1890—91 de L. 84,—

care se va trece ca saldŭ.

«*L. Fondulŭ publicăriĭ Documentelorŭ istorice Hurmuzaki* a începutŭ anulŭ curentŭ cu unŭ saldŭ de . . . . L. 924,70

A intratŭ: dela Cassieria Centrală	L.	33.000,—
din vîndarea publicaţiuneĭ.	»	430,50
în totalŭ	L.	34.355,20

S'aŭ cheltuitŭ:

Tipografuluĭ		L. 19 893,60		
Pentru copierĭ de documente:				
din Italia (Veneţia) . . . . . . L.	300,—			
» Constantinopole . . . . . . »	1.509,—			
» Sibiiŭ . . . . »	756,—	L. 2.565,—		
Pentru remunerare de corectură		» 878,—		
» reproducerĭ în fac-simile		» 100,—		
Remunerare pentru căutare de documente pe 11 lunĭ à L. 350		» 3.850,—		
Secretaruluĭ comisiuneĭ pe 11 lunĭ à L. 350 .		» 3.850,—		
Cheltuelĭ de expediţie şi altele		» 1.352,25	»	32.488,85
Rĕmâne saldulŭ astădĭ.			L.	1.866,35

«Fiindŭ a se maĭ cheltuì în cursulŭ sesiuneĭ actuale din suma de L. 1.866,25, reportulŭ finalŭ va arĕta adevĕratulŭ saldŭ, care va rĕmâné la încheerea anuluĭ budgetarŭ curentŭ.

«*M. Recapitulândŭ situaţiunea*, *Academia* are în acestŭ anŭ în efecte, proprietăţĭ şi saldurĭ, afară de fondulŭ Hurmuzaki (care este separatŭ):

Sub. c.	Excedentŭ pe 1892—93.	L.	17.004,55
» d.	Efecte la 14 fondurĭ	»	770.344,75
» c.	Efectele fonduluĭ Obedenaru	»	157.048,60
» e.	Moşia Obedenĭ evaluată după venitulŭ	»	240.000,—
» e.	Efectele fondulŭ Principeseĭ Alina Ştirbeĭ	»	200.000,—
» f.	» fonduluĭ Craiovénŭ.	»	8 200,—
» f.	Numerariulŭ fonduluĭ Craiovénŭ	»	1.730,80
» g.	Móra cu vaporŭ (I Fĕtu) — aproximativŭ	»	80.000,—
» g.	Cassa decedatuluĭ Ioanŭ Fĕtu — aproximativŭ . . .	»	70 000,—
» h.	Excedentulŭ fonduluĭ Ioanŭ Fĕtu	»	6 768,30
» i	Casele decedatuluĭ Macinca din Craiova — aprox. . .	»	80.000,—
» j.	Saldulŭ din dotaţiunea M. S. Regeluĭ.	»	240,25
» k.	» » vinderea Etimologiculuĭ	»	84,—
	în totalŭ	L.	1 631 421,25

«Numerariulŭ Casseĭ la 29 Februarie 1892, a fostŭ de . . L. 12.403,15

«1 Martie 1892 »

II.

«*Conformŭ arĕtăriĭ din întâiulŭ raportŭ* alŭ Casseĭ și alŭ comptabilitățiĭ din 1 Martie 1892, am onóre a presenta acum situațiunea finală cu încheerea anuluĭ budgetarŭ 1891—92.

«*A. Venıturĭ.* Din veniturile arĕtate neîncassate s'a încassatŭ:

«*I. Din dotațiunea M. S. Regeluĭ* arĕtată în suma de . .		L.	9.000,—
s'a încassatŭ numaĭ suma de		»	6.000,—
iar restulŭ pentru tipăritŭ de		»	3.000,—

se scade din escedentulŭ realŭ, cum se va vedé maĭ jos.

«*II. Din arenda moșiilorŭ* (*fond. Năsturelŭ-Herĕscu*) arĕtată în întâiulŭ raportŭ în sumă de		L.	14.977,50
s'a încassatŭ unŭ acomptŭ de . . . . L.	5.527,50		
și alŭ doilea » . . . . »	4.400,—		
în totalŭ		L.	9.927,50
Restulŭ ce rĕmâne de încassatŭ de		L.	5.050,—

se va saldà pe anulŭ viitorŭ 1892—93.

«*III. Saldulŭ arĕtatŭ la fond. I. Fĕtu,* restulŭ rĕmasŭ din arenda terenuluĭ dela móra de vaporŭ în sumă de		L	710,—

neplătindu-se până astădĭ, încă se va soldà pe anulŭ viitorŭ 1892—93.

«*B. Din Comptulŭ Excedentŭ* arĕtatŭ în primulŭ raportŭ în sumă de		L.	17.004,55
s'a plătitŭ în cursulŭ sesiuniĭ actuale			
1. Remuner. d-luĭ Secretarŭ generalŭ pe Martie L.	200,—		
2. Funcționariĭ pe Martie . . . . »	2.060,—		
3. Legatulŭ de cărțĭ . . . . »	1.122,—		
4. Restŭ rĕmasŭ dela tipărirea Etimologiculuĭ . »	3 000,—	L	6 382.—
rĕmâne suma de		L.	10.622,55
«De aicĭ se maĭ scade:			
1. Suma rĕmasă neîncassată pentru tipărirea Mareluĭ Etimologicŭ (ca sus) . . . . L.	3.000,—		
2. Saldulŭ rĕmasŭ din dotațiunea M. S. Regeluĭ din anulŭ 1890—91 și adĭ încă necheltuitŭ . . »	240,25		
3. Saldulŭ rĕmasŭ din vinderea Etimologiculuĭ din 1890—91, necheltuitŭ . . . . »	84,—	»	3.324,25
«Decĭ astădĭ Excedentulŭ curatŭ este de		»	7.298,30

care se va înscrie în budgetulŭ pe 1892—93.

«*C. În raportulŭ precedentŭ efectele Academiei* la 14 fondurĭ sunt înscrise

		nominalŭ		peste nominalŭ		totalŭ
cu . . .	L.	701.200,—	L.	69.144,75	L.	770.344,75
«S'aŭ maĭ capitalisatŭ la fondulŭ G Lazărŭ premiulŭ de L. 5 000, nedatŭ în sesiunea 1891, în 11 oblig. munic. de 5% nom. L. 500 . . .	»	5.500,—	»	—,—	»	5.500,—
«Aceste fondurĭ sunt adĭ de . .	L.	706.700,—	»	69.144,75	»	775.844,75

«*D. Fondulŭ publicăriĭ Documentelorŭ istorice Hurmuzaki* este înscrisŭ în 1-ulŭ raportŭ cu unŭ saldŭ de . . . . L. 1.866,35

S'a cheltuitŭ în cursulŭ sesiuneĭ:

Remun Secretar. comisiuneĭ pe Martie	L.	350,—	
» pentru căutare de docum. pe Martie . .	»	350,—	
» pentru traducerea de documente polone	»	115,—	
» facerea indiceluĭ alfabeticŭ	»	100,—	
» copiare de documente (la Sibiiŭ) . . .	»	774,90	
» copiĭ fotografice	»	21,60	» 1.711,50
Rĕmâne saldŭ pe anulŭ 1892—93 . . .			L. 154,85

«Cassa la 20 Martie 1892 a fostŭ de . . . . L. 15.183,10

«21 Martie 1892.»

D-lŭ Secretarŭ generalŭ cetesce:

Programa lucrărilorŭ sesiuneĭ generale a Academieĭ în 1892.

1. Raportulŭ Secretaruluĭ generalŭ despre activitatea Academieĭ în 1891—92.

2. Alegerea Comisiuneĭ pentru esaminarea lucrărilorŭ făcute în 1891—92.

3. Alegerea Comisiuneĭ financiare pentru cercetarea compturilorŭ pe 1891—92 și pentru formarea budgetuluĭ pe 1892—93.

4. Raportulŭ Comisiuneĭ însărcinate cu împărțirea cărțilorŭ didactice din fondulŭ Ioanŭ Fĕtu, în 1891.

5. Alegerea Comisiuneĭ însărcinate cu distribuirea gratuită a cărțilorŭ didactice din fondulŭ Ioanŭ Fĕtu în 1892.

6. Raportulŭ Comisiuneĭ permanente a Bibliotecei, pentru 1891—92.

7. Raportulŭ Comisiuneĭ însărcinate cu cercetarea publicaţiunilorŭ presentate la concursulŭ premielorŭ *Năsturelŭ-Herĕscu* de 4.000 leĭ şi *Lazărŭ* de 5.000 leĭ, pentru 1892.

8. Raportulŭ Comisiuneĭ însărcinate cu cercetarea lucrărilorŭ presentate la concursulŭ *Premiuluĭ Eliade-Rădulescu* de 5 000 leĭ, asupra subiectuluĭ: *Nascerea şi înmormîntarea la Românĭ.*

9. Raportulŭ Comisiuneĭ pentru cercetarea publicaţiunilorŭ presentate la concursulŭ *Premiuluĭ Asociaţiuneĭ Craiovene,* de 1.500 leĭ, pentru 1892.

10. Determinarea subiectuluĭ pentru concursulŭ *Premiuluĭ Eliade-Rădulescu* de 5.000 leĭ pentru 1896.

11. Raportulŭ Comisiuneĭ financiare asupra compturilorŭ pe 1891—92.

12. Raportulŭ Comisiuneĭ însărcinate cu examinarea lucrărilorŭ făcute în 1891—92.

13. Cestiunea ortografieĭ. Scrierea luĭ *u* mutŭ finalŭ.

14. Discursurile de recepţiune ale d-lorŭ membri *Gr. G. Tocilescu* şi *Iosifŭ Vulcanŭ,* cu rĕspunsurile lorŭ.

15. Alegerea Comisiuneĭ de 9 membri pentru cercetarea publicaţiunilorŭ carĭ se vorŭ presenta la concursulŭ *Mareluĭ Premiŭ Năsturelŭ* de 12.000 leĭ şi alŭ premiuluĭ *Eliade-Rădulescu* de 5.000 leĭ, pentru anulŭ 1893.

16. Alegerea Comisiuneĭ care va examina lucrările ce se vorŭ presenta la concursulŭ *Premiuluĭ Lazărŭ* de 5.000 leĭ din 1893, asupra subiectuluĭ: *Studiulŭ vinurilorŭ din România.*

17. Alegerea Comisiuneĭ care va examina lucrările ce se vorŭ presenta la concursulŭ premiuluĭ *G. San-Marinŭ* de 1.500 leĭ: *Consideraţiunĭ asupra comerciuluĭ Românieĭ.*

18. Alegerea Comisiuneĭ care va examina lucrările ce se vorŭ presenta la concursulŭ premiuluĭ *Neuschotz* de 1.500 leĭ: *Compendiŭ istoricŭ asupra desvoltăreĭ industriale la Românĭ până la 1875.*

19. Formarea budgetuluĭ pentru anulŭ 1892—93.

20. Alegerea de treĭ membri aĭ Academieĭ în locurile rĕmase vacante.

21. Alegerĭ de membri onorarĭ şi corespondenţĭ.

22. Alegerea Preşedinţilorŭ şi Vice-Preşedinţilorŭ Secţiunilorŭ.
23. Alegerea Delegaţiuneĭ pentru 1892—93.
24. Raportulŭ Secretaruluĭ generalŭ asupra lucrărilorŭ sesiuneĭ generale din 1892.

D-lŭ Preşedinte aduce la cunoscinţă că Maiestatea Sa Regele, prin d-lŭ Secretarŭ generalŭ, a anunţatŭ că doresce a asista Vinerĭ la şedinţa Academieĭ, şi a asculta lectura unorŭ articole din partea nepublicată încă a Mareluĭ Etimologicŭ.

D-lŭ *V. A. Urechiă* comunică o invitare primită dela d-lŭ Angelo de Gubernatis ca Academia să participe la serbarea ce se va face în Italia în onórea luĭ Cristofor Columb pentru alŭ 4-lea centenarŭ dela descoperirea Americeĭ. Acéstă participare să constea din trimiterea unuĭ textŭ subscrisŭ de membriĭ Academieĭ, care să se reproducă în albumulŭ de autografe ce se va publica cu acéstă ocasiune.

— In urma observaţiunilorŭ făcute de d-niĭ N. Ionescu şi D. Sturdza, Academia primesce propunerea d-luĭ Urechiă.

Se procede la alegerea Comisiuneĭ pentru examinarea lucrărilorŭ făcute în 1891—92.

Sunt aleşĭ d-niĭ: *Dr. I. Felix, G. Bariţiŭ,* şi *A. Papadopol-Calimachŭ.*

ŞEDINŢA DIN 4 MARTIE 1892

Preşedinţa d-luĭ *B. P. Hasdeŭ.*

D-lŭ *V. Babeşŭ* anunţă că din causă de bólă nu-ĭ este cu putinţă a lua parte la lucrările dela începutulŭ sesiuneĭ; va venì însă maĭ târḑiŭ.

D-lŭ *I. Sbiera* anunţă că nu va puté lua parte la lucrările acesteĭ sesiunĭ.

Se comunică trista scire primită dela Sibiiŭ că d-lŭ membru corespondentŭ Ioanŭ Popescu a rĕposatŭ.

D-lŭ I. D. Petrescu, profesorŭ din Têrgoviște, trimete în darŭ 7 diferite monede vechĭ și unŭ ciocanŭ de piatră.

— Se decide a se mulţumi, a se trimete donatoruluĭ volumulŭ publicatŭ de Academie pentru serbarea Aniversăreĭ din anulŭ trecutŭ, a se cere d-luĭ Petrescu informaţiunĭ despre loculŭ unde s'a găsitŭ ciocanulŭ de piatră. Tóte obiectele dăruite se vorŭ trimite Museuluĭ de anticităţĭ.

D-lŭ Secretarŭ generalŭ dă cetire proiectuluĭ de textŭ ce este a se scrie pe pergamentulŭ din albumulŭ pentru serbarea centenaruluĭ alŭ 4-lea dela descoperirea Americeĭ de către Cristofor Columb, proiectŭ alcătuitŭ de d-lŭ Hasdeŭ.

In urma discuţiuneĭ, la care ieaŭ parte d-niĭ Ionescu, Sion, Maniu, Tocilescu, Ștefănescu, și Sturdza, se primesce proiectulŭ propusŭ în următórea redacţiune:

«Coloniĭ dela Dunăre aĭ mareluĭ Impĕratŭ Traianŭ, represintaţĭ pe «acéstă fóie de Academia Română, salută a patra-sută aniversare a luĭ «Cristofor Columb, unulŭ din geniurile cele maĭ sublime, și uréză ginteĭ «latine de a rodi în toţĭ timpiĭ mulţĭ Columbĭ, ca să aștérnă nouĕ căĭ «de fericire și de lumină pentru némulŭ omenescŭ»

ȘEDINŢA DIN 5 MARTIE 1892.

Președinţa d-luĭ *B. P. Hasdeŭ.*

Se cetesce o scrisóre primită dela d-lŭ David Almășanu, fostŭ profesorŭ în Brașovŭ, care trimete Academieĭ o salutare în versurĭ latine și române pentru împlinirea a 25 anĭ dela înfiinţarea eĭ.

— Se recomandă Secţiuneĭ literare.

Se cetesce raportulŭ Comisiuneĭ însărcinate cu distribuirea gratuită de cărţĭ didactice din fondulŭ Ioanŭ Fĕtu pentru anulŭ 1891.

— Se iea actŭ.

Se cetesce raportulŭ Comisiuneĭ bibliotecеĭ pentru anulŭ 1891—92.

D-lŭ *I. Negruzzi* amintesce că s'aŭ primitŭ în anulŭ trecutŭ ma-

nuscrisele luĭ Alecsandri lăsate Academieĭ. Cere ca aceste manuscrise să fie catalogate spre a se vedé dacă sunt între ele scrierĭ saŭ scrisorĭ inedite carĭ arŭ trebuì să se publice.

D-lŭ *Gr. Stefănescu,* membru alŭ Comisiuneĭ, observă că sunt și alte multe manuscripte și documente în colecțiunile Academieĭ, carĭ nu s'aŭ pututŭ cataloga, din causă că personalulŭ bibliotecei este nesuficientŭ și nu póte ține catalogarea colecțiunilorŭ la ḑi.

D-lŭ *Sturdza* constată asemenea că crescerea colecțiunilorŭ este fórte îmbucurătóre, iar personalulŭ este prea puținŭ numerosŭ spre a puté cataloga tóte diversele colecțiunĭ. Este decĭ necesarŭ ca, în marginele mijlócelorŭ financiare, să se înmulțéscă personalulŭ bibliotecei.

— Raportulŭ Comisiuneĭ bibliotecei se iea spre sciință și se recomandă Delegațiuneĭ și Comisiuneĭ financiare, ca să prevadă în budgetŭ înmulțirea personaluluĭ.

Se procede la alegerea Comisiuniĭ financiare și se alegŭ d-niĭ: *V. Babeș, P. Poni* și *Gr. Tocilescu.*

Se procede la alegerea Comisiuneĭ pentru împărțirea cărțilorŭ didactice din fondulŭ Ioanŭ Fĕtu pe anulŭ 1892. Sunt aleșĭ d-niĭ *P. S. Aurelian, D. A. Sturdza* și *Gr. Stefănescu.*

Se dă cetire procesuluĭ verbalŭ alŭ Secțiuneĭ istorice pentru ședința dela 4 Martie, în care secțiunea a discutatŭ propunerea de a se tipărì în *Anale* studiulŭ «Incercare critică asupra luĭ Mihnea III și timpulŭ sĕŭ» de Ioanŭ Crișanŭ, precum și o comunicare făcută Secțiuneĭ de d-lŭ V. Maniŭ din partea d-luĭ membru corespondentŭ P. Broșteanu, despre documente istorice din Banatŭ, carĭ s'aŭ descoperitŭ în archivele dela München și asupra cărora ĭ-a atrasŭ atențiunea d-lŭ Chr. Haentle, directorulŭ acelorŭ Archive. — Secțiunea propune ca Academia să însărcineze pe d-lŭ Broșteanu să procure copiĭ de pe acele documente, carĭ vorŭ avé în adevĕrŭ însemnătate pentru istoria Românilorŭ.

— Se amână decisiunea pentru publicarea scriereĭ luĭ Ioanŭ Cri-

şanŭ, şi se decide ca Academia să intre în relaţiunĭ cu d-lŭ P. Broşteanu pentru urmărirea documentelorŭ dela München şi procurarea de copiĭ de pe ele. Tot de o dată propunerea se recomandă Comisiuneĭ financiare.

ŞEDINŢA SOLEMNĂ DIN 6 MARTIE 1892.

Sub Preşedinţa **Maiestăţeĭ Sale Regeluĭ** însoţitŭ de **A. S. R. Principele Ferdinand**.

Maiestatea Sa Regele binevoesce a deschide şedinţa, rostindŭ următórele cuvinte:

«Salutŭ cu vie plăcere pentru întâia óră, în noulŭ sĕŭ locaşŭ, Aca«demia Română, a căreĭ desvoltare este aşa de strânsŭ legată cu Dom«nia Mea. In acestŭ din urmă anŭ, Academia a fostŭ durerosŭ încercată «prin perderea unora din Membriĭ sĕĭ ceĭ maĭ însemnaţĭ, de carĭ ţéra «era mândră. Faptele lorŭ aparţinŭ astădĭ istorieĭ naţionale; numele «lorŭ sunt întipărite în inimile nóstre; munca şi energia lorŭ însă vorŭ «rĕmâné ca o pildă frumósă şi unŭ îndemnŭ puternicŭ pentru Acade«mie, care trebue să iea acum unŭ sborŭ încă maĭ mare spre a puté «deveni în alŭ doilea pătrarŭ de secolŭ alŭ întemeiereĭ sale, celŭ «dintâĭ institutŭ de cultură alŭ Rĕsăritului.

«Acésta este dorinţa Mea cea maĭ ardĕtóre, pe care sunt sigurŭ că «Academia o va împlinì prin stăruinţa sa, putêndu-se rezema totŭ«deauna pe sprijinulŭ Meŭ celŭ maĭ statornicŭ»

D-lŭ Secretarŭ generalŭ *D. Sturdza* adreséză Maiestăţeĭ Sale următórele cuvinte:

«*Sire,*

«Desvoltarea némuluĭ românescŭ a trecutŭ prin grele şi dese furtune. Numaĭ credinţa nestrămutată în viitorulŭ sĕŭ i-a datŭ putinţa

de a strĕbate nenumĕratele stavile ale timpurilorŭ de restrişte şi de încercare. De aceea tóte sforţările Românilorŭ, în orĭ-ce direcţiune a activităţiĭ omenescĭ, aŭ fostŭ necontenitŭ îndreptate spre idea naţională.

«In alte ţĕrĭ maĭ bĕtrâne, carĭ aŭ isbutitŭ a-şĭ asigura temeinicŭ esistenţa şi traiulŭ, Academiile represintă maĭ multŭ conlucrarea înfrăţită a celorŭ maĭ învĕţaţĭ aĭ naţiuneĭ pe întinsulŭ terenŭ alŭ sciinţelorŭ. La noĭ, Academia are maĭ multŭ unŭ caracterŭ naţionalŭ. Limba şi istoria sunt principalele eĭ ocupaţiunĭ, căcĭ limba şi istoria ni se contestaŭ şi ni se contestă neîncetatŭ.

«Nu aŭ trecutŭ cincĭ-ḑecĭ de anĭ, de când s'aŭ făcutŭ în Bucurescĭ şi Iaşĭ încercărĭ seriόse de a expulsa din şcolĭ limba românéscă, precum ea maĭ fusese expulsată în nefastulŭ secolŭ alŭ Fanarioţilorŭ. Dar chiar astăḑĭ, după constituirea Regatuluĭ românŭ, aceĭ carĭ aŭ întreruptŭ firulŭ desvoltăreĭ nóstre naţionale, se încércă a întuneca aşezămîntulŭ şi rostulŭ némuluĭ nostru. Unŭ învĕţatŭ alŭ Eladeĭ, într'o scriere tipărită cu multŭ luxŭ în anulŭ curentŭ şi destinată a fi fórte multŭ rĕspândită, pretinde că numirea de Fanariotŭ se înalţă peste naţionalităţile orientuluĭ europeanŭ şi cuprinde în sine pe Românĭ ca şi pe Grecĭ, — caută să contopéscă familiĭ vechĭ românescĭ cu familiĭ fanariote, — şi merge până a declara, că domnia luĭ Alexandru Ipsilante, dela finele seculuĭ trecutŭ, a fostŭ «timpulŭ de aurŭ» alŭ ţĕrilorŭ românescĭ.

«Poporulŭ românŭ a căpĕtatŭ, ce e dreptŭ, unŭ aşezămîntŭ puternicŭ în timpurile nóstre, dar elŭ simte, la mişcările inamicilorŭ luĭ, că furtunele s'aŭ alinatŭ numaĭ şi că nouĕ încercărĭ îlŭ aşteptă. Acésta este causa că elŭ s'a obicĭnuitŭ a priví Academia ca o cetăţuie naţională.

«Acésta e causa, că şi Maiestatea Vóstră, chiar din întâiulŭ anŭ alŭ Domnieĭ, aţĭ îmbrăţişatŭ cu căldură instituţiunea Academieĭ, aţĭ privitŭ cu plăcere însemnatele eĭ publicaţiunĭ istorice şi aţĭ datŭ o puternică impulsiune desvoltăreĭ limbeĭ prin fundarea Mareluĭ Etimologicŭ alŭ limbeĭ române. Maiestatea Vóstră veţĭ asculta astăḑĭ încheierea primeĭ litere a alfabetuluĭ, cea maĭ grea dintre tóte, şi pentru că cuprinde cele maĭ multe vorbe, şi pentru că se începea cu dînsa o lucrare independentă şi originală asupra limbeĭ nóstre.

«Interesulŭ totŭ-deauna viŭ alŭ Maiestățeĭ Vóstre pentru Academie se manifestă în fie-care anŭ prin presența Vóstră și a Moștenitoruluĭ Tronuluĭ în mijloculŭ nostru.

«Ea este unŭ îndemnŭ noŭ și puternicŭ ca Academia să rĕmâe vecĭnicŭ focarulŭ nestinsŭ alŭ ideeĭ naționale, purificate și întărite de sciință. Cu durere privimŭ numaĭ, că astă dată nu vomŭ puté audi rĕsunândŭ în noulŭ nostru localŭ vocea cea blândă și dulce a ilustreĭ nóstre Carmen Sylva.

«Unimŭ ale nóstre urărĭ cu acele ale națiuneĭ, ca Suverana nóstră să se întărescă și să se înviosceze la cerulŭ seninŭ și la sórele căldurosŭ alŭ patrieĭ de origine a némuluĭ românescŭ.»

M. S. Regele binevoesce a da cuvîntulŭ d-luĭ B. P. Hasdeŭ.

D-lŭ *B. P. Hasdeŭ* cetesce din «Marele Etimologicŭ alŭ Românieĭ,» articolele despre cuvintele *avan, atîrn,* sufixulŭ *atec atecă,* și despre vocala obscură *â î ă* în limba română.

M. S. Regele suspendă ședința pentru 10 minute.

Redeschidêndŭ ședința **M. S. Regele** binevosce a dărui pentru biblioteca Academieĭ o colecțiune de patru reproducerĭ în colorĭ dintr'unŭ «Stammbuch» din întâia jumĕtate a seculuĭ XVII, care a aparținutŭ luĭ Valentin Franck, Comes alŭ națiuneĭ săsescĭ din Transilvania. In acestŭ album sunt reproduse două steme ale Țĕreĭ Românescĭ dela 1616 și două tipurĭ de țĕranĭ românĭ din Ardealŭ.

M. S. Regele binevoesce a da cuvîntulŭ d-luĭ V. A. Urechiă.

D-lŭ *V. A. Urechiă* dă cetire comunicăreĭ sale despre nouele informațiunĭ asupra vieţeĭ luĭ Nicolae Milescu, găsite în aniĭ din urmă în archivele dela Gotha.

M. S. Regele dă în urmă cuvîntulŭ d-luĭ Gr. Stefănescu.

D-lŭ *Gr. Stefănescu* cetesce comunicarea sa despre cataracta dela Niagara.

M. S. Regele rădică ședința și apoĭ visitéză biblioteca Academieĭ instalată în noulŭ localŭ.

ȘEDINȚA DIN 7 MARTIE 1892

Președința d-luĭ *B. P. Hasdeŭ.*

D-lŭ membru alŭ Academieĭ *S. Fl. Marianŭ* anunță că nu va puté venì să iea parte la lucrările sesiuneĭ generale.

Se cetesce adresa pe lângă care d-lŭ Președinte alŭ Adunăriĭ deputațilorŭ trămite 26 esemplare din publicațiunea *Analele parlamentare ale Românieĭ*, tomulŭ II, spre a se împărți membrilorŭ Academieĭ.
— Se decide a se esprima mulțumirĭ.

Se primesce dela E. S. d-lŭ Stoian Bochkovitsch, ministru plenipotențiarŭ alŭ Serbieĭ, publicațiunea *L'Épopée serbe par Auguste Dozon* (Paris 1888).
— Se decide a se exprima mulțumirĭ.

Se dă cetire procesuluĭ verbalŭ alŭ Secțiuneĭ istorice pentru ședința dela 5 Martie. Secțiunea propune ca manuscriptulŭ studiuluĭ criticŭ despre Mihnea III de C. Crișanŭ să se păstreze în colecțiunile Academieĭ, mulțumindu-i-se d-luĭ Ioanŭ Crișanŭ, părintele rĕposatuluĭ autorŭ, pentru comunicarea acestuĭ manuscriptŭ.
— Academia aprobă propunerea Secțiuneĭ.

ȘEDINȚA DIN 9 MARTIE 1892.

Președința d-luĭ *B. P. Hasdeŭ.*

Se cetesce adresa prin care d-lŭ Ministru alŭ Afacerilorŭ strĕine comunică că d-lŭ Președinte alŭ Consiliuluĭ și Ministru de externe

alŭ Italieĭ a însărcinatŭ Legaţiunea Română din Roma să transmită Academieĭ mulţumirile *A. S. R. Principeluĭ de Neapole* pentru publicaţiunile carĭ I s'aŭ trimesŭ ca membru onorarŭ alŭ Academieĭ.

D-lŭ Secretarŭ generalŭ comunică Academieĭ telegramele prin carĭ d-lŭ A. Teodoreanu şi Prefectulŭ poliţieĭ din Iaşĭ anunţă că d-lŭ Vasile Adamachi, decedatŭ în acelŭ oraşŭ Duminecă diminéţa, 8 Martie, a lăsatŭ averea sa Academieĭ şi cerŭ ca Academia să trimétă o delegaţiune spre a asista la înmormîntare şi o persónă cu depline puterĭ spre a lua mĕsurĭ în privinţa avereĭ lăsate Academieĭ.

— In urma discuţiuneĭ, la care ieaŭ parte d-niĭ *Maniu*, *Urechiă*, *Sturdza*, *Negruzzi*, se decide a se delega d-niĭ *N. Ionescu*, *I. Vulcan* şi *D. Sturdza* ca să asiste la înmormîntare; a se da d-luĭ *D. Sturdza* o procură spre a puté lua, în numele Academieĭ, mĕsurĭ de conservarea avereĭ şi cunoscinţă de cuprinsulŭ testamentuluĭ.

ŞEDINŢA PUBLICĂ DIN 13 MARTIE 1892.

Preşedinţa d-luĭ *B. P. Hasdeŭ*.

D-lŭ membru corespondentŭ T. D. Speranţia dă cetire uneĭ părţĭ din opera sa despre fabulă, şi anume fabuliştiĭ românĭ morţĭ, sub raportulŭ subiectuluĭ şi alŭ formeĭ.

ŞEDINŢA DIN 14 MARTIE 1892.

Preşedinţa d-luĭ *B. P. Hasdeŭ*.

Se cetesce scrisórea pe lângă care P. S. S. Ep. *Melchisedec* trimete traducerea esactă a unuĭ poemŭ armenescŭ din secolulŭ XVI intitulatŭ «Lamentaţiunĭ asupra Armenilorŭ din Valachia scrise de dia-

conulŭ Minas din Tocat.» Textulŭ armenescŭ a fostŭ copiatŭ de pe unŭ vechiŭ manuscriptŭ din mănăstirea St. Lazărŭ a Mechitariştilorŭ dela Veneţia şi a fostŭ dăruitŭ Academieĭ de d-lŭ Dr. N. Kalinderu dimpreună cu o traducere francesă neesactă. Traducerea română a fostŭ făcută pentru P. S. Sa de Luca Sarmacaş, fostŭ profesorŭ la şcóla arménă din Iaşĭ.

— Se recomandă Secţiuneĭ istorice.

Se primesce dela d-lŭ A. D. Xenopol volumulŭ V din scrierea sa *Istoria Românilorŭ din Dacia Traiană*, cuprindêndŭ «Epoca Fanarioţilorŭ.»

Dela d-lŭ G. Murnu se primescŭ pentru bibliotecă: unŭ volumŭ manuscriptŭ în 16 întitulatŭ *Rogàtariu saŭ Karte de Rogàciune .. în limba kuratà Dako-Macedo-Românească lucrat*, scrisŭ pe la 1820; «*Utersuchungen uber die Romanier... von G. C. Roza* (Pesta 1808).

Se cetesce scrisórea prin care d-lŭ I. Totanŭ Tomescu, învĕţătorŭ în judeţulŭ Argeşŭ, cere ajutorŭ pentru tipărirea maĭ multorŭ scrierĭ ale sale destinate cetireĭ poporuluĭ.

— Se recomandă spre cercetare Secţiuneĭ literare.

Se cetesce scrisórea d-luĭ Al. Vassiliu, doctorandŭ în Medicină şi institutorŭ în Iaşĭ, prin care supune la apreciarea Academieĭ o invenţiune sciinţifică a sa despre «Aplicaţiunea prismelorŭ conice.»

— Se recomandă spre cercetare Secţiuneĭ sciinţifice.

Se cetesce procesulŭ verbalŭ alŭ Secţiuneĭ literare pentru şedinţa dela 7 Martie, când Secţiunea a hotărîtŭ ca manuscriptulŭ colecţiuneĭ despre «Credinţe şi datine populare» presentatŭ de d-lŭ I. Popŭ Reteganu să fie cercetatŭ de d-niĭ Sion, Caragiani, Vulcanŭ şi Quintescu.

— Se iea actŭ.

Se cetesce procesulŭ verbalŭ alŭ Secţiuneĭ literare pentru şedinţa, în care s'a decisŭ a se ceti în şedinţă publică o parte din lucrarea d-luĭ T. Speranţia despre fabulă.

— Lectura fiindŭ făcută în şedinţa publică de erĭ, se iea actŭ de decisiunea Secţiuneĭ.

D-lŭ *Iosifŭ Vulcanŭ* presintă discursulŭ sĕŭ de recepţiune despre D. Ţichindealŭ şi activitatea sa literară.

— Se decide a se recomanda Secţiuneĭ literare şi a se însărcina d-lŭ *V. A. Urechiă* să facă rĕspunsulŭ la acestŭ discursŭ.

ŞEDINŢA DIN 16 MARTIE 1892.

Preşedinţa d-luĭ *B. P. Hasdeŭ.*

Se cetesce procesulŭ verbalŭ alŭ Secţiuneĭ literare pentru şedinţa dela 14 Martie. Secţiunea propune a se publica la concursulŭ premiuluĭ Eliade-Rădulescu pentru anulŭ 1896 subiectulŭ: *Botanica populară română din punctulŭ de vedere alŭ credinţelorŭ, datinelorŭ şi literatureĭ populare, avêndu-se în vedere adunarea cât se póte maĭ bogată a materialuluĭ.*

— Propunerea Secţiuneĭ se aprobă.

D-lŭ *D. Sturdza* dă cetire următoruluĭ sĕŭ raportŭ privitorŭ la misiunea delegaţiuneĭ însărcinate de Academie a asista la înmormîntarea rĕposatuluĭ Vasile Adamachi la Iaşĭ şi la deschiderea testamentuluĭ:

«*Domnule Preşedinte,*

«Insărcinatŭ, prin decisiunea Academieĭ din 9/21 Martie 1891, de a o represinta la înmormîntarea rĕposatuluĭ Vasile Adamachi, dimpreună cu colegiĭ meĭ Nicolae Ionescu, Vice-Preşedinte alŭ Academieĭ, şi Iosifŭ Vulcanŭ,—şi prin procura autentică a Delegaţiuneĭ Academieĭ din aceeaşĭ ḑi de a lua tóte mĕsurile de conservare a avereĭ rĕmase în urma rĕposatuluĭ,— subscrisulŭ vinŭ a da relaţiunea cuvenită despre modulŭ îndeplinireĭ acesteĭ misiunĭ.

«Indată după sosirea nóstră la Iaşĭ, Marţĭ în 10 Martie, ne-amŭ dusŭ tustreĭ la casa rĕposatuluĭ, însoţiţĭ de d-lŭ A. Teodoreanu, executo-

rulŭ testamentarŭ, pentru a depune pe sicriŭ o cunună de florĭ, ca semnŭ alŭ respectuluĭ și alŭ recunoscințeĭ datorite memorieĭ patriotuluĭ generosŭ și sincerŭ.

«După disposițiunile luate de esecutorulŭ testamentarŭ, ḑiua înmormîntăriĭ se fixase a fi Mercurĭ în 11 Martie, iar membriĭ Academieĭ și esecutorulŭ testamentarŭ aŭ decisŭ, în comunŭ acordŭ, că spesele înmormîntăriĭ se vorŭ face, avêndu-se în privire averea rĕposatuluĭ și posițiunea sa de cetățeanŭ cunoscutŭ de toțĭ în a doua capitală a Regatuluĭ.

«Serviciulŭ bisericescŭ s'a oficiatŭ la sfânta Mitropolie de Prea Sfințițiĭ Archiereĭ Ieremia Gălățeanulŭ și Dosoteiŭ Botoșăneanu'ŭ, înconjurațĭ de clerulŭ Iașilorŭ. Inmormîntarea s'a desăvêrșitŭ la cimitirulŭ Eternitatea în loculŭ pregătitŭ de maĭ nainte de esecutorulŭ testamentarŭ. Impărțirile usitate la săracĭ s'aŭ făcutŭ cu îndestulare și în cea maĭ mare rênduială, și potŭ afirma că tóte datoriile sufletescĭ s'aŭ îndeplinitŭ cu demnitate și spre satisfacerea tuturorŭ. Maĭ în deosebĭ se datoresce acésta stăruințeĭ neobosite depuse de d-lŭ A. Teodoreanu, de Părintele Stubeiŭ și de d-lŭ Constantinŭ Cuparencu.

«Cuvîntările ținute de d-lŭ Iosifŭ Vulcanŭ și de mine la sfînta Mitropolie și de d-lŭ Nicolae Ionescu la mormîntŭ sunt alăturate la acéstă dare de sémă.

«A doua ḑi după înmormîntare, Joĭ în 12 Martie, esecutorulŭ testamentarŭ a cerutŭ dela Tribunalulŭ de Iașĭ, Secțiunea III, deschiderea testamentuluĭ misticŭ alŭ luĭ Vasile Adamachi, depusŭ acolo din ḑiua de 25 Fevruarie 1892. Maĭ multe rude ale rĕposatuluĭ opuindu-se la deschiderea testamentuluĭ în acea ḑi, Tribunalulŭ a fixatŭ spre acestŭ sfârșitŭ ḑiua de Sâmbătă, 14 Martie a. c., când Președintele Tribunaluluĭ, în presența esecutoruluĭ testamentarŭ, în presența mea și a maĭ multorŭ rude ale rĕposatuluĭ, a deschisŭ ultima voință a luĭ Vasile Adamachi și a cetitŭ în auḑulŭ tuturora testamentulŭ din 25 Fevruarie 1892 și codicilulŭ din 28 Fevruarie 1892. Președintele Tribunaluluĭ a consemnatŭ în urmă cele petrecute într'unŭ procesŭ verbalŭ, în care am semnatŭ și eŭ ca representantŭ alŭ Academieĭ.

«Presintŭ Academieĭ în copie autentică Testamentulŭ și Codicilulŭ.

«Dispositiunile acestorŭ acte sunt următórele:

«I. Averea consistă din bunurile maĭ jos însemnate:

1.764.000 efecte publice.
220.000 moșia Roșiorii din județulŭ Sucéva.
120.000 moșia Călimănescii din județulŭ Tutova.
70.000 casa din Iașĭ.
6.000 via dela Copoŭ.

2.180.000 capitalŭ, după evaluarea donatoruluĭ, representândŭ unŭ venitŭ actualŭ de aprópe 110.000 Leĭ.

«II. Academia este rênduită legatară universală cu anume sarcine, de îndeplinitŭ.

«III. Legaturile particulare sunt:

2.000 Leĭ d-luĭ Teodorŭ Istrati.
2.000 » « Neculae Istrati.
2.000 » d-neĭ Elisa Roșu.
2.000 » « Ecaterina Gherghel.
4.000 » la două fiice ale d-neĭ Ecaterina Gherghel.
50.000 » d-luĭ Alexandru A. Teodoreanu.
12 000 » d-neĭ Catinca Pavlov.
15.000 « d-luĭ George Assaky.
10.000 « d-șóreĭ Virginia Urechiă.

99.000 Leĭ totalulŭ legaturilorŭ particulare.

«IV. Universitățiĭ de Iașĭ i se lasă biblioteca și tóte obiectele sciințifice.

«V. Însărcinările puse Academieĭ sunt:

a) premiĭ periodice acelora din scriitoriĭ românĭ, carĭ s'ar distinge în scrierĭ morale;

b) trimiterea și întreținerea la studiŭ a tinerilorŭ, carĭ s'arŭ hotărî pentru sciințele esacte, saŭ pentru studiulŭ sciințelorŭ positive, ca să servéscă la înființarea de fabrice și industrieĭ naționale.

«VI. Esecutorĭ testamentarĭ sunt rînduițĭ: d-lŭ A. Teodoreanu, procurorŭ generalŭ la Curtea de Apelŭ din Iașĭ, prin testamentŭ; și d-lŭ Dr. Gheorghe Assaky, profesorŭ la Universitatea din Bucurescĭ, prin odicilŭ.

«Administrațiunea locală a datŭ totŭ ajutorulŭ pentru a se pune sub bună pază averea mobiliară a rĕposatuluĭ, care se află tótă în casa sa. Acum rĕmâne numaĭ, ca Academia să iea decisiunile eĭ : pentru a intra în posesiunea și administrațiunea avereĭ legate eĭ, și pentru a face cunoscutŭ tuturora, iar maĭ alesŭ Iașilorŭ, unde Vasile Adamachi a trăitŭ, principiele după carĭ Academia va esecuta voința cetățénuluĭ patriotŭ, modestŭ în tótă viéța sa, dar ilustru după mórte prin generositatea cugetărilorŭ sale pentru națiune și patrie.

«In acéstă privire subscrisulŭ supune respectuosŭ Academieĭ următórele propunerĭ :

1. Academia să iea decisiunea, că primesce disposițiunile testamentare ale rĕposatuluĭ Vasile Adamachi.

2. Academia să céră autorisațiunea Regală pentru a primì legatulŭ Vasile Adamachi.

3. Academia să céră, în virtutea decretuluĭ Regalŭ de autorisare și a testamentuluĭ, punerea sa în posesiunea averiĭ rĕposatuluĭ Vasile Adamachi, facerea inventaruluĭ, și luarea tuturorŭ mĕsurilorŭ de conservare și de administrare a averiĭ mobile și immobile lăsate în urma rĕposatuluĭ.

4. Academia să autorise cheltuelele făcute și a se face : pentru căutarea rĕposatuluĭ donatorŭ înainte de mórtea sa, pentru înmormîntare și grijile sufletescĭ, pentru împărțirea de mile la săraciĭ Iașilorŭ, tóte acestea până la unŭ *maximum* de 25.000 Leĭ, supuindu-se naturalmente Academieĭ compturile și chitanțele în regulă.

5. Academia să autorise a se rĕspunde celorŭ în dreptŭ legaturile hotărîte de testamentŭ și de codicilŭ.

6. Academia să autorise predarea biblioteceĭ și a obiectelorŭ de sciință Universitățiĭ de Iașĭ.

7. Academia să autorise arendarea moșielorŭ și închirierea caselorŭ.

8 Academia să autorise a se face reparațiunile absolutŭ indispensabile la casele din Iașĭ.

9. Academia să autorise a se lua de Delegațiune mĕsurile necesare pentru a se erige pe mormîntulŭ luĭ Vasile Adamachi unŭ monumentŭ demnŭ de memoria rĕposatuluĭ, a i se face bustulŭ pentru sala șe-

dinţelorŭ Academieĭ, şi treĭ portrete fotografice pentru şcóla Adamachi din Iaşĭ şi pentru fie-care din esecutoriĭ testamentarĭ.

10. Academia să decidă, ca Delegaţiunea să presinte în sesiunea generală viitóre din 1893, regulamentulŭ necesarŭ pentru esecutarea ultımeĭ voinţe a luĭ Vasile Adamachi pe basele următóre:

«Acestŭ legatŭ să se administreze separatŭ sub denumirea de *Fundaţiunea Adamachi*, iar veniturıle acesteĭ fundaţiunĭ să se întrebuinţeze cum maĭ jos se arată:

40% pentru întreţinerea de tinerĭ carĭ se vorŭ deda «la studiulŭ sciınţelorŭ esacte şi positive.» Pentru $^3/_4$ aceştĭ tinerĭ vorŭ fi luaţĭ din judeţele vecheĭ Moldoveĭ, reservându-se unŭ locŭ specialŭ pentru tinerĭ rude ale rĕposatuluĭ donatorŭ, Universitatea de Iaşĭ presidândŭ şi hotărîndŭ definitivŭ concursurile ce vorŭ fi a se face în acéstă privire. Pentru restulŭ de $^1/_4$ vorŭ fi luaţĭ tinerĭ absolvenţĭ de Universitate saŭ de înalte şcolĭ speciale din totŭ cuprınsulŭ Românieĭ, cărora Academia le va încredınţa misiunĭ sciinţıfice speciale.

10% pentru premiarea periodică de scrierĭ morale.

15% pentru cheltuelele anuale ale Academieĭ conformŭ Statutelorŭ.

5% pentru înavuţirea bibliotecеĭ şi colecţiunılorŭ Academieĭ.

10% pentru publicarea lucrărilorŭ anuale ale Academieĭ.

20% pentru economiĭ anuale destinate a mărì fondulŭ.

«Economiıle fundaţiuneĭ Adamachi să se capitaliseze pentru acestŭ fondŭ.

«Nu potŭ să sfârşescŭ acéstă dare de sémă fără a atrage deosebita luare aminte a Academieĭ asupra îmbrăţişeriı sincere şi călduróse, cu care Fundaţiunea Adamachi a fostŭ întîmpinată din partea d-luĭ esecutorŭ testamentarŭ A Teodoreanu, ale căruia vederĭ patriotice şi naţionale mi-aŭ umplutŭ inima de veselıe şi de încredere în viitorulŭ nostru.»

După acésta d-lŭ Secretarŭ generalŭ a datŭ cetire Testamentuluĭ şi Codıciluluĭ rĕposatuluĭ Adamachı în următórea cuprindere:

«*Testamentŭ.*

«Subsemnatulŭ Vasile Adamachi, proprietarŭ, domiciliatŭ în Iaşĭ, despărţirea I, dispunŭ pentru casulŭ de mórte dupe cum urméză:

«Averea mea se compune:

«I. Din unŭ milionŭ șépte sute șése-ḑecĭ și patru miĭ leĭ în bonurĭ, aflătóre în cassa mea de ferŭ, după cum constată unŭ anume inventarŭ făcutŭ la începutulŭ luneĭ Ianuarie a. c.

«II. Din moșia Roșioriĭ din judeţulŭ Sucéva, pe care o evaluezŭ la două sute două ḑecĭ miĭ leĭ.

«III. Din moșia Călimănesciĭ din judeţulŭ Tutova, pe care o evaluezŭ la una sută două ḑecĭ miĭ leĭ;

«IV. Casa din Iașĭ, desp. I, în care locuescŭ, pe care o evaluezŭ la șépte ḑecĭ miĭ leĭ;

«V. Via dela Copoŭ, judeţulŭ Iașĭ, pe care o evaluezŭ la șése miĭ leĭ.

«VI. Mobilele aflătóre în casele mele, carĭ rĕmânŭ a se evalua la timpŭ.

«De acestŭ avutŭ dispunŭ precum urméză pentru casulŭ de mórte:

«1. Nepoţilorŭ meĭ: Teodorŭ Istrati, Nicolae Istrati, Ecaterina Istrati, Elisa Roșu, Catinca Gherghel și la două fice ale sale, lasŭ de fiecare câte două miĭ leĭ;

«2. Finuluĭ meŭ Alexandru A. Teodoreanu, fiulŭ d-luĭ Alex. Teodoreanu, procurorŭ generalŭ la Curtea de Apelŭ din Iașĭ, îĭ lasŭ cincĭ-ḑecĭ miĭ leĭ;

«3. Femeeĭ Catinca Pavlov, menagera caseĭ mele, îĭ lasŭ două-spre-ḑece miĭ leĭ și tóte mobilele aflătóre în casa mea de locuinţă;

«4. Biblioteca mea, cu totŭ ce aparţine știinţeĭ, o lasŭ Universităţeĭ din Iașĭ.

«Tóte legatele maĭ sus enumerate în banĭ se vorŭ plăti din baniĭ în bonurĭ aflătóre în cassa mea.

«5. Asupra restuluĭ avereĭ compusă din mobile și immobile, instituĭ legatarŭ universalŭ pe Academia Română, cu însărcinarea, ca veniturile avereĭ legate, să fie întrebuinţate:

«1. In dare de premiĭ periodice acelora din scriitoriĭ românĭ, carĭ s'arŭ distinge în scrierĭ morale, și

«2. In trimetere și întreţinere la studiŭ a tinerilorŭ carĭ s'arŭ hotărî pentru sciinţele esacte, precum și acelora carĭ s'arŭ hotărî pentru studiulŭ sciinţelorŭ positive pentru a servi la înfiinţarea și perfecţionarea fabricelorŭ și a industrieĭ naţionale.

«Cu esecutarea acestorŭ disposițiunĭ rogŭ și însărcinezŭ pe scumpulŭ meŭ amicŭ Alexandru Teodoreanu, procurorŭ generalŭ la Curtea de Apelŭ din Iașĭ, cu dreptŭ a se substitui în acéstă sarcină, după cum va crede d-sa de cuviință.

«Acestŭ testamentŭ este scrisŭ de alțiĭ și subscrisŭ de mine, rĕmâindŭ a i se da forma mistică prin Tribunalulŭ de Iașĭ, Secția III-a.

«Făcutŭ în Iașĭ, adĭ, 25 Februarie 1892.

«*V. Adamachi.*»

«*Codicilŭ.*

«Legŭ nepotuluĭ meŭ Georges Assaky, somitate medicală, îndeplinirea testamentuluĭ misticŭ alŭ meŭ. Recunoscŭ nepotuluĭ meŭ Assaky posiția principală și premiată și-lŭ rogŭ din inimă a nu permite insinuare de fluctuațiunĭ politice în templulŭ sciințelorŭ și alŭ Muselorŭ. Via dela Copoŭ o lasŭ menajereĭ Catinca Pavlov pe viață numaĭ. Catinca va rĕmâné petrecêndŭ la casele mele unŭ anŭ, locuindŭ în două camere ce-șĭ va alege.

«Luĭ Georges Assaky îĭ lasŭ acŭ 15 miĭ leĭ din cupónele de 1 Iulie 1892. Copileĭ Virginia Ureche, fina mea, lasŭ după mórte 10 miĭ leĭ din cupónele de 1 Iulie 1892.

«Iașĭ 28 Fevruarie, 1892.

«*V. Adamachi.*»

În urma propunerilorŭ cuprinse în raportulŭ d-luĭ *D. Sturdza*, se ieaŭ următórele decisiunĭ de unanimitatea membrilorŭ presențĭ:

1. Academia primesce disposițiunile testamentare ale rĕposatuluĭ Vasile Adamachi. (Art. 7 lit. n. Statute).

2. Delegațiunea să céră de urgență autorisațiunea Regală pentru primirea legatuluĭ Vasile Adamachi.

3. Academia va cere, în virtutea decretuluĭ Regalŭ de autorisare și a testamentuluĭ: punerea sa în posesiunea avereĭ rĕposatuluĭ Vasile Adamachi, facerea inventariuluĭ, și luarea tuturorŭ mĕsurilorŭ de conservarea și de administrarea avereĭ mobile și immobile lăsate în urma rĕposatuluĭ.

4. Academia autorisă cheltuelile făcute și a se face: pentru căutarea rĕposatuluĭ donatorŭ înainte de mórtea sa, pentru înmormîntare și grijile sufletescĭ, pentru împărțirea de mile la sĕraciĭ Iașilorŭ; tóte aceste până la unŭ *maximum* de 25.000 leĭ, supuindu-se Academieĭ compturile și chitanțele în regulă.

5. Academia autorisă a se rĕspunde celorŭ în dreptŭ legaturile hotărîte de testamentŭ și de codicilŭ.

6. Academia autorisă predarea biblioteceĭ și a obiectelorŭ de sciințe Universitățiĭ din Iașĭ.

D-lŭ *N. Ionescu* ḍice că cele-lalte propunerĭ din raportulŭ d-luĭ D. Sturdza să fie cercetate de o comisiune înainte de a fi puse în discuțiunea Academieĭ.

— Se decide a se numi o Comisiune de cincĭ membri.

— Sunt aleșĭ d-niĭ *B. P. Hasdeŭ, N. Ionescu, G. Barițiŭ, Gr. Ștefănescu* și *D. Sturdza*

Se cetesce scrisórea d-luĭ G. M. Tătăranu, care dăruesce Academieĭ portretulŭ luĭ Nicolae Bălcescu făcutŭ de d-sa de pe natură la Paris în anulŭ 1851.

— Se vorŭ exprima mulțămirĭ.

D-lŭ *Dr. I. Felix* presintă din partea d-luĭ membru corespondentŭ Dr. Gr. Romniceanu, volumulŭ II de *Lecțiunĭ clinice asupra bólelorŭ chirurgicale ale copiilorŭ (Bucurescĭ 1892).*

Se decide a se da d-luĭ *D. Sturdza* procură pentru punerea în posesiune, facerea inventariuluĭ și luarea mĕsurilorŭ de conservarea avereĭ legate Academieĭ de rĕposatulŭ Vasile Adamachi.

In urma propunereĭ d-luĭ *D. Sturdza*, se decide a se da d-luĭ A. Teodoreanu, procurorŭ generalŭ la Curtea de Apelŭ din Iașĭ, unŭ exemplarŭ din tóte publicațiunile Academieĭ.

Cuvîntările rostite la înmormîntarea rĕposatuluĭ Vasile Adamachi la 11 Martie 1892.

A. Cuvîntarea d-luĭ Dimitrie A. Sturdza.

Fraţilorŭ,

«Fericitŭ bărbatulŭ care în legea Domnuluĭ cugetă ḑiua şi nóptea.»

Frumóse şi mângâetóre sunt aceste cuvinte, carĭ arată, cu o simplicitate rară şi pe înţelesulŭ tuturorŭ, calea spre fericirea cea reală şi desĕvêrşită.

Scriptura însă nu se opresce aci. Psalmistulŭ ne arată de ce trebue să ne ferimŭ spre a ajunge a cugeta neîncetatŭ în Legea Domnuluĭ. Să nu umbli în sfatulŭ necredincioşilorŭ, să nu staĭ în calea pĕcătoşilorŭ, să nu şeḑĭ în scaunulŭ perḑĕtorilorŭ. Iar Christosŭ desluşesce care e Legea Domnuluĭ, când ne ḑice: In douĕ poruncĭ stă tótă Legea şi Prorociĭ: să iubescĭ pe Domnulŭ Dumneḑeulŭ tĕŭ din tótă inima ta, din totŭ sufletulŭ tĕŭ, din totŭ cugetulŭ tĕŭ; să iubescĭ pe aprópele tĕŭ ca însuţĭ pe tine.

Óre aceste cuvinte nu sunt astăḑĭ viĭ dinaintea nóstră în faţa trupuluĭ fără suflare alŭ luĭ Vasile Adamachi?

Elŭ a fostŭ unŭ bărbatŭ modestŭ şi simplu în tótă viaţa luĭ. Elŭ nu a făcutŭ nimuluĭ vre unŭ rĕŭ, nu a zavistuitŭ pe nime, nu a statŭ nimuluĭ în cale, nu a umblatŭ după onorurĭ şi posiţiunĭ înalte, cu tóte că era în situaţiune a puté aspira la dînsele prin învĕţătura sa, prin aptitudinile sale, prin averea sa, prin probitatea sa. Elŭ a preferitŭ să cugete şi să făptuéscă binele, şi nu a statŭ nicĭ odată la vorbă nicĭ cu necredincioşiĭ, nicĭ cu pĕcătoşiĭ, nicĭ cu perḑĕtoriĭ. De aceea inima luĭ a fostŭ plină de iubirea aprópeluĭ sĕŭ. De aceea ul-

tima luĭ cugetare a fostŭ, ca agoniséla vieţiĭ luĭ să serve a rĕspândì lumină în poporulŭ din care a eşitŭ şi cu care a trăitŭ.

Fericitŭ dar Adamachi, a căruia ultima cugetare a fostŭ pentru fraţiĭ sĕĭ.

Fericitŭ dar Adamachi, a căruia ultima cugetare se revarsă în iubirea binefăcĕtóre pentru naţiunea sa.

Fericitŭ dar Adamachi, a căruia ultimă cugetare e unŭ semnŭ de credinţă către patria sa.

Fericitŭ a fostŭ Vasile Adamachi! Fericitŭ în sensulŭ înaltŭ alŭ Psalmistuluĭ, căcĭ sfîrşitulŭ luĭ lasă o neştérsă amintire, că elŭ a cugetatŭ ḑiua şi nóptea în Legea Domnuluĭ.

Ierĭ cetăţénŭ simplu şi modestŭ alŭ Iaşilorŭ, astăḑĭ Vasile Adamachi s'a înălţatŭ pe sineşĭ la o ilustritate neperitóre a némuluĭ românescŭ.

Numele luĭ Adamachi se va pronunţa de astăḑĭ înainte în fie-care anŭ cu respectŭ şi iubire nu numaĭ de Academia Română, dar încă de toţi aceĭ, carĭ muncescŭ pentru mărirea poporuluĭ românescŭ, toţĭ aceĭ carĭ vorŭ datora generosităţiĭ luĭ putinţa de a devenì utilĭ némuluĭ românescŭ.

Astŭ-felŭ memoria luĭ Vasile Adamachi nu va fi trecĕtóre, ci va fi eternă şi binecuvîntată din generaţiune în generaţiune.

B. Cuvîntarea d-luĭ Nicolae Ionescu.

Prea-sfinţĭ părinţĭ,
Venerabilŭ clerŭ iaşanŭ,
şi d-vóstre toţĭ concetăţenĭ aĭ noştri din Iaşĭ,

Daţi-mĭ voe să vĕ ḑicŭ că, aruncândŭ acestŭ pumnŭ de ţĕrînă asupra rĕmăşiţelorŭ mortale ale prietenuluĭ nostru Vasile Adamachi, nu l'amŭ îngropatŭ aicĭ de vecie: din contra, cu sufletulŭ luĭ celŭ bunŭ, cu spiritulŭ luĭ celŭ luminatŭ, elŭ astăḑĭ, elŭ chiar de astăḑĭ începe a trăì maĭ vîrtosŭ pentru patria sa.

Intr'o viéţă îndelungată elŭ a trăitŭ pentru ochiĭ lumeĭ, ca unŭ adevĕratŭ burghezŭ, viéţă de muncitorŭ neobositŭ, ca şi cum nu ĭ-ar fi

statŭ în putință de a se rĕsfăța în bunătățile lumeĭ. Dar adineaorĭ, audiĭ din mulțime fericindu-lŭ uniĭ și dicêndŭ de elŭ că putea să i se înfășóre corpulŭ numaĭ în bonurĭ... Amŭ fi depusŭ atuncĭ în pămîntŭ o mumie împodobită bogatŭ, și nimicŭ alta. Astădĭ însă, scumpĭ ieșenĭ, o eternă lumină s'a resfrântŭ asupra vieţeĭ luĭ Vasile Adamachi, căcĭ astădĭ cu toțiĭ amŭ înțelesŭ că elŭ a fostŭ avarŭ pentru sine în scopŭ de a fi nețĕrmuritŭ de darnicŭ pentru patrie.

Vasile Adamachi a dăruitŭ Academieĭ Române douĕ milióne de leĭ, tótă averea sa; iar acestŭ institutŭ de înaltă cultură românéscă ne-a trimesŭ aicĭ ca să-ĭ împletimŭ cunună de laude..... Și cea maĭ mare laudă este facerea tesauruluĭ sĕŭ și scopulŭ sublimŭ ce elŭ însușĭ ĭ-a destinatŭ.

Iacă ce noŭ darŭ maĭ ducemŭ încă la Bucurescĭ din partea generosuluĭ nostru concetățeanŭ ieșanŭ. O! Iașulŭ, Iașulŭ nostru iubitŭ, de treĭ-decĭ de anĭ și maĭ bine, mereŭ totŭ dă Românieĭ întregĭ totŭ ce acéstă provincie românéscă a avutŭ maĭ scumpŭ în sînulŭ sĕŭ: și ca scaunulŭ Domnieĭ, și ca centru de viéță națională, și ca focarŭ de progresŭ, și ca cuibŭ de patrioțĭ înfocațĭ pentru înălțarea și mărirea némuluĭ românescŭ.

Dar Academia este templulŭ cultureĭ némuluĭ nostru, căcĭ ea este visteria graiuluĭ românescŭ. Tóte provinciile române, câte se află sub sceptrurĭ strĕine, dela noĭ din România aștéptă fructele cultureĭ minţeĭ și a limbeĭ românescĭ. Președintele onorarŭ alŭ Academieĭ este însușĭ Suveranulŭ Românieĭ libere și independente. Nu maĭ departe decât Vinerea trecută Elŭ dicea că anulŭ trecutŭ, când s'a serbatŭ jubileulŭ de douĕ-decĭ și cincĭ de anĭ de domnie, eraŭ rĕposațĭ doĭ marĭ compatrioțĭ, Alecsandri și Kogălniceanu, și că de aci înainte avemŭ să ne punemŭ cu tóte forțele minţeĭ și ale inimeĭ să continuămŭ opera deșteptăreĭ naționale, sporindŭ mereŭ tesaurulŭ nostru moralŭ.

Eĭ bine! iacă unŭ modestŭ fiŭ alŭ Iașuluĭ, carele dă totŭ, maĭ totŭ tesaurulŭ sĕŭ, pentru realisarea înaltelorŭ scopurĭ ale înaltuluĭ institutŭ de cultură a limbeĭ românescĭ.

Decĭ să nu ne lăsămŭ a rĕmâné nemângăiațĭ, fiindŭ-că Vasile Adamachi a datŭ, și elŭ, totŭ la Bucurescĭ. Póte să se amăgéscă uniĭ a

crede că Iașulŭ a perdutŭ ceva, scăpândŭ din mânile sale acestŭ tesaurŭ. Eĭ bine, nu! Noĭ, Ieșeniĭ, să fimŭ mândri că amŭ câștigatŭ.... unŭ titlu maĭ multŭ la recunoscința Românieĭ întregĭ. Mormîntulŭ acestuĭ darnicŭ patriotŭ va sta aicĭ ca unŭ monumentŭ maĭ multŭ de ce sacrificiĭ sciŭ să facă compatrioțiĭ noștri Ieșanĭ pentru întărirea și glorificarea Patrieĭ comune.

Eternă să-ĭ fie pomenirea luĭ Vasile Adamachi, căcĭ a cugetatŭ să dea Iașuluĭ acestŭ noŭ titlu la recunoscința Românieĭ!

Elŭ s'a gânditŭ la generațiunea nouă, la tinerimea sĕrmană dar harnică, și a instituitŭ stipendiĭ pentru continuarea și perfecționarea studiilorŭ eĭ.

Darulŭ făcutŭ Academieĭ este o dovadă puternică că acestŭ mare și neobositŭ muncitorŭ îșĭ consacrase viéța întrégă pentru unŭ scopŭ mărețŭ, pentru a da tuturorŭ avuțilorŭ din țéră unŭ exemplu de o frumusețe neperitóre.

Dispositiunile voințeĭ sale din urmă aŭ confirmatŭ în întregimea luĭ legatulŭ universalŭ lăsatŭ Academieĭ, fără a uita ajutórele binefăcĕtóre pentru studențiĭ sĕrmanĭ din șcólele ieșene.

Aceĭ ce l'aŭ vĕḑutŭ cu câtă iubire venia, când și când, la cursurile nóstre dela Universitate, aceia vorŭ ḑice, cu dreptŭ cuvîntŭ, că acéstă școlă înaltă, scumpă nouĕ, de astăḑĭ înainte póte chema la dînsa pe fiiĭ poporuluĭ, din cele maĭ profunde straturĭ sociale, carĭ aŭ câștigatŭ unŭ titlu la solicitudinea Academieĭ române din Bucurescĭ. Școlariĭ noștri vorŭ găsì de astăḑĭ înainte punga luĭ Adamachi deschisă, largŭ deschisă, pentru a continua studiile săvîrșite în universitatea nóstră provincială.

Acum vomŭ pricepe maĭ bine îndemnulŭ moralŭ, moralitatea uneĭ îndelungate vieți consacrată unorŭ scopurĭ marĭ de înălțarea mințeĭ românescĭ din cele maĭ de jos straturĭ sociale.

Acestŭ capitalistŭ șĭ-a impusŭ șieșĭ crutare și sporire de avuție pentru a da unŭ tesaurŭ de liberalitățĭ copiilorŭ sĕrmanĭ aĭ Iașuluĭ, pentru ca și eĭ la rêndulŭ lorŭ, să fie făcĕtorĭ de lumină și luptătorĭ contra nesciințeĭ și a sĕrăcieĭ.

Modulŭ chiar cum daŭ provincialiĭ noștri Moldovenĭ, face ca da-

rurile lorŭ să fie, nu sciŭ cum, tot-dea-una maĭ dulcĭ. Pare că şi grâulŭ şi vinulŭ şi mierea din Moldo-România sunt maĭ dulcĭ decât de pe aiurelea.

Póte unde se daŭ de totŭ şi din tótă inima!

Adamachi nu dădea de pomană şi de sufletulŭ sĕŭ, pentru ca să-lŭ ştie lumea şi să-lŭ fericéscă, căcĭ elŭ avea ascunsŭ în cugetulŭ sĕŭ unŭ ţelŭ maĭ adâncŭ şi maĭ înaltŭ, de a lăsa generaţiunilorŭ viitóre o comóră de ajutóre pentru a se puté hultuì cu virtute şi cu sciinţă lăstarele némuluĭ românescŭ.

Avarŭ cu sine şi cu aĭ sĕĭ, Adamachi a fostŭ cu desăvîrşire darnicŭ cu Patria sa.

Trăiască în eternŭ amintirea luĭ Vasile Adamachi între noĭ Româniĭ, şi numele luĭ lăudatŭ fie în eternŭ.

Cuvîntarea d-luĭ Iosifŭ Vulcanŭ.

Fraţilorŭ,

După ilustrulŭ bărbatŭ alŭ Românieĭ şi membru vechiŭ şi distinsŭ alŭ Academieĭ Române, s'ar păré că este o lipsă de modestie să ieaŭ cuvîntulŭ şi eŭ, celŭ din urmă alesŭ în supremulŭ nostru areopagŭ literarŭ.

Şi cu tóte acestea, am şi eŭ titlulŭ, care nu numaĭ îmĭ dă dreptulŭ, dar totŭ odată îmĭ ordónă să vorbescŭ; titlulŭ acesta este, că în delegaţiunea academică trimisă aicĭ eŭ am onórea a representa cartea românéscă de peste munţĭ.

Când cine-va îndeplinesce unŭ actŭ pentru rĕspândirea cultureĭ nóstre, stârnesce bucurie în tótă suflarea românéscă, căcĭ cultura naţională e paladiulŭ existenţeĭ nóstre.

Rĕposatulŭ Vasile Adamachi, la a căruĭ înmormîntare asistămŭ acum şi care a lăsatŭ aprópe totŭ avutulŭ sĕŭ pentru scopurile culturale ale Academieĭ nóstre, şĭ-a creatŭ unŭ titlu vecĭnicŭ la stima tuturorŭ Românilorŭ.

Faptulŭ sĕŭ fără păreche în analele civilisaţiuniĭ nóstre, pornitŭ de aicĭ de pe malurile Prutuluĭ, străbate Carpaţiĭ, încăldesce tóte inimile românescĭ din munţiĭ şi văile Oltuluĭ, Mureşuluĭ, Someşuluĭ şi Crişurilorŭ; inspiră curagiŭ şi entusiasmŭ în toţĭ ceĭ ce ţinŭ acolo stindardulŭ cultureĭ naţionale.

Dreptŭ espresiune a acestorŭ simţirĭ, sunt datorŭ să aducŭ umbreĭ mareluĭ şi nemuritoruluĭ testatorŭ, omagiele devotamentuluĭ respectuosŭ.

In eternŭ amintirea luĭ!

ŞEDINŢA DIN 17 MARTIE 1892

Preşedinţa d-luĭ *B. P. Hasdeŭ.*

Se cetesce cererea adresată de d-lŭ Iuliŭ Vuia, vice-preşedintele reuniuneĭ învĕţătorilorŭ românĭ din Banatŭ-Comloşuluĭ, de a se da publicaţiunile Academieĭ pentru biblioteca aceleĭ reuniunĭ.

— Se decide a se trimete *Analele* şi alte publicaţiunĭ, potrivite cu trebuinţele reuniuneĭ după alegerea Delegaţiuneĭ.

D-lŭ *T. Maiorescu* dăruesce reproducerea în mărimea originaluluĭ de pe două picturĭ murale (Domnulŭ Christosŭ şi Ioanŭ Botezătorulŭ) din biserica episcopală dela Curtea de Argeşŭ.

— Se primescŭ cu mulţumirĭ.

ŞEDINŢA DIN 18 MARTIE 1892

Preşedinţa D-luĭ *B. P. Hasdeŭ.*

Se primesce în darŭ dela d-lŭ Sava Şomănescu, proprietarŭ în Craiova, prin d-lŭ deputatŭ Michailŭ Seulescu, unŭ chrisovŭ scrisŭ slavonesce pe pergamentŭ dela Mihnea Voevodŭ din anulŭ 1581 (7089) Maiŭ 9, pentru 5 moşiĭ ale fraţilorŭ Radu, Preda şi Stroe, fiiĭ luĭ Radu Buzea Armaşu şi ale altorŭ boerĭ.

Se comunică adresa Ministeriuluĭ Instrucţiuneĭ publice cu No. 1.642 dela 17 curentŭ, pe lângă care se trimete copia decretuluĭ Regalŭ, prin care Academia este autorisată a primì legatulŭ făcutŭ eĭ de rĕposatulŭ Vasile Adamachi.

ȘEDINȚA DIN 19 MARTIE 1892.

Președința d-luĭ *B. P. Hasdeŭ.*

Se dă cetire procesuluĭ verbalŭ alŭ Secțiuneĭ literare pentru ședința dela 17 Martie. In acea ședință d-lŭ Gr. Tocilescu a exprimatŭ dorința de a se permuta din Secțiunea literară în cea istorică. Secțiunea literară a aprobatŭ acéstă cerere, rĕmânêndŭ ca ea să fie primită și de Secțiunea istorică și de plenulŭ Academieĭ.

Secțiunea literară propune a se alege membru alŭ Academieĭ, în loculŭ vacantŭ în acea Secțiune, d-lŭ membru corespondentŭ Antonŭ Naum dela Iașĭ.

— Se decide ca cestiunea permutăreĭ d-luĭ Gr. Tocilescu să fie recomandată Secțiuneĭ istorice, iar propunerea de alegere a nouluĭ membru să se pună la ordinea ḑileĭ, când se vorŭ presenta propunerile de aceeașĭ natură și dela cele-lalte Secțiunĭ.

ȘEDINȚA PUBLICĂ DIN 20 MARTIE 1892.

Președința d-luĭ *B. P. Hasdeŭ.*

D-lŭ *V. A. Urechiă* presintă din partea autoruluĭ scrierea «*Idealulŭ armateĭ române*» (Bucurescĭ 1891), de căpitanŭ Dimolescu.

D-lŭ membru corespondentŭ Dr V. Babeș presintă *Analele Institutuluĭ de patologie și de bactereologie*, Anulŭ I, 1888—89, Partea II, publicate de d-sa. In acestŭ volumŭ, ḑice d-lŭ Babeș, se cuprindŭ resultatele cercetărilorŭ originale asupra natureĭ maĭ multorŭ bóle.

D-lŭ *Gr. G. Tocilescu* cetesce studiulŭ sĕŭ despre Nicolae Alexandru Basarabŭ, domnulŭ Munteniei, mortŭ la anulŭ 1364.

ȘEDINȚA DIN 21 MARTIE 1892.

Președința d-luĭ *B. P. Hasdeŭ.*

D-lŭ *V. A. Urechiă* presintă Tomulŭ I din publicațiunea sa «*Istoria Șcólelorŭ dela 1800—1864*», căreia Academia i-a acordatŭ, în 1890, premiulu Eliade-Rădulescu.

Se cetesce cererea primită dela Directorulŭ gimnasiuluĭ Văcărescu din Târgoviște de a se da pentru biblioteca sa publicațiunile Academieĭ.

— Se decide a se recomanda Delegațiuneĭ spre satisfacere, după cum s'a procedatŭ cu alte cererĭ analóge.

Se cetesce scrisórea d-luĭ capitanŭ Dimolescu dela Târgoviște, pe lângă care trimete publicațiunea sa «*Idealulŭ armateĭ române,*» cerêndŭ a i se da autorisarea de a ó cetì într'o ședință a Academieĭ.

— Se recomandă Secțiuneĭ sciințifice.

D-lŭ *I. Vulcanŭ* cere ca să se dea revisteĭ «Romänische Revue» publicațiunile Academieĭ.

D-lŭ Președinte observă că până acum nu s'aŭ datŭ publicațiunile nicĭ uneĭ reviste saŭ ḑiarŭ.

D-lŭ *I. Negruzzi* ḑice că acéstă revistă are de scopŭ a aduce la cunoscința străinătățiĭ activitatea politică, literară și sciințifică care se face la Românĭ; este decĭ de interesŭ ca redacțiunea eĭ să cunóscă și activitatea Academieĭ.

— Se decide a se trimete publicațiunile Academieĭ.

ȘEDINȚA DIN 23 MARTIE 1892.

Președința d-luĭ *B. P Hasdeŭ.*

Se dă cetire cerereĭ d-luĭ Teodorŭ T. Burada de a i se înlesnì mijlócele și spesele de călătorie spre a merge în Asia mică și în specialŭ la Brusa, ca să cerceteze și studieze poporațiunea românéscă care se află acolo.

D-lŭ *I. Caragiani* ḑice că d-lŭ Burada a făcutŭ importante scrierĭ

despre Românii Macedoneni cu informațiunile culese în călătoriile făcute de d-sa acolo. In Asia minoră sunt Români, cari trăescŭ ca ciobani în munții din împrejurimile Brusei. Ar fi interesantŭ a se cunósce mai de aprópe acești Români, numĕrulŭ și starea lorŭ. D-sa este deci de părere a se da d-lui Burada unŭ ajutorŭ pentru a face acéstă călătorie.

— Academia hotăresce că este oportunŭ a se da unŭ ajutorŭ d-lui Burada pentru acestŭ scopŭ, dacă budgetulŭ va permite. Cererea se recomandă Comisiunei financiare.

Se cetesce următorulŭ raportŭ alŭ Comisiunei însărcinate cu cercetarea lucrărilorŭ făcute în cursulŭ anului trecutŭ:

«*Domnilorŭ Colegi,*

«Comisiunea d-vóstre compusă din subscrișii trei membri, însărcinată, conformŭ paragrafului 2 din programa lucrărilorŭ nóstre, cu esaminarea acestora din anulŭ 1891—92 până la deschiderea sesiunei presente, se vede în anulŭ acesta ca și altă dată pusă în față cu alte comisiuni, cari aŭ misiunea de a esamina totŭ lucrări de ale Academiei și a-și da părerea asupra lorŭ. Așa sunt între altele: Comisiunea financiară, Comisiunea permanentă a bibliotecei, Comisiunea pentru distribuirea cărților didactice din fondulŭ Ioanŭ Fĕtu, ș. a. Parte mare din activitatea Academiei descrisă în raportulŭ d-lui Secretarŭ generalŭ este relevată în rapórtele acelorŭ Comisiuni speciale. Unŭ resumatŭ alŭ acelora credemŭ că ar fi astă dată de prisosŭ tocmai acum, când publiculŭ românŭ are sub ochii sĕi memorabilulŭ raportŭ generalŭ compusŭ pe unŭ periodŭ de 25 de ani cu pĕtrunderea și diligența cerută de importanța acestui institutŭ. Acelŭ raportŭ (tipăritŭ în *Anale,* Seria II, tomulŭ XIII, 1890—91 pe 29 de pagine, 4⁰) lasă prea puținŭ de suplinitŭ despre activitatea ultimelorŭ 10 luni ale anului 1891—92.

«Aceea ce a pironitŭ îndată dela începutŭ atențiunea nóstră a fostŭ partea de doliŭ a raportului, cu a cărui cetire d-lŭ Secretarŭ generalŭ a întîmpinatŭ pe membrii Academiei. In adevĕrŭ unŭ șirŭ în-

tregŭ de bărbațĭ ilustri, cărora Provedința le asemnase locurĭ eminente în desvoltarea națiuneĭ nóstre, s'aŭ mutatŭ de aicĭ într'o lume maĭ fericită, și nouĕ nu ne rĕmâne decât să rugămŭ pe Dumnedeulŭ părinților noștri ca să ajute patrieĭ și națiuneĭ a împlini golulŭ greŭ simțitŭ cu bărbațĭ demnĭ de renumele celorŭ carĭ ne-aŭ lăsatŭ.

«Resultatele ședințelorŭ sĕptĕmânale ținute în decursulŭ anuluĭ, maĭ alesŭ cele relative la nouele descoperirĭ făcute în Dobrogea de către d-lŭ colegŭ Gr. Tocilescu, arŭ merita ca să fie cunoscute în cercurĭ multŭ maĭ întinse și anume la cele competente în materie.

«Disertațiunea colegului nostru în Academie, d-lŭ generalŭ Fălcoianu, relativă la calendariulŭ iulianŭ și gregorianŭ, ne revócă în memorie studiulŭ colegului Bacaloglo pronunțatŭ și publicatŭ asupra aceleiașĭ cestiunĭ, la care apoĭ la unŭ anŭ a rĕspunsŭ Prea S. Sa Episcopulŭ Melchisedec.

«Prin o coincidență, care sémĕnă a purcede din natura cestiuneĭ, Congresulŭ bisericeĭ române greco-orientale cu reședința la Sibiiŭ, în sesiunnea deschisă la Octobre din 1891, fusese invitatŭ de către însușĭ Președintele sĕŭ Archiepiscopŭ și Mitropolitŭ, ca să iea în desbatere aceeașĭ cestiune, anume din punctŭ de vedere alŭ sciințeĭ, prin urmare și alŭ viețeĭ practice. Majoritatea membrilorŭ sinoduluĭ a declinatŭ dela sine propunerea făcută. Nu e nicĭ o mirare. Momente grave confesionale, maĭ vîrtosŭ însă politice și chiar naționale, maĭ aŭ influență decisivă asupra spiritelorŭ și chiar asupra calculelorŭ matematice, pentru ca d. e: 2+2 să nu fie 4, ci de es. 5 saŭ orĭ-care altulŭ.

«Trecêndŭ la partea raportuluĭ generalŭ care ne dă informațiunĭ despre *publicațiunile Academieĭ,* Comisiunea d-vóstre se simte obligată a reflecta și dînsa la justele dorințe manifestate de către d-lŭ colegŭ Quintescu în sesiunea din anulŭ trecutŭ și adoptate de către plenulŭ Academieĭ. Sîmburele acelorŭ opiniunĭ a fostŭ, ca să nu se maĭ începă tipărirea nicĭ unuĭ opŭ destinatŭ a se publica cu spesele Academieĭ, până când autorulŭ, respective traducĕtorulŭ, nu a depusŭ manuscriptulŭ întregŭ la biuroulŭ Academieĭ și până când nu se va fi convinsŭ însășĭ Delegațiunea Academieĭ despre întregimea manuscriptelorŭ.

«Preste totŭ publiculŭ românŭ, celŭ *competentŭ în ale literaturei naționale*, s'a săturatŭ de atâtea opurĭ anunțate, începute a se tipărì, apoĭ curmate pe câte o serie de anĭ. Particulariĭ potŭ face cu manuscriptele lorŭ orĭ ce le place. Cu totulŭ altmintrelea sunt a se tracta manuscriptele carĭ intră în posesiunea Academieĭ, premiate saŭ nu, dar aflate demne de a se da la tiparŭ. A curma tipărirea acestora pe câte 7—8 anĭ și apoĭ iară a o continua, însemnéză întârḑiere din partea autorilorŭ.

«Din raportulŭ generalŭ vedemŭ că Academia continuă a dărui cu multă liberalitate publicațiunĭ de ale sale la maĭ multe institute românescĭ, despre carĭ ne place a crede că sciŭ să prețuéscă și să conserve darurile primite.

«Se ḑice că numĕrulŭ cărțilorŭ dăruite ḑiselorŭ institute ar fi relativŭ prea considerabilŭ. Registrele carĭ se pórtă asupra acelorŭ darurĭ ne potŭ da informațiunea dorită, care însă cade în resortulŭ comptabilitățiĭ. Totŭ din cărțile de comptabilitate ale Academieĭ se potŭ afla și vînḑările de cărțĭ și alte publicațiunĭ făcute cu spesele sale.

«Unŭ conspectŭ scosŭ pe ceĭ 12 anĭ din urmă, adică de când acestŭ institutŭ a fostŭ declaratŭ institutŭ naționalŭ cu denumirea *Academia Română,* ne presintă cifre, carĭ, considerate din punctŭ de vedere maĭ alesŭ alŭ iubireĭ de lectură sănătósă, alŭ cultureĭ sciințifice superióre, alŭ urmărireĭ celorŭ maĭ înalte scopurĭ naționale și patriotice, fără care nu este mântuire, după opiniunea Comisiuneĭ nu prea sunt apte ca să ne mândrimŭ cu acelea. In primiĭ doĭ anĭ budgetarĭ aĭ Academieĭ, adică între 1880—1882 s'aŭ vîndutŭ din magasine numaĭ publicațiunĭ devenite proprietate a Academieĭ. Dela 1883 înainte aŭ începutŭ a se pune în vînḑare și Documente din colecțiunea Hurmuzaki, după cum volumele vedeaŭ lumina unele după altele.

«Generațiunea cea bĕtrână, prea puțină cât maĭ este astăḑĭ în viéță, nu a pututŭ uita, cu câtă insistență cerea tinerimea cea de înainte cu 20—25 de anĭ, ca să i se dea materialŭ câtŭ maĭ bogatŭ pentru istoria patrieĭ și a națiuneĭ, pentru că, ḑiceaŭ eĭ pe tóte tonurile, Româniĭ încă nu aŭ istoria lorŭ națională; iară alțiĭ pretindeaŭ ca să li se dea traducerĭ bune din autoriĭ clasicĭ latinĭ și elenĭ. Cunoscute

sunt încercările făcute încă și în acéstă ramură a culturei sciinţifice, maĭ alesŭ de către fósta Societate Academică; totŭ așa însă sunt cunoscute și puţinele lorŭ resultate.

«Sunt cunoscute sumele carĭ intră pe fie-care anŭ din fondurile venite dela atâţĭ donatorĭ generoșĭ, tot așa este sciută și subvenţiunea Statuluĭ Românieĭ, iar bilanţulŭ fie-căruĭ anŭ ne arată regulatŭ sumele votate pentru publicaţiunĭ academice. Acele cifre sumate la unŭ locŭ, fie și numaĭ pe 12 anĭ din urmă, se urcă la sute de miĭ. Faţă cu acele spese fórte considerabile, are orĭ cine dreptŭ să întrebe, dacă publicaţiunile Academieĭ află și publicŭ cetitorŭ. Conspectulŭ maĭ sus citatŭ ne dă unŭ rĕspunsŭ limpede și categoricŭ.

«Sumele intrate din vîndare de cărţĭ, computate în leĭ noĭ, despărţite în treĭ rubrice, grupate după aniĭ budgetarĭ, sunt acestea:

ANII	Publicaţiunile Academieĭ		Documentele Hurmuzaki		Etymologicum magnum	
1880—81	545	—	—	—	—	—
1881—82	1.187	28	—	—	—	—
1882—83	1.200	75	596	25	—	—
1883—84	26	—	—	—	—	—
1884—85	255	50	315	—	—	—
1885—86	1.979	82	4.630	10	—	—
1886—87	864	60	527	80	—	—
1887—88	574	70	1.168	45	—	—
1888—89	706	65	1.128	75	409	20
1889—90	588	40	407	90	72	—
1890—91	332	25	610	80	84	—
1891—92	388	55	430	50	—	—
Totalŭ . . .	8.649	50	9.815	50	565	20

«Așa din enormele spese făcute pentru câștigarea de manuscripte, pentru traducerĭ, corecturĭ, tipărirĭ, legăturĭ de cărţĭ și alte spese eventuale, Academia a încassatŭ în 12 anĭ numaĭ treĭ sume fórte neînsem-

nate, carĭ în nicĭ unŭ casŭ nu potŭ representa pe unŭ publicŭ cetitorŭ eşitŭ din milióne de Românĭ ca naţiune. Şi să nu trecemŭ cu vederea nicĭ împrejurarea, că anume din documentele Hurmuzaki s'aŭ comandatŭ maĭ multe esemplare pentru cetitorĭ din ţĕrĭ şi din popóre străine.

«Acéstă stare a lucruluĭ ne inspiră dorinţa de a vedé unŭ inventariŭ noŭ de tóte publicaţiunile, câte sunt adevĕrata proprietate a Academieĭ sub orĭ-ce titlu arŭ fi ajunsŭ în posesiunea eĭ.

«In strîmtórea de spaţiŭ, în care necăjise Academia până în anulŭ trecutŭ, ţinerea în ordine a registrelorŭ şi compunerea unuĭ inventarŭ eraŭ împreunate cu marĭ greutăţĭ, carĭ cresceaŭ cu cât strămutările dela unŭ magasinŭ într'altulŭ eraŭ maĭ dese şi împreunate cu maĭ multe spese.

«Relativŭ la publicaţiunile Hurmuzaki şi la cercetărĭ istorice atâtŭ de necesare din tóte punctele de vedere, Comisiunea d-vóstre află că trebue să se oprescă puţinŭ la punctulŭ 5, care cuprinde informaţiunile relative la documentele grămădite din vécurĭ în archivele cetăţilorŭ Sibiiŭ şi Braşovŭ şi cu atât maĭ importante în archivele naţiuneĭ săsescĭ, despre carĭ se ḑice că d-lŭ Ioanŭ Slavicĭ a atrasŭ atenţiunea asupra acelorŭ documente din Sibiiŭ şi că 74 de documente dintre aniĭ 1358—1530 s'aŭ şi decopiatŭ.

«Este prea adevĕratŭ, că numitele archive săsescĭ ascundŭ în sînulŭ lorŭ multe documente de valóre istorică relative şi la istoria Românilorŭ şi a ţĕrilorŭ locuite de Românĭ; este însă totŭ aşa cunoscutŭ, că de când vechile privilegiĭ feudale aŭ fostŭ delăturate, de atuncĭ nicĭ archivele Saşilorŭ din Transilvania nu maĭ sunt nestrăbătute, şi tocmaĭ ḑilele acestea ne veni la mână publicaţiunea titulată: *Date istorice privitóre la familiile nobile române, culese de Ioanŭ cav. de Puşcariŭ,* publicate sub auspiciile Asociaţiuneĭ transilvane pentru literatura şi cultura poporuluĭ românŭ, Sibiiŭ 1892.

«In precuvîntarea editoruluĭ aceleĭ colecţiuniĭ cetimŭ la pag. VI între altele: «Intr'aceea înavuţindu-mi-se colecţiunile mele cu vre o 1500 «copiĭ, estracte şi facsimile după documentele din archivele naţiuneĭ să-«sescĭ şi a magistratuluĭ din Sibiiŭ, privitóre la istoria patrieĭ, — pe «acelea legate frumosŭ în treĭ volume, încă la anulŭ 1882, le-am dă-

«ruitŭ Academieĭ Române, în speranța că acésta va fi în posițiune de «a le și publica la timpulŭ sĕŭ, etc.»

«Cea-laltă colecțiune a d-luĭ I. Pușcariŭ, la a căreĭ câștigare și punere în ordine d-sa a lucratŭ în totŭ timpulŭ de 40 de anĭ în ore rĕmase libere dela afacerile oficióse, se tipăresce tocmaĭ acum, și partea I este gata.

«Daca tragemŭ atențiunea d-lorŭ colegĭ asupra citatelorŭ colecțiunĭ, causa este, că ceĭ carĭ vorŭ să maĭ exploreze numitele archive din punctŭ de vedere românescŭ, aŭ să cerceteze și să se convingă maĭ întâĭ nu cum-va documentele pe carĭ voescŭ a le decopia aŭ fostŭ aflate și folosite multŭ maĭ nainte de către alțiĭ, și anume în aniĭ maĭ dincóce de către d-lŭ Pușcariŭ, iară altele multe decopiate de către paleografĭ s'aŭ publicatŭ succesivŭ în colecțiunea cunoscută sub titlulŭ *Archiv des Vereines für Siebenbürgische Landeskunde.*

«Numĕrulŭ documentelorŭ privitóre la istoria Românilorŭ, așa cum se presintă acela în lista din raportulŭ generalŭ, și necurmata sporire a lorŭ este unŭ criteriŭ, după care se póte cunósce grija ce pórtă. Delegațiunea și perseveranța de ferŭ a Secretariatuluĭ generalŭ, precum și patrioticulŭ avêntŭ, pe care a începutŭ a-lŭ lua o parte din inteligența superióră, care concurge cu donațiunile sale la înmulțirea tesaurelorŭ istorice naționale.

«Bucurescĭ, Martie 1892.»

Membriĭ Comisiuneĭ: *A. Papadopol-Calimachŭ*, *Dr. I. Felix*.
Raportorŭ: *G. Barițiu*.

Raportulŭ, necuprindêndŭ nicĭ o propunere de votatŭ, de cuprinsulŭ luĭ se iea actŭ.

D-lŭ *G. Sion* presintă Academieĭ portretulŭ rĕposatuluĭ Vasile Alecsandri făcutŭ de pictorulŭ G. D. Stahı dela Iașĭ și dăruitŭ de d-na vĕduvă Alecsandri.

D-lŭ *V. A. Urechiă* propune ca Academia să dispună a se face pentru sala ședințelorŭ unŭ portretŭ alŭ ilustruluĭ rĕposatŭ în formatulŭ portretelorŭ celorŭ-lalțĭ membri decedațĭ.

— Propunerea d-luĭ Urechiă se aprobă; iar d-neĭ Alecsandri să i se esprime mulțumirĭ pentru portretulŭ dăruitŭ.

D-lŭ *A. Romanŭ* aduce la cunoscinţa Academieĭ că de maĭ multe orĭ a audĭtŭ plângerĭ că publicaţiunile Academieĭ sunt prea scumpe, şi de aceea crede d-sa că se vîndŭ atâtŭ de puţine exemplare. Propune să se examineze dacă nu ar fi bine a se pune preţurĭ maĭ micĭ.

D-lŭ *D. Sturdza* ḑice că publicaţiunile nu aŭ de locŭ unŭ preţŭ prea mare şi că nu preţulŭ este causa că ele nu se vîndŭ maĭ multŭ. Una din cause este că multe esemplare se daŭ gratis (membrilorŭ, şcolilorŭ secundare); dar causa pricipală este că publiculŭ nostru de astăḑĭ nu cetesce cărţĭ şi scrierĭ seriósе. Lectura este formată aprópe numaĭ de romane, maĭ alesŭ francese saŭ traduse din limba francesă.

D-lŭ *N. Ionescu* observă că Academia nu face comerciŭ de cărţĭ; ea trebue să tipărésсă câtŭ maĭ multŭ îĭ permitŭ mijlócele şi să caute a rĕspândi în publicŭ cărţĭ bune, fără a se preocupa prea multŭ dacă cheltuelile făcute se scotŭ din vînḑare. D-sa propune ca acéstă cestiune să fie amânată spre a se discuta la facerea budgetuluĭ.

— Se primesce propunerea d-luĭ N. Ionescu de a se amâna discuţiunea ridicată de d-lŭ Romanŭ.

ŞEDINŢA DIN 24 MARTE 1892.

Preşedinţa d-luĭ *B. P. Hasdeŭ.*

Se procede la alegerea Comisiunilorŭ, carĭ vorŭ cerceta publicaţiunile şi manuscrisele ce se vorŭ presenta la concursurile premielorŭ pentru viitórea sesiune generală din 1893.

In Comisiunea de 9 membri pentru publicaţiunile, carĭ se vorŭ presenta la concursulŭ Mareluĭ Premiŭ Năsturelŭ şi alŭ premiuluĭ Eliade-Rădulescu pe 1893, sunt aleşĭ d-niĭ *B. P. Hasdeŭ, V. Maniu, I. Negruzzi, N. Quintescu, V. Babeş, N. Ionescu, P. Poni, P. S. Aurelianŭ, Generalŭ St. Fălcoianu.*

In Comisiunea pentru examinarea lucrărilorŭ, carĭ se vorŭ presenta la concursulŭ Premiuluĭ Lazărŭ, *Studiŭ asupra vinurilorŭ din România*, sunt aleşi d-niĭ *P. S. Aurelianŭ, P. Poni, Dr. D. Brândză.*

In Comisiunea pentru examinarea lucrărilorŭ, carĭ se vorŭ presenta la concursulŭ premiuluĭ G. San-Marinŭ, *Consideraţiunĭ asupra comer-*

ciuluĭ Românieĭ, sunt aleșĭ d-niĭ *P. S. Aurelianŭ, V. A. Urechiă, I. Negruzzi.*

In Comisiunea pentru examinarea lucrărilorŭ, carĭ se vorŭ presenta la concursulŭ premiuluĭ Neuschotz, *Compendiŭ istoricŭ asupra desvoltăriĭ industriale la Românĭ până la 1875,* sunt aleșĭ d-niĭ *P. S. Aurelianŭ, D. Sturdza, Gr. G. Tocilescu.*

ȘEDINȚA DIN 25 MARTIE 1892

Președința d-luĭ *B. P. Hasdeŭ.*

Se cetesce raportulŭ Comisiuniĭ speciale asupra manuscriselorŭ presentate la concursulŭ premiuluĭ Eliade-Rădulescu despre subiectulŭ: «*Nascerea și înmormîntarea la Românĭ, datine și credințe*». Comisiunea propune să se acorde premiulŭ manuscriptuluĭ cu devisa:

«*Légănulŭ e imnulŭ fericireĭ rare,*
«*La cosciugulŭ jalnicŭ plângemŭ cu 'ntristare.*
«*I. I. Suciu*»

Se pune la votŭ propunerea Comisiuneĭ și se primesce cu 14 voturĭ pentru, fiindŭ 4 contra din 18 votanțĭ.

D-lŭ Președinte deschide pliculŭ cu numele autoruluĭ opereĭ premiate, și se constată că autorulŭ este d-lŭ *Simeonŭ Fl. Marianŭ*, profesorŭ în Suceava, membru alŭ Academieĭ.

D-lŭ *A. Papadopol-Calimachŭ* observă că la 15 Aprilie anulŭ trecutŭ Academia a luatŭ decisiunea că membriĭ eĭ nu vorŭ puté presenta nicĭ o operă a lorŭ pentru premiare. In urma acesteĭ decisiunĭ d-luĭ Marianŭ nu i se póte acorda premiulŭ, care s'a votatŭ acum pentru scrierea sa.

D-lŭ *V. Maniu* ḑice că Academia s'ar contraḑice, dacă ar da premiulŭ, ne ținêndŭ sémă de decisiunea regulamentară pe care ea în-

sășĭ a luat'o în anulŭ trecutŭ. Orĭ-ce laudă se póte face scriereĭ d-luĭ Marianŭ și i se póte da orĭ-ce ajutorŭ; premiulŭ însă nu i se póte da, căcĭ Academia s'ar desḑice, ceea-ce cu dreptŭ cuvîntŭ ar face o tristă impresiune în publicŭ.

D-lŭ *Gr. G. Tocilescu* se unesce cu părerile exprimate și ḑice că se póte recunósce în modulŭ celŭ maĭ strălucitŭ valórea scriereĭ d-luĭ Marianŭ; scrierea se póte tipări de Academie; premiulŭ însă nu i se póte da, pentru că Academia ar fi judecată rĕŭ și s'ar puté ḑice că a înlăturatŭ propriele eĭ decisiunĭ pentru a favorisa pe unŭ membru.

D-lŭ *Generalŭ Fălcoianu* stabilesce marea deosebire între concursurile la carĭ se presintă cărțĭ tipărite cu numele autoruluĭ deschisŭ și între lucrările carĭ se presintă în manuscriptŭ asupra unorŭ subiecte fixate de Academie, cu numele autorilorŭ închisŭ și nesciutŭ de nimenĭ. Decisiunea din anulŭ trecutŭ a fostŭ luată pentru întâia categorie a acestorŭ concursurĭ. Nu a putută fi intențiunea Academieĭ ca să oprésca pe membriĭ de a lua parte la concursurile în carĭ numele autorilorŭ este necunoscutŭ și prin urmare nu póte influența asupra hotărîrilorŭ carĭ s'arŭ lua asupra lorŭ. D-sa crede că nu se póte refusa d-luĭ Marianŭ premiulŭ, care s'a acordatŭ prin votŭ scriereĭ sale, înainte de a se sci că d-sa este autorulŭ. Daca însă Academia voesce a întinde restricțiunea chiar și asupra concursurilorŭ anonime, se va puté da unŭ votŭ care să spună acésta, dar d-sa va fi în contra uneĭ asemenea mĕsurĭ.

D-lŭ *N. Quintescu* ḑice că dispozițiunea luată în anulŭ trecutŭ a fostŭ celŭ puținŭ neoportună, în starea actuală a mișcăreĭ nóstre literare și scientifice. Acea mĕsură s'a luatŭ însă spre a se înlătura bănuelile că membriĭ Academieĭ își acordă uniĭ altora premiĭ prin favóre colegială. Bănuiala de părtinire nu maĭ póte fi însă când numele este închisŭ, de aceea d-sa este convinsŭ că acesta a fostŭ înțelesulŭ votuluĭ din anulŭ trecutŭ. Propune decĭ să se dea d-luĭ Marianŭ premiulŭ votatŭ și să se scie și pentru viitorŭ că dispozițiunea luată nu se întinde asupra concursurilorŭ de acéstă natură.

D-lŭ *G. Sion* se pronunță asemenea pentru părerea susținută de d-niĭ Fălcoianu și Quintescu.

D-lŭ *A. Papadopol-Calimachŭ* amintesce, că hotărîrea din anulŭ trecutŭ a fostŭ motivată de susceptibilitatea, că Academia ar fi bănuită de părtinire pentru membrii eĭ la acordarea premielorŭ; de aceea, spre a se înlătura putința acesteĭ bănuelĭ, s'a hotărîtŭ ca membriĭ să nu vină la concursulŭ niciĭ unuĭ premiŭ și sub nicĭ o formă. Membriĭ Academieĭ potŭ face lucrărĭ, pe carĭ Academia le póte tipări și remunera, dar nu le potŭ presenta la nicĭ unŭ concursŭ de premiŭ. Hotărîrea luată este o oprire absolută și ea nu sufere interpretărĭ ca acea pe care uniĭ voescŭ a o da.

D-lŭ *Gr. Stefănescu* ḑice că discuțiunea este inutilă, căcĭ votulŭ din anulŭ trecutŭ nu póte fi înțelesŭ într'altŭ felŭ decât ca o oprire absolută de premiare a membrilorŭ. Când decisiunea ḑice că membriĭ nu vorŭ puté presenta *nicĭ* o operă pentru premiare, nu maĭ încape nicĭ unŭ felŭ de îndoială despre înțelesulŭ eĭ. Premiulŭ, despre care se discută, nu se póte acorda colegului nostru Marianŭ, ci trebue să fie trecutŭ la economiĭ.

D-lŭ *V. A Urechiă* a votatŭ contra propunereĭ de anŭ, pentru că a fostŭ convinsŭ că nu este bine a se esclude dela lucrărĭ tocmaĭ aceia carĭ arŭ fi în stare să le facă. Dacă se opresce membrilorŭ Academieĭ de a se presenta chiar și la concursurile premiilorŭ cu lucrărĭ anonime, atuncĭ multora li se face cu neputință publicarea lucrărilorŭ lorŭ. D-sa este de părere să se dea d-luĭ Marianŭ premiulŭ votatŭ și să se explice în acestŭ sensŭ hotărîrea din anulŭ trecutŭ.

D-lŭ *P. S. Aurelianŭ* observă că secretulŭ anonimelorŭ nu se póte păstra. D-sa este contra sistemuluĭ de interpretare care se propune a se face decisiuneĭ din anulŭ trecutŭ, și ḑice că acésta nu ar fi de demnitatea Academieĭ. Dacă se crede că decisiunea luată în anulŭ trecutŭ este rea, atuncĭ să se desființeze prin procedură regulată, iar nu să se înlăture prin interpretărĭ.

D-lŭ *A. Romanŭ* ḑice că nu are să discute astă dată dacă premiulŭ propusŭ de comisiune să se dea saŭ nu d-luĭ membru Marianŭ, ci se mărginesce numaĭ a releva împrejurarea, care a îndemnatŭ Academia a lua conclusulŭ prin care se escludŭ dela concursŭ membriĭ eĭ: eraŭ adecă animositățile iscate în anulŭ trecutŭ. Care a fostŭ

însă intențiunea Academieĭ? A fostŭ negreșitŭ dorința de a se ferì de imputările de a fi membriĭ eĭ *partium studiosi* din considerațiunĭ de colegialitate. Conclusulŭ s'a luatŭ în pripă, fără a fi bine precisatŭ, pentru că ar fi, după părerea sa, unŭ inconvenientŭ a se esclude în modŭ absolutŭ dela concursŭ chiar ceĭ chemațĭ în prima linie. Intrândŭ la concursŭ lucrărĭ de ale membrilorŭ, scrise cu mână străină și cu devisa cuprindêndŭ numele sub sigiliŭ alŭ autoruluĭ, adecă necunoscêndu-se maĭ dinainte numele autoruluĭ, crede că nu e bine a se esclude și în acestŭ casŭ membriĭ Academieĭ. Maĭ e o împrejurare prin care conclusulŭ de escludere se póte elude prin faptulŭ ce se póte întîmpla, ca unŭ membru alŭ Academieĭ să presinte o lucrare scrisă cu mână străină și chiar sub nume străinŭ, după înțelegerea avută între autorŭ și celŭ ce i-a împrumutatŭ scrisórea și numele. Academia, găsindŭ lucrarea meritósă, o premiéză și liberéză premiulŭ celuĭ cu devisa. Eacă membrulŭ Academieĭ premiatŭ fără a se sci acésta. Prin urmare d-lŭ Romanŭ crede, că ar fi bine a se precisa maĭ bine conclusulŭ de escluderea absolută.

D-lŭ *V. A. Urechiă* declară că dela nimenĭ absolutŭ din membriĭ Academieĭ până astădĭ nu a audītŭ că cine-va avea măcarŭ bănuială, că manuscriptulŭ premiatŭ era sciutŭ că este de unŭ membru din Academie. D-lŭ Urechiă este convinsŭ și de aceea că nimenĭ dintre membriĭ comisiuneĭ n'a avutŭ asemenea sciință.

D-lŭ *N. Ionescu* dice că decisiunea trecută nu are nevoe de interpretare, și acésta nu ar fi de demnitatea Academieĭ Considerațiunea care a făcutŭ să se voteze propunerea din anulŭ trecutŭ a fostŭ că s'a presumatŭ că membriĭ Academieĭ sunt maĭ pe sus și afară de concursŭ, ca să se lase cu atâtŭ maĭ multă libertate străinilorŭ, iar membriĭ Academieĭ să-șĭ reserve dreptulŭ de judecătorĭ înalțĭ și imparțialĭ Lucrarea coleguluĭ Marianŭ să se încuragieze cât maĭ multŭ se va puté, dar să nu i se dea premiulŭ. Academia trebue să fie consecuentă în tóte lucrările eĭ și maĭ alesŭ în executarea unorŭ hotărîrĭ atâtŭ de delicate, cum sunt cele privitóre la premiĭ. Numaĭ acésta îĭ póte da înălțarea demnitățeĭ, îĭ póte cresce și întărì autoritatea Dispozițiunea votată în anulŭ trecutŭ nu se potrivesce la art. 61 din Re-

gulamentŭ, ci trebue pusă într'altă parte; totuşĭ este bine că ea s'a votatŭ spre a se arăta publiculuĭ că membriĭ sunt desinteresaţĭ. D-sa propune să se iea cele maĭ bune decisiunĭ pentru scrierea d-luĭ Marianŭ, dar premiulŭ să se capitaliseze.

Discuţiunea se închide.

D-lŭ Preşedinte dă cetire următórelorŭ două propunerĭ presentate, una de d-lŭ *Gr. Stefănescu,* cea-laltă de d-niĭ *Fălcoianu, Quintescu, Urechiă, Hasdeŭ, Romanŭ :*

«Sub-semnatulŭ, în urma discuţiuneĭ urmate şi în vederea propu-
«neriĭ regulamentare votată în sesiunea de anŭ, prin care membriĭ Aca-
«demieĭ se escludŭ dela premiele eĭ, este de părere că, recunoscêndŭ
«meritele lucrăriĭ colegului nostru d-lŭ Marianŭ, nu i se póte da pre-
«miulŭ pentru care s'a presentatŭ.

«*Gr. Stefănescu.*»

«Suntemŭ de opiniune că, casulŭ d-luĭ Marianŭ nu cade în prevede-
«rile regulamentuluĭ şi este dreptŭ a i se acorda premiulŭ.

«*St. Fălcoianu, N. Quintescu, V. A. Urechiă,*
«*B. P. Hasdeŭ, A. Romanŭ.*»

— Se decide a se pune la votŭ propunerile într'o viitóre şedinţă.

ŞEDINŢA DIN 26 MARTIE 1892.

Preşedinţa d-luĭ *B. P. Hasdeŭ.*

Se comunică scrisórea d-luĭ Generalŭ-adjutantŭ Barozzi, şefulŭ caseĭ militare a Maiestăţeĭ Sale Regeluĭ, care anunţă că Maiestatea Sa Regele va binevoi a asista la şedinţa Academieĭ de Vinerĭ, 27 curentŭ.

Se procede la alegerea Comisiuneĭ, care, conformŭ art. 63 din Regulamentŭ, va trebui să revisuéscă discursulŭ de recepţiune alŭ d-luĭ Ios. Vulcanŭ şi rĕspunsulŭ d-luĭ V. A. Urechiă.

— Sunt aleşĭ d-niĭ: *B. P. Hasdeŭ, A. Romanŭ* şi *A. Papadopol-Calimachŭ.*

ȘEDINȚA SOLEMNĂ DIN 27 MARTIE 1892

Preșidința **M. S. Regeluĭ.**

M. S. Regele binevoesce a da cuvîntulŭ d-luĭ *B. P Hasdeŭ.*

D-lŭ *B. P. Hasdeŭ* cetesce memoriulŭ sĕŭ despre: Genealogia popórelorŭ balcanice.

ȘEDINȚA DIN 28 MARTIE 1892.

Președința d-luĭ *B. P. Hasdeŭ.*

D-lŭ *N. Ionescu* presintă publicațiunea: «*Atti e memorie della R. Deputazione di Storia patria per le Provincie di Romagna*» (Seria III, vol. IX, fasc. 4—6), și cere a se recomanda Secțiuneĭ istorice spre a lua cunoscință de cuprinsulŭ eĭ.

D-lŭ *B. P. Hasdeŭ* propune a se trimete în schimbŭ publicațiunile istorice ale Academieĭ.

— Propunerea se aprobă.

Se cetescŭ două procese verbale ale Secțiuneĭ sciințifice, prin carĭ se arată că în ședința dela 24 Martie Secțiunea a hotărîtŭ a propune să se alégă membru alŭ Academieĭ în acea Secțiune d-lŭ *Spiru Haretŭ* și să se alégă membriĭ corespondențĭ românĭ d-niĭ A. Saligny inginerŭ, și Constantinŭ Climescu, profesorŭ la Universitatea din Iașĭ.

D-lŭ Președinte ḑice că propunerile Secțiuneĭ se vorŭ pune la ordinea ḑileĭ de o dată cu acele carĭ se vorŭ primì și dela cele-lalte Secțiunĭ.

Se cetesce procesulŭ-verbalŭ alŭ Secțiuneĭ istorice pentru ședința dela 23 Martie. Secțiunea face următórele propunerĭ:

1 A se amâna publicarea poemuluĭ armenescŭ intitulatŭ «Lamen-

tațiunĭ asupra persecuțiunilorŭ la carĭ aŭ fostŭ supușĭ Armeniĭ în Valachia» până când P. S. S. Ep. Melchisedec va termina studiulŭ sĕŭ asupra acestorŭ persecuțiunĭ, spre a se publica împreună.

— Propunerea Secțiuneĭ se aprobă.

2. Secțiunea însciințéză că șĭ-a constituitŭ biuroulŭ, alegêndŭ pe d-lŭ *V. A. Urechiă* președinte și pe d-lŭ *A. Papadopol-Calimachŭ* vice-președinte.

— Academia iea actŭ.

3. Asupra dorințeĭ exprimate de d-lŭ Gr. G. Tocilescu de a se transfera din Secțiunea literară în cea istorică, acéstă Secțiune propune amânarea alegereĭ de membru în loculŭ vacantŭ până la viitórea sesiune generală, când să se iea decisiune și asupra dorințeĭ d-luĭ Tocilescu.

4. Secțiunea propune a se alege membru corespondentŭ românŭ d-lŭ Ioanŭ Bogdanŭ.

Asupra propunereĭ de a se transfera d-lŭ Tocilescu din Secțiunea literară în cea istorică se deschide discuțiunea.

D-lŭ *N. Ionescu* dice că în casulŭ de față nu este cestiune de a se face o nouă alegere de membru, ci numaĭ de a se strămuta unŭ membru alesŭ dintr'o Secțiune în alta. Acéstă strămutare este de competința plenuluĭ. După organisarea Academieĭ (art. 26 Statute) unŭ membru póte lua parte la lucrările orĭ-căreĭ Secțiunĭ, dar d-lŭ Tocilescu voesce maĭ multŭ, să părăséscă situațiunea sa de membru în Secțiunea literară, pentru care a fostŭ alesŭ, și să trécă cu totulŭ în cea istorică. Plenulŭ este singurŭ competentŭ a hotărî asupra acestuĭ casŭ.

D-lŭ *Gr. Stefănescu* propune a se amâna acéstă discuțiune spre a se face când va fi la ordinea dileĭ alegerea membrilorŭ pentru locurile vacante

D-lŭ *V. Maniu* observă că, din causa acesteĭ cererĭ de strămutare, Secțiunea nu a făcutŭ încă propunere de alegere; trebue deci ca plenulŭ să se pronunțe asupra acesteĭ cestiunĭ, pentru ca Secțiunea istorică să scie dacă trebue să presinte unŭ candidatŭ pentru loculŭ vacantŭ saŭ nu.

D-lŭ *P. Poni* ḑice că cestiunea este regulată prin Statutele și Regulamentulŭ Academieĭ. D-lŭ Tocilescu, membru în Secțiunea literară, cere acum să fie alesŭ în Secțiunea istorică. Transferarea dintr'o Secțiune în alta nu există în Statute. Statutele, la art. 22, spunŭ că locurĭ vacante se facŭ numaĭ prin încetarea din viéță a membrilorŭ. Dorința d-luĭ Tocilescu se póte satisface de Secțiunea istorică conformŭ art. 26 din Statute. D-sa însă, fiindŭ alesŭ membru în Secțiunea literară, numaĭ prin mórte se póte despărți de acéstă Secțiune. Nu este posibilŭ nicĭ ca d-sa să demisioneze, ca să fie alesŭ în Secțiunea istorică. Dacă acéstă Secțiune voesce a avé în lucrările sale pe d-lŭ Tocilescu, nu are decât să-lŭ cheme conformŭ art. 26, prin votulŭ majoritățeĭ membrilorŭ eĭ, fără nicĭ unŭ votŭ alŭ plenuluĭ. Posițiunea d-luĭ Tocilescu în Secțiunea care îlŭ chémă este determinată prin art. 64 din Regulamentŭ. Cestiunea decĭ trebue trimisă înapoĭ la Sectiunea istorică, care singură póte satisface cererea d-luĭ Tocilescu; iar loculŭ vacantŭ rĕmâne vacantŭ, și Secțiunea să fie rugată a propune unŭ candidatŭ pentru alegere.

D-lŭ *A. Papadopol-Calimachŭ* ḑice că Secțiunea istorică propune amânarea alegereĭ unuĭ membru în loculŭ rĕmasŭ vacantŭ prin mórtea luĭ Kogălniceanu. Secțiunea este singură în dreptŭ să alégă pe d-lŭ Tocilescu, dar ea nu a făcutŭ nicĭ o propunere de candidatŭ, ci cere numaĭ amânarea alegereĭ pentru viitórea sesiune ca semnŭ de deferență și venerațiune către memoria mareluĭ bărbatŭ alŭ căruĭ locŭ este vacantŭ. D-sa stăruesce decĭ să se amâne alegerea.

D-lŭ *Gr. Stefănescu* cetesce desbaterile carĭ s'aŭ urmatŭ la 1879, când s'a votatŭ art. 26 din Statute, și arată că ele dovedescŭ că adevĕratulŭ înțelesŭ alŭ aceluĭ articolŭ este celŭ datŭ de d-lŭ Poni. Secțiunea istorică póte chema în sînulŭ sĕŭ pe d-lŭ Tocilescu, dar plenulŭ nu póte să impue acésta Secțiuneĭ. Trebue dar ca, pentru ocuparea locuIuĭ vacantŭ, Secțiunea să propună unŭ candidatŭ, și dacă voesce, prin votulŭ sĕŭ, să cheme în sînulŭ eĭ pe d-lŭ Tocilescu.

D-lŭ *N. Ionescu* ḑice că Secțiunea istorică a primitŭ cererea d-luĭ Tocilescu, majoritatea Secțiuneĭ nu a respins'o, minoritatea a primit'o; decĭ Secțiunea nu s'a opusŭ la satisfacerea acesteĭ dorințe, ci a venitŭ

să céră asupra eĭ avisulŭ plenuluĭ. In casulŭ de faţă este evidentŭ că nu e locŭ de alegere, pentrucă d-lŭ Tocilescu este membru alŭ Academieĭ, şi d-sa póte fi consideratŭ prin chiar hotărîrea luată ca chematŭ în Secţiunea istorică, conformŭ Statutelorŭ. Nu este decĭ nimicŭ de amânatŭ, căcĭ acéstă chemare nu are a face cu alegerea unuĭ noŭ membru în loculŭ vacantŭ. Plenulŭ are a se pronunţa asupra casuluĭ, că d-lŭ Tocilescu are dreptŭ să funcţioneze şi în Secţiunea istorică. D-sa s'a ocupatŭ cu istoria, cu epigrafia, cu documentele vechĭ; şi pe basa acestorŭ ocupaţiunĭ are dreptŭ să vie şi să reclame unŭ locŭ în Secţiunea istorică. Academia trebue să i-lŭ acorde.

D-lŭ *B. P. Hasdeŭ* ḑice că cestiunea nu este prevĕḑută în Statute şi Regulamentŭ. Statutele prevĕdŭ numaĭ alegerea şi chemarea unuĭ membru la o secţiune. Alegerea este pe viéţă, însă în calitate de membru alŭ Academieĭ nu alŭ uneĭ secţiunĭ. Chemarea este unŭ dreptŭ alŭ Secţiuneĭ, care-lŭ esercită după trebuinţele eĭ. Este însă şi unŭ alŭ treilea casŭ, care nu e nicĭ alegere nicĭ chemare, ci transferare, şi care nu este prevĕḑutŭ în Statute. Transferarea depinde de decisiunea plenuluĭ, iar nu de voinţa Secţiuneĭ. In casulŭ de faţă transferarea este o trebuinţă imperiósă, pentrucă d-lŭ Tocilescu este specialŭ în lucrărĭ istorice; d-sa nicĭ odată nu s'a ocupatŭ de literatură; dacă a fostŭ totuşĭ alesŭ în Secţiunea literară, acésta s'a făcutŭ, pentru că alegerea sa se impunea Academieĭ, care trebuia să cheme pe d-lŭ Tocilescu în sînulŭ sĕŭ în celŭ dintâiŭ locŭ vacantŭ. D-sa l'ar fi alesŭ chiar în Secţiunea sciinţifică, dacă n'ar fi fostŭ locŭ vacantŭ într'alta. In literatură d-lŭ Tocilescu nu s'a distinsŭ nicĭ odată, dar în sciinţele istorice este o ilustraţiune, şi şĭ-a făcutŭ unŭ nume europeanŭ, maĭ alesŭ prin studiile sale asupra monumentuluĭ dela Adam-Clissi. D-sa nu vede nicĭ o pedecă la decisiunea plenuluĭ pentru transferarea d-luĭ Tocilescu din Secţiunea literară în cea istorică.

D-lŭ *V. Babeş* ḑice că pentru prima dată se presintă casulŭ ca unŭ membru să trécă dintr'o Secţiune în alta. Este deosebire mare între transferarea acésta şi între chemarea unuĭ membru să participe la lucrările alteĭ Secţiunĭ. Chemarea este determinată de Statute; Regulamentulŭ nu determină însă, dacă membrulŭ chematŭ are tóte

drepturile în Secţiunea care-lŭ chémă. In acestŭ casŭ Secţiunea ar avé maĭ mulţĭ membri decât 12, ceea ce este contra Statutelorŭ; pe de altă parte membrulŭ chematŭ ar avé îndoite drepturĭ, ceea ce iarăşĭ nu se póte. D-sa crede că plenulŭ nu póte hotărî transferarea, pentrucă nu se póte ca Secţiuneĭ să i se impună unŭ membru fără voinţa eĭ.

D-lŭ *A. Romanŭ* dice că transferarea nu este prevĕdută în Statute. Discuţiunea în fondŭ asupra acesteĭ cestiunĭ nu se póte face fără a se avé de basă o propunere venită dela Secţiunea istorică.

D-lŭ *N. Kretzulescu* constată asemenea că situaţiunea d-luĭ Tocilescu nu este prevĕdută în Statute. Secţiunea istorică nicĭ nu face în privinţa sa nicĭ o propunere, ci ea propune numaĭ ca să se amâne alegerea; decĭ asupra acesteĭ propunerĭ de amânare trebue să se discute şi decidă.

D-lŭ *I. Negruzzi* dice că, deşi transferarea nu este prevĕdută, plenulŭ totuşĭ o póte face numaĭ după propunerea majorităţeĭ Secţiuneĭ. Secţiunea propune însă amânarea alegereĭ, nu transferarea.

D-lŭ *N. Quintescu* este în contra amânăreĭ propuse de Secţiune, pentrucă ea este oprită de art. 22 din Statute, care impune categoricŭ alegerea. Amânarea alegeriĭ nu are nicĭ o legătură cu gloria luĭ Kogălniceanu. Stăruesce a nu se primì propunerea de amânare, ci să se invite Secţiunea a presenta unŭ candidatŭ pentru alegere în loculŭ vacantŭ

D-lŭ *A. Papadopol-Calimachŭ* cere ca alegerea să se amâne şi pentru Kogălniceanu, cum s'a făcutŭ şi pentru Alecsandri.

D-lŭ *B. P. Hasdeŭ* observă că alegerea în loculŭ luĭ Alecsandri s'a amânatŭ, pentrucă nu era candidatŭ care să-lŭ pótă înlocuì cu demnitate; pe când Kogălniceanu póte fi înlocuitŭ prin d-lŭ Tocilescu, pentru ale căruĭ lucrărĭ avea multŭ interesŭ şi iubire, şi, dacă ar fi fostŭ unŭ locŭ vacantŭ pe când era în viéţă, singurŭ ar fi stăruitŭ să fie alesŭ în Secţiunea istorică.

Se pune la votŭ propunerea Secţiuneĭ istorice de a se amâna alegerea pentru sesiunea viitóre.

— D-lŭ Preşedinte constată că sunt exprimate numaĭ 17 voturĭ, decĭ votulŭ este nulŭ, nefiindŭ membriĭ în numĕrŭ.

ȘEDINȚA SOLEMNĂ DIN 29 MARTIE 1892.

Președința d-luĭ *B. P. Hasdeŭ.*

D-lŭ *Iosifŭ Vulcanŭ* dă cetire discursuluĭ sĕŭ de recepțiune despre fabulistulŭ Dimitrie Țichindealŭ.

D-lŭ *V. A. Urechiă* cetesce rĕspunsulŭ la discursulŭ de recepțiune alŭ d-luĭ *Iosifŭ Vulcanŭ.*

ȘEDINȚA DIN 30 MARTIE 1892.

Președința d-luĭ *B. P. Hasdeŭ.*

Se dă cetire petițiuneĭ d-luĭ Gavrielŭ Andreiașŭ, care presintă esemplare din scrierea sa «Amintirĭ din rĕsboiulŭ austro-germanŭ dela 1866», și cere a i se da unŭ ajutorŭ materialŭ spre a face cercetărĭ asupra istorieĭ militare a Românilorŭ din Austro-Ungaria.

— Cererea se recomandă Secțiuneĭ istorice.

D-lŭ *G. Sion* presintă, din partea d-luĭ Dumitru Danŭ, scrierile sale despre Armeniĭ orientalĭ și Lipovanĭ din Bucovina.

D-lŭ *N. Ionescu* presintă, din partea d-luĭ Gavrilŭ Musicescu, profesor de musică la Iașĭ, publicațiunile sale de musică bisericéscă: Anastasimatariŭ și Rân duiala Liturghieĭ sf. Ioanŭ Chrisostomŭ.

Se dă cetire procesuluĭ-verbalŭ alŭ Secțiuneĭ istorice pentru ședința dela 26 Martie, în care se arată că Secțiunea a amânatŭ atâtŭ studiulŭ asupra stemeĭ Munteniei cuprinsă în albumulŭ dăruitŭ de M. S. Regele cât și lectura memoriuluĭ d-luĭ N. Ionescu asupra graiuluĭ Romancilorŭ.

— Se iea actŭ.

Se cetesce procesulŭ-verbalŭ alŭ Secțiuneĭ literare pentru ședința dela 27 Martie, în care se arată că Secțiunea a luatŭ următórele decisiunĭ, carĭ se propunŭ plenuluĭ spre aprobare :

1. Secţiunea şĭ-a constituitŭ biuroulŭ pentru anulŭ 1892—93, alegêndŭ preşedinte pe d-lŭ *G. Sion* şi vice-preşedinte pe d lŭ *T. Maiorescu*.

— Se iea actŭ.

2. Secţiunea propune a se alege membru corespondentŭ străinŭ d-lŭ Dr. Gustav Weigand şi membru corespondentŭ românŭ d-lŭ D. C. Ollănescu în loculŭ vacantŭ alŭ d-luĭ Dr. I. U Jarník, din eróre trecutŭ în lista membrilorŭ românĭ.

— Se decide a se pune la ordinea ḑileĭ deodată cu cele-lalte propunerĭ de alegerĭ de membri.

3. Secţiunea propune a se da d luĭ I. Popŭ-Reteganu o recompensă de 500 leĭ pentru manuscriptulŭ de Datine şi Credinţe populare adunate de d-sa, rĕmânêndŭ colecţiunea proprietatea Academieĭ, care va dispune publicarea în modulŭ ce va crede maĭ potrivitŭ.

— Academia aprobă în principiŭ propunerea, recomandându-o Comisiuneĭ financiare.

4. Secţiunea propune a nu se acorda ajutorulŭ cerutŭ de învĕţătorulŭ Ioanŭ Totanŭ Tomescu pentru scrierile sale poporale.

— Propunerea se aprobă.

5. Secţiunea propune a se publica în *Anale* versurile latine de d-lŭ Danielŭ Almăşanulŭ, făcute pentru serbarea aniversăreĭ Academieĭ.

— Propunerea se aprobă

La ordinea ḑileĭ se pune raportulŭ Comisiuneĭ pentru cărţile presentate la concursulŭ premiuluĭ craioveanŭ.

Se cetesce raportulŭ d-luĭ *N. Ionescu*, care arată că Comisiunea nu a fostŭ de acordŭ spre a presenta propunerĭ din partea tuturorŭ membrilorŭ, ci fie-care presintă unŭ raportŭ deosebitŭ cu propunerĭ personale.

D-lŭ *V. A. Urechiă* ḑice că Comisiunea trebue să presinte propunerĭ hotărîte cu majoritatea membrilorŭ; numaĭ o asemenea propunere póte fi discutată şi supusă la votulŭ plenuluĭ.

D-lŭ *Gr. Stefănescu* ḑice că raportulŭ d-luĭ N. Ionescu este raportulŭ generalŭ alŭ Comisiuneĭ; trebue să se asculte rapórtele particulare ale

membrilorŭ și a se supune apoĭ la votulŭ plenuluĭ diferitele propunerĭ.

D-lŭ *P S. Aurelianŭ* ḑice că nu se póte discuta și vota fără unŭ raportŭ alŭ Comisiuneĭ cu conclusiunile la carĭ ea a ajunsŭ. Propune ca rapórtele presentate să se înapoieze Comisiuneĭ, cerêndŭ să presinte raportŭ generalŭ, cu propunerĭ carĭ să se pună la votulŭ plenuluĭ.

— Propunerea d-luĭ Aurelianŭ se primesce.

La ordinea ḑileĭ se punŭ propunerile presentate la 25 Martie cu privire la acordarea premiuluĭ Eliade-Rădulescu d-luĭ S. Fl. Marianŭ pentru scrierea sa «*Nascerea și înmormîntarea la Românĭ*».

D-lŭ Președinte atrage atențiunea Academieĭ asupra faptuluĭ, că concursulŭ la care este presentată scrierea d-luĭ Marianŭ a fostŭ hotărîtŭ și publicatŭ de Academie la 1888, iar decisiunea care opresce pe membri a se presenta la concursurĭ s'a luatŭ numaĭ în 1891; decĭ cestiunea este dacă decisiunea acésta se póte aplica și la premiulŭ publicatŭ cu treĭ anĭ înainte.

Se pune la votŭ propunerea d-lorŭ Fălcoianu, etc. că, casulŭ d-luĭ Marianŭ nu cade în prevederile Regulamentuluĭ și este dreptŭ a i se acorda premiulŭ votatŭ.

— Resultatulŭ votuluĭ este : 21 votanțĭ, 7 voturĭ pentru, 2 contra și 12 abțінerĭ.

D-lŭ Președinte anunță că propunerea s'a respinsŭ.

Se procede la votŭ asupra propuneriĭ Secțiuniĭ istorice de a se amâna pentru viitórea sesiune alegerea unuĭ membru în loculŭ vacantŭ, asupra căreĭ propunerĭ votulŭ datŭ în ședința dela 28 curentŭ a fostŭ nulŭ.

— Resultatulŭ votuluĭ este: 13 pentru, 6 contra și 2 abțínerĭ.

D-lŭ Președinte anunță că propunerea Secțiuneĭ s'a primitŭ.

D-lŭ *B. P. Hasdeŭ* presintă procesulŭ verbalŭ alŭ Comisiuneĭ de 9 pentru premiele anuale, prin care se arată, că Comisiunea în una-

nimitate propune a se acorda premiulŭ Lazărŭ d-luĭ Dr. C. Istrati pentru scrierea sa «Cursŭ elementarŭ de Chimie.»

Se dă cetire raportuluĭ d-luĭ Dr. *I. Felix* asupra cărțiĭ d-luĭ Dr. Istrati.

Se pune la votŭ propunerea Comisiuniĭ.

— Resultatulŭ votuluĭ este: 15 pentru și 4 contra.

D-lŭ Președinte anunță resultatulŭ votuluĭ și proclamă premiată cartea d-luĭ Dr C. Istrati cu premiulŭ Lazărŭ.

D-lŭ *V. Babeș* dă cetire următoruluĭ raportŭ alŭ Comisiuneĭ financiare asupra administrăreĭ Casseĭ și asupra stăreĭ fondurilorŭ Academieĭ pe anulŭ 1891—92:

«Domnilorŭ Colegĭ,

«Comisiunea financiară a d-vóstre, avêndŭ în vedere budgetulŭ votatŭ în sesiunea de anŭ precum și constatările comisionale d'atuncĭ, pe basa raporturilorŭ d-luĭ Cassierŭ-Comptabilŭ, a esaminatŭ întrégă situațiunea financiară, a visitatŭ cassa, a cercetatŭ cărțile și documentele justificative, obținêndŭ următórele resultate:

I. Din prevederile budgetare la veniturĭ, în sumă de	Leĭ	138.713,40
s'aŭ încassatŭ	»	129.541,45
Aŭ rĕmasŭ neîncassațĭ:		
1. Din arenda moșiilorŭ Năsturelŭ-Herĕscu . . .	»	5.050,—
2. Din dotațiunea M. S. Regeluĭ pentru Etymologicum		3.000,—
3. Din arenda grădineĭ la móra Ioanŭ Fĕtu	»	710,—
4. Din vîndarea publicațiunilorŭ Academieĭ	»	411,95
In totalŭ	Leĭ	9.171,95

«Sumele de sub 1 și 3, la olaltă Leĭ *5.760*, se trecŭ ca saldŭ în budgetulŭ anuluĭ următorŭ. Suma de 3 000, ca nerecerută pentru tiparŭ, încetéză; iar suma de Leĭ 411,95, ca neincassabilă la publicațiunile Academieĭ, vĕ rugămŭ a încuviința printr'unŭ votŭ ca să se ștérgă.

«II. Din prevederile la cheltuelĭ în budgetŭ, în sumă de Leĭ 120.944,75, s'aŭ datŭ destinațiuneĭ Leĭ 110.010,25.

«Aŭ rĕmasŭ necheltuițĭ Leĭ 10.934,50.

«Din acéstă sumă se scadŭ: 1. Cele 3.000 Leĭ necheltuițĭ pentru tipărirea Etimologiculuĭ din dotațiunea M. S. Regeluĭ pe 1891—92; 2. Unŭ restŭ de Leĭ 240,25, totŭ din asemenea dotațiune încă din anulŭ 1890—91; 3. Unŭ saldŭ de Leĭ 84, totŭ din acelŭ anŭ din vîndarea Etimologiculuĭ; la olaltă Leĭ 3.324,25; rĕmânêndŭ astŭ-felŭ escedentulŭ adevĕratŭ de Leĭ *7.298,30*, care se esplică din netipărirea opurilorŭ *Flora Dobrogeĭ* și *Herodotŭ*, precum și din unele sporurĭ la alțĭ articolĭ.

«Arĕtatulŭ escedentŭ se va înscrie în budgetulŭ anuluĭ 1892—93.

«III. Fondurile Academiceĭ în efecte depuse la Cassa de depunerĭ, care anŭ, împreună cu cele 5 de nudă proprietate și respective cu destinațiune specială, ni se presentară în valóre nominală și peste nominală de Leĭ 1.130.093,35, astădĭ sunt constatate cu Leĭ 1.141.093,35, adecă sporite cu Leĭ 11.000, care sporŭ provine din prefacerea în efecte publice a premiuluĭ G. Lazărŭ neacordatŭ în sesiunea de anŭ, de asemenea a unorŭ obligațiunĭ eșite la sorțĭ din fondulŭ Obedenaru, și a procentelorŭ capitalisate la fondurile *Cuza, A. Fĕtu, Neuschotz, Hagi-Vasile, Bodescu* și *San-Marinŭ*.

«Cu ocasiunea visităriĭ Casseĭ Academieĭ s'a constatatŭ, în 83 de recepise ale Casseĭ de depunerĭ, realitatea efectelorŭ și esactitatea valoreĭ lorŭ.

«Totŭ cu acéstă ocasiune amŭ găsitŭ în Cassă păstrate și recipisele despre garanția d-luĭ Cassierŭ-Comptabilŭ.

«IV. Avutulŭ Academieĭ în immobile în decursulŭ anuluĭ nu s'a schimbatŭ, dar arenda moșiilorŭ Năsturelŭ-Herĕscu s'a urcatŭ considerabilŭ, precum se arată acésta în proiectulŭ de budgetŭ la veniturĭ.

«V. La fondulŭ publicațiunilorŭ de documente istorice (Hurmuzaki) din suma de Leĭ 34.355,20 s'aŭ cheltuitŭ leĭ 34 200,35; iar restulŭ de Leĭ 154,85, trece ca saldŭ la acestașĭ fondŭ.

«Numerariulŭ Casseĭ ni s'a arătatŭ și doveditŭ cu suma de Leĭ 15.183,10.

«Cu ocasiunea cercetăriĭ cărţilorŭ de comptabilitate amŭ aflatŭ că escedentulŭ dela fondulŭ Ioanŭ Fĕtu, care în primulŭ raportŭ alŭ d-luĭ Cassierŭ-Comptabilŭ ni se arată cu suma de Leĭ 6.768,30, provenindŭ acela din venitulŭ primuluĭ anŭ, când nu se putea da destinaţiuneĭ sale, acum se propune a se capitalisa, prin care capitalisare venitulŭ anualŭ se sporesce.

«Comisiunea d-vóstre este de acordŭ cu Delegaţiunea şi vĕ rógă a încuviinţa prin votulŭ d-vóstre acéstă capitalisare.

«In fine, vĕ rógă să bine-voiţĭ a lua actŭ de acéstă constatată situaţiune financiară.

«Proiectulŭ de budgetŭ pe anulŭ 1892—93 se alătură acestuĭ raportŭ cu rugare de a-lŭ pune la ordinea ḑileĭ.»

Membriĭ Comisiuneĭ: *P. Poni*, *Gr. G. Tocilescu.*
Raportorŭ: *V. Babeş.*

Se punŭ la votŭ conclusiunile raportuluĭ şi se aprobă cu unanimitate.

ŞEDINŢA DIN 31 MARTIE 1892.

Preşedinţa d-luĭ Generalŭ *St. Fălcăianu.*

Se presintă, din partea d-luĭ C. Diaconovich, revista *Romänische Revue* pe 1891 şi treĭ broşurĭ publicate de redacţiunea aceleĭ reviste.

D-lŭ *D. Sturdza* face relaţiune verbală despre luarea în posesiune a avereĭ lăsate Academieĭ de rĕposatulŭ Adamachi.

— Se iea spre cunoscinţă şi se recomandă Comisiuneĭ însărcinate cu studiarea diferitelorŭ cestiunĭ privitóre la acestŭ legatŭ.

D-lŭ *Gr. Stefănescu* dă cetire raportuluĭ Comisiuneĭ asupra cărţilorŭ presentate la premiulŭ didacticŭ craioveanŭ, a căruĭ conclusiune este, că se propune spre premiare scrierea *Istoria literatureĭ latine* de G. Dem. Teodorescu.

D-lŭ *N. Ionescu*, membru alŭ Comisiuneĭ, a constatatŭ că tóte cărţile presentate sunt slabe şi că aŭ maĭ alesŭ defectulŭ de a fi lipsite de metodă Comisiunea nu s'a învoitŭ a propune pentru premiare nicĭ una din ele; acum însă d-niĭ membri aĭ Comisiuneĭ Ştefănescu şi Sion s'aŭ unitŭ şi propunŭ a se da premiulŭ cărţeĭ d-luĭ Teodorescu. Acéstă carte este numaĭ o adunare de notiţe, fără legătură între ele, fără sistemă; numaĭ nisce note biografice descusute asupra scriitorilorŭ. Cartea nu rĕspunde scopuluĭ, nicĭ ca concepţiune de carte didactică, nicĭ ca metodŭ. Iĭ lipsescŭ cu totulŭ noţiunĭ despre originea şi formarea limbeĭ latine, carĭ trebuiaŭ să se găséscă într'însa. Manualulŭ de gramatică presentatŭ de d-na Sofia Stoenescu avea maĭ multe merite, pentrucă cuprinde materialulŭ gramaticalŭ, dar are defectulŭ de a fi lipsitŭ de metodă. In acordarea premielorŭ Academia trebue să aibă o normă bine stabilită, ca să se premieze numaĭ cărţile carĭ aŭ merite reale.

D-lŭ *Gr. Stefănescu* observă că cartea d-luĭ Teodorescu are merite, carĭ aŭ făcutŭ pe Comisiune a propune să se premieze. Noţiunile de istoria limbeĭ, a cărorŭ lipsă o constată d-lŭ Ionescu, în realitate se cuprindŭ în carte, numaĭ cât sunt făcute la diferitele epoce nu într'unŭ singurŭ locŭ. Despre autorĭ nu se daŭ numaĭ notiţe biografice ci şi caracterisarea şi apreciarea scrierilorŭ lorŭ. Intréga scriere este fórte metodică.

D-lŭ *V. A. Urechiă* nu se unesce cu conclusiunile d-luĭ Nicolae Ionescu. Amintesce că până astădĭ nu se află în literatura nóstră didactică unŭ manualŭ de felulŭ cărţeĭ d-luĭ Teodorescu. Eleviĭ se servescŭ de manuscrise, carĭ presintă adese-orĭ multe greşelĭ, cea ce îngreuiază studiulŭ. Era absolută trebuinţă de unŭ asemenea manualŭ; să se ţină decĭ sémă de golulŭ pe care acéstă carte îlŭ umple la noĭ; să se dea autoruluĭ premiulŭ şi când se va presenta una maĭ bună, aceea va putea fi şi ea premiată.

D-lŭ *N. Quintescu* dice că obiecţiunea d-luĭ Ionescu, care contestă cărţeĭ concepţiunea şi metoda, este neîntemeiată. Metodulŭ întrebuinţatŭ în acéstă carte este celŭ obicĭnuitŭ în multe şi bune scrierĭ de acelaşĭ cuprinsŭ făcute de specialistĭ ilustri. Cartea cuprinde într'adevĕrŭ

erorĭ, cum este la pag. 35, pasagiulŭ despre Luciliu; aceste erorĭ însă se potŭ îndrepta și cartea póte devenì fórte bună. Să nu se respingă de la premiŭ acéstă carte, care este întâia de felulŭ eĭ și aduce fórte marĭ serviciĭ învĕțămîntuluĭ în licee.

D-lŭ *Gr. G. Tocilescu* nu împărtășesce părerile d-lorŭ Ștefănescu și Quintescu. Premiulŭ nu i se póte da, pentrucă cartea are erorĭ și defecte. Cere a se respinge propunerea de premiare a Comisiuneĭ.

Se pune la votŭ propunerea Comisiuneĭ.

— Resultatulŭ votuluĭ este: 10 pentru, 11 contra.

D-lŭ Președinte anunță că propunerea de premiare s'a respinsŭ

Se procede la alegerea membrilorŭ activĭ și corespondențĭ propușĭ.

D-lŭ Antonŭ Naum, propusŭ a fi alesŭ membru alŭ Academieĭ în Secțiunea literară, a întrunitŭ 8 voturĭ pentru și 13 contra.

D lŭ Președinte anunță că propunerea s'a respinsŭ.

D-lŭ Spiru Haretŭ, propusŭ a fi alesŭ membru alŭ Academieĭ în Secțiunea sciințifică, întrunesce 15 voturĭ pentru, 6 contra.

D-lŭ Președinte proclamă pe d-lŭ *Spiru Haretŭ* ales membru alŭ Academieĭ în Secțiunea sciințifică.

D-lŭ Gustav Weigand, propusŭ de Secțiunea literară a fi alesŭ membru corespondentŭ strĕinŭ, întrunesce 20 voturĭ pentru.

D-lŭ Președinte proclamă pe d-lŭ G. Weigand alesŭ membru corespondentŭ strĕinŭ alŭ Academieĭ pentru Secțiunea literară.

D-lŭ D. C. Ollănescu, propusŭ de Secțiunea literară a fi alesŭ membru corespondentŭ românŭ, întrunesce 18 voturĭ pentru, 2 contra.

D-lŭ Președinte proclamă pe d-lŭ D. C. Ollănescu alesŭ membru corespondentŭ pentru Secțiunea literară.

D-lŭ Ioanŭ Bogdanŭ, propusŭ de Secțiunea istorică a fi alesŭ membru corespondentŭ românŭ, întrunesce 19 voturĭ pentru.

D-lŭ Președinte proclamă pe d-lŭ I. Bogdanŭ alesŭ membru corespondentŭ pentru Secțiunea istorică.

ȘEDINȚA DIN 31 MARTIE 1892.

Președința d-luĭ *Generalŭ St. Fălcoianu.*

Se pune la votŭ alegerea membrilorŭ corespondențĭ propușĭ de Secțiunea sciințifică.

D-lŭ Anghelŭ Saligny, inginerŭ, întrunesce 16 voturĭ pentru și 2 contra.

D-lŭ Președinte proclamă pe d-lŭ A. Saligny alesŭ membru corespondentŭ românŭ pentru Secțiunea sciințifică.

D-lŭ C. Climescu, profesorŭ la Universitatea din Iașĭ, întrunesce 17 voturĭ pentru și 2 contra.

D-lŭ Președinte proclamă pe d-lŭ C. Climescu alesŭ membru corespondentŭ românŭ pentru Secțiunea sciințifică.

La ordinea ḑileĭ se pune raportulŭ Comisiuneĭ premielorŭ anuale.

D-lŭ *Gr. G. Tocilescu* dă cetire raportuluĭ generalŭ asupra lucrărilorŭ Comisiuneĭ, care propune:

1. A se acorda d-luĭ D. C. Ollănescu premiulŭ Năsturelŭ-Herescu pentru operele luĭ Horațiŭ traduse de d-sa în versurĭ românescĭ.

2. A se acorda d-luĭ Petru Rășcanu premiulŭ didacticŭ alŭ Asociațiuneĭ Craiovene, pentru cartea sa Istoria Universală.

Asupra propunereĭ întâie d-lŭ *I. Negruzzi* dă cetire raportuluĭ sĕŭ despre lucrarea d-luĭ Ollănescu.

D-lŭ *V. A. Urechiă* arată că Comisiunea de 9 presintă două propunerĭ: una de a se premia cartea d-luĭ Ollănescu și alta ca să se dea premiulŭ Craiovénŭ d-luĭ Rășcanu, a căruĭ scriere este de cuprinsŭ didacticŭ, și ar fi trebuitŭ ca dela începutŭ Delegațiunea să o trimétă la Comisiunea premiuluĭ didacticŭ, iar nu la cea de 9.

D-lŭ *N. Quintescu* ḑice că traducerea d-luĭ Ollănescu este unŭ monumentŭ literarŭ românescŭ; limba curată, eleganța versurilorŭ în carĭ d-lŭ Ollănescu a redatŭ românesce scrierile atâtŭ de greŭ de tradusŭ ale luĭ Horațiŭ, constituescŭ merite pe carĭ Academia este datóre să le recompenseze prin premiulŭ eĭ.

D-lŭ *A. Romanŭ* s'a convinsŭ asemenea pe deplinŭ de esactitatea

traducereĭ d luĭ Ollănescu. Nicĭ una din traducerile germane, pe carĭ d-sa le cunósce, nu sunt așa bine făcute ca acésta românéscă.

Se pune la votŭ propunerea Comisiuneĭ de a se acorda d-luĭ D. C. Ollănescu premiulŭ Năsturelŭ-Herescu.

— Resultatulŭ votuluĭ este 17 voturĭ pentru și 2 contra.

D-lŭ Președinte proclamă votulŭ, prin care s'a acordatŭ premiulŭ d-luĭ Ollănescu.

La propunerea Comisiuneĭ de a se da d-luĭ Petru Rășcanu premiulŭ Craiovénŭ:

D-lŭ *Gr. G. Tocilescu* dă cetire raportuluĭ sĕŭ asupra cărțeĭ presentate la concursŭ de d-lŭ Rășcanu.

D-lŭ *N. Ionescu* dice că critica făcută de d-lŭ Tocilescu asupra cărțiĭ d-luĭ Rășcanu este aspră și greșită. Lucrarea d-luĭ Rășcanu este originală, este resultatulŭ unorŭ cugetărĭ adâncĭ asupra desvoltăreĭ istorieĭ culturale a omenireĭ. Unŭ meritŭ alŭ sĕŭ este că privesce India ca aurora cultureĭ omenireĭ. La noĭ nimenea până la dînsulŭ n'a publicatŭ unŭ manualŭ de istorie atâtŭ de bine cugetatŭ, cu atâta metodă întocmitŭ; de aceea Academia acordându-ĭ premiulŭ ar încuragia metóda cea bună, care se vede aplicată în lucrarea d-luĭ Rășcanu.

D-lŭ *D. Sturdza*, fără să se pronunțe asupra meritelorŭ saŭ defectelorŭ cărțiĭ d-luĭ Rășcanu, observă numaĭ că este necesarŭ ca pe viitorŭ concurențiĭ să fie obligațĭ a indica anume premiulŭ la care se presintă, pentru că sunt comisiunĭ diferite; și nu este cu putință o lucrare regulată, dacă nu se va scì tot-deauna căreĭ Comisiunĭ să se trimétă fie-care lucrare. D-sa propune a se lua pentru viitorŭ o decisiune în acestŭ sensŭ. In casulŭ de acum crede că nu se póte acorda premiulŭ Craiovénŭ, care are o Comisiune deosebită de acea de 9, care recomandă la premiare cartea d-luĭ Rășcanu. Comisiunea specială a aceluĭ premiŭ și-a presentatŭ raportulŭ; asupra luĭ s'a luatŭ decisiunea; și d-sa nu crede că este bine ca altă Comisiune să vină acum să dispună de acestŭ premiŭ.

D-lŭ *Gr. G. Tocilescu* dice că d-sa n'a tăgăduitŭ meritele incontestabile ale opereĭ d-luĭ Rășcanu, dovadă este însușĭ raportulŭ d-sale,

prin care a propusŭ Comisiuneĭ de 9 să acorde autoruluĭ premiulŭ Năsturelŭ-Herescu de 4.000 leĭ, ca o vrednică rĕsplată a uneĭ muncĭ rodnice şi consciinţióse. Dacă a semnalatŭ câte-va lacune, ca de es.: lipsa uneĭ introducerĭ în studiulŭ istorieĭ, o atenţiune maĭ mare pentru isvórele istorice în genere şi în specialŭ pentru isvórele istorieĭ ebraice; acésta nu póte fi calificatŭ de «o critică aspră şi greşită.» De asemenea crede că e întemeiată observarea d-sale, că pentru o carte destinată claseĭ a V-a de liceŭ nu s'a păstratŭ o dréptă proporţiune, când se consacră pentru istoria Orientuluĭ peste 280 pagine, iar pentru istoria grécă 250 pagine; pe când se scie că în învĕţămîntulŭ licealŭ istoria Elenilorŭ şi Romanilorŭ trebue să formeze obiectulŭ de căpetenie, iar istoria popórelorŭ orientale numaĭ întru câtŭ ea ajută la priceperea civilisaţiuneĭ greco-romane. De aceea d-sa crede că istoria poporuluĭ Indianŭ n'ar trebui să ocupe unŭ locŭ aşa de mare în istoria vechiă, întru câtŭ relaţiunĭ politice saŭ vre-o înrîurire óre-care n'a existatŭ în anticitate între India şi cerculŭ popórelorŭ mediterane. Aceste neînsemnate lacune nu scadŭ în ceva valórea opereĭ d-luĭ Răşcanu; acéstă operă vine să umple unŭ golŭ de multŭ simţitŭ în literatura nóstră didactică. De aceea rógă pe Academie să-ĭ acorde celŭ puţinŭ premiulŭ didacticŭ de 1500 leĭ, nu ca rĕsplată materială a munceĭ sale, ci ca dovadă că acestŭ înaltŭ corpŭ sciinţificŭ preţuesce lucrărĭ de valórea *Compendiuluĭ de Istorie* alŭ d-luĭ Răşcanu.

D-lŭ *P. Poni* ḑice că publicaţiunile premielorŭ de până acum nu obligă pe concurentŭ a indica premiulŭ pentru care se presentă. D-lŭ Răşcanu a presentatŭ cartea sa, ḑicêndŭ în adresă că o presentă pentru orĭ-care premiŭ. Delegaţiunea o ar fi pututŭ trimete Comisiuneĭ premiuluĭ didacticŭ, din causă că este o carte didactică, fără a ţiné socotélă de numĕrulŭ esemplarelorŭ.

D-lŭ *D. Sturdza* rĕspunde că biuroulŭ nu putea proceda cum ḑice d-lŭ Poni, pentru că în publicaţiunile concursurilorŭ se spune că concurenţiĭ la premiile anuale Năsturelŭ şi Lazărŭ trebue să presinte 12 esemplare, pe când la premiulŭ didacticŭ Craiovénŭ se cerŭ numaĭ 6 esemplare. Apoĭ chiar în testamentulŭ Năsturelŭ se prevede că la concursulŭ acestuĭ premiŭ se potŭ presenta şi cărţĭ didactice. Orĭ-care

ar fi decisiunea Academieĭ asupra casuluĭ de față, d-sa propune ca pentru viitorŭ să se iea decisiunea ca concurenții să determine anume premiulŭ la care voescŭ a concura.

Se pune la votŭ propunerea d-luĭ D. Sturdza, ca în publicațiunile premiilorŭ să se spună că concurenții sunt obligați a arĕta premiulŭ la care concurézā.

—Propunerea se primesce cu unanimitate.

Se pune la votŭ propunerea Comisiuneĭ premielorŭ de a se acorda d-luĭ Rășcanu premiulŭ didacticŭ Craiovénŭ pentru cartea sa Istoria Universală.

— Resultatulŭ votuluĭ este: 18 pentru și 1 abținere.

D-lŭ Președinte proclamă votulŭ, anunțândŭ că s'a acordatŭ d-luĭ Rășcanu premiulŭ didacticŭ Craiovénŭ de 1.500 leĭ.

Se procede la alegerea Delegațiunii pentru anulŭ 1892—93.

— Președinte alŭ Academieĭ se alege d-lŭ *Ion Ghica* cu 17 voturĭ din 19 votanțĭ.

— Vice-președințĭ se alegŭ d-niĭ *I. Negruzzi* cu 18 voturĭ, *V. A. Urechiă* cu 18 voturĭ, *Dr. D. Brândză* cu 17 voturĭ, din 18 votanțĭ.

ȘEDINȚA DIN 1 APRILIE 1892.

Președința d-luĭ *I. Negruzzi.*

Se dă cetire procesuluĭ-verbalŭ alŭ Secțiuneĭ sciințifice pentru ședința dela 30 Martie, prin care se arată că Secțiunea a respinsŭ cererea d-luĭ căpitanŭ Dimolescu de a ceti în ședința Academieĭ scrierea sa «Idealulŭ armateĭ române.»

— Decisiunea Secțiuneĭ se aprobă.

Se cetesce procesulŭ-verbalŭ alŭ Secțiuneĭ sciințifice pentru ședința dela 1 Aprilie, prin care se arată că Secțiunea și-a constituitŭ biuroulŭ,

alegêndŭ Preşedinte pe d-lŭ *N. Kretzulescu* şi Vice-Preşedinte pe d-lŭ *P. S. Aurelianŭ.*

— Academia iea actŭ.

D-lŭ *Gr. Ştefănescu* presintă nota sa despre existenţa Dinoteriuluĭ în România, presentată Congresuluĭ geologicŭ dela Washington şi tipărită în Buletinulŭ aceluĭ Congresŭ.

D-lŭ *V. Babeşŭ* dă cetire următoruluĭ raportŭ alŭ Comisiuneĭ financiare, pre lângă care presintă proiectulŭ de budgetŭ alŭ Academieĭ pentru anulŭ 1892-93:

«*Raportulŭ Comisiuneĭ budgetare:* 1. Asupra propuneriĭ d-luĭ P. Broşteanu, membru corespondentŭ alŭ Academieĭ, pentru procurarea de documente din Archivele dela München; 2. Asupra cereriĭ Epitropieĭ dela S-ta Vinerĭ pentru acordarea, respective urcarea, sumeĭ de indemnisare dela 400 la 1.500 leĭ anualŭ; 3. Asupra cereriĭ d-luĭ T. Burada, pentru înlesnirea călĕtorieĭ sale la Brussa în scopulŭ de a studia situaţiunea Românilorŭ, carĭ s'arŭ găsì aşezaţĭ în acele părţĭ ale Asieĭ micĭ; 4. Asupra propuneriĭ Secţiuneĭ literare pentru remunerarea munceĭ d-luĭ Pop-Reteganu, care a presentatŭ Academieĭ, sub titlulŭ «Datine şi credinţe populare», o colecţiune bogată şi importantă.

«*Domnilorŭ Colegĭ,*

«Comisiunea budgetară, esaminândŭ aceste propunerĭ şi respective cererĭ, este de opiniunea:

«Ad. 1. Că, de óre-ce Secţiunea istorică a recunoscutŭ de importantă şi meritorie propunerea d-luĭ P. Broşteanu şi că dela plenŭ cere autorisaţiunea, ca «*la timpulŭ sĕŭ*» să însărcineze pe propunĕtorŭ, în condiţiunĭ câtŭ maĭ economice, cu copiarea documentelorŭ de sub întrebare; iar după cuprinsulŭ discuţiunilorŭ din Secţiunea istorică, sub «*timpulŭ sĕŭ*» trebue să se înţelégă acela, când printr'o corespondenţă cu persónele ce staŭ în fruntea Archivelorŭ indicate din München se vorŭ fi luatŭ cunoscinţe positive despre esistenţa şi calitatea saŭ va-

lórea acelorŭ documente, care corespondenţă cade în competinţa şi datoria Delegaţiunii. Delegaţiunea să fie însărcinată a împlini acéstă prealabilă condiţiune şi, conformŭ resultatuluĭ ce va obţiné, a procede în conlucrare cu Secţiunea, remânêndŭ totŭ de acestŭ resultatŭ pendinte cestiunea speselorŭ cu tótă economia, carĭ spese vorŭ fi a se lua din fondulŭ pentru colectarea şi publicarea de documente istorice.

«Ad. 2. Comisiunea budgetară, neavêndŭ motive nicĭ de *dreptŭ* nicĭ de *echitate:* de dreptŭ nu, căcĭ prin testamentulŭ regulatorŭ Academieĭ nu se impune nicĭ cea maĭ mică sarcină în favorulŭ administraţiuneĭ avereĭ rĕmase după fericitulŭ Herescu; de echitate nu, căcĭ prin urcarea considerabilă a veniturilorŭ după moşiile administrate s'a urcatŭ în asemenea mĕsură şi partea Bisericeĭ S-teĭ Vinerĭ şi s'a sporitŭ şi retribuţiunea percentuală a d-lorŭ Epitropĭ; nu póte dar să propună luarea în consideraţiune a cerereĭ, şi acésta cu atâtŭ maĭ vêrtosŭ, căcĭ prin încuviinţarea cerereĭ s'ar crea unŭ precedentŭ, care ar puté să fie prejudiciosŭ pentru Academie.

«Ad. 3. Pentru înlesnirea călĕtorieĭ d-luĭ T. T. Burada la Brussa, în scopulŭ d'a căuta şi descrie starea în care se află poporulŭ românŭ prin acele părţĭ ale Asieĭ, s'a prevĕḑutŭ în budgetulŭ ce vi se supune esaminăriĭ, o sumă de leĭ 400.

«Ad. 4. Comisiunea a pusŭ în budgetŭ la cheltuelĭ suma de leĭ 500, conformŭ votuluĭ Secţiuneĭ.»

D-lŭ *V. Maniu* ḑice că raportulŭ Comisiuneĭ financiare spune, că Comisiunea nu a prevĕḑutŭ suma necesară pentru a se da d-luĭ P. Broşteanu pentru procurarea copielorŭ de documente din Archiva dela München, privitóre la istoria Banatuluĭ, pe când a putută prevedé o sumă pentru o călĕtorie cu scopŭ de a căuta Românĭ în Asia mică. Academia a hotărîtŭ să prevadă acea sumă în budgetŭ şi Comisiunea nu s'a conformatŭ decisiuneĭ luate, care impunea Comisiuneĭ să prevaḑă o sumă pentru d-lŭ Broşteanu.

D lŭ *D. Sturdza* cetesce decisiunea Academieĭ despre procurarea documentelorŭ dela München, care era, ca Academia să iea maĭ în-

tâĭ informațiunĭ despre natura acelorŭ documente și numaĭ după aceea să se iea mĕsurĭ pentru procurarea de copiĭ de pe ele.

D-lŭ *V. Babeșŭ* dă cetire capitoluluĭ de Veniturĭ alŭ budgetuluĭ în sumă de leĭ 142.346,15 banĭ.

— Academia aprobă acestŭ capitolŭ.

D-lŭ *V. Babeșŭ* dă cetire capitoluluĭ de Cheltuelĭ în sumă de leĭ 141.923,95 banĭ, presentândŭ unŭ excedentŭ de leĭ 422.20 banĭ.

— Tóte articolele se aprobă cu unanimitate.

Se pune la votŭ proiectulŭ de budgetŭ pe anulŭ 1892—93 și se primesce cu unanimitate.

D-lŭ *D. Sturdza* presintă raportŭ despre luarea în posesiune a avereĭ lăsate Academieĭ de rĕposatulŭ V. Adamachi, despre inventariulŭ legalŭ făcutŭ asupra acesteĭ averĭ și despre actuala situațiune juridică a succesiuneĭ.

— Academia autorisă Delegațiunea ca să priméscă veniturile, să administreze tótă averea, luândŭ totŭ-odată disposițiunĭ pentru definitiva regulare a acesteĭ succesiunĭ.

ȘEDINTA DIN 1 APRILIE 1892.

Președința d-luĭ *I. Negruzzi*.

Se dă cetire următóreĭ telegrame primite dela d-lŭ Președinte *Ion Ghica*.

«Fițĭ, mĕ rogŭ, interpretulŭ mândreĭ mele recunoscințe pe lângă colegiĭ noștri pentru marele onorŭ ce mi-aŭ făcutŭ. Să trăiască Academia Română, stîlpulŭ celŭ maĭ neclintitŭ alŭ naționalităţiĭ nóstre.»

D-lŭ *D. Sturdza* dăruesce, din partea d-luĭ inginerŭ Zane, o prețiósă colecțiune de documente istorice și scrisorĭ din diferite epoce.

Dela d-lŭ Radu Rosetti se primescŭ în darŭ două documente istorice:

chrisovŭ dela Evstratie Dabija Voevodŭ Mold (fragmentŭ fără dată) şi carte de judecată dată de Şoltuzulŭ de Bârladŭ la 1632 (7141) Novembre 20, cu pecetea Bârladuluĭ.

D-lŭ Secretarŭ generalŭ *D. Sturdza* dă cetire următoruluĭ raportŭ asupra lucrărilorŭ Academieĭ din acéstă sesiune:

«*Domnilorŭ Colegĭ,*

«Sesiunea generală, care se închide astădĭ, dă începutŭ la alŭ doilea pătrarŭ de secolŭ alŭ activităţiĭ Academieĭ. Greutăţile carĭ eraŭ con secinţa situaţiuneĭ neclare şi nu încă bine stabilite a Statuluĭ nostru în întâia jumĕtate a secoluluĭ s'aŭ înlăturatŭ, pentru activitatea culturală a naţiuneĭ, prin înălţarea şi întărirea Românieĭ în timpulŭ celorŭ douĕ-ḑecĭ şi cincĭ de anĭ, pe carĭ i-amŭ serbatŭ în sesiunea trecută. Academia însăşĭ se simte din ce în ce maĭ bine şi maĭ solidŭ aşezată. Posiţiunea eĭ de supremŭ institutŭ de cultură naţională cu sarcina de a da direcţiune activităţiĭ sciinţifice şi literare, de a aprecia scrierile şi lucrările carĭ se facŭ şi de a recompensa meritele şi talentulŭ, atragŭ asupră-ĭ privirĭ simpatice din partea tuturorŭ acelora carĭ aŭ în inimă iubirea pentru cultura némuluĭ românescŭ şi dorinţa de a o vedé făcêndŭ progrese repeḑĭ, spre a deveni egală cu a popórelorŭ carĭ aŭ avutŭ fericirea unuĭ trecutŭ maĭ puţinŭ agitatŭ decât noĭ.

«Acéstă simpatică consideraţiune, care se arată Academieĭ, cresce anŭ cu anŭ. Ea este pe de o parte o mare recompensă pentru Academie, pe de altă parte ea ne impune obligaţiunea ca să ne silimŭ a lucra totŭ maĭ multŭ şi maĭ bine spre a merita totŭ-deauna întrégă acea mare simpatie care se arată Instituţiuneĭ nóstre.

«Maiestatea Sa Regele, Augustulŭ nostru Suveranŭ, în fie-care anŭ ne dă noue doveḑĭ despre înaltulŭ interesŭ ce are pentru lucrările nóstre. Douĕ şedinţe din acéstă sesiune aŭ avutŭ onórea de a fi presidate de Regele nostru.

«Maiestatea Sa, însoţitŭ de A. S. Regală Principele Moştenitorŭ, a binevoitŭ a asista la şedinţa dela 6 Martie, când a dăruitŭ Acade-

miei unŭ album cuprindêndŭ reproducerĭ a stemeĭ Munteniei și a costumelorŭ românescĭ de pe unŭ manuscriptŭ transilvanŭ dela începutulŭ secoluluĭ XVII. In acea ședință Maiestatea Sa a făcutŭ urărĭ pentru prosperitatea și înălțarea Academieĭ în alŭ doilea pătrarŭ de secolŭ alŭ existențeĭ eĭ; apoĭ a ascultatŭ cu viulŭ interesŭ, pe care toțĭ îlŭ cunóscemŭ, lectura colegului nostru B. P. Hasdeŭ din lucrarea sa monumentală asupra limbeĭ române, lectura d-luĭ V. A. Urechiă asupra luĭ Nicolae Milescu și lectura d-luĭ Gr. Stelănescu despre cataracta dela Niagara.

«Ședința dela 26 Martie a fostŭ asemenea presidată de Maiestatea Sa, care a ascultatŭ disertațiunea colegului nostru Hasdeŭ asupra genealogieĭ popórelorŭ balcanice.

«Increderea pe care Academia și-a câștigat'o înaintea bărbațilorŭ iubitorĭ de cultura națională produce efecte din ce în ce maĭ îmbucurătóre.

«Academia găsesce ajutóre și încuragiărĭ pentru lucrarea sa în generositatea patriotică și luminată a acelora carĭ dorescŭ a da impulsiune desvoltăreĭ literelorŭ și sciințelorŭ între Românĭ. Lângă numele generoșilorŭ donatorĭ, ca Năsturelŭ-Herescu, Doctorulŭ Obedenaru, Ioanŭ Fĕtu, s'a adausŭ acum numele celuĭ maĭ mare donatorŭ alŭ Academieĭ, a rĕposatuluĭ întru fericire Vasile Adamachĭ dela Iașĭ, care a lăsatŭ Academieĭ averea sa în valóre de aprópe două milióne și jumĕtate Leĭ.

«Acéstă mare și neașteptată donațiune va permite Academieĭ nóstre să dea activitățeĭ sale o desvoltare multŭ maĭ mare decât i-a fostŭ cu putință până acum. Numele luĭ Adamachi va rĕmâné astŭ-felŭ pomenitŭ cu respectŭ și admirațiune prin secolii nesfîrșițĭ, câtŭ va exista Academia Română și câtŭ o cultură românéscă se va desvolta pe acestŭ vechiŭ pămîntŭ alŭ Coloniilorŭ luĭ Traianŭ.

«Domnia-vóstră ațĭ luatŭ hotărîrile de prima necesitate, pentru ca Academia să pótă lua în stăpânire acéstă mare donațiune. Va rĕmâné ca în sesiunea viitóre să se regulamenteze esecutarea generóselorŭ intențiunĭ și voințe ale ilustruluĭ patriotŭ.

«Sesiunea generală a acestuĭ anŭ s'a compusŭ din 28 de ședințe, dintre carĭ doue aŭ fostŭ solemne și treĭ publice.

«In ședința solemnă dela 29 Martie ațĭ ascultatŭ discursulŭ de recepțiune alŭ colegululuĭ nostru Iosifŭ Vulcanŭ, despre fabulistulŭ Dimitrie Țichindélŭ, și rĕspunsulŭ d-luĭ V. A. Urechiă. Colegiĭ noștri v'aŭ vorbitŭ în aceste douĕ frumóse discursurĭ despre o parte din luptele grele, pe carĭ le-aŭ purtatŭ la începutulŭ seculuĭ Româniĭ din ținutulŭ Banatuluĭ și din părțile mărginașe ale Ungarieĭ pentru redeșteptarea cultureĭ naționale între dînșiĭ.

«Discursulŭ de recepțiune alŭ colegululuĭ nostru Gr. G. Tocilescu, anunțatŭ în programa lucrărilorŭ, a fostŭ amânatŭ pentru sesiunea anuluĭ viitorŭ.

«Ședința publică dela 13 Martie a fostŭ ocupată de d-lŭ membru corespondentŭ T. D. Speranția cu cetirea uneĭ părțĭ din lucrarea sa asupra fabuleĭ în generalŭ și în specialŭ la Românĭ.

«La 20 Martie colegulŭ nostru d-lŭ Gr. G. Tocilescu a cetitŭ o însemnată lucrare despre Nicolae Alexandru Basarabŭ și despre primiĭ Domnĭ aĭ Principatuluĭ Munteniеĭ.

«Comisiunĭ alese de d-vóstră aŭ examinatŭ atâtŭ lucrările diverse, carĭ s'aŭ esecutatŭ în cursulŭ anuluĭ după decisiunile din sesiunea trecută, câtŭ și gestiunea financiară și starea fondurilorŭ Academieĭ. Prin rapórtele lorŭ aceste Comisiunĭ v'aŭ arĕtatŭ resultatulŭ cercetărilorŭ făcute, și d-vóstră ațĭ binevoitŭ a aproba prin votŭ atât lucrările cât și gestiunea financiară a anuluĭ încheiatŭ.

«După propunerile Secțiuneĭ istorice ațĭ hotărîtŭ ca Delegațiunea să îngrijéscă a procura copiĭ de pe unele documente istorice privitóre la Româniĭ din Banatŭ, carĭ se află în archivele de la München și asupra cărora a atrasŭ atențiunea d-lŭ membru corespondentŭ P. Broșteanu. Ațĭ hotărîtŭ asemenea a nu se publica, dar a se păstra în colecțiunile Academieĭ, încercarea de studiŭ criticŭ asupra luĭ Michnea alŭ III-lea de Ioanŭ Crișanŭ.

«Ațĭ hotărîtŭ, după propunerea d-luĭ Urechiă, ca Academia să se asocieze, prin trimeterea unuĭ documentŭ subscrisŭ de membriĭ eĭ, la ma-

rea serbare care se face în acestŭ anŭ în onórea luĭ Cristofŭ Columbŭ pentru împlinirea a patru secole dela descoperirea Americeĭ.

«Comisiunile însărcinate încă din sesiunea trecută cu esaminarea lucrărilorŭ presentate la concursurile premielorŭ v'aŭ presentatŭ rapórtele lorŭ, şi Academia a avutŭ plăcerea de a puté acorda în acestŭ anŭ tóte premiile carĭ eraŭ disponibile.

«Premiulŭ Năsturelŭ-Herescu de 4.000 Leĭ l'aţĭ acordatŭ d-luĭ D. C. Ollănescu pentru traducerea în versurĭ românescĭ a scrierilorŭ poetuluĭ Horaţiu «Ode, Epode, Carmen saeculare» şi «Ad Pisones». Aţĭ apreciatŭ în acéstă lucrare atâtŭ esactitatea reproduceriĭ ideilorŭ poetuluĭ latinŭ cât şi corectitudinea şi eleganţa versuluĭ românescŭ, în care autorulŭ a îmbrăcatŭ cugetarea poetuluĭ latinŭ.

«Premiuluĭ Statuluĭ Lazărŭ de 5.000 Leĭ l'aţĭ acordatŭ d-luĭ Dr. C. Istrati pentru scrierea sa «Cursŭ elementarŭ de Chimie», în care aţĭ recunoscutŭ atâtŭ o adâncă cunóscere a acesteĭ sciinţe în starea eĭ actuală şi cercetărĭ propriĭ ale autoruluĭ, câtŭ şi o bună metodă în espunere.

«Premiulŭ didacticŭ alŭ Societăţeĭ Craiovene de 1.500 Leĭ l'aţĭ acordatŭ d-luĭ P. Răşcanu pentru scrierea sa despre Istoria universală.

«Premiulŭ Statuluĭ Eliade-Rădulescu, care a fostŭ pusŭ la concursŭ în acestŭ anŭ pentru subiectulŭ «Nascerea şi înmormîntarea la Românĭ», l'aţĭ acordatŭ unuĭ manuscriptŭ, pe care Comisiunea specială vi l'a recomandatŭ ca o lucrare bună şi de meritŭ.

«Constatându-se însă că autorulŭ acestuĭ manuscriptŭ este colegulŭ nostru d-lŭ S. Fl. Marianŭ, d-vóstră aţĭ hotărîtŭ, că se recunoscŭ meritele lucrăreĭ, dar nu se póte da valórea premiuluĭ, fiindŭ acésta în contra decisiuneĭ din anulŭ trecutŭ, care opresce pe membriĭ activĭ aĭ Academieĭ de a presenta lucrările lorŭ la premiare.

«Pentru premiele carĭ vorŭ trebuì acordate în viitórea sesiune aţĭ alesŭ Comisiunile carĭ vorŭ avé să esamineze lucrările presentate la concursurĭ. Aţĭ hotărîtŭ asemenea ca, pentru viitorŭ, concurenţiĭ să fie obligaţĭ a arĕta totŭ-deauna anume premiulŭ pentru care voescŭ a concura.

«Pentru premiulŭ Eliade-Rădulescu de 5.000 Leĭ din anulŭ 1896

ațĭ hotărîtŭ a se pune la concursŭ subiectulŭ «Botanica poporală ro-«mână din punctulŭ de vedere alŭ credințelorŭ, datinelorŭ şi literatureĭ «populare, avêndu-se în vedere adunarea câtŭ se póte maĭ bogată a ma-«terialuluĭ.»

«Perderile dureróse, pe carĭ Academia le-a suferitŭ în aniĭ trecuțĭ prin încetarea din viéță a unora din ceĭ maĭ ilustri membri aĭ sĕĭ, v'aŭ pusŭ în situațiunea grea de a trebui să alegețĭ noĭ membri în loculŭ lorŭ. In acéstă sesiune însă ațĭ pututŭ înlocui numaĭ pe unulŭ din rĕposațiĭ noștri colegĭ, alegêndŭ membru în Secțiunea sciințifică pe d-lŭ Spiru Haretŭ în loculŭ rĕmasŭ vacantŭ prin mórtea d-luĭ E. Bacaloglo.

«Loculŭ vacantŭ din Secțiunea literară și celŭ din Secțiunea istorică ațĭ hotărîtŭ a le lăsa neocupate până la viitórea sesiune.

«Chiar în cursulŭ acesteĭ sesiunĭ amŭ primitŭ trista scire despre încetarea din viață a membruluĭ corespondentŭ românŭ pentru Secțiunea literară Ioanŭ Popescu, profesorŭ la Sibiiŭ.

«După propunerea Secțiuneĭ literare ațĭ alesŭ de membru corespondentŭ românŭ pe lângă acea Secțiune pe d-lŭ D. C. Ollănescu, traducĕtorulŭ poesiilorŭ luĭ Horațiu; ațĭ alesŭ asemenea membru corespondentŭ străinŭ pentru aceeașĭ Secțiune pe d-lŭ Gustav Weigand, cunoscutŭ prin studiile sale asupra dialectuluĭ macedo-românŭ.

«Secțiunea istorică v'a propusŭ și d-vóstră ațĭ alesŭ de membru corespondentŭ românŭ pe d-lŭ Ioanŭ Bogdanŭ.

«Ațĭ alesŭ asemenea membri corespondențĭ românĭ pentru Secțiunea sciințifică pe d-niĭ inginerŭ A. Saligny și C. Climescu, profesorŭ la Universitatea din Iașĭ.

«Secțiunile v'aŭ presentatŭ oficiile ce și-aŭ alesŭ pentru conducerea lucrărilorŭ lorŭ în anulŭ viitorŭ.

«Pentru conducerea lucrărilorŭ Academieĭ până la viitórea sesiune ațĭ alesŭ iarășĭ Președinte pe d-lŭ Ion Ghica, iar Vice-Președințĭ pe d-niĭ I. Negruzzi, V. A. Urechiă și Dr. D. Brândză.

«Acestea sunt, Domnilorŭ Colegĭ, principalele lucrărĭ carĭ aŭ ocupatŭ cele 28 de ședințe ale actualeĭ sesiunĭ generale. Reamintindu-vi-le în acéstă repede schițare, nu potŭ termina decât făcêndŭ cele maĭ sincere și maĭ fierbințĭ urărĭ, ca Academia să progreseze, activitatea eĭ să se îmbogățéscă și să dea róde totŭ maĭ multe și maĭ marí pentru înălțarea cultureĭ naționale, ca astŭ-felŭ Instituțiunea nóstră să se arate totŭ-deauna vrednică de marea încredere ce i se acordă de națiune».

După cetirea raportuluĭ, d-lŭ Secretarŭ generalŭ, cerêndŭ cuvîntulŭ, ḑice:

«Rogŭ pe d-lŭ Președinte să nu închidă sesiunea, după obiceiŭ, îndată după cetirea raportuluĭ meŭ, ci să bine-voiască a-mĭ lăsa încă cuvîntulŭ pentru câte-va momente.

«Credŭ că nu ne putemŭ despărți de astă-dată fără a amintì despre unŭ evenimentŭ, care, orĭ câtŭ de personalŭ ar fi, să resfrânge asupra Academieĭ întregĭ.

«Când unŭ omŭ ajunge la adâncĭ bĕtrânețe în deplinătatea puterilorŭ luĭ trupescĭ și sufletescĭ, acésta este o mare bucurie pentru întréga familie căreia elŭ aparține. Când însă viéța aceluĭ omŭ e plină de muncă și de fapte roditóre pentru o națiune întrégă, acele bĕtrânețe sunt obiectulŭ venerațiuneĭ confrațilorŭ sĕĭ.

«Academia nóstră are fericirea a avé în sînulŭ eĭ pe unŭ bărbatŭ, care în adâncĭ bĕtrânețe a rĕmasŭ fruntașŭ între fruntașĭ, neobositŭ la muncă, neobositŭ la fapte, cu inimă caldă și tare pentru totŭ ce privesce némulŭ românescŭ.

«Peste puține sĕptĕmânĭ, venerabilulŭ nostru colegŭ Gheorghe Barițiŭ va serba a optŭ-ḑecea sa aniversare. La puținĭ muritorĭ este datŭ să ajungă la acéstă vîrstă, plinĭ de vigóre în tóte, ca colegulŭ nostru. Să ne bucurămŭ de acestŭ darŭ din cerŭ, mulțămindŭ Celuĭ Prea Înaltŭ, că amŭ putută să-lŭ vedemŭ și astă-dată în mijloculŭ nostru, și implorândŭ dela Elŭ ca să ni-lŭ ție încă mulțĭ anĭ precum îlŭ avemŭ astăḑĭ.

«Domnule Barițiŭ! Cuvîntulŭ d-tale a strînsŭ și a îmbărbătatŭ încă de multŭ poporulŭ românescŭ. Numele d-tale este scumpŭ peste totŭ

loculŭ unde rĕsună graiulŭ nostru, căcĭ nu numaĭ că elŭ rĕsună de multŭ timpŭ, dar a rĕsunatŭ continuŭ și fără încetare. Dumnedeŭ să-ţĭ maĭ lungéscă viéţa, pentru ca lunga experienţă a unuia din ceĭ maĭ vechĭ și din ceĭ maĭ temeinicĭ fiĭ aĭ némuluĭ românescŭ să-șĭ maĭ dea ródele sale binefăcĕtóre.»

La aceste cuvinte toţĭ membriĭ Academieĭ s'aŭ ridicatŭ, urândŭ d-luĭ Gheorghe Bariţiŭ încă mulţĭ anĭ plinĭ de sănĕtate și de vigóre.

D-lŭ *G. Bariţiŭ* a mulţămitŭ în puţine cuvinte pentru aceste urărĭ neașteptate, care-ĭ mișcă adâncŭ inima și sunt o dovadă preţiósă de iubirea, pe care a întâlnit'o totŭ-deauna între colegiĭ sĕĭ din Academie, căreia elŭ aparţine dela înfiinţarea eĭ. Aceste urărĭ sunt, la înaintata sa etate, o mare mângâere sufletéscă.

D-lŭ Președinte declară închisă sesiunea generală a Academieĭ din anulŭ 1892.

BUDGETULŬ

ACADEMIEI ROMÂNE

PE ANULŬ

1 APRILIE 1892 — 31 MARTIE 1893.

VENITURI

Nr.	I. VENITURI	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.
1	**Escedentulŭ**	—	—	—	—	—	—	7 298	30
2	**Fondurĭ cu destinaţiune generală:**								
	a. Subvenţiunea anuală a Statuluĭ	—	—	—	—	—	—	20 000	—
	b Fondulŭ Zappa								
	Cuponulŭ renteĭ amortisabile de 5%	297 000	—	—	—	14 850	—		
	» dividendŭ la 11 Acţ. de Banca Naţ. a L 88,45	5.500	—	9.866	80	972	95	15.822	95
	c *Vĕrsămîntulŭ Zappa* anualŭ de gal. 1.000.	—	—	—	—	—	—	11.750	—
	d. Fondulŭ Economilorŭ:								
	Cuponulŭ renteĭ amortis. şi municipale de 5% . . .	114.500	—	—	—	5.725	—		
	» divid la 1 Acţ de Banca Naţion. à L. 88,45	500	—	600	—	88	45		
	Produsulŭ vîndăreĭ publicaţiunilorŭ.	—	—	—	—	600	—	6.413	45
	e. Fondulŭ Ioanŭ Fĕtu:								
	Din venitulŭ anualŭ de . . . . L 10 470,10								
	După scăderea renteĭ viagere de L. 3 000,—								
	» » chelt. fonduluĭ de » 550,— 3 550,—								
	Rĕmâne . . . . L. 6 920,10								
	După scădere de 15% prelevaţĭ . . . . . » 1 038,—								
	Rĕmâne . . . . » 5.882,10								
	Scădêndŭ 4 părţĭ la fondŭ specialŭ . . . » 4 705,90	—	—	—		—	—	1 176	20
	f. Fondulŭ renteĭ viagere a Dómneĭ Ecaterina Fĕtu . .	—		—	—	—	—	3 000	
	g Fondulŭ cheltuelelorŭ fonduluĭ Ioanŭ Fĕtu	—	-	—	—	—	—	550	—
	h. Fondulŭ Macinca · Chiria caselorŭ din Craiova . . .	—	—	—		—	—	4 350	—
	i. Prelevaţĭ dela:								
	Fond Cuza . . . . din L. 1 985,— à 15% L 297,75	—	—	—	—	297	75		
	» *Năst-Herĕscu* » » 34 412,— » 15% » 5 161,80	—	-	—	—	5.161	80		
	» *Danielŭ* . . . » » 890,— » 15% » 133,50	—	—	—	—	133	50		
	» *An Fĕtu* . . . » » 750,— » 15% » 112,50	—	—	—		112	50		
	» *G. Lazărŭ* . . » » 1 800,— » 15% » 270,—	—		—	—	270	—		
	» *El.-Rădulescu* » » 1.051,90 » 15% » 157,80	—	—	--	—	157	80		
	» *San-Marin* . . » » 600,— » 15% » 90,—	—	—	—	—	90	—		
	» *Hagi-Vasilie* . » » 1 150,— » 15% » 172,50	—	—	—	—	172	50		
	» *Neuschotz* . . » » 1.250,— » 15% » 187,50	—	—	—	—	187	50		
	» *Bodescu* . . . » » 325,— » 15% » 48,75	—	—	—	—	48	75		
	» *Ioanŭ Fĕtu.* . » » 6 920,10 » 15% » 1 038,—	—	—	—	—	1 038	—		
	» *Craioveanu.* . » » 476,90 » 15% » 71,55	—	—	—	-	71	55	7 741	65
3	**Fondurĭ cu destinaţiune specială:**								
	a. Dotaţiunea M S. Regeluĭ pe 1892—93 . Leĭ 9.000,—								
	Saldŭ rĕmasŭ din anulŭ 1890 — 91 . » 240,25								
	» » » *vinderea Etimologic* » 84,—	—	—	—	—	9 324	25		
	b. Donaţiunea Statuluĭ: premiile Lazărŭ şi Eliade. . . .	—	—	—	—	10 000	—		
	De raportatŭ . . .	417 500		10.466	80	19 324	25	78.102	55

	II. CHELTUELI									
1	**Cheltuelĭ proprii ale Academieĭ:**									
	A. Personalulŭ.									
	a Diurnele sesiuneĭ generale din 1892		—	—	19 500					
	b » ședințelorŭ ordinare		—		7 500					
	c » a patru membri delegațĭ		—	—	1 000					
	d. Indemnisarea Secretaruluĭ gener. pe unŭ anŭ à Leĭ 200		—		2 400					
	e » 3 Secretarĭ de Secțiĭ pe 11 lunĭ » 300		—		3 300					
	f. Remunerarea funcționarilorŭ pe unŭ anŭ:		—	—						
	1 Cassierŭ-Comptabilŭ . . à Leĭ 450,—	Leĭ 5 400,—								
	1 Bibliotecarŭ . . . . » 450,—	» 5 400,								
	1 Scriitorŭ archivarŭ . . . » 250,—	» 3 000,								
	1 Ajutorŭ de bibliotecă . . » 250,—	» 3 000,—								
	1 » » » » 200,—	» 2.400, -								
	2 Scriitorĭ la Bibliotecă . . » 150,—	» 3 600,—								
	1 » » comptabilitate » 150,—	» 1 800,								
	1 Ajutorŭ paleografŭ . . . » 200 —	» 2 400,								
	Intendentŭ. . . . . » 100,—	» 1 200,—								
	2 Servitorĭ. . . . . » 100,—	» 2 400.								
	1 » . . . . » 80,—	» 960,								
	1 Rândașŭ . . . . » 60,—	» 720,	32 280	—	32 280		65 980			
	g Spese de cancelarie, materialŭ, încăldițŭ, etc.									
	Suma ca în aniĭ trecuțĭ . . . . Leĭ	2.000, -	—	—						
	Imprimate . . . . »	1 000,—	—	—						
	Combustibile . . . . »	1 400,—	—							
	Iluminatŭ, apă și diverse . . . . »	1 000,—	5 400							
	h Spesele fonduluĭ Ioanŭ Fĕtu		550							
	i Ajutorulŭ Epitropieĭ S-ta Vinerĭ		400							
	j Intreținerea și repararea imobiluluĭ		1 000							
	k Portretele membrilorŭ decedațĭ		1 000	—	8 350					
	B Materialŭ.									
	l Spese de procese		100	—						
	m. Mobiliarulŭ Bibliotecei		100	—						
	n Spese neprevĕḍute		1 000							
	o. » de expediție		1.800							
	p Subvențiunea d-luĭ Burada		400							
	q. Remunerarea d-luĭ Pop-Reteganu		500		3 900	—	12 250	—	78.230	
2	**Premiĭ, Achisițiunĭ, Publicatiunĭ și Tipărirĭ:**									
	A Premiĭ.									
	r. Premiulŭ Lazărŭ		5 000	—						
	s. » Năsturelŭ-Herĕscu		4 000	-						
	t » Craiovénŭ		1 500		10 500	—	10 500			
	De reportatŭ . . .						10.500		78 230	

VENITURI

Reportŭ . .			417 500		10.466	80	19 334	25	78.102	
c Fondulŭ Cuza.										
Cup renteĭ, fonc. rur și munic 5% L. 1 985,—mm		15%	39.700		—	—	1 687	25		
d Fondulŭ Năsturelŭ-Herĕscu										
Venit moșieĭ Năsturelŭ pe 1 anŭ »	25 900,—									
» » Lămotescĭ » 1 sem »	2 027,50									
» » » » al 2 sem. »	4 250,									
Cup. renteĭ și munic. de L 5 % »	1.350,		27 000	—		—				
» la 10 acț de Banca Naț a 88,45	884,50		5 000		9 031	65				
Suma Leĭ	34.412,—	» 15%	—	—	—	—	29 250	20		
e Fondulŭ Daniel:										
Cuponulŭ obligaț. de statŭ de 6% »	840,—		14 000	—	—	—				
Cuponulŭ municipalŭ de 5%. . . . »	50,—		1.000		—	—				
Suma Leĭ	890,—	» 15%		—		—	756	50		
f Fondulŭ A Fĕtu:										
Cuponulŭ renteĭ și munic de 5% »	750,	» 15%	15 000	—	—		637	50		
g Fondulŭ G. Lazărŭ·										
Cup fonc. ruralŭ și munic. de 5% »	1.800,—	» 15%	36 000		—		1 530			
h Fondulŭ Eliade-Rădulescu										
Cup fonc rur. și munic de 5% »	875,—		17.500	—	—	—				
» la 2 acț de B. Naț a 88,45 »	176,90		1 000	—	1.200					
Suma Leĭ	1 051,90	» 15%	—		-	—	894	10		
i. Fondulŭ San-Marinŭ:										
Cup renteĭ și municipalŭ de 5% »	600,—	» 15%	12 000	—	—	—	510			
j Fondulŭ Hagi-Vasile										
Cuponulŭ municipalŭ de 5% »	1 150,—	» 15%	23 000	—	—		977	50		
k. Fondulŭ Neuschotz·										
Cuponulŭ municipalŭ de 5% »	1 250,—	» 15%	25 000	—	—	-	1 062	50		
l. Fondulŭ Bodescu·										
Cuponulŭ municipalŭ de 5% »	325,—	» 15%	6 500	—	—	—	276	25		
m. Fondulŭ Ioanŭ Fĕtu:										
Cup la 86 acț. de B. Naț à 88,45 »	7 606,70		43 000	—	47 533	80				
» municipalŭ . . . . de 5% »	875 —		17.500		—	—				
Venitulŭ grădineĭ dela móră . »	1 300,—									
» caselorŭ dela moră . . »	350, -									
» à 5% la leĭ 6 768,30 econ »	338,40									
Suma	10 470,10									
Minus 15% prelevațiĭ . . 1 038,—										
» rentă viageră . . 3 000,—										
» cheltuelele fonduluĭ 550,—										
» a 5-a parte . . . 1.176,20	5 764,20		—		—		4.705	90		
n. Fondulŭ Craioveanŭ:										
Cup. renteĭ și municipalŭ de 5% Leĭ	300,		6 000	-	—	—				
» la 2 acț de B. Naț. à 88,45 »	176,90		1.000		1.200	—				
Saldulŭ din anulŭ 1891—92. . . . »	1 730,80									
Suma	2 207,70	» 15%	—	--	—		2 136	15		
o. Fondulŭ Chițu·										
In 1 acț. de Banca Națională . Leĭ	1 412,50		500		912	50				
In numerarŭ			—		—	—	495	50	64 243	60
			708 200		70 344	75	—	—	142 346	15

CHELTUELI

Nr.		Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.
	Reportŭ . .	—	—	—	—	10.500		78 230	
	B Achisițiunĭ								
	u Monete, chrisóve etc		—	756	50				
	v. Cărțĭ de fie-care secțiune à Leĭ 1 000.—	3 000	—						
	legatulŭ lorŭ	3 000		6 000	—	6.756	50		
	C. Publicațiunĭ								
	w. Etymologicum magnum Romaniae	—	—		—	6 000			
	D. Tipărirĭ.								
	x. Anale	8 000	—						
	y Herodotŭ	1 000	—						
	z Tipărirea Etimologiculuĭ	3 324	25						
	aa Flora Dobrogeĭ	1 530							
	bb. Discursurile M S Regeluĭ	3 000	—						
	cc Nascerea și înmormîntarea la Românĭ	3 000	—						
	ss Țĕranulŭ Românŭ	2 000	—	21 854	25	21 854	25	45.110	75
3	**Cheltuelĭ din Fondulŭ Ioanŭ Fĕtu.**								
	ee Cărțĭ de școlă	4 705	90						
	ff Renta viageră a Dómneĭ Ecaterina I Fĕtu	3 000		7 705	90	7 705	90	7 705	90
4	**Capitalisărĭ**								
	Premiulŭ Eliade-Rădulescu	5 000	-						
	Procentele Fonduluĭ Cuza	1.687	25						
	» » *A Fĕtu*	637	50						
	» » *San-Marinŭ*	510							
	» » *Hagi-Vasile*	977	50						
	» » *Neuschotz*	1.062	50						
	» » *Bodescu*	276	25						
	Saldulŭ fonduluĭ Craiovénŭ	230	80						
	Adausulŭ și numerarulŭ Fonduluĭ Chițu	495	50	10.877	30	10 877	30	10 877	30
5	**Escedentŭ**		—	—	—	–	—	422	20
								142 346	15

Comisiunea financiară · *V. Babeșŭ, P Poni, Gr. Tocilescu*

SECŢIUNEA LITERARĂ

ŞEDINŢA DIN 7 MARTIE 1892.

Preşedinţa d-luĭ *G. Sion.*

Sub-semnaţiĭ membri aĭ Secţiuneĭ literare, întrunindu-ne astădĭ în 7 Martie, asupra convocăreĭ d-luĭ presidentŭ, ni s'aŭ pusŭ în vedere manuscriptele «Credinţe şi datine populare» ale d-luĭ Reteganu, înaintate prin decisiunea plenuluĭ Academieĭ apreciereĭ nóstre, în ceea ce privesce valórea lorŭ ca colecţiune şi întru câtŭ arŭ merită a fi publicate cu spesele Academieĭ.

Secţiunea literară, considerândŭ faptulŭ că menţionatele manuscripte sunt multe şi voluminóse, aşà încât unŭ singurŭ membru alŭ eĭ n'arŭ dispune de timpulŭ necesarŭ pentru a le examină pe tóte în cursulŭ sesiuneĭ generale actuale şi a face o relaţiune asupra lorŭ, a decisŭ a distribui aceste manuscripte la patru din membriĭ eĭ, şi anume: d-lorŭ G. Sion, I. Caragiani, I. Vulcanŭ şi N. Quintescu. Câte patru d-nĭ membri vorŭ comunică Secţiuneĭ în timpulŭ celŭ maĭ scurtŭ posibilŭ părerea asupra manuscriptuluĭ ce vorŭ fi cercetatŭ, iar relaţiunea generală asupra tuturorŭ manuscriptelorŭ va fi încredinţată unuĭ raportorŭ, care se va desemnă cu ocasiunea întruniređ Secţiuneĭ în scopŭ de a se pronunţà asupra manuscriptelorŭ amintite.

Remâne însă înţelesŭ, că relaţiunea generală va da expresiune aprecierilorŭ conţinute în rapórtele în parte saŭ celŭ puţinŭ celorŭ venite dela majoritatea membrilorŭ, carĭ aŭ luatŭ parte la lucrare.

Preşedinte: *G Sion.*

Secretarŭ: *N. Quintescu.*

Membri: *I. Negruzi, I. Vulcanŭ, I Caragiani.*

ȘEDINȚA DIN 12 MARTIE 1892

Președința d-luĭ *G. Sion.*

D-lŭ T. Speranția, membrulŭ nostru corespondentŭ, exprimândŭ dorința a cetì în ședință publică o lucrare a d-sale asupra *fabuleĭ în genere și fabuliștiĭ românĭ în specialŭ,* Secțiunea literară, presențĭ fiindŭ d-niĭ *G. Sion, Hasdeŭ, I. Carugiani, Gr. Tocilescu* și *N. Quintescu,* spre a se conformà dispoșițiunilorŭ Regulamentuluĭ Academieĭ, care prescrie ca asemenea lecturĭ să fie maĭ înainte aprobate de Secțiunea respectivă, a luatŭ în cercetare partea lucrăreĭ d-luĭ Sperenția, care se ocupă cu fabuliștiĭ românĭ rĕposațĭ și anume: *Țichindél, Asachi, C. Stamati, Antonŭ Pan, I. Eliade, Al. Donicĭ, Gr. Alexandrescu, C. V. Carp și G. Tăutu,* pe care aprobând'o, remâne ca d-lŭ Sperenția să o cetéscă în proxima ședință publică de la 13 a. c.

ȘEDINȚA DIN 14 MARTIE 1892

Președința d-luĭ *G. Sion.*

Secțiunea voesce a determina subiectulŭ premiuluĭ Eliade-Rădulescu pentru anulŭ 1896.

D-lŭ *Hasdeŭ* propune: *Botanica populară română din punctulŭ de vedere alŭ credințelorŭ, datinelorŭ și literatureĭ populare.*

D-lŭ *Tocilescu* ar preferì unŭ subiectŭ din sfera istorieĭ.

La acésta d-lŭ *Hasdeŭ* observă, că pe tĕrĕmulŭ propusŭ de d-sa sunt mulțĭ bărbațĭ carĭ se ocupă, pe când pe tĕrĕmulŭ istoricĭ lucrările de valóre reală sunt maĭ grele și sunt maĭ puținĭ representanțĭ.

D-lŭ *Tocilescu,* cerĕnd ca celŭ puținŭ să se aibă în vedere *adunarea cât se póte maĭ bogată a materialuluĭ,* se admite subiectulŭ enunțatŭ maĭ sus cu amendamentulŭ d-luĭ Tocilescu.

Se admite de Secţiune lectura discursuluĭ d-luĭ *I. Vulcanŭ* întitulatŭ: *Dimitrie Ţichindél*

Se hotăresce a se adresa din partea Delegaţiuneĭ o scrisóre circulară d-lorŭ membri aĭ Secţiuneĭ literare absenţĭ astădĭ, cu învitare de a binevoi să vină Marţĭ (la 17 l. c) pentru a puté desemna Secţiunea literară unŭ noŭ membru în loculŭ vacantŭ.

ŞEDINŢA DIN 17 MARTIE 1892

Preşedinţa d-luĭ *G. Sion.*

Inainte de a trece la cestiunea, pentru care s'a făcutŭ convocare expresă membrilorŭ Secţiuneĭ, d-lŭ *Tocilescu* ridică o cestiune prealabilă. Loculŭ sĕŭ, observă d-sa, este, după ocupaţiunile cărora consacră activitatea sa, propriŭ vorbindŭ, la Secţiunea istorică, deşi a fostŭ alesŭ în cea literară. Cere ca Secţiunea să se pronunţe în privinţa trecereĭ sale dela o secţiune la alta.

D-lŭ *Hasdeŭ* îşĭ exprimă părerea, ca acéstă cestiune să se aducă la cunoscinţa plenuluĭ Academieĭ; pe când d-lŭ *Sion* crede, că propunerea colleguluĭ nostru, d-lŭ Tocilescu, se póte admite cu reserva aşteptăreĭ resultatuluĭ relativŭ la acésta dela Secţiunea istorică şi a aprobăreĭ eĭ din partea plenuluĭ Academieĭ.

— Astŭ-felŭ formulatŭ lucrulŭ, se aprobă de unanimitatea Secţiuneĭ.

După aceea Secţiunea intră în cestiunea, care forma obiectulŭ propriŭ alŭ ordineĭ dileĭ, adică alegerea unuĭ noŭ membru în loculŭ rĕposatuluĭ nostru colegŭ, ilustrulŭ şi pentru tóte timpurile neuitatulŭ V. Alecsandri.

Procedândŭ la acésta, Secţiunea a recunoscutŭ, că nu va puté recomanda şi vota decât o persónă, care în óre-care mĕsură să se apropie de valórea ilustruluĭ rĕposatŭ, de óre-ce la nivelulŭ sĕŭ nicĭ unulŭ din poeţiĭ timpuluĭ actualŭ nu póte avé pretenţiunea a fi.

Inainte de a se propune unŭ candidatŭ saŭ altulŭ se admite ca normă la designarea unuĭ candidatŭ, ca elŭ să fie, pe cât se póte, poetŭ de o valóre recunoscută, născutŭ în partea Românieĭ de unde fusese membrulŭ predecesorŭ, şi înzestratŭ cu cunoscinţele necesare pentru a puté aduce serviciĭ înaltuluĭ corpŭ învĕţatŭ din care va face parte.

După aceea se propune din o parte, ca corespunḑêndŭ pe cât posibilŭ cerinţelorŭ enunciate, d-lŭ T. Speranţia, autorulŭ cunoscutŭ ale celorŭ douĕ volumurĭ de poveştĭ populare în versurĭ. Dintr'o altă parte este propusŭ d-lŭ Antonŭ Naum, iarăşĭ autorŭ a douĕ volume de poesiĭ, traducerĭ şi originale.

In urma uneĭ discuţiunĭ viĭ, la care ieaŭ parte d-niĭ *I. Negruzzi*, *Hasdeŭ*, *Romanŭ*, *Sion*, *Maiorescu* şi *Caragiani*, şi cu ocasiunea căreia se punŭ în vedere comparativŭ meritele literare precum şi cunoscinţele ambilorŭ candidaţĭ propuşĭ, Secţiunea procede la punerea scrutinuluĭ pentru d-lŭ A. Naum maĭ întâĭ, şi resultatulŭ obţinutŭ este: *şépte voturĭ* date în favórea d-nieĭ sale, iar *douĕ* voturĭ contra. După acestŭ resultatŭ nu maĭ era locŭ a se pune la votŭ şi celŭ-laltŭ candidatŭ.

ŞEDINŢA DIN 27 MARTIE 1892

Preşedinţa d-luĭ *G. Sion.*

Constituirea biurouluĭ pe anulŭ 1892—93. Se realegŭ cu unanimitatea voturilorŭ d-niĭ *G. Sion* preşedinte, *T. Maiorescu* vice-preşedinte.

Alegerea de membri corespondenţĭ. Se pune în vedere, că pe lângă loculŭ vacantŭ de membru corespondentŭ dintre Românĭ, creatŭ prin repausarea d-luĭ I. Popescu, maĭ este disponibilŭ şi acela alŭ d-luĭ Jarník, din eróre trecutŭ printre membriĭ corespondenţĭ românĭ.

Ca membru corespondentŭ dintre străinĭ, alŭ căroră numĕrŭ, prin o decisiune luată în sesiunea generală a anuluĭ trecutŭ, este nelimitatŭ, s'aŭ propusŭ și votatŭ unanimŭ, d-lŭ Dr. *Gustav Weigand,* docentŭ (Privat-docent) la Universitatea din Lipsca, autorulŭ scrierilorŭ *Die Sprache der Olympo-Walachen* (Leipzig 1888), și *Vlacho-Meglen,* eine ethnographisch-philologische Untersuchung (ibid. 1892).

Asemenea ca membru corespondentŭ românŭ se aclamă d-lŭ *Dim. Ollănescu*, ministrulŭ nostru plenipotențiarŭ la Atena, cunoscutulŭ și meritosulŭ traducĕtorŭ alŭ luĭ Horatiŭ, apreciatŭ și prin alte producțiunĭ literare.

Manuscriptulŭ de *Datine și Credințe populare* alŭ d-luĭ Ioanŭ Pop-Reteganu.

Secțiunea, în sensulŭ păreriĭ emise de d-niĭ membri însărcinațĭ cu examinarea celorŭ cincĭ părțĭ carĭ constituescŭ acéstă voluminósă colecțiune, recunoscêndŭ că în lucrarea d-luĭ Reteganu se află cuprinsŭ unŭ materialŭ prețiosŭ, s'a pronunțatŭ pentru acordarea uneĭ recompense de 500 leĭ în favórea autoruluĭ, cu condițiune ca colecțiunea să rĕmână proprietate a Academieĭ, care, la timpulŭ oportunŭ, va căută a pune în ordine prețiosulŭ materialŭ, și, eliminândŭ ceea-ce ar păré de prisosŭ ca fondŭ saŭ formă, să-lŭ facă aptŭ pentru publicațiune.

Relativŭ la fasciculele *Stanŭ Pățitulŭ* și *Buchete de florĭ* ale învĕțătoruluĭ din Argeșŭ, d-lŭ Ioanŭ Totanŭ Tomescu, Secțiunea, în conformitate cu opiniunea colegului nostru *A. Romanŭ,* însărcinatŭ cu apreciațiunea lorŭ, a găsitŭ că nu este motivŭ a li se acordă vre-o încuragiare materială.

Salutarea în versurĭ latine hexametrice, adresată Academieĭ Române de fostulŭ profesorŭ din Brașovŭ, d-lŭ Davidŭ Almășanu, cu ocasiunea aniversăreĭ a 25 anĭ de la fundațiunea Academieĭ, Secțiunea emite părerea, ca să fie publicată în Analele Academieĭ.

SECŢIUNEA ISTORICĂ

ŞEDINŢA DIN 4 MARTIE 1892.

Preşedinţa d-luĭ *V. A. Urechiă.*

D-lŭ *D. Sturdza* comunică Secţiuneĭ o scrisóre din partea d-luĭ Ioanŭ Crişanŭ, însoţită de unŭ manuscrisŭ alŭ fiuluĭ sĕŭ Const. Crişanŭ, purtândŭ titlulŭ de «*Incercare critică asupra luĭ Mihnea III şi* «*timpulŭ sĕŭ.*»

In scrisóre se ḑice că se încredinţézā Academieĭ acelŭ elaboratŭ spre a face usŭ de elŭ, după cum va crede de cuviinţă.

După lectura introducţiuneĭ şi a ultimeĭ părţĭ din manuscrisŭ, Secţiunea, ascultândŭ pe d-lŭ *N. Ionescu,* care declară că vede în acea lucrare maĭ multŭ o apologie a ideeĭ luĭ Mihnea de independenţă, expusă în formă de disertiune ca apĕrare în contra asprelorŭ critice din partea diferiţilorŭ cronicarĭ, conchiḑêndŭ că, după a d-sale părere, lucrarea ar puté fi publicată în Analele Academieĭ, fie chiar spre a se încuragiă şi îndemnă junimea pentru asemenea studiĭ critice.

D-lŭ *Bariţiŭ* observă că ar fi de doritŭ să se afle dela cine şi prin cine ne a venitŭ acéstă lucrare; de asemenea ar fi bine să se cetéscă în întregulŭ eĭ lucrarea spre a se puté rosti Secţiunea cu maĭ multŭ temeiŭ.

D-lŭ *Sturdza,* unindu-se cu părerea d-luĭ Bariţiŭ, se însărcinézā d-sa cu examinarea primeĭ părţĭ, despre care va face apoĭ o dare de sémă.

D-lŭ *Maniu* nu crede că lucrarea presentată sub formă de studiŭ criticŭ ar fi întrunindŭ elementele uneĭ cercetărĭ critice în mĕsura de a puté fi publicată în Analele Academieĭ; de altŭ cum împărtăşesce părerea d-luĭ Bariţiŭ cu care s'a unitŭ şi d-lŭ Sturdza.

— Se decide a se reserva luarea uneĭ decisiunĭ pentru şedinţa pro-

ximă, când se va primi, pe lângă informațiunea cerută de d-lŭ Barițiu, darea de sémă a d-luĭ Sturdza.

D-lŭ *V. Maniŭ* comunică o propunere ce i s'a trimisŭ pentru Academie din partea d-luĭ P. Broșteanu, membru corespondentŭ, relativă la descoperirea unorŭ documente și diplome nobilitare aflătóre în Archiva Statuluĭ din München, carĭ aŭ fostŭ rădicate și adunate din Banatulŭ Temișianeĭ de către electorulŭ Bavarieĭ Maximilianŭ Emanoilŭ, celŭ ce în calitate de comandantŭ alŭ armateĭ austriace, înfrângêndŭ și alungândŭ la 1688 pe Turcĭ din acele regiunĭ, a ocupatŭ totŭ ținutulŭ Banatuluĭ. In epistola sa d-lŭ Broșteanu dice că informațiunile despre existența acelorŭ documente, le are dela directorele archiveĭ din München, cu numele Dr. Chr. Haeutle, care presupune că acele documente, după tóte probabilitățile, vorŭ fi stândŭ în legătură cu trecutulŭ Românilorŭ bănățenĭ. D-lŭ Broșteanu, întemeiatŭ pe încredințările și consiliile numituluĭ d-nŭ directorŭ, face respectuósa întrebare, dacă onor. Academiă are dorința să se urmeze cu cercetările începute de d-sa, și în casulŭ unuĭ rĕspunsŭ afirmativŭ, dînsulŭ declară că, după ce se va convinge într'unŭ modŭ positivŭ cum că acele documente și diplome sunt de interesŭ meritoriŭ pentru istoria Românilorŭ, primesce a se pune la dispo-sițiunea Academieĭ și a se transporta la fața loculuĭ spre a copia tóte documentele de interesŭ istoricŭ românescŭ, după ce i se va mijloci, prin intervenirea guvernuluĭ românŭ, autorisațiunea ministeruluĭ Bavarezŭ spre acelŭ scopŭ.

D-lŭ *Barițiŭ* este de părere a se recomanda d-luĭ Broșteanu să consulte colecțiunea de diplome nobilitare a d-luĭ Pușcariŭ din Budapesta.

D-lŭ *N. Ionescu* dice că, luându-se actŭ de propunerea d-luĭ Broșteanu, să i se pună în vedere că, de îndată ce va fi încunosciințată despre unŭ rĕspunsŭ afirmativŭ din partea d-luĭ directore alŭ archiveĭ, referitorŭ la existența unorŭ asemenea documente de interesŭ pentru istoria Românilorŭ, Academia va da misiunea de a procurà copiĭ depe acele documente pe séma eĭ. In acestŭ sensŭ este de părere a se solicità de la plenum chiar de acum autorisațiunea pentru o asemenea misiune.

D-lŭ *V. Maniŭ* observă că dispariţiunea diplomelorŭ şi documentelorŭ despre autonomia bisericeĭ naţionale române din Banatŭ şi despre imunităţile celorŭ 7 districte bănăţene de asemenea autonome, coincide cu epoca evenimentelorŭ din anulŭ 1688, şi s'ar puté susţiné cu óre-care positivitate că o însemnată parte din dispărutele documente şi diplome nobilitare ale familielorŭ române fruntaşe, între carĭ sunt a se numĕra *Basarabiĭ* (Castelan), *Ugriniĭ*, *Farcaşiĭ* din *Macedonia*, *Sturdzesciĭ*, *Mircea*, *Vladŭ*, *Mutnik* (Părcalab), *Balasa*, *Berendeĭ*, *Matscasiĭ*, *Pribeg*, *Racoviţa*, *Bizereĭ*, etc., se va fi rădicatŭ şi transportatŭ la München de numitulŭ electorŭ. A fostŭ, în adevĕrŭ, o întîmplare fericită că s'a făcutŭ o asemenea descoperire, şi ar fi păcatŭ a nu i se da tótă meritata atenţiune. Conchide că este de părere a se supune plenuluĭ propunerea d-luĭ Broşteanu şi a i se cere autorisaţiunea necesară pentru scopulŭ indicatŭ.

D-lŭ *D. Sturdza* opinéză că descoperirea d-luĭ Broşteanu îşĭ are în adevĕrŭ importanţa eĭ, şi propunerea d-sale merită tótă solicitudinea Academieĭ; crede că este bine a se pune propunerea d-luĭ Broşteanu în desbaterea plenuluĭ şi a i se cere autorisaţiunea pentru continuarea cercetărilorŭ şi copiarea documentelorŭ prin d-lŭ propunătorŭ, după ce însă va fi încredinţată Academia despre existenţa documentelorŭ în numita archivă fiindŭ de interesŭ pentru istoria nóstră naţională.

— Secţiunea decide a se supune plenuluĭ propunerea d-luĭ Broşteanu şi a-ĭ cere autorisaţiunea de a însărcina, la timpulŭ sĕŭ, şi în condiţiunĭ cât maĭ economice, pe d-lŭ propunătorŭ cu copiarea unorŭ asemenea diplome şi documente.

ŞEDINŢA DIN 5 MARTIE 1892.

Preşedinţa d-luĭ *V. A. Urechiă.*

D-lŭ *D. Sturdza* raportéză că a cetitŭ întrégă lucrarea rĕposatuluĭ C. Crişanŭ; că este numaĭ o critică a detractorilorŭ luĭ Mihnea III, iar nu o lucrare istorică completă. Incercarea trebuia să se compună

din o introducere și din treĭ părțĭ. Figura luĭ Mihnea, partea III, lipsesce, și ea nu s'a aflatŭ nicĭ în cele-lalte hârtiĭ ale luĭ Crișanŭ depuse la Academie. Lucrarea se póte considera numaĭ ca unŭ începutŭ de scriere asupra luĭ Mihnea III, căcĭ ea nu conține partea constructivă a domnieĭ luĭ Mihnea, ci numaĭ critica atacurilorŭ îndreptate în timpurile vechĭ și noue asupra luĭ Mihnea III. D-lŭ Sturdza propune ca lucrarea luĭ Crișanŭ să se păstreze în Academie ca materialŭ de studiŭ.

D-lŭ *N. Ionescu*, împărtășindŭ vederile d-luĭ Sturdza, după ascultarea referatuluĭ sĕŭ, să unesce cu conclusiunile din raportŭ.

D-lŭ *A. Papadopol-Calimachŭ* este de părere să se rĕspundă bĕtrânuluĭ părinte I. Crișanŭ, mulțumindu-ĭ pentru încredințarea manuscriselorŭ și esprimându-ĭ compătimirea Academieĭ pentru durerósa perdere ce a încercatŭ prin decesulŭ fiuluĭ sĕŭ.

— Secțiunea, primindŭ conclusiunile referatuluĭ și admițêndŭ propunerea d-luĭ Papadopol-Calimachŭ, dispune a se rĕspunde bĕtrânuluĭ părinte și a se păstra manuscrisele la Academie, supuindu-se plenuluĭ spre încuviințare.

ȘEDINTA DIN 23 MARTIE 1892.

Președința d-luĭ *V. A. Urechiă*.

D-lŭ *Urechiă* pune în desbaterea Secțiuneĭ manuscrisulŭ armenescŭ tradusŭ în românesce, intitulatŭ: *Lamentațiunĭ* asupra persecuțiunilorŭ la carĭ aŭ fostŭ supușĭ Armeniĭ în Valachia. Manuscrisulŭ s'a transmisŭ Secțiuneĭ istorice dela plenulŭ Academieĭ spre a-lŭ studia și a-șĭ da părerea. D-lŭ Urechiă observă că acestŭ manuscrisŭ este primulŭ documentŭ ce ne vine relativŭ la Armeniĭ emigrațĭ din țéra lorŭ în secolulŭ XVI și așezațĭ în parte și pe pămîntulŭ Românieĭ. Conchiḑêndŭ d-lŭ Urechiă crede că ar fi de interesŭ pentru istoria țĕreĭ nóstre să se facă cercetărĭ amĕnunțite asupra acestuĭ subiectŭ.

D-lŭ *D. Sturdza* amintesce ca în «Revista mensuală» (1888, pag.

37—62) s'a publicatŭ pentru prima óră de către Congregaţiunea Mechitariştilorŭ din Viena unŭ extrasŭ după unŭ manuscrisŭ armenescŭ din biblioteca din Paris, şi d-sa este de părere că, cu ocasiunea uneĭ lucrărĭ istorice asupra Armenilorŭ din ţéra nóstră, ar puté fi utilisată cu folosŭ acea publicaţiune.

D-lŭ *Bariţiŭ* observă că lucrarea istorică, fie ca simplă întroducere la publicarea manuscrisuluĭ, fie ca unŭ studiŭ istoricŭ în parte, ar puté să se ocupe dinadinsŭ de mişcarea, evoluţiunea şi viéţa Armenilorŭ, începêndŭ dela imigraţiunea lorŭ în ţĕrile locuite de Românĭ.

D-lŭ *N. Ionescu* ḑice că pentru momentŭ ar fi bine să se mărginéscă preocupaţiunea Academieĭ numaĭ la publicaţiunea manuscrisuluĭ în traducere românéscă, reservându-se pentru maĭ târḑiŭ facerea uneĭ lucrărĭ istorice complete asupra subiectuluĭ în întregimea luĭ.

D-lŭ *Urechiă* revine asupra păreregĭ sale de maĭ înainte şi declară că ar fi de ajunsŭ să se publice deocamdată numaĭ manuscrisulŭ în traducere românéscă însoţitŭ de o notiţă istorică relativă la subiectulŭ manuscrisuluĭ.

D-lŭ *Sturdza* crede că ar fi vătămătorŭ pentru adevĕrulŭ istoricŭ publicarea unorŭ *Lamentaţiunĭ* nejustificate în contra poporuluĭ românŭ, fără a fi însoţită publicaţiunea de unŭ studiŭ criticŭ fie şi sub forma de introducţiune.

D-lŭ *V. Maniŭ*, împărtăşindŭ pe deplinŭ aprecierile d-luĭ Sturdza, propune amânarea publicaţiuneĭ până se va termina lucrarea întreprinsă şi promisă de P. S. S. Episcopulŭ Melchisedec, care de sigurŭ nu va perde din vedere indicaţiunile d-luĭ Bariţiu.

— Se decide a se subordona publicaţiunea manuscrisuluĭ lucrăreĭ istorice cu care s'a însărcinatŭ P. S. S. Ep. Melchisedec.

D-lŭ *V. A. Urechiă* propune a se procede la constituirea oficiuluĭ Secţiuneĭ pe anulŭ 1892—93.

— Se alegŭ cu unanimitatea voturilorŭ de şépte: d-lŭ *V. A. Urechiă* preşedinte, d-lŭ *A. Papadopol-Calimachŭ* vice-preşedinte.

D-lŭ Preşedinte *Urechiă* pune în desbaterea Secţiuneĭ procesulŭ ver-

balŭ alŭ Secţiuneĭ literare din 17 Martie curentŭ, cuprindêndŭ dorinţa d-luĭ Gr. G. Tocilescu de a trece dela Secţiunea literară, pentru care a fostŭ alesŭ, la cea istorică, spre a ocupa loculŭ rĕmasŭ vacantŭ prin decesulŭ d-luĭ M. Kogălnicénu de eternă memorie.

D-lŭ *A. Papadopol Calimachŭ* propune amânarea alegereĭ în loculŭ d-luĭ Kogălnicénu şi a întregeĭ cestiunĭ până la viitórea sesĭune.

D-lŭ *Urechiă* este de părere a supune cestiunea deslegăreĭ plenuluĭ.

După o discuţiune, la care aŭ luatŭ parte toţĭ membriĭ presinţĭ, Secţiunea s'a divisatŭ în majoritate şi minoritate.

Majoritatea, compusă din d-niĭ *G. Bariţiŭ*, *A. Papadopol-Calimachŭ V. Babeşiŭ* şi *V. Maniŭ,* propune amânarea alegereĭ şi resolvarea cestiuneĭ d-luĭ Tocilescu pentru anulŭ viitorŭ, în semnŭ de profundă durere pentru nereparabila perdere ce a încercatŭ Academia împreună cu ţéra întrégă.

Minoritatea de treĭ, compusă din d-niĭ *N. Ionescu*, *D. Sturdza, V. A. Urechiă*, este de părere că cestiunea d-luĭ colegŭ Gr. G. Tocilescu ar fi pentru Secţiune obligatoriŭ s'o supună cunoscinţeĭ şi deslegăreĭ plenuluĭ. Nu combate în principiŭ amânarea pentru viitorŭ din respectŭ pentru bărbatulŭ care a lăsatŭ vacantŭ după elŭ fotoliulŭ, dar subordonă cestiunea la deslegarea ce plenulŭ va da asupra cerereĭ d-luĭ Tocilescu.

D-lŭ *D. Sturdza* depune o propunere scrisă, purtândŭ semnăturile d-lorŭ *A. Papadopol-Calimachŭ*, *D. Sturdza*, *V. A Urechiă*, *V. Babeşŭ*, pentru alegerea d-luĭ Ioanŭ Bogdanŭ ca membru corespondentŭ alŭ Academieĭ.

— Se decide cu majoritate de voturĭ a se supune plenuluĭ.

ŞEDINŢA DIN 26 MARTIE 1892

Preşedinţa d-luĭ *V. A. Urechiă*

D-lŭ *N. Ionescu* propune ca Secţiunea să examineze albumulŭ dăruitŭ Academieĭ de M. S. Regele.

Se amână examinarea pentru o ședință proximă, când va aduce și d-lŭ Urechiă din noŭ în sînulŭ Secțiuneĭ studiulŭ sĕŭ asupra armelorŭ țĕreĭ.

D-lŭ *N. Ionescu* comunică Secțiuneĭ că amână pe Sâmbăta viitóre lectura anunțată asupra graiuluĭ Romancilorŭ.

— Se iea actŭ.

SECŢIUNEA SCIINŢIFICĂ

Raportŭ despre ședința din 24 Martie 1892.

Domnilorŭ Colegĭ,

Secțiunea sciințifică, în numĕrŭ de *șepte* membri, întrunindu-se pentru a discuta asupra persónei ce va trebui să presinte plenuluĭ spre a fi alésă ca să înlocuiască pre multŭ regretatulŭ nostru colegŭ Emanoilŭ Bacaloglo, a avutŭ satisfacțiunea să constate că maĭ mulțĭ bărbațĭ de sciință aŭ merita unanimitatea voturilorŭ eĭ, și că pre orĭ-care dintr'înșiĭ vi l'arŭ fi presentatŭ, ar fi fostŭ bine primitŭ și de d-vóstră.

Secțiunea însă, preocupată maĭ înainte de tóte de unŭ interesŭ primordialŭ alŭ sĕŭ, acela de a avé, pre cât posibilŭ, representate în sînulŭ sĕŭ tóte ramurile sciințelorŭ, pentru ca lucrările nóstre interióre să nu sufere, a vĕḑutŭ că din diferitele ramurĭ de sciințe, unele aŭ câte doĭ representanțĭ, altele câte unulŭ, în sînulŭ Secțiuneĭ nóstre, pre când patru nu sunt de locŭ representate; cum sunt: mecanica, astronomia, fisica și geografia.

Discutândŭ după aceea, care din aceste ramurĭ este, în împrejurările actuale, acelŭ căruia trebuia să i se dea preferință, Secțiunea în unanimitate s'a pronunțatŭ pentru mecanică, și a alesŭ totŭ în unanimitate ca representantŭ alŭ sĕŭ pe d-lŭ Spiru Haretŭ, doctorŭ în matematice, licențiatŭ în fisice și profesorŭ la Universitatea din Bucurescĭ, pre care să-lŭ presinte voturilorŭ d-vóstre pentru a fi alesŭ ca membru activŭ în Secțiunea sciințifică.

D-lŭ Haretŭ este deja colegulŭ nostru ca corespondentŭ încă de la 1879; d-sa este unulŭ din rariĭ corespondențĭ, carĭ aŭ luatŭ parte maĭ activă la lucrările nóstre. Deosebitŭ de maĭ multe rapórte sciințifice cu carĭ a fostŭ însărcinatŭ să facă Academieĭ, d-sa a presentatŭ Academieĭ și lucrărĭ propriĭ ale sale; între altele unŭ memoriŭ de mecanică, intitulatŭ «Consideraṭiunĭ la studiulŭ experimentalŭ alŭ

mişcărei apeĭ în canalele descoperite şi la constituţiunea intimă a fluidelorŭ.»

Sperămŭ, Domnilorŭ Colegĭ, că acestea sunt destule titlurĭ pentru ca d-lŭ Haretŭ să obţie şi voturile d-vóstre, cum a obţinutŭ şi pre ale unanimităţiĭ Secţiuneĭ nóstre.

V.-Preşedinte: *St Fălcoianu.*

Secretarŭ: *Gr. Ştefănescu.*

Raportŭ despre şedinţa din 24 Martie 1892.

Domnilorŭ Colegĭ,

Secţiunea sciinţifică, în numĕrŭ de şepte membri, întrunindu-se în ḑiua de 24 Martie, a alesŭ, în unanimitate, ca membri corespondenţĭ pe d-niĭ Anghelŭ Saligny inginerŭ, Constantinŭ Climescu licenţiatŭ în matematice şi fisice, profesorŭ la Universitatea din Iaşĭ.

Punêndŭ la cunoscinţa d-niciĭ vóstre acéstă alegere, vĕ rógă să-ĭ votaţĭ şi d-nia vóstră.

V.-Preşedinte: *St. Fălcoianu.*

Secretarŭ: *Gr. Stefănescu.*

ŞEDINŢA DIN 30 MARTIE 1892.

Preşedinţa d-luĭ *St. Fălcoianu.*

Astăḑĭ, 30 Martie 1892, Secţiunea sciinţifică, întrunindu-se şi luândŭ în desbatere raportulŭ următorŭ alŭ d-luĭ generalŭ Fălcoianu asupra cerereĭ d-luĭ căpitanŭ Dimolescu de a cetì într'o şedinţă a Academieĭ cartea sa intitulată «Idealulŭ Armateĭ Române» şi

Considerândŭ că d-lŭ căpitanŭ în cererea sa declară că «principala

sə atenţiune, în cursulŭ acesteĭ lucrărĭ, a fostŭ ţintită aprópe esclusivŭ asupra *scriereĭ* şi maĭ multŭ încă asupra *limbeĭ,*»

Secţiunea a credutŭ că este necesarŭ, pentru a se pronunţa în deplină cunoscinţă de causă, să cheme în sînulŭ sĕŭ, conformŭ art. 26 din Statute, şi alţĭ membri din cele-lalte Secţiunĭ, competenţĭ în cestiunĭ de *scriere* şi de *limbă,* şi aŭ rugatŭ pe d niĭ N. Ionescu, membru din Secţiunea istorică, şi N. Quintescu, membru din Secţiunea literară, să participe la deliberare.

Vĕdêndŭ că cererea d-luĭ căpitanŭ constă: «în rîvna de a da cetire opereĭ sale într'una din şedinţele Academieĭ, pentru care solicită înalta sa bunăvoinţă de a-ĭ încuviinţa o audienţă de celŭ multŭ 1/2 de oră;»

Vĕdêndŭ că opera sa este deja tipărită;

Considerândŭ ca în şedinţele Academieĭ, conformŭ Regulamentuluĭ, nu se dă cetire decât la lucrărĭ manuscrise destinate a fi publicate în Anale;

Secţiunea este de părere că nu se póte acorda cererea d-luĭ căpitanŭ Dimolescu.

Raportulŭ d-luĭ Generalŭ St. Fălcoianu.

Domnilorŭ,

Am parcuratŭ cărticica intitulată *Idealulŭ Armateĭ* şi n'am pututŭ înţelege interesulŭ ce autorulŭ, d-lŭ căpitanŭ Dimolescu, póte avé de a pretinde să o cetéscă în Academie. Dice în petiţiunea sa că importanţa materieĭ şi competinţa cu care a fostŭ tractată a fostŭ apreciată de presa întrégă; că atenţiunea ĭ-a fostŭ aţintită asupra scriereĭ şi maĭ cu sémă asupra limbeĭ, făcêndŭ aplicaţiunea studiilorŭ sale literare, spre a-ĭ da o valóre în acestŭ sensŭ, care a şi atrasŭ atenţiunea generală. Cum de nu s'a mulţumitŭ cu acésta, nu înţelegŭ.

Materia ce tractéză este relativă la reorganisarea şcólelorŭ militare, la creare de cadre, la îmbunătăţirea sórteĭ oficerilorŭ, s. c. l. şi pre-

supunŭ că speră că realisarea reformelorŭ ce propune ar fi idealulŭ armateĭ. Din acestŭ punctŭ de vedere cetirea opereĭ în cestiune ar fi póte interesantă înaintea unuĭ publicŭ militarŭ, căcĭ d-niĭ membriĭ aĭ Academieĭ aŭ ocupațiunĭ de o altă natură și nu ar puté să o aprecieze.

Cât privesce scrierea și limba, ca aplicațiune literară, cum ḑice d-lŭ autorŭ, negreșitŭ că ar fi în avantagiulŭ d-sale de a alege unŭ auditorŭ maĭ puținŭ dificilŭ decât membriĭ Academieĭ.

Dacă d-sa s'a înșelatŭ, afirmândŭ prin presă, încă din anulŭ trecutŭ, că va cetì acéstă cărticică în Academie, acésta nu póte decât să ne mire, de óre-ce nicĭ nu s'a datŭ unŭ asemenea exemplu până acum.

ȘEDINȚA DIN 1 APRILIE 1892

Secțiunea sciințifică, întrunindu-se astăḑĭ pentru a-șĭ reînnoì biuroulŭ sĕŭ, a alesŭ în unanimitate : președinte pe d-lŭ *N. Crețulescu*, vice-președinte pe d-lŭ *P. S. Aurelianŭ*.

Acéstă alegere se va aduce la cunoscința plenuluĭ.

COMISIUNEA BIBLIOTECEI

Raportŭ asupra progreselorŭ Bibliotecei în anulŭ 1891—92.

Domnilorŭ Colegĭ,

Colecțiunile bibliotecei Academiei în anulŭ acesta s'aŭ sporitŭ prin următórele adaosurĭ :

1. S'aŭ cumpĕratŭ 201 volume și broșurĭ tipărite, 16 volume manuscrise, 15 volume de ḑiare vechĭ, 13 foĭ volante, 294 documente, 11 stampe și 1 inelŭ-sigilŭ.

2. Dela instituțiunile, cu carĭ Academia stă în relațiunĭ de schimbŭ, s'aŭ primitŭ 490 volume și broșurĭ.

3. S'aŭ primitŭ asemenea dela tipografiile din țéră, conformŭ legiĭ imprimatelorŭ din 1885, 958 volume și broșurĭ.

4. De mare valóre sunt în acestŭ anŭ și darurile datorite generosităţiĭ unorŭ persóne, carĭ urmărescŭ cu viŭ interesŭ progresele Academieĭ nóstre, și carĭ aŭ binevoitŭ să oferă: 334 volume și broșurĭ, 20 manuscrise, 13 volume de ḑiare vechĭ, 6 foĭ volante, 7 charte geografice, 39 portrete și 5 stampe. Dintre acestea 130 volume aŭ fostŭ dăruite de d-lŭ Secretarŭ generalŭ D. A. Sturdza.

5. Colecțiunea manuscriselorŭ s'a înavuțitŭ în anulŭ acesta cu peste 800 documente și manuscrise dăruite de următórele persóne:

D-lŭ D. C. Sturdza-Scheianulŭ a dăruitŭ o colecțiune de 75 documente vechĭ românescĭ;

D-lŭ Dr. N. Calinderu a dăruitŭ o copiă de pe unŭ manuscriptŭ românescŭ din 1777.

D lŭ Dimitrie Danielŭ, librarŭ din Iașĭ, a dăruitŭ unŭ manuscrisŭ dela finele secoluluĭ XVIII, cuprinḑêndŭ *Alexandria.*

Rĕposatulŭ nostru colegŭ V. Alecsandri ne-a legatŭ prin testamentŭ manuscrisele sale literare.

D-lŭ D. A. Sturdza a dăruitŭ unŭ chrisovŭ dela Stefanŭ celŭ Mare din 1495, unulŭ dela Stefanŭ Domnulŭ Moldoveĭ din 1520, precum și o culegere de diverse documente istorice românescĭ din seculiĭ XVII—XIX, 10 volume manuscrise din secolŭ XVII-XIX, 50 documente vechĭ, 37 portrete, 5 stampe, 3 charte geografice și peste 1600 monede românescĭ vechĭ.

D-lŭ Inginerŭ Sc. C. Vârnavŭ a dăruitŭ 30 documente privitóre la moșia Silișeulŭ de jos din Dorohoiŭ.

D-lŭ M. Stroescu, funcționarŭ în serviciulŭ biblioteceĭ Academicĭ, a dăruitŭ unŭ manuscrisŭ grecescŭ din 1754.

D-lŭ M Kogălniceanu a legatŭ prin testamentŭ corespondența sa politică.

D-lŭ N. Hodoșŭ, funcționarŭ în serviciulŭ biblioteceĭ Academieĭ, a dăruitŭ din partea familieĭ sale, peste 600 documente, în mare parte originale, despre revoluțiunea Românilorŭ din Ardealŭ la 1848—49; o copiă manuscrisă de «Vera historia Transilvaniae..... per Michaelem Tserei» și manuscrisulŭ revoluțiuneĭ Românilorŭ din Ardélŭ dela 1848—49, de A. Papiŭ-Ilarianu.

D-lŭ Stefanŭ M. Gane a dăruitŭ unŭ chrisovŭ originalŭ din 1768, 4 volume manuscripte românescĭ și alte 6 documente.

D-lŭ V. A. Urechiă a dăruitŭ traducerĭ și copiĭ moderne de pre nisce corespondențe din 1497 și 1600, de asemenea 2 scrisorĭ autografe ale luĭ G. Asachi din 1866 și unŭ rĕspunsŭ autografŭ la ele de C. A. Rosetti.

D-lŭ Președinte alŭ Senatuluĭ a trimesŭ din partea d-șóreĭ Acrivița Herĕscu 21 documente.

D-lŭ B Iorgulescu, directorulŭ Gimnasiuluĭ din Buzĕŭ, a dăruitŭ 12 documente istorice.

D-lŭ Ioanŭ Crișanŭ a dăruitŭ unŭ manuscrisŭ alŭ rĕposatuluĭ sĕŭ fiŭ

C. Crişanŭ, intitulatŭ: «Incercare critică asupra luĭ Mihnea III şi timpuluĭ sĕŭ.»

D-lŭ I. Paraschivescu a dăruitŭ 15 acte din timpulŭ rĕsboiuluĭ dela 1877—78.

Donatorilorŭ li s'a mulţumitŭ directŭ şi prin «Monitorulŭ Oficialŭ».

Tabloulŭ de maĭ jos arată crescerea totală a colecţiunilorŭ Academieĭ în anulŭ expiratŭ.

	Cărţi tipărite	Manu-scrise	Docu mente	Diare	Foĭ volante	Charte	Portrete	Stampe
Cumpĕrate. . . .	201	16	294	15	13	—	—	11
Schimbŭ	490	—	—	—	—	—	—	—
Dăruite.	334	20	817	13	6	7	39	5
Conformŭ legeĭ .	958	—	—	213	—	—	—	—
Totalŭ. .	1983	36	1 111	241	19	7	39	16

S'aŭ legatŭ 445 volume, dintre carĭ 91 in-folio, 165 in-4° şi 189 in-8°.

Cu acéstă ocasiune trebue să observămŭ că cifra de 958 a cărţilorŭ tipărite şi 213 a diarelorŭ nu represintă exactŭ mişcarea tipografică din ţéră până la acéstă dată, pentru că nu avemŭ mijloculŭ de a controla totŭ ce se tipăresce, pentru că uniĭ tipografĭ şi editorĭ sunt în întârdiere cu trimiterea tipăriturilorŭ, şi în fine pentru că lucrările de litografie sunt omise din legea imprimatelorŭ dela 1885.

Din tabloulŭ de maĭ sus se constată că biblioteca şi colecţiunile sale în anulŭ acesta aŭ câştigatŭ fórte multŭ, atâtŭ în cantitate, câtŭ şi maĭ alesŭ în calitate.

Sala de lectură, înfiinţată abia anulŭ trecutŭ, a fostŭ visitată de unŭ numĕrŭ însemnatŭ de cetitorĭ, maĭ alesŭ studenţĭ aĭ Facultăţeĭ de litere, carĭ îşĭ pregătescŭ tesele de licenţă. Sub acestŭ raportŭ, ca şi sub altele, biblioteca nóstră aduce unŭ folosŭ realŭ, oferindŭ numero-

șilorŭ sĕĭ cetitorĭ tóte mijlócele pentru a puté studia diferitele cestiunĭ istorice, de limbă și sciințifice.

Câtŭ privesce cabinetulŭ manuscriselorŭ, unde se conservă documentele și colecțiunile manuscrise, deșì nu este destulŭ de încăpĕtorŭ, totușĭ a pututŭ fi utilisatŭ de iubitoriĭ de cercetărĭ istorice.

În acestŭ anŭ s'a începutŭ regularea și catalogarea Bibliotecei rĕmase dela Nifonŭ Bălășescu, care cuprinde unŭ însemnatŭ numĕrŭ de volume privitóre, maĭ alesŭ, la istoria bisericéscă și la religiune. Sperămŭ ca în curêndŭ să terminămŭ și catalogarea celorŭ-lalte cărțĭ, cum sunt cele din biblioteca Hepites și Hasdeŭ.

Totŭ aci e loculŭ să amintimŭ că în anulŭ acesta s'a maĭ primitŭ în darŭ dela d-na dr. Vlastò din Craiova, biblioteca rĕposatuluĭ sĕŭ soțŭ, compusă din vre o 200 volume cărțĭ de medicină.

Din aceste cresceri, precum și din înmulțirea numĕruluĭ de cercetătorĭ, carĭ consultă cărțile și colecțiunile Academieĭ, se póte vedé lămuritŭ avêntulŭ ce iea biblioteca eĭ pe fie care anŭ, precum și trebuințele simțite la carĭ ea rĕspunde

Membriĭ Comisiuniĭ: *N. Quintescu*, *V. Maniu*, *Gr. Stefănescu*.

Cărțile cumpĕrate în anulŭ 1891—92.

Acathistu cu multe alese rugăciunĭ pentru evlavia fieşte-căruĭ creştinŭ. Blaj 1791. — 1 vol. in-16°.

Alegerile în districtulŭ Argeşŭ şi machinațiile patrioțilorŭ privilegiațĭ Bucurescĭ 1861. — 1 br. in-8°.

Allgemeine Gerichtsordnung für Böheim, Mähren, Schlesien, Oesterreich. — Rânduiala judecătoréscă de obşte pentru Bohemie, Moravie, Silesie, Austrie. Viena 1787. — 1 vol. in-8°.

Almanach de Gotha. Annuaire généalogique, diplomatique et statistique. 1872-1874. Gotha. — 3 vol. in-12°.

Annales des sciences naturelles. Zoologie et Paléontologie. VII série. Tom. XII. Paris 1891. — 1 vol. in-8°.

» Botanique. VII série. Tom. XIII, XIV. Paris 1891. — 2 vol. in 8°.

Archiv für œsterreichische Geschichte. 77ter Band. Wien 1891. — 1 vol in-8°.

Archiv für slavische Philologie, herausgegeben von V. Jagić. XIV Band Berlin 1891. — 1 vol. in-8°.

Archives diplomatiques. Recueil mensuel international de diplomatie et d'histoire. II série. 31 et 32 année. Paris 1891-92. — 2 vol. in-8°.

Archivio glottologico italiano. Diretto da G. I. Ascoli. Vol. XII. Milano-Roma 1890. — 1 vol. in-8°.

Aricescu (C. D), Foĭ de suvenire din Zaizon Braşov 1844. — 1 vol. in-8°.

Asaky (G), Nouvelles historiques de la Moldo-Roumanie. Jassy 1868 — 1 vol. in-8°.

Bibliographisch-kritischer Anzeiger für romänische Sprachen und Literaturen. Redigirt von Dr. Emil Ebering. Neue Folge. III Band. 1891. Berlin. — 1 vol. in-8°.

Boerescu (B), Codicile române saŭ colecțiune de tóte legile Românieĭ. Bucurescĭ 1873-1885 — 1 vol. in-8°.

Brociner (M), Doctor Hamlet und anderes. Deutsche und rumänische Geschichte. Stuttgart 1891. — 1 vol. in-8°.
Brockhaus (H), Die Kunst in der Athos-Klöstern. Leipzig 1891.—1 vol. in-4°.
Bunyitay Vincze, A váradi püspökök a püspökség alapitásától 1566 évig. Nagyvárad 1883-84. — 3 vol. in-8°.
Burger (K.), Ludwig Hain's, Repertorium Bibliographicum. Register. Leipzig 1891 — 1 vol. in-8°.
Carmen Sylva, Deficit. Roman Bonn 1891. — 1 vol. in-8°.
Cartea fondaţională despre fundaţiunea Zsiga-iană. Oradea-mare 1864. — 1 vol. in-8°.
Centralblatt für Bibliothekswesen. Herausgegeben von Dr. O. Hartwig. IX Jahrgang. Leipzig 1892 — 1 vol. in-8°.
Collecţiunea legilorŭ din anulŭ 1868. Publicată prin Ministeriulŭ Ung. Reg. de Justiţia. Pesta 1869 — 1 vol. in-8°.
Croce (Enrico), La Romania devanti all'Europa. Firenze 1878. — 1 vol. in-8°.
Culegere de jocurĭ shi de tururĭ care se facŭ, prin numere, prin cârtzĭ saŭ prin mijloculŭ lumineĭ, aeruluĭ, cǎldureĭ & traduse de L. Galle. Bucurescĭ 1857. — 1 br. in-8°.
Duval (Charles), Souvenirs militaires et financiers. Deuxième édition. Paris 1891. — 1 vol. 8°.
Ἐλαιῶνος (K.), Αὐγούστου Λαφονταίνου Κλεομένης μεταφρασθεὶς ἐκ τῆς Γερμανικῆς εἰς τὴν νῦν καθομιλουμένην Ἑλληνικὴν Γλῶσσαν. Viena 1817. — 1 vol. in-8°.
Felix (I.), Apele de bĕutŭ ale Bucurescilorŭ. Bucurescĭ 1864. — 1 vol. in-4°.
Florian, Numa Pompilius, second roi de Rome. Avec explication allemande par J. H. Meynier. Cobourg & Leipzig 1801. — 2 vol. in-8°.
Fontes rerum Austriacarum. Zweite Abtheilung. Diplomataria et acta. XLV Band. II Hälfte Wien 1891. — 1 vol. in-8°.
Franken (A.), Rumänische Volkslieder und Balladen. Danzig 1889. — 1 vol. in-8°.
Gaster (M), Chrestomatie română. Bucurescĭ-Leipzig 1891. — 2 vol. in-8°.
Gazeta Medicală, fóie periodică. Bucurescĭ 1875. — 1 vol. in-4°.
Gedenkbuch eines Augenzeugen über die Ereignisse zu Wien vom 6 Oktober bis 1 November 1848. Graz 1848. — 1 vol. in-8°.
Geschichte der Wissenschaften in Deutschland. Neuere Zeit. XXI Band. Geschichte der Kriegswissenschaften vornehmlich in Deutschland. Von Max Jähns. III. München 1891. — 1 vol. in-8°.
Ghica (D), Articles publiés dans les journaux valaques. 1 vol. in-8°.
Gindely (Dr. Anton), Die maritimen Pläne der Habsburger und die Antheilnahme Kaisers Ferdinand II am Polnisch-Schwedischen Kriege. 1627-29. Wien 1890. 1 vol. in-4°.

Gitlbauer (Dr. M), Die Ueberreste Griechischer Tachygraphie im Codex Vaticanus graecus. I-II. Wien 1878. — 2 vol in-4°.

Godefroy (Fr), Dictionnaire de l'ancienne langue française et de tous ses dialectes du IX au XV siècle. Fasc. 64 — 67. Paris 1890 — 91. 1 vol. in-4°.

Grandea (H.), Preludele luĭ Haralamb Grandea cu o prefaţă de G. Sion. Bucurescĭ 1862. 1 vol. 8°.

Grotefend (Dr. H), Zeitrechnung des Deutschen Mittelalters und de Neuzeit I. Hannover 1891.— 1 vol. in-4°.

Gubernatis (A. de), Dictionnaire international des écrivains du jour. Florence 1891.— 3 vol. in 8° gr.

Heliade R. (I), Litteratura critică. Vol. I. Bucurescĭ 1860.— 1 vol. 8°.

[Heliade R.], Cyclopele tristeĭ figure Tandalida, poemă heroică. A doua ediţiă. Bucurescĭ 1860.— 1 vol. in-8°.

Heuser (Emil), Beiträge zur Geschichte der Universitätsbibliothek Giessen. Beiheft zum Centralblatt für Bibliothekswesen. VI. Leipzig 1891. — 1 vol. in-8°.

Hochegger (Dr. R.), Ueber die Entstehung und Bedeutung der Blockbücher. Beiheft zum Centralblatt für Bibliothekswesen. VII. Leipzig 1891. — 1 vol. in-8°.

Hofler (Constantin R. v), Donna Juana, Kónigin von Leon, Castilien und Granada. Wien 1885.— 1 br. in-40.

Holder (Alfred), Alt-Celtischer Sprachschatz. Leipzig 1891-92. — 2 vol. in-8°.

Hugonnet (Léon), Six mois en Roumaine.— Paris 1875.— 1 vol. in-8°.

Jagić (Dr. V.), Glagolitica. Würdigung neuentdeckter Fragmente. Wien 1890. — 1 vol. in-4°.

Ideler (Dr. L.), Handbuch der mathematischen und technischen Chronologie. Berlin 1825 26.— 2 vol. in-8°.

Jireček (Dr. Constantin), Das Fürstenthum Bulgarien Prag 1891. — 1 vol. in-4°.

Instrucţiune circulară către Domniĭ Prefecţĭ (Bucurescĭ) 1860 — 1 br. in-8°.

Invĕţătorul. An. II (1878) — VII (1883). Bucurescĭ 1878-83.— 6 vol. in-8°.

Iung (Young), Culegere de cele maĭ frumóse nopţĭ ale luĭ. . . . . . de Serdarul Simeon Marcovicĭ. Ediţ II. Bucurescĭ 1835.— 1 vol in-8°.

Kopernicki (Dr. G), Quelques mots sur le nouvel établissement anatomique de l'hôpital Colza à Bucarest. Bucarest 1868.— 1 br. in-8°.

Korné (M. D), Poésies. Jassy 1868.—1 vol. 8°.

Korting (G.), Lateinisch-romanisches Vörterbuch. Paderborn 1881.— 1 vol. in-4°.

Erdélyi Muzeum-Egylet (Az) évkönyvei. Uj folyam. I—VIII Kolozsvárt 1861-1877. 8 vol in-8° şi in-4°.

Landesgesetz-Sammlung für das Jahr 1868. Herausgegeben vom k. ung. Justiz-Ministerium. Ofen 1868. — 1 vol. in-8°.
Leskien (A), Handbuch der altbulgarischen Sprache. Grammatik, Texte, Glossar. Weimar 1886. — 1 vol. in-8°.
Literaturblatt für germanische und romanische Philologie. XII Jahrgang. 1891. Darmstadt. — 1 vol. in-4°.
Majláth (B), Gróf Széchenyi István levelei. III kötet. Budapest 1891. — 1 vol. in-8°.
Martens (G. Fr.), Nouveau recueil général de traités. II série. Tome XVI. Goettingue 1891. — 1 vol. in-8°.
Martianu (D. P.), Proprietatea și naționalitatea și o ochire în marea chestiune a Jidanilorŭ. Bucurescĭ 1866. — 1 vol. in-8°.
Mateescu (B.), Țĕranulŭ filosofŭ și politicŭ prin învĕțăturĭ morale. Bucurescĭ 1859. — 1 vol. in-8°.
Mavrula (C.), Catechismulŭ creștinescŭ... tradusŭ din rusesce. Bucurescĭ 1853. — 1 br. in-8°.
Medicululŭ Românŭ. Fóie periodică. Bucurescĭ 1865. — 1 vol. in-4°.
Mémoires de la Société Géologique de France. Tome II. Paléontogie. Paris 1891. — 1 vol. in-4°.
Memoriŭ presentatŭ onorabiliĭ Curțĭ de punere sub acusațiune în afacerea D. V. Nedelcovicĭ. Bucurescĭ. — 1 vol. in-8°.
Meyer (Gustav), Etymologisches Wörterbuch der albanesischen Sprache. Strassburg 1891. — 1 vol in-8°.
Miklosich (Dr. Franz), Die türkischen Elemente in den Südost- und Osteuropäischen Sprachen. Nachtrag. Wien 1888—90. 2 vol. in-4°.
» Geschichte der Lautbezeichnung im Bulgarischen. Wien 1883. — 1 vol. in 4°.
» Die Blutrache bei den Slaven. Wien 1887. — 1 vol. in-4°.
» Die Darstellung im slavischen Volksepos. Wien 1890 — 1 vol. in-4°.
Mittheilungen der k. k. Central-Commission zur Erforschung und Erhaltung der Kunst- und historischen Denkmale. Neue Folge. Band XVII. Wien 1891. — 1 vol. in-4°.
Moldován (Dr. Gergely), Válaszirat a Bukuresti román ifjak memorandumára. Kolozsvár 1891. — 1 br. in-8°.
» Eine Antwort auf die Denkschrift der Bukarester Universitäts-Jugend. Budapest 1891. — 1 br. in-8°.
Monaci (E), Studj di filologia romanza. Roma 1891. — 3 vol. in-8°.
Monumenta Germaniae historica. Index. Hannoverae 1890. — 1 vol. in-4°.
Murray (James A. H.), New English dictionary on historical principles. Part VI. Oxford 1891. — 2 vol. in-4°.

Noldeke (Th), Beiträge zur Geschichte des Alexanderromans. Wien 1890.— 1 vol. in-4°.
Nyelvtudományi közlemények. I—XV. Budapest 1862—79. — 15 vol. in-8°.
Odilon-Barrot, De la centralisation et de ses effets. Paris 1870. — 1 vol. in-8°.
Oncken, Allgemeine Geschichte. IV 3, IV 5, IV.6. Berlin 1890—92. — 3 vol. in-8°.
Országgyülési törvény-czikkek 1865/8, Pest 1869. — 1 vol. in-8°.
Petrik (Géza), Magyarország bibliographiája. 1712—1860 III kötet Budapest 1891.— 1 vol. in-8°.
Pfizmaier (Dr. August), Die Gottesmenschen und Skopzen in Russland. Wien 1883. — 1 vol in-4°.
Pictorul Gihgi (istoric romană) tradusă de S. D. Bucurescĭ 1858. — 1 br. in-8°.
Pizone (I. P), O rĕsbunare, saŭ Roco del Piso Melodramă-vodevilă. Bucurescĭ 1852. — 1 vol. in-8°.
Πολυαίνης (N.), Τεχνικὴ ἱστορία ἐκ διαφόρων παλαιῶν καὶ νέων ἱστορικῶν συνερανισθεῖσα, καὶ συνταχθεῖσα ἐν ἐπιτόμῳ. Iașĭ 1820. — 1. vol. in 8°.
Pressa. An. I (1876). Bucurescĭ. 1 vol. in-fol.
Ranke (L. von), Weltgeschichte. II, III. Leipzig 1886. — 2 vol. in-8°.
Rîureanu (I. M), Morala. Collecţiă și traducerĭ. Bucurescĭ 1862. — 1 vol. in-8°.
Romania Recueil trimestriel consacré à l'étude des langues et littératures romanes. Tome XX, 1891. Paris — 1 vol. in-8°.
Ρομανίτου (Ἐμμανουήλ), Ὁ Μετανοῶν διδασκόμενος. Veneţia 1742. — 1 vol. in-8°.
Roumains et Hongrois. Leurs rapports envisagés aux points de vue des intérêts roumains, des droits historiques et de l'équité Par X. Budapest 1891. — 1 br. in-8°.
Roumains (Les) hongrois et la nation hongroise. Réponse au mémoire des étudiants universitaires de Roumanie. Budapest 1891. — 1 vol. in-8°.
— A magyar Románok és a magyar nemzet. Budapest 1891. — 1 vol in-8°
— Die ungarischen Rumänen und die ungarische Nation. Budapest 1891 — 1 vol. in-8°.
Rugăciunĭ de cérire către Născătórea de Dumneḑeŭ și către Sfîntul Marele Mucenicŭ Trifonŭ. Neamţu 1847. — 1 vol. in-8°.
Rzach (Alois), Kritische Studien zu den sibyllinischen Orakeln. Wien 1890.— 1 br. in-4°.
Słownik geograficzny królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich I—XI. Warszawa 1880—1891. — 11 vol. in-4°.
Societatea de dare la semn «Bucurescĭ». Raport anual al Comitetuluĭ. 1863. Bucurescĭ 1864 — 1 vol. in-8°.
Statistica medicală pe aniĭ 1860—63. Bucurescĭ.

Statutele capeleĭ române dın Lipsca Bucurescĭ 1858. — 1 vol. in-8⁰.
Stoenescu (Th. M), Nunta neagră. Dramă localizată în două acte în versurĭ. Bucurescĭ 1883. — 1 vol. in-8⁰.
Stoppani (Antoine), Paléonthologie lombarde ou description des fossıles de Lombardie. Publiée avec le concours de plusieurs savants. Milan 1858 — 1881. — 4 vol. in-4⁰.
Szabó (Károly), Székely oklevéltár. Kolozsvár 1872, 1876. — 2 vol. in-8⁰.
Szarvas (G.) & Simonyi (Zs.). Lexicon linguae hungaricae aevi antiquioris. I—III. Budapest 1891 — 3 vol in-8⁰.
Szinnyei (J), Magyar irók élete és munkái. Budapest 1891. — 2 vol. in 8⁰.
Tamm (Traugott), Ueber den Ursprung der Rumänen. Ein Beitrag zur Ethnographie Südosteuropas. Bonn 1891. — 1 vol. in-8⁰.
Țehurile. — Ceĭ de obște articulĭ pentru societățile și țehurile de supt Crăimea Ungarieĭ. Buda 1813. — 1 vol. fol.
Ubicini (A), La Turquie actuelle. Paris.
Ulbach (L), C. A. Rosetti. Paris. — 1 vol in-8⁰.
Ungaria, Revistă socială-stientifică-literară. Redactor, editor Grigoriŭ Moldovan. An. I Kolozsvár 1891. — 1 vol. in-8⁰.
Universul. 1884 Bucurescĭ. — 1 vol. ın-fol.
Vacaresco (Helene), Lieder aus dem Dımbovitzathal. Aus dem Volksmunde gesammelt. Ins Deutsche übertragen von Carmen Sylva. Bonn 1889 — 1 vol. in-8⁰.
» Chants d'aurore. Paris 1886 — 1 vol. in-8⁰.
Vaillant (I. A.), Ma lanterne magique ou passé, présent, avenir de la Roumanie. Poëme d'économie sociale et polıtique. Bucarest 1868.— 1 vol. in-8⁰.
Valerio (Théodore), Costumes de la Hongrie et des Provinces Danubiennes. Paris 1891. — 1 vol. in-fol.
Weidenbach (A. J), Calendarıum historico-christianum medii et novi aevi. Regensburg 1855. — 1 vol. in-4⁰.
Weigand (Dr. Gustav), Vlacho-Meglen. Eine ethnographisch-philologische Untersuchung. Leipzig 1892.—1 vol. in-8⁰.
Véropoulo (Périclès), L'antichrèse en droıt civıl. Gèneve 1866. — 1 br. in-8⁰.
Vestitorul românesc. Gazetă semi-ofițială. An. 9 (1845)—11 (1847) și 1855 Bucurescĭ 1845-1847, 1855. — 4 vol. in-fol.
Weinsheimer (O), Ueber Dinotherium giganteum Kaup. Berlin 1883. — 1 vol. in-8⁰.
Wessely (Dr. C), Griechische Zauberpapyrus von Paris und London. Wien 1888. — 1 vol. in-4⁰.
Wierzbowski (Th), Bıblıografia polonica XV ac XVI s. Volumen II. Varsovia 1891.— 1 vol. in-8⁰.

Wlislocki (Dr. Heinrich von), Märchen und Sagen der Bukowinaer und Siebenbürger Armenier. Hamburg 1892.— 1 vol. in-8.

Zahariad, Consultare către tinerĭ de sântulŭ Vasile cellŭ mare. Traduse din limba elenă. Bucurescĭ 1852.— 1 br. in-8°.

Zeillerus (Martinus), Itinerarium Germaniae. Strassburg 1674. — 1 vol. in-fol.

Zeitschrift für romanische Philologie. Herausgegeben von Dr. G. Gröber. XV Band. Halle 1891. 1 vol. in-8°.

» » Suplementhefte : Bibliographie 1887, von Kurt Schmidt; 1881 von Dr. Willy List Halle 1891, 1886. — 2 vol. in-8°.

Zeitschrift für vergleichende Sprachforschung auf dem Gebiete der indogermanischen Sprachen. Herausgegeben von E. Kuhn und J. Schmidt. XXXII Band. Gütersloh 1891. — 1 vol. in 8°.

Manuscrise.

«Catechismus» tipăritŭ românesce cu litere latine la Alba-Julia la 1648.— (Copie-manuscrisă).— 1 vol. in 8°.

Chrisovŭ slavonŭ pe pergamentŭ, de la Petru Vodă Rareşŭ, cu pecete atêrnată.

Milton, Paradisulŭ perdutŭ. Tălmăcitŭ de Cerchez G. Ciomacŭ. 1839.— 3 vol. in-8°.

Stihi E., Cursŭ de istorie.— 1 vol. in-8°.

COMISIUNEA FONDULUI IOANŬ FĔTU

PENTRU CĂRȚI DIDACTICE

Raportŭ asupra lucrărilorŭ sale în 1891—92.

In ședința din 21 Martie 1891 a sesiuneĭ generale trecute, fiindŭ aleșĭ de noŭ în Comisiunea fonduluĭ Ioanŭ Fĕtu, în conformitate cu regulamentulŭ acestuĭ fondŭ, avemŭ onóre a presenta Delegațiuneĭ Academieĭ sémă despre activitatea Comisiuneĭ în decursulŭ anuluĭ și de modulŭ în care s'aŭ îndeplinitŭ disposițiunile testamentare ale repausatuluĭ Ioanŭ Fĕtu.

Comisiunea s'a întrunitŭ în doue rîndurĭ, la 21 Iunie și la 28 Octobre 1891 și a hotărîtŭ ca, pentru anulŭ acesta, să se distribue gratis cărțĭ la scólele rurale din județele Sucéva și Prahova. Din tabloulŭ scólelorŭ rurale și alŭ învĕțătorilorŭ, trimisŭ de Ministeriulŭ Cultelorŭ și Instrucțiuneĭ publice în urma cerereĭ nóstre, s'a vĕḑutŭ că numĕrulŭ scólelorŭ rurale din aceste douĕ județe este de 219, și anume: 69 în Suceava și 150 în Prahova.

S'aŭ alesŭ pentru distribuire aceleașĭ cărțĭ ca și în anulŭ trecutŭ, și anume:

1. Prima carte de cetire și scriere de C. Meissner și V. Dogar. Prețulŭ 35 banĭ (redusŭ dela 50 banĭ).
2 Invĕțătura creștinéscă de I Stefanelli. Prețulŭ 1 leŭ.
3. Manualŭ de geografie de N. Michăilescu. Partea III (clasa IV). Prețulŭ 60 banĭ (redusŭ dela 75 banĭ).

4. Gramatica română. Etimologia. De I. Manliu. Prețulŭ 64 banĭ (redusŭ de la 80 banĭ).

5. Istoria română de Gr. G. Tocilescu. Prețulŭ 80 banĭ (redusŭ dela leŭ 1,20).

S'a decisŭ a se impărți la fie-care scólă câte 11 exemplare din cartea de cetire, câte 4 din învĕțătura creștinéscă, iar din cele-lalte câte 5 exemplare.

Tabloulŭ următorŭ arată numĕrulŭ exemplarelorŭ și prețulŭ lorŭ:

CĂRȚILE PROCURATE	SCOLI	Exemplare de fie-care scólă	Totalulŭ exemplare-lorŭ	Prețulŭ unuĭ exemplarŭ	Prețulŭ totalŭ
Prima carte de cet	219	11	2.409	L. 0,35	L. 843,15
Invĕțătura creșt. .	219	4	876	» 1,00	» 876,—
Manualŭ de geogr	219	5	1 095	» 0 60	» 657,—
Gramatica română	219	5	1.095	» 0,64	» 700,80
Istoria română . .	219	5	1 095	» 0,80	» 876,—
		30	6 570		L 3.952,95

In anulŭ 1889—90 s'aŭ împărțitŭ următórele cărți la 72 scóle din județulŭ Tutova și 115 scóle din județulŭ Dâmbovița:

CĂRȚILE PROCURATE	SCOLI	Exemplare de fie-care scólă	Totalulŭ exemplare-lorŭ	Prețulŭ unuĭ exemplarŭ	Prețulŭ totalŭ
Prima carte de cet.	187	12	2 244	L 0,35	L. 785,40
Invĕțătura creșt. .	187	8	1 496	» 1,00	» 1.496,—
Manualŭ de geogr.	187	8	1.496	» 0,60	» 897,60
Gramatica română.	187	8	1 496	» 0,64	» 957,44
Istoria română. .	187	8	1.496	» 0,80	» 1 196,80
		44	8 228		L. 5 333,24

In anulŭ 1890—91 s'aŭ împărțitŭ următórele cărțĭ la 117 șcóle din județulŭ Gorjŭ și 78 școle din județulŭ Némțu:

CĂRȚILE PROCURATE	SCOLI	Exemplare de fie-care școlă	Totalulŭ exemplarelorŭ	Prețulŭ unuĭ exemplarŭ	Prețulŭ totalŭ
Prima carte de cct	195	11	2.145	L. 0,35	L. 750,75
Invĕțătura creșt. .	195	5	975	» 1,00	» 975,—
Manualŭ de geogr.	195	6	1.170	» 0,60	» 702,—
Gramatica română	195	5	975	» 0,64	» 624,—
Istoria română .	195	6	1 170	» 0,80	» 936,—
		33	6 435		L. 3.987,75

Astŭ-felŭ, în acești treĭ anĭ, s'aŭ împărțitŭ la 601 școlĭ din 6 județe 21.233 cărțĭ de școlă în valóre de leĭ 13.073, banĭ 94.

In anulŭ curentŭ, ca și în ceĭ precedențĭ, din exemplarele destinate pentru fie-care școlă s'a făcutŭ câte unŭ pachetŭ și acestea aŭ fostŭ înaintate Ministeriuluĭ Instrucțiuneĭ publice pentru a fi trimise revisorilorŭ școlarĭ, carĭ să le dea învĕțătorilorŭ spre a le împărțĭ după instrucțiunile puse înăuntrulŭ pachetelorŭ. Ceĭ maĭ mulțĭ învĕțătorĭ aŭ trimisŭ până acum adeverințe de primirea și împărțirea cărțilorŭ. Restulŭ adeverințelorŭ trebue să ne soséscă în curêndŭ.

Membriĭ Comisiuniĭ: *P. S. Aurelianŭ, D. Sturdza, G. Ștefănescu*

Anexă. — La pag. 122.

VERSURI

ADRESATE ACADEMIEI ROMANE

PENTRU ANIVERSAREA DE 25 ANĬ

DE

DANIILŬ ALMĂȘANU
Profesorŭ emeritŭ în Brașovŭ

Almus sol musarum, Academia duret in æva!
Ex qua scisse fluunt tamquam de fonte perenni.
Salve dux laterna viæ, quæ nubilla pellis,
Lux tua monstrat iter directum, gratia cœli!
Gratulor ergo Academiæ a dulci Dâmbovița amne,
Ex quo, qui potat, nunquam discedit ab illo.
Istinc emanat teneri perfecțio Regni;
Hic discunt juvenes culmen virtutis adire,
Atque ideo se se dedunt virtutibus ultro.
Est melius virtute nihil, quæ vibrat in illis!
Emineant musæ romanæ, lauro cinctæ!
Sancte pater rerum, Rex o dignissime regum,
Mitte tuum genium populo de gente latina,
Quo duce consilioque Academia surgat ad astra!
Semper honos Regi, veneranti templa Minervæ!
Doctrina fiunt homines clari et sapientes.

Vivant di patrii, vivant Martisque nepotes!..
Annuat Omnipotens, et vos valeatis amici.
Nent parcæ vobis longissima stamina vitæ!
Accipite has voces, quas fundit mens animusque .

Academia, venerabilulŭ muselorŭ sóre, dureze în vécurĭ,
Din care sciinţele curgŭ ca dintr'unŭ isvorŭ nesecatŭ.
Salutare lumină, care risipescĭ întunereculŭ din calea vieţeĭ.
Lumina ta arată, din graţia ceruluĭ, drumulŭ celŭ dreptŭ.
Felicitezŭ Academia dela rîulŭ Dâmboviţa dulce,
Din care cine bea nu se maĭ duce.
De aicĭ se revarsă cultura în tînĕrulŭ Regatŭ.
Aci învaţă tinerimea să se ridice la culmea virtuţiĭ.
Şi de aceea se consacră pe sine virtuţilorŭ de bună voe.
Nimicŭ nu este maĭ preţiosŭ ca virtutea, care strălucesce în eĭ
Inflorescă musele române încoronate de laurĭ.
Sfinte părinte alŭ lumeĭ, celŭ maĭ demnŭ rege dintre regĭ,
Trimite geniulŭ tĕŭ poporuluĭ de gintă latină,
Ca sub conducerea şi sfatulŭ tĕŭ Academia să se înalţe până la cerŭ
Totŭ-deauna onóre Regeluĭ, care îmbrăţişéză templulŭ Minerveĭ.
Sciinţele facŭ pe ómenĭ luminaţĭ şi înţelepţĭ.
Să trăiască fiiĭ bravĭ aĭ patrieĭ, să trăiască şi nepoţiĭ luĭ Marte.
Aşa bine-voiască A-Totŭ-Puterniculŭ şi voĭ amicilorŭ să fiţĭ sănĕtoşĭ
Parcele să vĕ tórcă cele maĭ lungĭ fire de viéţă.
Primiţĭ dorinţele acestea, ce esŭ din inimă curată.

Braşovŭ, Martie 1892.

COMÍSIUNEA PREMIELORŬ ANUALE.

Quintus Horatius Flaccus, *Ode, Epode, Carmen Sæculare. — Traducțiune în versurĭ de* **Dumitru Constantinŭ Ollănescu.** *Volumulŭ I. Bucurescĭ 1891.*

» » » *Ad Pisones (Ars poetica) — Traducțiune în versurĭ de* **Dumitru Constantinŭ Ollănescu.** *Edițiunea I. Bucurescĭ 1891.*

— Raportŭ de d-lŭ **I. C. Negruzzi.**

Domnilorŭ Colegĭ,

Insărcinatŭ de onor. Comisiune ca să-mĭ daŭ părerea, dacă volumulŭ traducerilorŭ din Horațiŭ de d-lŭ D. C. Ollănescu merită să fie încoronatŭ cu premiulŭ Năsturelŭ, am onóre a vĕ raporta cele ce urméză:

D-lŭ D. Ollănescu se ocupă de maĭ bine de 12 anĭ cu studiĭ speciale asupra scrierilorŭ luĭ Horațiŭ și cu traducerea poesiilorŭ acestuĭ autorŭ în limba română. Intâiele sfiiciόse încercărĭ ale d-luĭ Ollănescu isbutindŭ pe deplinŭ, d-lŭ Ollănescu, cunoscutŭ de altminterĭ și ca autorŭ plinŭ de talentŭ de poesiĭ, comediĭ și novele originale, a urmatŭ cu traducerile sale în versurĭ până ĭ-a venitŭ cutezătόrea idee de a reproduce în limba nόstră tόte scrierile vestituluĭ poetŭ latinŭ.

Opera d-luĭ Ollănescu este aprόpe gata. Volumulŭ I e acelŭ presentatŭ spre premiare, volumulŭ II, care conține satirele și arta poetică cu o notiță asupra poesieĭ la Romanĭ, și volumulŭ III, cuprindêndŭ Epistolele luĭ Horațiŭ, precum și unŭ studiŭ istoricŭ literarŭ asupra timpuluĭ, caracteruluĭ și activitățiĭ poetice a luĭ Horațiŭ, vorŭ urma

în curêndŭ, maĭ tóte poemele din aceste din urmă volume fiindŭ deja traduse şi în parte chiar publicate în revista «Convorbirĭ Literare»

Când d-lŭ Ollănescu şĭ-a propusŭ să traducă pe marele poetŭ satiricŭ latinŭ, elŭ avea treĭ căĭ de alesŭ: saŭ traducea poesiile luĭ Horaţiŭ în prosă şi atuncĭ ar fi avutŭ numaĭ scopulŭ de a le face cunoscute aceleĭ părţĭ a publiculuĭ românŭ, care nu scie limba latină fără a reproduce frumuseţile lorŭ poetice; saŭ păstra forma versuluĭ anticŭ, saŭ, în sfîrşitŭ, alegea forma versuluĭ modernŭ.

A adopta metrulŭ anticŭ era aprópe cu neputinţă. Negreşitŭ hexametrele arŭ fi fostŭ relativŭ uşóre de reprodusŭ în românesce, dar cele-lalte metre ce Horaţiŭ întrebuinţéză în odele şi epodele sale, precum asclepiadele, archilochicele şi trimetrele, apoĭ metrulŭ trochaicŭ, saficŭ, alcmanicŭ şi ionicŭ, sunt în parte atâtŭ de complicate, încâtŭ arŭ fi presentatŭ greutăţĭ aprópe neînlăturabile pentru o exactă reproducere; şi chiar isbutindŭ, exemplele date de alţĭ traducĕtorĭ aĭ poeţilorŭ anticităţiĭ, în specialŭ de autoriĭ germanĭ, dovedescŭ câtŭ vine de greŭ popórelorŭ moderne să se deprindă cu o formă de versurĭ proprie numaĭ limbilorŭ clasice, cu deosebirea mare ce făceaŭ acestea între silabe lungĭ şi scurte, deosebire în mare parte dispărută din limbile de astădĭ şi maĭ alesŭ din cele neolatine.

Apoĭ asemenea reproducerĭ placŭ numaĭ unuĭ micŭ numĕrŭ de iubitorĭ aĭ anticităţiĭ, dar lasă rece pe publiculŭ celŭ mare, care nu se póte familiarisa cu o prosodie aşa de străină timpurilorŭ moderne. D-lŭ Ollănescu a făcutŭ decĭ cu dreptŭ cuvîntŭ traducerea sa în versurĭ rimate moderne, formă populară, înţelésă de toţĭ, şi în care a isbutitŭ să reproducă în modŭ plăcutŭ şi totŭ-odată esactŭ frumósele plăsmuirĭ ale poetuluĭ filosofŭ latinŭ.

Eŭ, care în dragostea mea pentru literatura clasică, urmărescŭ de multŭ şi cu viŭ interesŭ lucrarea d-luĭ Ollănescu şi l'am încurajatŭ în totŭ-déuna să urmeze până la capĕtŭ meritósa operă ce a începutŭ, vĕ propunŭ, Domnilorŭ Colegĭ, să conferimŭ autoruluĭ nostru premiulŭ Năsturelŭ. Cu atâtŭ sunt maĭ în dreptŭ să facŭ acéstă propunere, că Academia Română, încă dela înfiinţarea eĭ, a rĕsplătitŭ şi chiar a prescrisŭ traducerea autorilorŭ clasicĭ latinĭ. Cu câtŭ maĭ multŭ va

fi dispusă să recompenseze o traducere ca acésta ce este nu numaĭ o mare muncă intelectuală, dar și o adevĕrată și frumósă operă literară.

Pentru ca să fiţĭ și maĭ bunĭ judecătorĭ, daţi-mĭ voie să vĕ citezŭ câte-va din traducerile d-luĭ Ollănescu :

ODA IV

Luĭ L. Sestius.

Iarna aprigă se duce căcĭ fiorĭ de primă-vară,
Cu dulcĭ adierĭ de vênturĭ aŭ coprinsŭ pămîntulŭ iară,
Vasele ce fără cârmă amorţise pe uscatŭ
Legănându-se pe pîrghiĭ către mare aŭ plecatŭ ;
Turma tristă 'n adăposturĭ câmpulŭ netedŭ îlŭ doresce
Şi plugarulŭ cu plăcere vatra caldă-șĭ părăsesce,
Iar câmpiile 'nverdite multŭ voióse se desbracă
De-a lorŭ haină argintie cu vĕlŭ albŭ de promorócă.
Iată la lumina luneĭ mândră horă s'a încinsŭ,
Unde Graţiele blânde și cu nimfele s'aŭ prinsŭ ;
Venerea dela Cytera stă în fruntea lorŭ jucândŭ,
Ele cumpĕnindu-șĭ pasulŭ sborŭ pămîntulŭ atingêndŭ,
Iar Vulcanŭ plinŭ de ardóre, focu 'n vatră îșĭ aprinde
Şi la muncă, fară pregetŭ, cu Cyclopiĭ luĭ se prinde.
Acum să ne 'ncingemŭ fruntea cu myrtŭ verde saŭ cu florĭ,
Căcĭ pămîntulŭ ne deschide tinerele luĭ comorĭ ;
Acum iar sosit'a timpulŭ Faunuluĭ să jertfimŭ
Câte-o tînĕră meóră saŭ unŭ iedŭ, de vrea maĭ bine !
Mórtea, sérbădă și órbă, alergândŭ prin lume vine
Şi de o potrivă bate la colibele sĕrace
Şi l'a Regilorŭ palate ! Viaţa-ĭ scurtă și în pace
Omulŭ, Sextule ferice, în zadarŭ va căuta
Să hrănéscă lungĭ speranţe. In curêndŭ asupra ta
Nóptea vecĭnică pica-va și 'n curêndŭ veĭ întêlnì
Manele, fabula lumeĭ și pe Plutonŭ le-ĭ găsì
In împĕrăţia tristă, unde, când te-ĭ duce-odată,
Sorţiĭ zaruluĭ pe tine la o masă îmbelșugată
N'orŭ să te maĭ scótă Rege, nicĭ aĭ să te 'nvrednicescĭ
Pe acelŭ drăgălașŭ Lycidas cu ochĭ galeșĭ să-lŭ privescĭ,
Elŭ, de care tinerimea gata-ĭ ađĭ a se topì
Şi 'n curêndŭ înfierbântate fetele s'orŭ prăpădì.

ODA XI

Leuconoeĭ.

. . . . Tu n'aĭ grijă, fiĭ cu minte,
Limpeḑesce-ţĭ vinu 'n pace şı-ţĭ mĕsóră maĭ nainte
A speranţelorŭ lungime ću alŭ vĭeţeĭ scurtŭ cuprinsŭ.
Noĭ vorbimŭ acum şı vîrsta fuge, fuge într'adınsŭ.
Să ne veselimŭ dar astăḑĭ, iar credinţa să ne fie
In ḑiua de mânĭ maĭ mică. Mâne? mâne? cine scie?

ODA III

Luĭ Dellius.

Cată a-ţĭ păstra 'n restrişte inima nestrămutată,
Iar la bine să nu-ţĭ fie de mândrie îmbătată;
Căcĭ, o Dellius, de mórte totŭ nu veĭ puté scăpa,
Orĭ de te-a muncitŭ nevoia, orĭ că dulce vıéţa ta
Veĭ fi petrecut'o veselŭ, jos pe iarbă la rĕcóre
Bĕndŭ alesŭ şi vechıŭ Falernum, ca într'o lungă sĕrbătóre!
De ce albulŭ plopŭ plecându-şĭ către bradulŭ înălţatŭ
Crăngile, ne pregătesce umbră bună de culcatŭ?
Haide, ḑi să ne aducă vinŭ, parfumurĭ, trandafirĭ,
Gingaşe florĭ trecĕtóre, cât maĭ aĭ îngăduırĭ
Dela sórtă, dela vîrstă şi câtŭ cele treĭ Surate
Vorŭ maĭ tórce a tale ḑile cu alŭ lorŭ negru fusŭ durate!
Parcurile cele scumpe, casa ta şi vılla ta,
Ce cu galbenele-ĭ valurĭ Tibrulŭ udă, veĭ cătà
Să le părăsescĭ şi atâtea avuţiĭ agonisite
La moştenitori-ţĭ pradă vorŭ ajunge-a fi, iubite!
Ce e dacă aĭ avere şi dın némulŭ strălucıtŭ
Alŭ străvechıuluĭ Inachus te coborĭ, saŭ c'aĭ eşitŭ
Din némŭ prostŭ, escĭ golŭ, n'aĭ vatră, dormĭ sub cerŭ de-a lipseĭ sılă,
Daca o să fiĭ totŭ prada luĭ Pluton, celŭ făr'de mılă!?
Spre acelaşĭ locŭ cu toţiĭ împinşĭ suntemŭ ne'ncetatŭ.
Sorţulŭ fie-căruĭ este într'o urnă vênturatŭ;
Maĭ târḑıŭ, orĭ maĭ de vreme, trasŭ elŭ va căta să fie
Pentru-a ne'ndruma cu barca spre exilulŭ de vecie!

ODA III

Luĭ Augustŭ.

Nimicŭ nu póte sdruncina pe omulŭ .de credinţă
Statornicŭ sprijinindu-se pe drépta-ĭ conscıinţă;
Nicĭ furia poporuluĭ la rĕŭ îndemnătorŭ,
Nıcĭ alŭ tıranuluĭ celŭ cruntŭ ochiŭ amerinţătorŭ,
Nıcĭ Austrulŭ, craıŭ vıforosŭ alŭ Hadrieĭ cumplıte,
Nıcĭ grósnicele trăsnete de Joe repeḑite!
Chıar dacă bolta ceruluĭ asupră-ĭ s'ar sdrobì,
Ruinele-ĭ neturburatŭ de spaimă l'arŭ lovì.

ODA XXI

Uneĭ Amphore.

O tu amphoră iubită, născută într'o ḑı cu mine,
Pe când Manlıŭ Consulŭ stà,
De s'ascunde veselia orĭ tristeţea 'n sânŭ la tine,
Saŭ mânia de-aĭ purtà,
Orĭ nebunele amorurĭ saŭ uşorulŭ somnŭ, cobóră,
Căcĭ orĭ-cum ne-ar amăgì,
In acéstă ḑi ferice, Massıculŭ, scumpa-ţĭ comóră,
Vrednicŭ este-a ne 'ndrăgì.
Veḑĭ Corvinus poruncesce, vin' de-ĭ tórnă-o cupă plınă
De-alŭ tĕŭ sânge 'mbĕtrânitŭ,
Şi de dorulŭ tĕŭ, n'aĭ témă, de şi luĭ Socratŭ se'nchină,
Că va fi nemulţumitŭ:
După cum se povestesce chiar bĕtrânulŭ Catonŭ, care
Fost'a omŭ de cumpĕtŭ plınŭ,
Işĭ dedea adesŭ vırtuţeĭ o focósă 'mbărbătare
Golindŭ cupele cu vinŭ!
Tu înfrângĭ, pe nesimţite, printr'o blândă siluire
Cele maĭ trufaşe firĭ,
Tu glumindŭ poţĭ da pe faţă a 'nţelepţılorŭ gândire
Şı-a lorŭ taĭnice simţirĭ,
Tu poţĭ să redaĭ speranţa sufletelorŭ rĕsbătute
De durerĭ şi de nevoĭ
Şi din ceĭ fricoşĭ poţĭ face, când îĭ laşĭ să te sărute,
Ómenĭ mândri şi eroĭ!

Iar noĭ vomŭ ruga pe Bacchus și pe Venerea iubită,
Dîna dulceĭ desfătărĭ,
Și pe gingașele Grațiĭ, rĕsădite de Ursită
A fi cuibŭ de fermecărĭ,
Ca isvorulŭ tĕŭ să curgă ne 'ncetatŭ totŭ plinŭ de vĭéță
La lumină de făcliĭ,
Până când va pune 'n gónă Phœbus către diminéță
Cele stele argintiĭ!

Dr. C. I. Istrati, *Cursŭ elementarŭ de Chimie. Bucurescĭ 1891.*
Raportŭ de d-lŭ **Dr. I. Felix.**

Cursulŭ elementarŭ de chimie de Dr. C. I. Istrati, profesorŭ la Universitatea din Bucurescĭ, *Bucurescĭ 1891,* este o carte de 400 pagine, care resumă cunoscințele moderne ale chimieĭ și expune cu claritate principiile fundamentale ale teorieĭ atomice. Autorulŭ se servă de ambele metode, analisa și sintesa, pentru a îmbrățișa completŭ tótă chimia.

Introducerea în chimie începe cu clasificarea sciințelorŭ exacte și lămuresce raportulŭ între chimie și între cele-lalte sciințe. Autorulŭ expune proprietățile generale ale materieĭ, dă definițiunea atomelorŭ și a moleculelorŭ, a corpurilorŭ simple și compuse, a valențeĭ și a greutățeĭ atomilorŭ; atinge problemulŭ încă neresolvatŭ alŭ constituțiuneĭ materieĭ; tractéză în prescurtare legile fisice ale chimieĭ, termochimia, legile combinațiunilorŭ, analisa și sintesa, și imparte elementele chimice în grupe.

In chimia anorganică d-lŭ Dr. Istrati face o împărțire nouă a corpurilorŭ simple, pe carĭ le clasifică nu în 2 ci în 3 grupe, formândŭ o grupă specială din idrogenŭ. Cu dreptŭ cuvîntŭ autorulŭ pune idrogenulŭ în capulŭ chimieĭ anorganice, căcĭ greutatea atomică a idrogenuluĭ este luată ca unitate de mĕsură pentru cele-lalte corpurĭ. In grupulŭ II, metaloide, și în grupulŭ III, metale, corpurile sunt divi-

sate în familiĭ după valență. După studiarea corpurilorŭ din câte o familie, autorulŭ cercetéză îndată compușiĭ lorŭ cu idrogenulŭ, cu oxigenulŭ, cu halogeniĭ, apoĭ cele patru idracide: acidulŭ fluoridricŭ, chloridricŭ, bromidricŭ și iodidricŭ. Pretutindenĭ formulele de constituțiune sunt însoțite de formulele brute; d-lŭ Dr. Istrati înlesnesce astŭ-felŭ cetitoruluĭ recunóscerea moduluĭ cum atomele se combină între ele.

La chimia apeĭ autorulŭ a omisŭ a precisa maĭ de aprópe caracterele apeĭ de puțŭ și ale apelorŭ curgĕtóre, a descrie pe lângă filtrulŭ Pasteur și alte filtre, și alte modurĭ de limpeḑire și de purificare a apeĭ, dar acestŭ micŭ neajunsŭ dispare pe lângă multele calitățĭ bune ale cărțiĭ d-luĭ Dr. C. I. Istrati.

Chimia metaloidelorŭ și a metalelorŭ este tractată după aceeașĭ metodă ca idrogenulŭ, oxigenulŭ și halogeniĭ; la finele fie-căreĭ familiĭ autorulŭ recapituléză proprietățile cele maĭ importante ale corpurilorŭ.

Pentru înțelegerea maĭ bună multe reacțiunĭ și preparațiunĭ sunt demonstrate prin figurĭ desemnate cu osebită îngrijire. Formulele de constituțiune și ecuațiunile chimice sunt părțile cele maĭ proeminente ale lucrăriĭ d-luĭ Istrati.

Chimia anorganică se închee cu o privire generală asupra elementelorŭ și combinațiunilorŭ lorŭ, cu o sintesă generală, filosofică, în sensulŭ grupăriĭ făcute cu atâtŭ succesŭ de Mendelejeff și Lothar Meyer.

Chimia organică este tractată după principiele noueĭ școle atomice francese, representată astăḑĭ prin d-lŭ Friedel, ilustrulŭ profesorŭ de-la Sorbonna, alŭ căruĭ discipolŭ este d-lŭ Dr. C. Istrati.

Autorulŭ, întemeindŭ expunerea pe funcțiunile chimice, părăsesce și în chimia organică clasificația veche (în seria grasă și aromatică) și face unŭ singurŭ grupŭ din idrocarburiĭ cunoscuțĭ. Corpiĭ organicĭ sunt împărțițĭ după funcțiunile lorŭ în 8 grupe: idrocarbure, alcoolĭ, fenolĭ, aldeide, cetone, chinone, aciḑĭ și amide.

Radicaliĭ monovalențĭ saŭ polivalențĭ aĭ idrocarburilorŭ, saturațĭ cu unulŭ saŭ cu maĭ mulțĭ oxidrilĭ, daŭ nascere la idrațĭ, pe carĭ d-lŭ Dr. Istrati îĭ compară, din punctulŭ de vedere alŭ funcționăriĭ lorŭ, cu idrațiĭ metalelorŭ; și îĭ imparte în dóue grupe marĭ, în idrațiĭ idrocar-

burilorŭ ciclicĭ saŭ fenolĭ și în idrațiĭ idrocarburilorŭ aciclicĭ saŭ alcoolĭ. Maĭ alesŭ capitolulŭ despre alcoolí este scrisŭ cu o claritate exemplară, autorulŭ a omisŭ numaĭ a adăogì óre-carĭ noțiunĭ asupra roluluĭ fisiologicŭ alŭ alcooluluĭ etilicŭ, asupra prefacerilorŭ sale în corpulŭ animalŭ, asupra acțiuneĭ alcooluluĭ amilicŭ și a celorŭlalte alcoole superióre, fără a intra într'unŭ studiŭ amĕnunțitŭ alŭ chimieĭ biologice, care nu este scopulŭ lucrăriĭ sale.

D-lŭ Dr. Istrati s'a ocupatŭ în ceĭ din urmă 3 anĭ cu studiĭ multiple asupra petroleurilorŭ și șĭ-a făcutŭ chiar o specialitate din cercetarea petroleuluĭ românŭ din tóte punctele de vedere și din compararea luĭ cu petroleurile străine. Ne-amŭ miratŭ dar că d-sa, în Cursulŭ elementarŭ de Chimie tractéză petroleulŭ într'unŭ modŭ prea succintŭ; amŭ fi doritŭ ca autorulŭ să maĭ arate temperatura la care petroleulŭ face explosiĭ și să expună metoda, de care trebue să se serve administrațiunea publică, precum și industria la examinarea destilatelorŭ de petrolŭ aflate în comerciŭ.

Asemenea amŭ fi doritŭ ca, în capitolulŭ asupra fermentațiuneĭ, autorulŭ să fi ḑisŭ câte-va cuvinte asupra origineĭ toxinelorŭ și a ptomainelorŭ în generalŭ; d-sa menționéză numaĭ între alcaloiḑĭ composițiunea tifotoxineĭ și a tetanineĭ fără nicĭ o explicațiune.

La finele cărțiĭ se găsescŭ biografiile prescurtate și portretele celorŭ maĭ ilustri chimiștĭ.

Cursulŭ elementarŭ de Chimie alŭ d-luĭ Dr. C. I. Istrati este scrisŭ într'unŭ stilŭ atrăgĕtorŭ, clarŭ și precisŭ, resumă starea actuală a cunoscințelorŭ despre Chimie astŭ-felŭ, precum se predă la facultatea de sciințe în Bucurescĭ și constitue una din publicațiunile române cele maĭ importante în ramura studiilorŭ sciințifice; ea cuprinde maĭ multe părțĭ originale, cu totulŭ propriĭ ale autoruluĭ, care nu se mărginesce în reproducerea descoperirilorŭ străine, ci lucréză și singurŭ pentru lărgirea sciințeĭ, îndemnândŭ și pe alțĭ Românĭ ca să urmeze exemplulŭ sĕŭ.

Cartea d-luĭ Dr. C. I. Istrati este o lucrare meritorie și subsemnatulŭ raportorŭ o recomandŭ pentru premiulŭ Lazărŭ.

Simionŭ Stoica, *Tratatulŭ bólelorŭ acute-infectătóre. Sibiiŭ, 1891.* — *Raportŭ de d-lŭ* **Dr. I. Felix.**

«*Tratatulŭ bólelorŭ acute-infectătóre* cu privire la istoriculŭ și «la descrierea lorŭ speciale, la vindecarea principală și sistematică, con-«formŭ sciinței și invențiunilorŭ maĭ recente, cu medicamente aprobate «parte de casă, parte de farmacie, în adausŭ cu recepte numeróse, cu «regule de precauțiune și cu dietetică, descrisŭ pentru poporulŭ și căr-«turarii români *de Simionŭ Stoica, magistru în chirurgie și ve-«terinarŭ*, medicŭ cercualŭ alŭ Rodneĭ din comitatulŭ Bistrița-Năsĕudŭ, «membru pe viéță alŭ Asociațiuneĭ transilvane pentru literatura ro-«mână și cultura poporuluĭ românŭ, *Sibiiŭ 1891*», este o carte de 170 pagine împărțită în patru părțĭ principale: 1. Patologia generală și bólele de pele, 2. bólele infecțióse interne, 3. bólele transmise dela animale la ómenĭ, 4. bólele venerice și 5 apendicele care cuprinde febra puerperală, bólele infecțióse de ochĭ și câte-va povețe medicale populare.

Autorulŭ șĭ-a propusŭ să scrie o carte de medicină pentru poporŭ și totŭ-deodată și pentru cărturarĭ, ceea ce este imposibilŭ. O carte populară de medicină este menită a expune faptele sciințifice positive într'o formă, în care potŭ fi înțelese și de ómenĭ lipsițĭ de multiplele cunoscințe, carĭ constitue sciința medicală, a fi scrisă într'unŭ stilŭ simplu, desbrăcatŭ de terminĭ technicĭ, să resume acele noțiunĭ carĭ aŭ o valóre practică pentru toțĭ; folosulŭ uneĭ asemenea cărțĭ este nediscutabilŭ. Cu totulŭ alta este menirea unuĭ tractatŭ de patologie scrisŭ pentru medicĭ: elŭ trebue să studieze și sciințele auxiliare ale patologieĭ, să céră concursulŭ largŭ alŭ fisiologieĭ, alŭ bacteriologieĭ, alŭ anatomieĭ patologice, să supună la critică unele cestiunĭ de patologie carĭ nu sunt resolvate într'unŭ modŭ exactŭ, să cerceteze cele din urmă lucrărĭ asupra imunitățiĭ și asupra imunisăriĭ artificiale și multe altele; unŭ asemenea tractatŭ nu póte resuma studiulŭ bólelorŭ acute-infecțióse într'o cărticică de 170 pagine.

D-lŭ Simionŭ Stoica, cu tóte că posedă cunoscința materieĭ pe care o tractéză, n'a pututŭ să atingă amândouĕ scopurile, pe carĭ și le-a pro-

pusŭ: să scrie o carte populară, care să lumineze și pe medicŭ. Cartea pe care o examinămŭ a rĕmasŭ dar o scriere populară și avemŭ să o cercetămŭ din acestŭ punctŭ de vedere, făcêndŭ abstracțiune de ordonanțele medicale, de medicamentele în parte fórte energice recomandate de autorŭ și carĭ nu se potŭ întrebuința ca lécurĭ de casă, ci numaĭ după consultarea unuĭ medicŭ.

Abundența cuvintelorŭ technice ca: stadium incubationis, stadium prodomorum, stadium eruptionis, stadium floritionis, stadium desquamationis, paroxismu, albuminurie, exsudat, cyanosă, regiune ileocoecale, antiflogistic, ulcerosități difterice în intestine, inflamțiunĭ crupóse în rinichĭ, inflamațiunĭ difterice a organelorŭ genitale, intermisiunĭ și remisiunĭ ș. a. nu contribue la popularisarea medicineĭ, la rĕspândirea noțiunilorŭ sciințifice; tendințele democratice ale timpuluĭ nostru aŭ modificatŭ și limbagiulŭ sciințificŭ, astădĭ învĕțațiĭ nu sunt condușĭ ca în timpurile trecute de acelŭ exclusivismŭ, care le impunea cuvinte technice și acolo, unde eĭ puteaŭ vorbì o limbă înțelésă de toțĭ. D-lŭ Simionŭ Stoica n'a avutŭ nevoe să probeze erudițiunea d-sale prin cuvinte, pe carĭ nu le înțelege lumea profană.

. Maĭ găsimŭ în cartea d-luĭ S. Stoica o mulțime de provincialisme și de germanisme: d-sa ḑice aborturĭ în locŭ de latrine, flasterŭ în locŭ de plastru, ochiurĭ de găină în locŭ de bătăturĭ, mandule în locŭ de migdale, fantasare în locŭ de aiurare (delirare); d-sa traduce cysticercus celullosa prin vermișorŭ de celulă și nu face distincțiune între rana (vulnere) și între ulcerŭ, numindŭ șancărulŭ rană venerică. Literatura română posedă deja multe scrierĭ medicale și terminologia medicală română este deja astŭ-felŭ stabilită, ca să nu fimŭ nevoițĭ a crea cuvinte technice după metoda incorectă, de care se servă d-lŭ Stoica.

Prevențiunea bólelorŭ infecțióse, isolarea bolnavilorŭ, desinfecțiunea, vaccinațiunea, și revaccinațiunea, sunt bine expuse; asemenea sunt bine descrise unele bóle, precum pojarulŭ, scarlatina, tifosulŭ exantematicŭ, febra tifoidă. Pentru desinfectarea excrementelorŭ și a gunóielorŭ autorulŭ recomandă de preferința desinfectante costisitóre și neglijéză întrebuințarea maĭ largă a lapteluĭ de calce, care dă succese sigure.

D-lŭ S. Stoica recunósce valórea luĭ numaĭ la desinfectarea păreţilorŭ locuinţelorŭ. Autorulŭ dă idroterapieĭ unŭ locŭ largŭ la tóte bólele febrile şi pentru acésta merită laudă. Cholera este tractată într'unŭ modŭ excelentŭ, regretămŭ numaĭ că autorulŭ se maĭ servă de cuvinte cholera nóstră şi cholerină, carĭ trebue să dispară şi din terminologia populară, pentru ca şi poporulŭ să nu confunde o bólă produsă la noĭ, maĭ alesŭ la copiĭ, prin alimente indigeste, cu altă bólă exotică, datorită unuĭ microorganismŭ importatŭ din India, care nu se póte nasce la noĭ într'unŭ modŭ autochtonŭ.

Nu împărtăşimŭ opinia autoruluĭ, ca rănile produse prin muşcătura cânilorŭ turbaţĭ să se cauteriseze şi cu «lapis» (nitratŭ de argintŭ) şi admitemŭ pentru acestŭ scopŭ numaĭ ferulŭ roşu saŭ acidulŭ carbolicŭ 10 la 100.

Dintre bólele animalelorŭ domestice, carĭ se transmitŭ la omŭ sunt maĭ bine descrise trichinosa şi panglica. La bólele venerice şi la febra puerperală sunt cunoscinţele moderne expuse cu claritate. Căutarea oftalmiilorŭ infecţióse nu maĭ corespunde cu cunoscinţele de astădĭ.

D-lŭ Simionŭ Stoica este partisanŭ alŭ arderiĭ cadavrelorŭ, maĭ alesŭ, ale persónelorŭ mórte de bóle infecţióse, şi consideră cremaţiunea ca necesară pentru prevenţiunea lăţireĭ acelorŭ bóle; d-sa uită că transportarea cadavrelorŭ dela locuinţa mortuluĭ până la cuptorŭ (crematoriŭ) reclamă aceleaşĭ precauţiunĭ ca şi transportulŭ la cimitirŭ, că huma fiindŭ unŭ desinfectantŭ excelentŭ, materia infecţiósă perde virulenţa eĭ în puţine sĕptĕmânĭ după înmormîntare, că astădĭ dispunemŭ de mijlóce sigure pentru desinfectarea cadavrelorŭ şi prin urmare că nu trebue să recurgemŭ la innovaţiunĭ, carĭ nu corespundŭ cu datinele, cu credinţele poporuluĭ românŭ şi cu carĭ nu se potŭ împăca chiar alte naţiunĭ creştine, la carĭ cultulŭ morţilorŭ este ma puţinŭ desvoltatŭ decât la Românĭ.

Terminândŭ acéstă critică recunóscemŭ că cartea d-luĭ Simionŭ Stoica este o publicaţiune folositóre.

COMISIUNEA PREMIULUI ELIADE-RĂDULESCU PE 1892.

«NASCEREA ŞI ÎNMORMÎNTAREA LA ROMÂNÎ DATINE ŞI CREDINŢE»

Raportulŭ Comisiuneĭ asupra lucrărilorŭ presentate la concursŭ.

Domnilorŭ Colegĭ,

La concursulŭ premiuluĭ Eliade-Rădulescu s'aŭ presentatŭ două manuscripte tractândŭ subiectulŭ hotărîtŭ de Academie: *Nascerea şi înmormîntarea la Românĭ, datine şi credinţe.* Unŭ manuscriptŭ are devisa: «Cine a vědutŭ sórele, vede şi mórtea»; alŭ doilea are motto: «Léganulŭ e imnulŭ fericireĭ rare, la cosciugulŭ jalnicŭ plân-«gemŭ cu 'ntristare. (I. S. Suciu).» Vomŭ numì manuscriptulŭ întâĭ *A*, pe alŭ doilea *B*.

Manuscriptulŭ *A* are următórea cuprindere:

Introducere. Viéţa şi manifestaţiunile sale.

Nascerea.

Partea I. Înaintea nascereĭ. — De unde venimŭ şi unde ne ducemŭ. — Concepţiunea. — Băiatŭ orĭ fată. — Sarcina. — Paza femeiĭ însărcinate. — Ca să nu piérdă. Ca să piérdă.

Partea II. Nascerea. — Truda femeeĭ. — Ursita. — Nascerea. — Copilulŭ îndată când se nasce. — Copiĭ gemenĭ. — Cuvada.

Partea III. După nascere. — Până la treĭ dile. — Până la nouě dile. — Rodinĭ. — Lehuza. — Lumînările de botezŭ. — Botezulŭ. — Scăldăciunea. — Cumetria. — Până la patru-decĭ de dile — Cu norocŭ. — Semne la copiĭ. — Scăldătórea. — De somnŭ. — Legănatulŭ. — Ţîţa. — Inţărcatulŭ. — Copilulŭ până la anulŭ. — Colaciĭ. — Copilulŭ până la şépte anĭ. — Lécurĭ pentru bólele copiilorŭ.

Inmormîntarea.

Partea I. Înaintea morţiĭ.—Lécurĭ la câte-va bóle — Semne de mórte. — Truda morţiĭ.

Partea II. Mórtea. — Darea sufletuluĭ. — Mórtea năprasnică. — Cine-şĭ face sémă. — Scăldătórea mortuluĭ. — Gătirea mortuluĭ.

Partea III. După mórte. — Cele treĭ ḑile după mórte. — Priveghiulŭ. — Petrecerea mortuluĭ la grópă. — Inmormîntarea.— Legătura mortuluĭ. — Până la nouĕ ḑile. — Patru-ḑecĭ de ḑile. — Până la anulŭ. — Până la şépte anĭ. — Ucigaşiĭ. — Strigoĭ, Moroĭ, Stafie şi Stima. — A doua venire.

Pe lângă materia indicată în acestŭ cuprinsŭ scrisă în 24 fascicule, se maĭ află treĭ fascicule de anexe extrase din scrierea d-luĭ T. Burada despre datinele poporuluĭ românŭ la înmormîntărĭ.

Autorulŭ acestuĭ manuscriptŭ, uitândŭ că este vorba de datinele românescĭ, se ocupă maĭ multŭ cu ţĕrile străine, până şi cu China şi India ; în multe părţĭ ale sale manuscriptulŭ este unŭ compendiŭ medicalŭ. E caracteristicŭ că, în locŭ de a cita observaţiunĭ şi constatărĭ locale de datine din ţĕrile române, acestŭ manuscriptŭ citéză continuŭ diferitele scrierĭ ale învĕţatuluĭ italianŭ De Gubernatis. Limba este fórte neglésă şi redactarea în generalŭ lasă fórte multŭ de doritŭ.

Astŭ-felŭ manuscriptulŭ *A* nu corespunde nicĭ pe departe temeĭ propuse de Academie la acestŭ concursŭ.

Cu totulŭ altŭ-felŭ se presintă manuscriptulŭ *B*.

Conţinutulŭ luĭ este următorulŭ:

I. Nascerea — Dorulŭ Româncеĭ. — In altă stare. — Sburătorulŭ. — Samca saŭ Avestiţa.—Nascerea —Perderea.—Scăldătórea.—Slobozirea caseĭ. Rodiniĭ. — Lăptarea. — Ursitórele. — Botezulŭ. — Numele de botezŭ. — Mărturiile. — Schimbarea numeluĭ. — Cumătria. — Scăldăciunea. — Scăldătórea nepóteĭ — Inbisericirea. — Colăcimea. — Crescerea. — Bólele copiilorŭ. — Masa móşeĭ. — Tunderea pĕruluĭ. — Inţărcarea.

II. Inmormîntarea. — Semne de mórte. — Pe patulŭ morţiĭ. — Repausarea.—Scăldarea.—Imbrăcarea.—Aşezarea.—Stégulŭ —Bradulŭ —Bocirea.— La mortŭ. — Toiagulŭ. — Pausulŭ.— Coliva. — Pomulŭ. — Prânzişorulŭ.— Priveghiulŭ.— Stîlpiĭ.— Zorile. — Secriulŭ — Petrecerea. — Stările. — Podurile. — Prohodulŭ.— Mormîntulŭ — Sniamenulŭ.—Infrăţirea —Comândarea.—Moşiĭ.— Slobozirea apeĭ.— Jelirea. — Desgroparea. — Sufletulŭ. — Vămile. — Iadulŭ — Raiulŭ. — Judeţulŭ.—Adausŭ. — Bocete.

Acestŭ manuscriptŭ arată, la fie-care din capitolele ale cărorŭ titlurĭ le-amŭ citatŭ, datinele poporuluĭ românŭ prin constatărĭ minuţióse din diferite localităţĭ, pe carĭ le citéză dimpreună cu sorgintea lorŭ.

Lucrarea se presentă cu unŭ materialŭ fórte bogatŭ, culesŭ cu atenţiune, studiatŭ în amĕnunte şi grupatŭ sistematicŭ; este scrisă cu îngrijire într'o limbă curată şi corectă.

In aceste condiţiunĭ manuscriptulŭ *B* cuprinde o scriere de celŭ maĭ mare interesŭ pentru cunóscerea credinţelorŭ şi a literatureĭ poporuluĭ nostru privitóre la cele două puncte cardinale ale vieţeĭ omenescĭ, nascerea şi mórtea.

Pentru aceste motive Comisiunea propune a se da Premiulŭ Eliade-Rădulescu manuscriptuluĭ cu motto: «Légănulŭ e imnulŭ fericireĭ rare, etc.»

Membriĭ Comisiuneĭ: *G. Bariţiŭ*, *B. P Hasdeŭ*, *D. Sturdza.*

COMISIUNEA PREMIULUI ASOCIAŢIUNEI CRAIOVENE

Raportŭ asupra publicaţiunilorŭ presentate la concursŭ,
de **Gr. Stefănescu.**

Domnilorŭ Colegĭ,

Comisiunea numită de D-vóstre pentru a cerceta cărţile didactice presentate la concursŭ pentru *premiulŭ craioveanŭ*, şi compusă din d-niĭ Nicolae Ionescu, Gheorghe Sion şi subsemnatulŭ, s'a întrunitŭ în maĭ multe rêndurĭ şi, discutândŭ asupra meritelorŭ diferitelorŭ cărţĭ, a găsitŭ, în unanimitate, că nicĭ una nu merită premiulŭ, afară de cartea d-luĭ Teodorescu, care a obţinutŭ două din treĭ voturĭ pentru a fi premiată. Ea a însărcinatŭ pe subsemnatulŭ, ca rapartorŭ, să aducă la cunoscinţa plenuluĭ acéstă hotărîre.

Premiulŭ craioveanŭ este anunţatŭ astŭ-felŭ: *Celeĭ maĭ bune cărţi didactice apărute dela 1 Ianuariŭ 1890 până la 31 Decembre 1891.*

S'aŭ presentatŭ pentru acestŭ premiŭ, în timpulŭ cuvenitŭ, următórele cărţĭ:

1. *Noţiunĭ elementare de Geografiă generală:* Continentele fără România, pentru cl. IV-a primară —în 8⁰ de 96 pagine.

2. *Noţiunĭ elementare de Geografiă*: România fără continente, pentru clasa III-a primară. — în 8⁰ de 76 paginĭ; ambele de d-lŭ Constantinŭ Tincu

3 *Gramatica limbeĭ române, etimologia*, pentru cl. II-a primară de ambesexe. — în 8⁰ de 84 pagine, de d-na Sofia Stoenescu.

4. *Cântărĭ bisericescĭ după melodiile celorŭ optŭ glasurĭ* ale sfinteĭ bisericĭ ortodoxe, culese, puse pe note şi aranjate, de Dim. Cunţanu. — în 8⁰ mare de 119 pagine.

5. *Istoria literatureĭ latine*, manualŭ pentru cursulŭ superiorŭ de licee şi bacalaureatŭ. — în 8⁰ de 196 de pagine, de d-lŭ Teodorescu G. Demetru.

Geografiile d-luĭ Tincu sunt puţinŭ metodice şi aŭ chiar unele neexactităţĭ şi afirmărĭ de fapte carĭ lasă incertitudinĭ în spiritulŭ şcolarilorŭ, saŭ îĭ induce în eróre.

Gramatica d-neĭ Sofia Stoenescu, nu este lipsită cu totulŭ de órecarĭ merite didactice, dar este cam confusă prin încărcarea cu multe exemple.

Cântările bisericescĭ după cele 8 glasurĭ, ale d-luĭ Dim. Cunţanu, aŭ meritele lorŭ, din punctulŭ de vedere alŭ munceĭ ce şi-a datŭ autorulŭ pentru a le strînge şi pune pe note, dar nu potŭ fi premiate ca cea maĭ bună carte didactică.

Imĭ rĕmâne acum să vorbescŭ de cartea d-luĭ Teodorescu, «*Istoria literatureĭ latine*», care a întrunitŭ voturile majorităţiĭ pentru premiare.

O carte didactică trebue să întrunéscă următórele condiţiunĭ esenţiale:

1. Să fie exactă, adecă să nu cuprindă eresiĭ saŭ neexactităţĭ de fapte.

2. Să fie metodicŭ expusă, şi prin urmare clară.

3. Să fie mĕsurată pe inteligenţa copiilorŭ către carĭ se adreséză.

Neapĕratŭ că maĭ sunt şi alte calităţĭ ce se cerŭ de la o lucrare, maĭ cu sémă literară, cum arŭ fi eleganţa, puritatea limbeĭ şi altele, dar acestea, orĭ câtŭ de necesare arŭ fi, eŭ le considerŭ, pentru o carte didactică, de o ordine ceva maĭ inferióră, faţă cu cele treĭ condiţiunĭ pe carĭ le enunţaĭ maĭ sus.

Din aceste puncte de vedere, majoritatea găsesce că lucrarea d-luĭ Teodorescu întrunesce condiţiunile uneĭ bune cărţĭ didactice.

In ceea ce privesce exactitatea, deşi presintă pe icĭ pe colea micĭ neexactităţĭ, dar acestea sunt maĭ multŭ scăpărĭ din vedere, carĭ se potŭ îndrepta la o nouă ediţiune.

Una din imputările ce i s'aŭ făcutŭ în sînulŭ comisiuneĭ, este că d-lŭ Teodorescu, începêndŭ *Istoria literatureĭ latine*, nu face *filologia* limbeĭ în care s'a scrisŭ acéstă literatură. In acéstă privinţă eŭ credŭ că, a face într'unŭ cursŭ de liceŭ, şi ca întroducere în studiulŭ literatureĭ, întregŭ istoriculŭ geneseĭ şi filologieĭ limbeĭ latine,

arŭ fi prea multŭ, și în totŭ casulŭ ar împovăra peste mĕsură pe elevĭ, și acésta în paguba adevĕrateĭ istoriĭ a literatureĭ, ce se voesce a se învĕța, fiindŭ nevoitŭ autorulŭ să prescurteze prea multŭ calificarea genurilorŭ și feluluĭ scrierilorŭ diferițilorŭ autorĭ. Dar chiar așa, acéstă imputare nu este cu totulŭ justificată, fiind-că autorulŭ nu lasă cu desĕvêrșire lipsițĭ pe elevĭ de noțiunĭ asupra geneseĭ limbeĭ latine; iacă în adevĕrŭ ce cetimŭ la pag. 13.

«*Limba.* In timpulŭ fundăriĭ Romeĭ se vorbiaŭ în Italia maĭ multe idiome, «înrudite între dînsele, carĭ formaŭ totŭ atâtea dialecte, numite după popó-«rele unde se întrebuințaŭ. Limba *oscă*, lățită în centrulŭ peninsuleĭ, înrîurì, «împreună cu cea *sabină* și *voscă*, asupra formăreĭ limbeĭ latine. Forma eĭ se «póte cunósce din tablele descoperite în aniĭ 1685, 1793 și 1848, la Abela, «Banția și Agnona, cuprindêndŭ textulŭ unorŭ legĭ agrare. Limba *etruscă* îm-«prumută Romanilorŭ terminiĭ privitorĭ la credințele și ceremoniile religióse. «Natura limbeĭ *umbrice* ne o revelă cele 7 table eugubine (*tabulae eugubi-«nae*) astŭ-felŭ numite după *Eugubium* (adĭ Gubio), orășelŭ din Umbria, «unde aŭ fostŭ găsite. Ele conținŭ textulŭ unorŭ formule rituale și rugăciunĭ «adresate vechilorŭ divinitățĭ italice. Maĭ târdiŭ limba *grécă* și în specialŭ «dialectulŭ eolicŭ din Grecia-mare esercită o puternică influență pentru îna-«vuțirea și poleirea vorbireĭ romane. Deși cele maĭ vechĭ monumente aŭ «peritŭ în incendiarea Romeĭ de către Galĭ, totușĭ din mărturiile autorilorŭ «și din fragmentele rĕmase se póte vede că *g* se scria cu *c* (ma*c*istratos, «pucnandos); că *u* era representatŭ prin *v*; că lipsiaŭ *f*, *h*, *x*, *y*, *z*; că între-«buințarea unorŭ caractere nu era bine determinată, confundându-se *r* cu *s* «(arbo*s* și arbo*r*, hono*s* și hono*r*, flo*s*is și flo*r*is), iar *o* cu *u* (domin*o*s și do-«min*u*s, lep*os* și lep*us*); că terminarea *ibus* se scria *ebos* (naveb*os*) etc »

Ie ceca ce privesce planulŭ, divisiunea expunereĭ acesteĭ istoriĭ, d-lŭ Teodorescu arată că împărțirea faselorŭ saŭ epocelorŭ literatureĭ latine este fórte variată. Diferițĭ autorĭ aŭ divisatŭ timpulŭ în care s'aŭ produsŭ operele limbeĭ latine în modurĭ deosebite, și indică pe scurtŭ pe cele maĭ însemnate din aceste divisiunĭ. Eŭ nu potŭ intra în acestŭ scurtŭ raportŭ, în tót aceste amĕnunte, voiŭ arăta numaĭ că aceste epoce variază dela 3 (Isidor, Scott) la 9 (Funke) și 10 (N. S. Teuffel și Branbach) etc

D-lŭ Teodorescu recunósce că divisiunile prea complicate nu con-

vinŭ operelorŭ didactice și de accea admite cu Franz Fieker, fostŭ profesorŭ de literaturile clasice la Universitatea din Viena, *cincĭ* epoce.

Aceste cincĭ epoce sunt:

I. Dela fondarea Romeĭ până la finele primuluĭ rĕsboiŭ cu Carginesiĭ. ·

II. Dela finele primuluĭ rĕsboiŭ punicŭ până la mórtea luĭ Sila.

III. Dela mórtea luĭ Sila până la mórtea luĭ Augustŭ.

IV. Dela mórtea luĭ Augustŭ până la mórtea luĭ Traianŭ.

V. Dela mórtea luĭ Traianŭ până la distrugerea imperuluĭ romanŭ de apusŭ, sub regele barbarŭ Odocar.

Este sciutŭ și necontestatŭ lucru, că împrejurările politice, mediulŭ culturalŭ și influențele provenite din relațiunile cu alte popóre, aŭ o mare înrîurire asupra literatureĭ unuĭ poporŭ; autorulŭ, pĕtrunsŭ de acestŭ adevĕrŭ, face la începutulŭ fie-căreĭ din cele cincĭ epoce, unŭ resumatŭ istoricŭ, culturalŭ și relativŭ la limbă, și apoĭ ne arată pe diferițiĭ autorĭ carĭ aŭ scrisŭ, în versurĭ, saŭ în prosă și genulŭ în care fie-care din ieĭ aŭ scrisŭ; la ceĭ maĭ însemnațĭ din eĭ le face și biografia.

Pentru a vĕ puté face o idee maĭ esactă, de modulŭ cum d-lŭ Teodorescu ne înfățișéză fie-care din cele cincĭ epoce ale literatureĭ latine, permiteți-mĭ să vĕ cetescŭ cele relative la a III-a epocă, care corespunde aprópe cu *epoca de aurŭ* a unorŭ clasificatorĭ. Iacă ce cetimŭ la pag. 45.

„Epoca a treia.

«Anĭ 91 . de la mórtea luĭ Sila până la mórtea luĭ Augustŭ 676 —767 de la fundarea «Romeĭ, saŭ 78 a Cr.—14 p Cr.)

« § 21. — *Resumatŭ istoricŭ.* Pe când Romaniĭ moșteniaŭ de la Atalŭ, «regele Pergamuluĭ, tesaure imense carĭ nu-ĭ costaŭ nicĭ sânge nicĭ sudóre, «pe când învingerea luĭ Mitridate, cucerirea Spanieĭ și Galieĭ 'ĭ ridicaŭ la cul«mea puteriĭ, pe nesimțite luxulŭ și depravarea produceaŭ desordine internă.

«După Grachĭ, urmase resbelulŭ socialŭ cu rivalitățile dintre Mariu și Sila. «Ce maĭ scăpase din resbelŭ fusese nimicitŭ de furia proscripțiunilorŭ. Re«publica fiindŭ de faptŭ distrusă, nu maĭ era vorbă dacă Roma se va supune «unuĭ stăpânŭ, ci care va fi stăpânulŭ acela. Primulŭ triumviratŭ conduse

«la resbelulŭ civilŭ, terminatŭ în câmpiile dela Farsala (706 saŭ 48 a Cr.) «şi la uciderea învingĕtoruluĭ Iuliŭ Cesarŭ (710 saŭ 44 a. Cr). Alŭ doilea «triumviratŭ provocă lupta de la Filippi (712 saŭ 42 a. Cr.) şi, după unspre-ḑece «anĭ, tînĕrulŭ Octavianŭ, norocosŭ în bătălia navală de la Acţiŭ, rĕmase stă- «pânŭ peste lumea romană. Luândŭ titlulŭ de Augustŭ, elŭ domni 44 de anĭ «într'o pace de multŭ dorită, menţinêndŭ numirile şi formele republicane, dar «transformândŭ guvernulŭ în monarchia ereditară.

«§ 22. — *Cultura.* Pe lângă împrejurările maĭ sus espuse, se adaogă că eru- «diţiĭ grecĭ, carĭ de pretutindenĭ veneaŭ acum la Roma, îşĭ introduceaŭ «limba în societatea cultă şi învĕţaŭ pe copiĭ, în şcóle şi în familiĭ. Tineri- «mea romană, astŭ-felŭ iniţiată în literatura grécă, îşĭ completa studiile şi «educaţiunea la Apolonia, la Rodos, la Mitilena şi cu deosebire la Atena. «Bibliotecele publice înlesniră chiar formarea de societăţĭ literare, unde au- «toriĭ îşĭ cetiaŭ producerile în prosă saŭ în versurĭ. Astŭ-felŭ se ivì secolulŭ «de aurŭ alŭ literatureĭ latine, când se operă armoniósa combinare a geniu- «luĭ grecŭ cu celŭ latinŭ, spre a da nascere uneĭ poesiĭ care, deşì nu cu to- «tulŭ originară, celŭ puţinŭ nu maĭ fu o imitaţiune, ci unŭ reflexŭ elegantŭ «alŭ poesieĭ grece.

«§ 23 —*Limba.* Impreună cu puterea romană, limba latină se întinsese în «tóte provinciile, maĭ cu sémă în apusŭ, unde locuitoriĭ n'avuseseră o limbă «propriă şi bine formată. La acésta maĭ contribui strînsa legătură ce unia ca- «pitala cu provinciile, numĕrulŭ funcţionarilorŭ, introducerea jurisdicţiuneĭ ro- «mane şi minunata sistemă de colonisare. Astŭ-felŭ dobândì vigóre *sermo pe- «regrinus,* limba de toţĭ vorbită, pe când idioma din Roma *sermo urbanus*, «se consideră ca limbă cultă, literară, întrebuinţată de poeţĭ, oratorĭ şi istoricĭ. «Cicerone introduse nouĭ cuvinte şi nouĭ combinărĭ de frase pentru dulcéţa «espresiuniĭ şi armonia periódelorŭ în prosă, precum maĭ 'nainte Eniu, Plautŭ, «Lucreţiu o înavuţise cu termenĭ poeticĭ. In stilulŭ istoricŭ, Romaniĭ rea- «lisézǎ acea *immortalis velocitas* din operile luĭ Salustiŭ, acea *lactea ubertas* «dintr'ale luĭ Titu Liviŭ (1). Cu Vergiliŭ limbagiulŭ poeticŭ şi exametrulŭ «ajungŭ la tótă perfecţiunea posibilă, iar cele-l'alte speciĭ de versurĭ aparŭ «pentru prima óră cu poeţiĭ elegiacĭ şi cu liriculŭ Oraţiŭ. In resumatŭ, băr- «baţiĭ de talentŭ care înfloriră de la finele resbeluluĭ socialŭ până la mórtea «luĭ Augustŭ rădicară poesia latină la celŭ maĭ naltŭ gradŭ până unde na- «tura limbeĭ îĭ permitea să se ridice»

Acésta în ceea ce privesce caracteristica epoceĭ şi împrejurările ce aŭ influenţatŭ asupra literatureĭ. Să-mĭ permiteţĭ să vĕ aratŭ acum

(1) Quintiliani *Institutiones oratoriae.*

cum autorulŭ presintă elevilorŭ sĕĭ douĕ din stelele literatureĭ latine: pe *Ovidiu* și pe *Vergiliu*:

«*Publiu Vergiliu Marone* (pag. 64) se născu la Andes, satŭ de lângă Man«tua, aprópe de rîulŭ Mincio (1), în an 684 (70 a. Cr.) După ce studiă lite«rile și filosofia, după ce dobândì câte-va noțiunĭ de medicină și veterinărie «la Cremona, la Milan și la Neapole, când tatălŭ luĭ fu deposedatŭ, cu oca«siunea împărțiriĭ de pămînturĭ la veteraniĭ luĭ Augustŭ, în urma lupteĭ dela «Filipi, Vergiliŭ merse la Roma și, prin Asiniŭ Polione, dobândì dela Mece«nate restitituirea proprietățiĭ paterne. Ca amicĭ avù pe Alfenu Varu, Polione, «Mecenate, Orațiŭ, Tuca și alțiĭ De și Augustŭ îlŭ iubia, poetulŭ însă nu se «amestecă în afacerile publice, trăindŭ devotatŭ muselorŭ («quorum sacra fere«bat, ingenti percussus amore») când la țéră, când la Roma, când la Neapole. «In ultimiĭ anĭ aĭ viețiĭ, făcêndŭ o călĕtorie în Asia și în Grecia (de unde «fusese chematŭ) murì după uniĭ la Tarentŭ, după alțiĭ la Brundusiŭ, în anulŭ «735 (19 a. Chr.). Treĭ lucrărĭ făcură strălucitŭ numele luĭ Vergiliŭ: *Bucolicele*, «*Georgicele* și *Eneida*. — «*Bucolica*» se compune din ḑece *eclogae* saŭ idile pasto«rale, imitate, maĭ multŭ în formă, decât prin fondŭ, după ale luĭ Teocritŭ. Elŭ «face continue alusiunĭ la evenimentele politice ale epoceĭ, se represintă pe sine «și întâmplările viețeĭ sub forma persónelorŭ întroduse într'însele In privința «naturalităţiĭ, păstoriĭ luĭ parŭ cu multŭ maĭ civilisațĭ decât aĭ poetuluĭ grecŭ din «Sicilia. Astŭ-felŭ, pe câtŭ câștigă în eleganță și demnitate, pe atâtŭ perde din «simplicitate. Tóte Bucolicele se rapórtă la periódа cuprinsă între aniĭ 27 și 33 a. «Chr. (2).— «*Georgica*», poemă de o perfecțiune singulară, care făcù epocă în po«esia didactică, tractéză despre agricultură în genere Cartea I-a privesce natu«ra têrêmurilorŭ și cultura ce li se potrivesce; a II-a are ca subiectŭ plantele, «în specialŭ vița de vie, pămîntulŭ ce le convine și modulŭ de a le propaga; «a III-a tractéză despre animale, despre epizootiĭ și mijlócele de vindecare; «a IV-a despre albine și roiurĭ, despre crescerea și obiceiurile lorŭ. Acéstă «scriere, compusă în timpŭ de 7 anĭ și pentru care poetulŭ consultă maĭ «tóte operile grece și romane în prosă și în versurĭ, e recomandabilă prin «desvoltărĭ, prin episóde, prin stilŭ și versificare: ea constitue unŭ adevĕratŭ «modelŭ de poesie latină (3). — «*Aeneis*», poemă epică în douĕ-spre-ḑece cânturĭ

---

(1) De unde și supranumirile-ĭ de *Andines*, *Mantuanus*, *Minciades*.

(2) In ordinea chronologică sunt așezate astŭ-felŭ 2, 3, 1, 5, 9, 4, 6, 8, 7, 10

(3) Părțile maĭ însemnate sunt: elogiulŭ Italieĭ (II vers 136 et seq), primă-vara (II. v. 323 et seq), fericirea vieţeĭ dela țéră (II v 458 et seq), puterea iubireĭ (III v. 242, et seq), epizootia din Alpiĭ-noricĭ (III. v 474 et seq), cultura miculuĭ proprietarŭ (IV, v. 126 et seq), episodulŭ luĭ Aristeŭ, măritŭ cu alŭ luĭ Orfeŭ și Euridica (IV. v. 315 până la fine).

«(rĕmasă neterminată şi pe care poetulŭ ar fi voitŭ s'o nimicéscă), are ca «subiectŭ fuga luĭ Enea din Troia dată flăcărilor, sosirea luĭ în Italia, vici«situdinile prin carĭ trecuse stabilirea-ĭ în Laţiŭ, de unde-şĭ trase originea «familia regilorŭ din Alba, Romulŭ şi întréga serie a domnitorilorŭ până la «Augustŭ, descendintele luĭ Iuliŭ Ascaniŭ, prin urmare strănepotŭ alŭ Ve«nereĭ. Planulŭ primelorŭ şése cărţĭ amintesce *Odisea*, alŭ celorŭ-lalte şése «*Iliada* luĭ Omerŭ, imitate nu în modŭ servilŭ, ci ca de unŭ poetŭ originarŭ, «bunŭ cunoscĕtorŭ alŭ moravurilorŭ şi tradiţiunilorŭ italice. In representarea «afecţiunilorŭ şi însufleţirea obiectelorŭ, Vergiliŭ întrece nu numaĭ pe Omer, «dar pe orĭ-ce altŭ scriitorŭ alŭ Romeĭ. Astŭ-felŭ *Eneida* rĕmase cu dreptŭ «cuvîntŭ o poemă naţională a Romanilorŭ, de óre-ce se basa pe legende rĕs«pândite, chiar prin operele luĭ Neviŭ şi Eniŭ. Intre altele, se impută poe«tuluĭ: 1) că désa intervenire a ḑeilorŭ nu dă opereĭ o strânsă lagătură organică, «nicĭ destulă acţiune; 2) că eroulŭ principalŭ n'are activitate şi iniţiativă per«sonală, ci e condusŭ numaĭ de ḑeĭ şi întrecutŭ atâtŭ de Didona, câtŭ şi de «Turnu; 3) că în *Eneida* se vede la totŭ pasulŭ arta poetuluĭ, amesteculŭ «elementuluĭ liricŭ şi elegiacŭ, trecerea dela representarea curatŭ obiectivă «la poesia subiectivă, totulŭ fiindŭ ordinatŭ ca să scóţă în evidenţă pe Ro«manĭ şi familia Iulia. Cu tóte aceste neajunsurĭ, pe carĭ autorulŭ le-ar fi «îndreptatŭ în parte, dac'ar maĭ fi trăitŭ (1), *Eneida* are calităţĭ incompara«bile: abundă în simţiminte, în scene şi în descrierĭ, carĭ denotă o inimă im«presionabilă; poetulŭ animéză şi înnobiléză tótă natura; aci e pateticŭ, aci «duiosŭ în episóde (2). Vergiliŭ nu e unŭ pictorŭ însemnatŭ de caractere, nu «strălucesce prin invenţiune, dar posedă bogăţie de cunoscinţe, gustŭ bine «formatŭ şi vĕdesce unŭ simţimîntŭ alesŭ despre ce e frumosŭ, despre ce «se cuvine. Limba întrebuinţată de dînsulŭ e îngrijită, variată, elegantă. Ver«sulŭ are o armonie potolită, care e perfecţiunea arteĭ, pentru că în modulŭ «celŭ maĭ firescŭ oglindesce însăşĭ natura. Poetulŭ, orĭ despre ce ar vorbì, «scie să găséscă calea ce conduce la inimă şi să-şĭ asigure nu numaĭ admi«raţiunea, ci şi iubirea cetitorilorŭ (1).»

«*Publiŭ Ovidiŭ Nasone* (pag. 55). — Cultivă genulŭ epicŭ, didacticŭ şi «elegiaco-eroticŭ, în urma maĭ multorŭ scriitorĭ de talentŭ şi într'o epocă de «mare eleganţă Născutŭ dintr'o vechiă familie de călărĭ, la Sulmona (alŭ doilea

(1) Se scie că înainte de a murì, Vergiliŭ exprimase dorinţa să i se ardă opera, dar că Augustŭ însărcină pe L. Variu şi Ploţiŭ Tuca, amiciĭ poetuluĭ, cu transcrierea şi publicarea eĭ

(2) Dintre carĭ cele maĭ însemnate sunt căderea Troieĭ (cartea II şi III), pasiunea şi sinuciderea Didoneĭ (IV şi V), descrierea infernuluĭ (VI), omorîrea luĭ Cacus (VIII), amiciţia luĭ Nisu şi Eurialŭ (IX), ardórea resbelnică a Camileĭ (XI).

«orașŭ din ţéra Pelignilorŭ), în anulŭ 711 (43 a. Chr.), elŭ fù crescutŭ la Roma, «unde studiă retorica sub conducerea luĭ M. Aureliŭ Fuscu și M. Porciu «Latrone, apoĭ fù trimisŭ la Atena și în Asia. Părăsindŭ studiulŭ legilorŭ și «pregătirea pentru afacerile publice, la care-lŭ obliga dorința părintéscă, Ovi- «diŭ preferi cultulŭ muselorŭ, carĭ îlŭ atrăgeaŭ c'o putere iresistibilă. La «Roma trăi în relațiunĭ amicale cu ceĭ maĭ de frunte literațĭ și cetățenĭ, până «când Augustŭ — nu se scie bine din ce causă — în anulŭ 763 (8 d. Chr.) «îlŭ depărtâ pe țĕrmurile Mărei-negre, în actuala Dobroge, la Tomi, unde «locui dela 763 până la 771, când își sfîrși viéța și fu înmormîntatŭ la Con- «stanța (Kiustenge) (2). Operile luĭ Ovidiŭ, pe carĭ le posedămŭ, sunt cele ur- «mătóre: *Amorurĭ* saŭ «Cărțĭ ale iubireĭ» (*Amores* sive «*Amorum* libri tres»), «treĭ cărțĭ cuprindêndŭ 49 elegiĭ erotice, pline de imaginĭ simțuale, în carĭ se «întâlnesce numele Corineĭ. Adesea poetulŭ nu scie să-șĭ înfrêneze avêntulŭ «imaginațiuniĭ, cu tótă originalitatea espuneriĭ. Intr'însele narézá sub forme «străvestite, propriele-ĭ durerĭ saŭ plăcerĭ amoróse care-lŭ depărtéză de sco- «pulŭ adevĕratŭ alŭ poesieĭ. Ele apărură între aniĭ 739 și 746 dela fundarea «Romeĭ (3) — *Tristele* («*Tristium* libri quinque»), culegere de 50 elegiĭ melanco- «lice, în cincĭ cărțĭ, scrise la Tomi, interesante prin simțimintele ce exprimă «din exilŭ, dar monotone prin antitese continue, printr'o durere afectată, prin «nisce plângerĭ fără demnitate. Poetulŭ se arată pusilanimŭ, disperatŭ, inca- «pabilŭ de a se stăpâni, ceea ce inspiră o profundă compătimire pentru ne- «fericita luĭ posițiune. In schimbŭ, ne oferă mare fluiditate de versificare. Une- «orĭ, prin multele-ĭ descrierĭ, trece în genulŭ didacticŭ și ne transmite nu- «meróse informațiunĭ despre relațiunile-ĭ personale (4). — *Eroidele*, 21 mono- «logurĭ și epistole, pe carĭ unele femeĭ din epoca eroică le scriaŭ soțilorŭ «saŭ iubiților și rĕspunsurile ce le trimiteaŭ dînșiĭ. Cu tótă uniformitatea «subiectuluĭ principalŭ (amarulŭ despărțiriĭ saŭ alŭ iubiriĭ nefericite), tonulŭ «elegiacŭ se rădică une-orĭ până la gravitatea tragedieĭ. In genere, caracte- «rulŭ persónelorŭ e bine conceputŭ și păstratŭ până la fine (5). In acestŭ «genŭ e cu totulŭ originarŭ, căcĭ însuși se laudă că n'avea pe cine să imite «din grecesce. Stilulŭ e afectatŭ, declamatorŭ, iar fondulŭ contrarŭ meniriĭ

(1) Dintre comentatoriĭ luĭ Vergiliŭ maĭ însemnatŭ e Serviŭ Onoratŭ Mauru, gramaticŭ din secolulŭ V p. Cr Despre Vergiliŭ a se vede Quintilian, X 1, Macrobiŭ Saturnal. V 2 —

(2) G Perrot, *Mémoires d'archéologie d'épigraphie et d'histoire* (Paris 1875)

(3) Părțĭ alese din *Amores* aŭ fostŭ publicate, ca adnotărĭ, în prima edițiune a *Prosodieĭ* mele. (Bucurescĭ 1879)

(4) A se vedé edițiunea mea din *Triste.* (Bucurescĭ 1889)

(5) *Aulu Sabinu* (care trăi pe la aniĭ 744—750) compuse rĕspunsurĭ la multe *Eroide,* carĭ ni s'aŭ păstratŭ și aŭ fostŭ atribuite contimporanuluĭ sĕŭ Ovidiŭ Ele se publicară pentru prima óră în Veneția la anulŭ 1486.

«ce se impune poesieĭ. Ele aŭ fostŭ date la lumină între aniĭ 749 şi 752.— «*Ponticele*, *(Pontica* sive *Epistolæ ex Ponto)* cuprindŭ, în patru cărţĭ scrise «şi în versurĭ elegiace, 46 epistole prin carĭ Ovidiŭ se plânge de suferinţele «depărtăriĭ, arĕtându-şĭ dorulŭ de patrie şi modulŭ cum trăia printre Geţĭ, «Sarmaţĭ, Besĭ şi Dacĭ Deşi posiţiunea, în care se găsia elŭ, inspiră compă- «timire, totuşĭ abaterele-ĭ continue dela subiectulŭ principalŭ şi monotonia «neîncetatelorŭ luĭ suspine obosescŭ pe cetitorŭ, convingêndu-lŭ numaĭ de- «spre marea facilitate a poetuluĭ d'a spune acelaşĭ lucru sub forme variate şi «óre-cum interesante. — *Arta iubiriĭ (Ars amatoria* sive *ars amandi)*, treĭ «cărţĭ în versurĭ elegiace, de caracterŭ didacticŭ, în carĭ sunt depinse cu «originalitate moravurile corupte ale epoceĭ —» Şi aşa autorulŭ continuă cu analisa celorŭ-lalte opere ale luĭ Ovidiŭ, ca *Lécurile iubireĭ*, *Medicamina faciei, Fastele*, *Metamorfosele*, etc.

Aşĭ puté să vĕ presintŭ asemenea şi pe diferiţiĭ autorĭ în prosă, pe istoricĭ ca *Cesarŭ, Titu-Liviŭ* şi alţiĭ, dar mĭ-e témă că deja v'am obositŭ prea multŭ; totuşĭ îmĭ veţĭ permite să vĕ cetescŭ numaĭ câte-va rênduri relative la marele oratorŭ alŭ acesteĭ epoce, la *Marcu Tuliŭ Cicerone.* După ce d-lŭ Teodorescu face biografia luĭ Cicerone şi arată diferitele sale genurĭ de scrierĭ, spune cele următóre (pag. 90):

« . . . In oraţiunĭ, Cicerone posede tóte calităţile unuĭ mare oratorŭ: e arti- «ficiosŭ în exordiurĭ, clarŭ şi evidentŭ în naraţiunĭ; regulatŭ, impetuosŭ, la «trebuinţă de spiritŭ în argumentare; în peroraţiunĭ maĭ pateticŭ decât orĭ-ce «oratorŭ din antichitate, când astŭ-felŭ îĭ e subiectulŭ Dacă pe icĭ-colea este «abundentŭ şi minuţiosŭ, să nu se uite că astŭ-felŭ trebuia să fie pentru unŭ «auditorŭ compusŭ din Romanĭ, carĭ nu prea cunosceaŭ ce este arta şi ce «însemnéză «aticismulŭ». Comparândŭ pe ceĭ doĭ marĭ oratorĭ aĭ vechimeĭ, «găsimŭ că Demostene întrece pe Cicerone prin cunoscinţa profundă a rela- «ţiunilorŭ sociale, prin mărire şi simplicitate, prin vigóre şi perfecta potrivire «a expresiuneĭ. Cicerone, din contra, este superiorŭ maestruluĭ grecŭ prin «arta-ĭ de a excita pasiunile, d'a pĕtrunde în adânculŭ inimeĭ, d'a varia şi «înviora stilulŭ, dându-ĭ frumuseţe şi căldură. Oratorulŭ romanŭ e maĭ spi- «ritualŭ şi maĭ ironicŭ, posede talentulŭ d'a colora orĭ-ce lucru, d'a încânta «urechia prin perióde armoniόse, mintea prin sentinţe folositóre. — In scrie- «rile-ĭ retorice, Cicerone posede unŭ criteriŭ alesŭ, adâncă eruditiune şi ex- «perienţă, claritate admirabila. Dacă ele nu se maĭ potŭ aplica necesităţilorŭ «actuale, totuşĭ sunt preţióse ca norme de elocinţă generala, ca mijlóce pen- «tru formarea stiluluĭ, ca isvóre pentru istoriculŭ oratorieĭ greco-romane . . .»

Ca să fie cu totulŭ completŭ, d-lŭ Teodorescu ar fi trebuitŭ să citeze pasagele cele maĭ însemnate ale diferiţilorŭ autorĭ, dar atuncĭ opera sa s'ar fi prea mărıtŭ şi ar fi trecutŭ dincolo de scopulŭ propusŭ de «manualŭ pentru clasele liceale.» Totuşĭ, dacă nu citéză pasagele, d-nia sa indică în note, după cum acésta s'a vĕḑutŭ maĭ sus, părţile operelorŭ carĭ trebue să atragă maĭ cu deosebire atenţiunea ; aşa la pag. 66, vorbindŭ despre *Bucolicele* luĭ Virgiliŭ, ne arată în nota 2 că părţile cele maĭ însemnate sunt : *Elogiulŭ* Italieĭ (IV, vers. 136 şi următ.), *Primăvara* (II, vers. 323 şi următ), *fericirea vieţeĭ dela ţéră* (II, vers 458 şi următ), *puterea iubireĭ* (III, vers. 442 şi următ.), *Epizootia din Alpiĭ noricĭ* (III, vers. 474 şi următ.), *cultura miculuĭ proprietarŭ* (IV, vers. 126 şi următ.), *Episodulŭ luĭ Aristeŭ* măritŭ cu alŭ luĭ Orfeŭ şi Euridica (IV, vers. 315 şi următórele până la fine), şi aşa pentru Eneida şi pentru scrierile altorŭ autorĭ.

După cum vedeţĭ, Domnilorŭ Colegĭ, lucrarea d-luĭ Teodorescu, nu este o lucrare absolutŭ perfectă, dar perfecţiunea absolută nicĭ nu este din lumea acésta; cartea este însă metodică, clară şi destulŭ de completă pentru învĕţămîntulŭ pentru care este destinată, şi ast-felŭ, indeplinindŭ condiţiunile uneĭ bune cărţĭ didactice, vĕ rogŭ să acordaţĭ şi d-vóstră d-luĭ Teodorescu premiulŭ Craiovénŭ de 1.500 de leĭ.

Raportŭ asupra publicaţiunilorŭ presentate la concursŭ, de d-lŭ **N. Ionescu.**

Prea stimaţĭ colegĭ,

Comisiunea pentru concursulŭ premiuluĭ Craiovénŭ de didactică n'a putută să se pună de acordŭ spre a decerne nicĭ unuĭ opŭ din cele presentate Academieĭ. D-lŭ Sion şi d-lŭ Ştefănescu vĕ vorŭ aduce în favórea cărţilorŭ ce respectiviĭ le-aŭ judecatŭ demne de premiŭ, conclu-

siunile dumnia-lorŭ motivate. Iar subscrisulŭ, care a rĕmasŭ de opiniune osebită atâtŭ în ce se atinge de Gramatică cât și în ce privesce Istoria literatureĭ latine, precum și a Geografieĭ, vĕ cerŭ îngăduința a vĕ expune temeiurile pedagogice ce aŭ lipsitŭ tuturorŭ cărțilorŭ presentate pentru a obține favórea premiereĭ.

1. Gramatica nu are nicĭ metoda, nicĭ concepțiunea uneĭ cărțĭ didactice destinate pentru clasa pentru care se pretinde a fi lucrată.

2. Geografia ca și Istoria limbeĭ latine sunt fără nicĭ unŭ caracterŭ de cărțĭ didactice, carĭ aŭ misiunea de a înlesnì nu numaĭ de a inculcà primele cunoscințe (primele principiĭ) pentru învĕțătura materiilorŭ ce tractéză.

Materia geografieĭ ca și materia limbeĭ nu sunt lămurite din capulŭ loculuĭ cu nisce studiĭ positive destinate a deschide drumulŭ istorieĭ ca și a filologieĭ némuluĭ și a graiuluĭ românescŭ.

CONCURSURI PENTRU PREMII.

1892.

INSCIINȚARE.

A. Premiĭ pentru cărțĭ publicate.

1. *Marele Premiŭ Năsturelŭ-Herescu*, din seria B, în sumă de 12.000 leĭ, se va decerne, în sesiunea generală din anulŭ 1893, uneĭ cărțĭ scrise în limba română, cu conținutŭ de orĭ-ce natură, care se va judeca maĭ meritorie printre cele publicate dela 1 Ianuarie 1889 până la 31 Decembre 1892.

2. *Premiulŭ Statuluĭ Eliade-Rădulescu*, de 5.000 leĭ, se va decerne, în sesiunea generală din anulŭ 1893, uneĭ cărțĭ scrise în limba română, cu conținutŭ literarŭ, care se va judeca maĭ meritorie printre cele publicate dela 1 Ianuarie 1891 până la 31 Decembre 1892

Notă.— Concurențiĭ la aceste două premiĭ vorŭ binevoi a trimete la cancelaria Academieĭ Române (în Bucurescĭ — Calea Victorieĭ No. 135) operele lorŭ, carĭ vorŭ fi în condițiunile de timpŭ aci însemnate, în câte 12 exemplare, până la 31 Decembre 1892.

In privința *Premiilor Năsturelŭ-Herescu* se punŭ în cunoscința publiculuĭ următórele disposițiunĭ din codicilulŭ reposatuluĭ întru fericire C. Năsturelŭ-Herescu:

«În totŭ anulŭ Societatea Academică Română va avé a premia, din veni-«turile fonduluĭ *Năsturelŭ*, o carte tipărită originală, în limba română, care «se va socotì de către Societate ca cea maĭ bună publicațiune apărută în «cursulŭ anuluĭ, însă aceste premiĭ vorŭ fi de două speciĭ:

«1. În treĭ anĭ consecutivĭ, d'a rêndulŭ, se va decerne câte unŭ premiŭ de «patru miĭ leĭ noĭ, No. 4.000 L. n. *minimum*, la cea maĭ bună carte apărută «în cursulŭ anuluĭ espiratŭ.

«2. Iar în alŭ patrulea anŭ se va decerne unŭ premiŭ fixŭ de leĭ 12 000, «carele se va numì «*Marele Premiŭ Năsturelŭ*», opereĭ care va fi judecată «ca publicaţiunea de căpetenie ce va fi apărutŭ în cursulŭ celorŭ patru anĭ «precedenţĭ. Acestŭ premiŭ nu se va puté decerne uneĭ lucrărĭ, care va fi «obţinutŭ deja unulŭ din premiile anuale, decât detalcândŭ dintr'însulŭ va-«lórea premiuluĭ precedentŭ.

«Operile, ce se vorŭ recompensa cu acéstă a doua serie de premiĭ, vorŭ «tracta cu preferinţă despre materiile următóre:

«*a)* Scrierĭ seriόse de istorie şi de sciinţele accesoriĭ ale istorieĭ, preferin-«du-se cele atingĕtóre de istoria ţĕrilorŭ române;

«*b)* Scrierĭ de religiunea ortodoxă, de morală practică şi de filosofie,

«*c)* Scrierĭ de sciinţe politice şi de economie socială;

«*d)* Tractate originale despre sciinţele esacte,

«*e)* Scrierĭ enciclopedice, precum dicţionare de istorie şi geografie, în carĭ «să intre şi istoria şi geografia Românieĭ; dicţionare generale saŭ parţiale de «sciinţe esacte, de arte şi meseriĭ, de administraţiune şi jurisprudenţă, şi alte «asemenĭ lucrărĭ utile şi bine întocmite,

«*f)* Cărţĭ didactice de o valóre însemnată ca metodŭ şi ca cuprinsŭ;

«*g)* Dicţionare limbistice în limba românéscă, maĭ alesŭ pentru limbile an-«tice şi orientale, adică limba latină, elenă, sanscrită, ebraică, arabă, turcă, «slavonă veche şi altele;

«*h)* Publicaţiunĭ şi lucrărĭ artistice de o valóre seriósă, adică relative la «artele plastice, architectura, sculptura, pictura, gravura şi chiar opere mu-«sicale seriόse, pe carĭ aceste tóte Societatea Academică Română le va puté «apreţia atuncĭ, când îşĭ va întinde activitatea eĭ şi asupra tuturorŭ materii-«lorŭ de bele-arte;

«*i)* Scrierĭ de pură literatură română, în prosă şi în versurĭ, precum poeme, «drame şi comediĭ seriόse, — maĭ alesŭ subiecte naţionale, — şi orĭ-ce alte «opere de înaltă literatură Acestora maĭ cu sémă aşĭ dori să se acorde «*Ma-*«*rele Premiŭ Năsturelŭ*», când vorŭ fi judecate ca avêndŭ unŭ meritŭ cu «totulŭ superiorŭ, spre a se da astŭ-felŭ o încurajare maĭ puternică desvol-«tăriĭ literatureĭ naţionale.»

La acestea se maĭ adaogă următórele disposiţiunĭ luate de Societatea Academică:

1. La concursurile acestorŭ premiĭ se potŭ presenta şi opurĭ preînnoite în nouĕ ediţiunĭ, carĭ se vorŭ fi retipăritŭ în cursulŭ anuluĭ de autorĭ în viaţă.

2. După cuprinderea chiar a testamentuluĭ, traducţiunile din limbĭ străine sunt escluse dela concursŭ: se va face însă excepţiune pentru acele traducţiunĭ dela opurĭ străine clasice, carĭ:

a) saŭ prin dificultăţile învinse ale uneĭ perfecte reproducerĭ în versurĭ românescĭ, vor constitui adevĕrate opurĭ literare ale limbeĭ române;

b) saŭ prin anexarea de elucidărĭ şi de note sciinţifice, cu totulŭ propriĭ traducătoruluĭ, îşĭ vor fi însuşitŭ meritele unorŭ lucrărĭ originale în limba română.

3 Cărţile premiate de Academia Română din alte fondurĭ ale sale, saŭ cele tipărite din iniţiativa şi cu spesele eĭ, nu potŭ intra la concursŭ pentru Premiile Năsturelŭ din seria B.

4. Premiile Năsturelŭ din seria B se potŭ acorda, nu numaĭ unorŭ opurĭ complete, ci şi părţiĭ unuĭ opŭ tipăritŭ în cursulŭ anuluĭ, cu condiţiune însă ca acéstă parte să fie de valórea şi de întinderea unuĭ volumŭ şi nu de ale uneĭ simple făscióre (minimum 400 pag. formatŭ în 8 garmond).

5. Premiarea uneĭ părţĭ a unuĭ opŭ la unŭ concursŭ anualŭ nu împedecă premiarea uneĭ alte părţĭ a aceluiaşĭ opŭ la unŭ concursŭ posteriorŭ.

6. Opurile anonime şi pseudonime vorŭ puté fi admise la concursulŭ cărţilorŭ tipărite, iar autoriĭ lorŭ, spre a primì premiile acordate, vorŭ trebuì să justifice proprietatea lorŭ.

3. *Premiulŭ Statuluĭ Lazărŭ,* de 5.000 leĭ, se va decerne, în sesiunea ordinară din anulŭ 1894, uneĭ cărţĭ scrise în limba română, cu conţinutulŭ sciinţificŭ, care se va judeca maĭ meritorie printre cele publicate dela 1 Ianuarie 1892 până la 31 Decembre 1893, saŭ celeĭ maĭ importante invenţiunĭ sciinţifice făcute dela 1 Ianuarie 1892 până la 31 Decembre 1893.

4. *Premiulŭ Hagi-Vasile,* de 5 000 leĭ, se va decerne, în sesiunea generală din anulŭ 1894, uneĭ cărţĭ scrise în limba română şi publicată în timpulŭ dela 1 Ianuarie 1888 până la 31 Decembre 1893, alŭ căreĭ cuprinsŭ va fi:

Istoria comerciuluĭ la Românĭ, saŭ *starea actuală a comerciuluĭ în România,* saŭ *studiĭ asupra legislaţiuniĭ comerciale în Statulŭ românŭ,* saŭ *orĭ-ce alte subiecte privitóre la comerciulŭ românŭ.*

Terminulŭ presentăreĭ cărţilorŭ (în 6 exemplare) pentru concursŭ va fi până la 31 Decembre 1893.

5 *Premiulŭ Asociațiuniĭ Craiovene pentru desvoltarea învĕțămîntuluĭ publicŭ,* în sumă de leĭ 1.500, se va decerne, în sesiunea generală din 1895, celeĭ maĭ bune cărțĭ didactice în limba română dintre cele tipărite dela 1 Ianuarie 1892 până la 31 Decembre 1894.

Terminulŭ depuneriĭ la cancelaria Academieĭ, în 6 exemplare, a cărțilorŭ propuse pentru concursŭ este până la 31 Decembre 1894.

B. Premiĭ pentru lucrărĭ presentate în manuscriptŭ cu subiecte date.

6. *Premiulŭ Statuluĭ Lazărŭ,* de 5.000 leĭ, se va decerne, în sesiunea generală din anulŭ 1893, celeĭ maĭ bune lucrărĭ în limba română asupra următoruluĭ subiectŭ:

«*Studiulŭ vinurilorŭ din România din punctulŭ de vedere economicŭ și alŭ composițiuniĭ lorŭ chimice*»

Manuscrisulŭ va trebuì să cuprindă materie pentru circa 300 pagine de tiparŭ în 8⁰ *garmond.*

Terminulŭ presentăriĭ manuscriselorŭ la concursŭ va fi până la 31 Decembre 1892.

7. *Premiulŭ G. San-Marinŭ,* în sumă de 1.500 leĭ, se va decerne, în sesiunea generală din anulŭ 1893, celeĭ maĭ bune lucrărĭ scrise în limba română asupra următoruluĭ subiectŭ:

«*Consideratiunĭ asupra comerciuluĭ Românieĭ cu țĕrile străine atâtŭ la Orientŭ câtŭ și la Occidentŭ, începêndŭ cu secolulŭ alŭ XVI-lea până la anulŭ 1860.*»

Terminulŭ presentăriĭ manuscriselorŭ la concursŭ va fi până la 31 Decembre 1892.

8. *Premiulŭ Neuschotz,* de 1.500 leĭ, ce va decerne, în sesiunea generală din 1893, celeĭ maĭ bune lucrărĭ scrise în limba română asupra următoruluĭ subiectŭ:

Compendiŭ istoricŭ asupra desvoltăreĭ industriale la Românĭ până la 1875.

Termenulŭ extremŭ alŭ presentăriĭ manuscriselorŭ la concursŭ va fi la 31 Decembre 1892.

9. *Premiulŭ Statuluĭ Eliade-Rădulescu,* de 5.000 leĭ, se va decerne, în sesiunea generală din anulŭ 1894, celeĭ maĭ bune lucrărĭ scrise în limba română asupra următoruluĭ subiectŭ:

«*Studiŭ asupra basmelorŭ române în comparațiune cu legendele antice clasice și în legătură cu ale popórelorŭ învecinate, și ale tuturorŭ popórelorŭ romanice.*»

Terminulŭ presentăriĭ manuscriselorŭ la concursŭ va fi până la 31 Decembre 1893.

10. *Premiulŭ Alexandru Bodescu,* de 1.500 leĭ, se va decerne, în sesiunea generală din anulŭ 1894, celeĭ maĭ bune lucrărĭ scrise în limba română asupra următoruluĭ subiectŭ:

«*Istoria teatruluĭ în România.*

Terminulŭ presentăriĭ manuscriselorŭ la concursŭ va fi până la 31 Decembre 1893.

11. *Premiulŭ Statuluĭ Lazărŭ,* de 5.000 leĭ, se va decerne, în sesiunea generală din anulŭ 1895, celeĭ maĭ bune lucrărĭ în limba română asupra următoruluĭ subiectŭ:

«*Igiena țěranuluĭ românŭ. Locuința, încălțămintea și îmbrăcămintea. Alimentațiunea în diferite regiunĭ ale țěreĭ și în diferite timpurĭ ale anuluĭ.*»

Terminulŭ presentăriĭ manuscriselorŭ la concursŭ va fi până la 31 Decembre 1894.

12. *Premiulŭ Alexandru Ioanŭ Cuza,* de 10.000 leĭ, dimpreună cu procentele acesteĭ sume până la acordarea premiuluĭ, se va decerne, în sesiunea generală din anulŭ 1896, celeĭ maĭ bune lucrărĭ scrise în limba română asupra următoruluĭ subiectŭ:

«*Istoria Românilorŭ dela Aurelianŭ până la fundarea Principatelorŭ* »

Terminulŭ presentăriĭ manuscriselorŭ va fi 30 Novembre 1895.

13. *Premiulŭ Alexandru Ioanŭ Cuza,* de 6.000 leĭ, se va decerne, în sesiunea generală din anulŭ 1896, celeĭ maĭ bune lucrărĭ scrise în limba română asupra următoruluĭ subiectŭ:

«Psichologia și metafisica poporuluĭ românŭ după literatura populară.»

Terminulŭ presentăriĭ manuscriselorŭ la concursŭ va fi 31 Decembre 1895.

14. *Premiulŭ Statuluĭ Eliade-Rădulescu*, de 5.000 leĭ, se va decerne, în sesiunea generală din anulŭ 1896, celeĭ maĭ bune lucrărĭ scrise în limba română asupra următoruluĭ subiectŭ:

«Botanica populară română din punctulŭ de vedere alŭ credințelorŭ, datinelorŭ și literatureĭ populare, avêndu-se în vedere adunarea cât se póte maĭ bogată a materialuluĭ.»

Terminulŭ presentăreĭ manuscriselorŭ la concursŭ va fi 31 Augustŭ 1895.

Notă. — Manuscrisele lucrărilorŭ puse la concursurile premielorŭ de sub N-riĭ VI, VII, VIII, IX, X, XII, XIII și XIV, se vorŭ presenta anonime, purtândŭ o devisă, care va fi reprodusă pe unŭ plicŭ sigilatŭ, cuprindêndŭ numele concurentuluĭ.

Academia îșĭ reservă dreptulŭ de a tipări în publicațiunile sale lucrările ce se vorŭ premia.

Premiile se vorŭ da autorilorŭ numaĭ după tipărirea lucrărilorŭ premiate.

Concurențiĭ sunt obligațĭ a arĕta totŭ-deauna în scrisŭ pentru care anume premiŭ presintă lucrările lorŭ.

PERSONALULŬ

ACADEMIEI ROMÂNE

LA 1 APRILIE 1892.

MEMBRIĬ ACADEMIEĬ

I SECŢIUNEA LITERARĂ

1.	D.	**Caragiani** *Ioanŭ,*	numitŭ	la	22	Aprillie	1866
	»	**Chiţu** *Gheorghe,*	alesŭ	»	27	Iunie	1879
	»	**Hasdeŭ** *Bogdanŭ P.,*	»	»	13	Septembre	1877
	»	**Maiorescu** *Titu,*	numitŭ	»	20	Iulie	1867
5	»	**Negruzzi** *Iacobŭ C.,*	alesŭ	»	26	Martie	1881
	»	**Quintescu** *Nicolae,*	»	»	14	Septembre	1877
	»	**Romanŭ** *Alexandru,*	numitŭ	la	22	Aprilie	1866
	»	**Sbiera** *Ioanŭ,*	»	»	11	Iunie	»
	»	**Sion** *Gheorghe,*	alesŭ	»	16	Septembre	1868
10.	»	**Tocilescu,** *Gr. G.,*	»	»	22	Martie	1890
	»	**Vulcanŭ** *Iosifŭ,*	»	»	30	»	1891
	—	(Locŭ vacantŭ).					

II SECŢIUNEA ISTORICĂ.

1.	D.	**Babeşiŭ** *Vincenţiŭ,*	numitŭ	la	22	Aprilie	1866
	»	**Bariţiŭ** *Gheorghe,*	»	»	»	»	»
	»	**Ionescu** *Nicolae,*	»	»	2	Iunie	1867
	»	**Maniu** *Vasile,*	alesŭ	»	12	Septembre	1876
5.	»	**Marianŭ** *Simeonŭ Fl.,*	»	»	26	Martie	1881
	»	**Marienescu** *At. M.,*	»	»	»	»	»
	»	**Melchisedec** *P.S.S. Ep.,*	»	»	10	Septembre	1870
	»	**Odobescu** *Alexandru,*	»	»	»	»	»

	D.	**Papadopol-Calimachŭ** *A.*,	alesŭ la	12	Septembre		1876
10.	»	**Sturdza** *Dimitrie A.*,	» »	15	»		1871
	»	**Urechiă** *Vasile A.*,	numitŭ la	22	Aprilie		1866
	—	(Locŭ vacantŭ)					

III SECŢIUNEA SCIINŢIFICĂ.

1.	D.	**Aurelianŭ** *Petre S.*,	alesŭ	la	9	Septembre	1871
	»	**Brândză** *Dr. Dimitrie*,	»	»	30	Iunie	1879
	»	**Cobălcescu** *Grigorie*,	»	»	29	Martie	1886
	»	**Fălcoianu** *Stefanŭ*,	»	»	13	Septembre	1876
5.	»	**Felix** *Dr. Iacobŭ*,	»	»	30	Iunie	1879
	»	**Ghica** *Ion*,	»	»	13	Augustŭ	1874
	»	**Haret** *Spiru*,	»	»	31	Martie	1892
	»	**Kretzulescu** *Nicolae*,	»	»	9	Septembre	1871
	»	**Poni** *Petre*,	»	»	30	Iunie	1879
10.	»	**Porcius** *Florianŭ*,	»	»	10	Martie	1882
	»	**Stefănescu** *Grigorie*,	»	»	12	Septembre	1876
	»	**Teclu** *Nicolae*,	»	»	2	Iulie	1879

MEMBRIĬ ACADEMIEĬ ROMÂNE DECEDAŢĬ

1. **Alecsandri** (Vasile).—Numitŭ cu decretulŭ No 892 din 2 Iunie 1867.—Decedatŭ la 22 Augustŭ 1890.

Bacaloglo (Emanoilŭ).—Alesŭ la 29 Iunie 1879.—Decedatŭ la 30 Augustŭ 1891.

Ciparіŭ (Timoteiŭ).—Numitŭ cu decretulŭ No. 698 din 22 Aprilie 1866.—Decedatŭ la 22 Augustŭ (3 Septembre) 1887.

Cozacovicĭ (Dimitrie).—Numitŭ cu decretulŭ No. 698 din 22 Aprilie 1866.—Decedatŭ la 21 Augustŭ 1868.

5. **Dimitrovicĭ** (Ambrosiŭ).—Numitŭ cu decretulŭ No. 698 din 22 Aprilie 1866.—Decedat la 3 (15) Iulie 1866.

Eliade-Rădulescu (Ioanŭ).—Numitŭ cu decretulŭ No. 829 din 2 Iunie 1867.—Decedatŭ la 27 Aprilie 1872.

Fĕtu (Dr. Anastasie).—Alesŭ la 11 Septembre 1871.—Decedatŭ la 3 (15) Martie 1886.

Fontaninu (Gheorghe M.). — Alesŭ la 10 Septembre 1870. — Decedatŭ la 24 Aprilie 1886

Hasdeŭ (Alexandru). — Numitŭ cu decretulŭ No. 698 din 22 Aprilie 1866. — Alesŭ membru onorarŭ la 12 Septembre 1870. — Decedatŭ la 9 Novembre 1872.

10. **Hodoșiu** (Iosifŭ). — Numitŭ cu decretulŭ No. 698 din 22 Aprilie 1866 — Decedatŭ la 28 Novembre 1880.

Hurmuzaki (Alexandru). — Numitŭ cu decretulŭ No. 697 din 22 Aprilie 1866. — Decedatŭ la 8 Martie 1871.

Hurmuzaki (Eudoxiŭ). — Alesŭ la 2 Augustŭ 1872. — Decedatŭ la 29 Ianuarie (10 Februarie) 1874.

Kogălniceanu (Michailŭ). — Alesŭ la 16 Septembre 1868. — Decedatŭ la 20 Iunie 1891.

Laurianŭ (Augustŭ Treboniŭ) — Numitŭ cu decretulŭ No. 829 din 2 Iunie 1867. — Decedatŭ la 25 Februarie 1881.

15. **Massimŭ** (Ioanŭ C.). — Numitŭ cu decretulŭ No. 829 din 2 Iunie 1867. — Decedatŭ la 2 Iunie 1877.

Mocioni (Andreiŭ). — Numitŭ cu decretulŭ No. 698 din 22 Aprilie 1866 — Alesŭ membru onorarŭ la 12 Septembre 1870. — Decedatŭ la 23 Aprilie (5 Maiŭ) 1880.

Munteanu (Gavrilŭ). — Numitŭ cu decretulŭ No. 698 din 22 Aprilie 1866. — Decedatŭ la 17 (29) Decembre 1869.

Negruzzi (Constantinŭ). — Numitŭ cu decretulŭ No. 829 din 2 Iunie 1867. — Decedatŭ la 25 Augustŭ 1868.

Papiŭ-Ilarianu (Alexandru). — Alesŭ la 16 Septembre 1868. — Decedatŭ la 11 (23) Octobre 1878.

20. **Poenaru** (Petre). — Alesŭ la 10 Septembre 1870. — Decedatŭ la 2 Octobre 1875.

Rosetti (Constantinŭ A.). — Numitŭ cu decretulŭ No. 829 din 2 Iunie 1867 — Decedatŭ la 8 Aprilie 1885.

Stamati (Constantinŭ). — Numitŭ cu decretulŭ No. 698 din 22 Aprilie 1866. — Decedatŭ la 26 Maiŭ 1876.

Străjescu (Ioanŭ). —Numitŭ cu decretulŭ No. 698 din 22 Aprilie 1866.— Dimisionatŭ și alesŭ membru onorarŭ la 12 Septembre 1870. — Decedatŭ la 4 Octobre 1873.

Vasiciu (Dr. Paulŭ). — Alesŭ la 2 Iulie 1879. — Decedatŭ la 20 Iunie (2 Iulie) 1881.

MEMBRI ONORARĬ

M. S. CAROL I. *Regele Românieĭ.*

Protectorŭ alŭ Academieĭ Române

Preşedinte onorarŭ.

(15 Septembre 1878)

M. S. ELISABETA, *Regina Românieĭ* (Carmen Sylva).

(30 Martie 1881)

A. S. R. FERDINAND, *Principe alŭ Românieĭ.*

(15 Martie 1890)

A. S. R. VICTORŬ EMANUEL DE SAVOIA

Principe regalŭ alŭ Italieĭ.

(6 Martie 1890)

5. D. **Ascoli,** *Graz. Isaia* (Milanŭ) — Alesŭ la 13 Septembre 1877.
» **Avril,** *Baron Adolphe d'* (Paris).— Alesŭ la 7 Septembre 1871.
» **Baillon,** *H.* (Paris).— Alesŭ la 28 Martie 1887.
» **Bataillard,** *Paulŭ* (Paris).— Alesŭ la 30 Augustŭ 1872.
» **Bock,** *Dr. Franciscŭ* (Aix-la-Chapelle).— Alesŭ la 9 Septembre 1871.
10. » **Câmpeanu,** *Petre* (Miclăuşenĭ).— Alesŭ la 10 Septembre 1871.
» **Capellini,** *Cav. Ioanŭ* (Bolonia).— Alesŭ la 7 Septembre 1871.
» **Fröhner,** *Wilhelm* (Paris) — Alesŭ la 9 Septembre 1871.
» **Gonata,** *Ştefanŭ* (Basarabia).— Alesŭ la 12 Septembre 1870.
» **Grădişteanu,** *Petre* (Bucurescĭ) — Alesŭ la 2 Aprilie 1883.
15. » **Grant-Duff,** *M. E.* (Madras, India).— Alesŭ la 12 Septembre 1875.
» **Hurmuzaki,** *Nicolae* (Cernăuţĭ) — Alesŭ la 2 Aprilie 1883.
» **Iosifŭ Naniescu,** *I. P. S. S. Mitrop. Mold.* (Iaşĭ).— Alesŭ la 16 Aprilie 1888.
» **Mommsen,** *Teodorŭ* (Berlin).— Alesŭ la 3 Iulie 1879.
» **Müller,** *Max* (Oxford).— Alesŭ la 12 Septembre 1875.
20. » **Petruszewicz,** *A. S.* (Lemberg).— Alesŭ la 22 Martie 1890.
» **Picot,** *Emile* (Paris).-- Alesŭ la 31 Maiŭ 1879.
» **Popea,** *Nicolae,* Episcopŭ (Caransebeşŭ).— Alesŭ la 13 Septembre 1877.
» **Puşcariu,** *Ioanŭ* (Branŭ).— Alesŭ la 13 Septembre 1877.

D. **Rosetti,** *Teodorŭ* (Bucurescĭ) — Alesŭ la 26 Martie 1891.
25. » **Schuhardt,** *Hugo* (Graz).— Alesŭ la 13 Septembre 1877.
» **Silași,** *Dr. Grigorie* (Clușŭ).— Alesŭ la 13 Septembre 1877.
» **Stanley of Alderley,** *Lord Henry* (Londra).— Alesŭ la 7 Septembre 1871.
» **Steenstrup,** *Iapetus* (Copenhaga).— Alesŭ la 12 Septembre 1870.
» **Suruceanu,** *Ioanŭ Cassianŭ* (Chișinăŭ) —Alesŭ la 11 Aprilie 1888.
30. » **Tobler,** *Adolf* (Berlin).— Alesŭ la 30 Augustŭ 1875.
» **Torma,** *Carolŭ* (Budapesta).— Alesŭ la 22 Martie 1882.

MEMBRI ONORARĬ DECEDAȚĬ

1. **Adrianŭ** (Generalŭ Gheorghe). — Alesŭ la 13 Septembre 1875. — Decedatŭ la 15 Octobre 1889.

Biondelli (Bernardino). — Alesŭ la 7 Septembre 1871. — Decedatŭ la 11 Iuliŭ st. n 1886.

Bosianu (Constantinŭ). — Alesŭ la 30 Iunie 1879. — Decedatŭ la 21 Martie 1882.

Brătianu (Ioanŭ C.). — Alesŭ la 19 Martie 1885. — Decedatŭ la 4 Maiŭ 1891.

5 **Cecchetti** (Bartolomeŭ). — Alesŭ la 22 Martie 1890. — Decedatŭ la 16 Martie st. n. 1890.

Chasles (Philarète). — Alesŭ la 9 Septembre 1871. — Decedatŭ la 18 Iulie 1873.

Cihac (Alexandru). — Alesŭ la 30 Augustŭ 1872. — Decedatŭ la 29 Iulie (10 Augustŭ) 1887.

Cihac (Dr. Iacobŭ). — Alesŭ la 30 Augustŭ 1872. — Decedatŭ la 29 Novembre st. n. 1888.

Crețianu (Gheorghe). - Alesŭ la 22 Martie 1882. — Decedatŭ la 6 Augustŭ 1887.

10. **Cuciureanu** (Dr. Gheorghe) — Alesŭ la 10 Septembre 1871. — Decedatŭ la 10 (22) Ianuarie 1886.

Desjardins (Ernest) — Alesŭ la 9 Septembre 1871. — Decedatŭ la 21 Octobre st. n. 1886.

Diefenbach (Lorenz) — Alesŭ la 15 Aprilie 1880—Decedatŭ la 28 Martie st. n. 1883.

Diez (Frederic). — Alesŭ la 30 Augustŭ 1872. — Decedatŭ la 29 Maiŭ st. n. 1876.

Egger (Emilŭ). — Alesŭ la 7 Septembre 1871. — Decedatŭ la 30 Augustŭ st. n. 1885.

15. **Grădișteanu** (Grigorie) — Alesŭ la 30 Iunie 1879. — Decedatŭ la 28 Februarie 1892.

Haynald, (Cardinal Ludovicŭ). — Alesŭ la 2 Aprilie 1883. — Decedatŭ la 4 (16) Iulie 1891.

Ioanidŭ (Gheorghe). — Alesŭ la 10 Septembre 1871.— Decedatŭ la 27 Decembre 1888.

Ionescu (Ioanŭ). — Alesŭ la 1 Aprilie 1884. — Decedatŭ la 17 Decembre 1891.

Kotzebue (Wilhelm de) — Alesŭ la 1 Aprilie 1884 — Decedatŭ la 24 Octobre 1887.

20. **Kretzulescu** (Constantinŭ).— Alesŭ la 10 Septembre 1871. — Decedatŭ la 20 Martie 1884.

Lasteyrie (Comite Ferdinand de). — Alesŭ la 9 Septembre 1871. — Decedatŭ la 14 Maiŭ 1879.

Lepsius (Richard). — Alesŭ la 30 Augustŭ 1875. — Decedatŭ la 10 Iulie 1884.

Linas (Charles de). — Alesŭ la 9 Septembre 1871. —Decedatŭ la 14 (26) Aprilie 1887.

Longperrier (Adrien de). — Alesŭ la 7 Septembre 1871. — Decedatŭ la 14 Ianuarie 1882.

25. **Mangiuca** (Simeonŭ). — Alesŭ la 22 Martie 1890. — Decedatŭ la 22 Novembre 1890.

Miklosich (Dr. Franz de). — Alesŭ la 15 Aprilie 1880. — Decedatŭ la 7 (19) Martie 1891.

Monlau (Filipŭ). — Alesŭ la 12 Septembre 1870. — Decedatŭ la 16 Februarie 1871.

Mureșianu (Iacobŭ). — Alesŭ la 17 Septembre 1877. — Decedatŭ la 17 (29) Septembre 1887.

Polizu (Dr. Gheorghe A.). — Alesŭ la 10 Septembre 1871. — Decedatŭ la 18 Octobre 1886.

30. **Quinet** (Edgar). — Alesŭ la 15 Septembre 1869. — Decedatŭ la 27 Martie 1875.

Sella (Quintino). — Alesŭ la 2 Aprilie 1883. — Decedatŭ la 15 Martie 1884.

Șiaguna (Mitropolitulŭ Andreiŭ). — Alesŭ la 7 Septembre 1871. — Decedatŭ la 16 Iunie 1873.

Szabo (Dr. Iosifŭ). — Alesŭ la 30 Augustŭ 1872. — Decedatŭ la 15 Decembre 1874.

Ubicini (A.). — Alesŭ la 9 Septembre 1871. — Decedatŭ la 15 (27) Octobre 1884

35 **Uvaroff** (Alexis S.). — Alesŭ la 9 Septembre 1871. — Decedatŭ la Februarie 1885.

Vegezzi-Ruscalla (G.). — Alesŭ la 15 Septembre 1869. — Decedatŭ la 29 Decembre st. n. 1885.

White (Sir William A.). — Alesŭ la 17 Martie 1885. — Decedatŭ la 16 (28) Decembre 1891.

MEMBRI CORESPONDENȚĬ

I. Pentru Secțiunea Literară.

Românĭ·

1. D. **Benegscu,** *Gheorghe* (Bruxelles).—Alesŭ la 2 Aprilie 1883.
» **Bianu,** *Ioanŭ* (Bucurescĭ).—Alesŭ la 25 Martie 1887.
» **Boiu,** *Zaharia* (Sibiiŭ).—Alesŭ la 13 Septembre 1877.
» **Burada,** *Teodorŭ* (Iașĭ).— Alesŭ la 25 Martie 1887.
5. » **Densușianu,** *Aronŭ* (Iașĭ).—Alesŭ la 13 Septembre 1877.
» **Esarcu,** *Constantinŭ* (Roma). — Alesŭ la 1 Aprilie 1884.
» **Gane,** *Nicolae* (Iașĭ).— Alesŭ la 23 Martie 1882.
» **Ionnescu-Gion,** *G. I.* (Bucurescĭ).—Alesŭ la 1 Aprilie 1889.
» **Laurianŭ,** *D. Aug.* (Bucurescĭ).—Alesŭ la 13 Septembre 1877.
10. » **Mărgăritŭ,** *Apostolŭ* (Bitolia).—Alesŭ la 3 Aprilie 1889.
» **Naum,** *A.* (Iașĭ).—Alesŭ la 28 Martie 1887.
» **Ollănescu,** *Dimitrie C.* (Bucurescĭ).—Alesŭ la 31 Martie 1892.
» **Speranția,** *Teodorŭ D.* (Bucurescĭ) —-Alesŭ la 30 Martie 1891.
» **Vêrgolicĭ,** *Stefanŭ* (Iașĭ).—Alesŭ la 25 Martie 1887.
15. » — (Locŭ vacantŭ).

Străinĭ

1. D. **Jarník,** *Dr. Ioanŭ Urbanŭ* (Praga) —Alesŭ la 28 Maiŭ 1879.
» **Lecomte du Nouy,** *A.* (Bucurescĭ).—Alesŭ la 25 Martie 1887.
» **Rosny,** *Léon de* (Paris) — Alesŭ la 13 Septembrie 1877.
» **Schrader,** *Otto* (Jena).—Alesŭ la 30 Martie 1891.
5. » **Weigand,** *Dr. Gustav* (Lipsca).—Alesŭ la 31 Martie 1892.

II. Pentru Secțiunea Istorică.

Românĭ.

1. D. **Bogdanŭ,** *Ioanŭ* (Bucurescĭ).— Alesŭ la 31 Martie 1892.
» **Broșteanu,** *Petre* (Reșița).—Alesŭ la 1 Aprilie 1889.
» **Codrescu,** *Teodorŭ* (Iașĭ).— Alesŭ la 2 Aprilie 1886.

D. **Densușianu,** *Nicolae* (Bucurescĭ) —Alesŭ la 6 Aprilie 1880.
5 » **Erbicénu,** *Constantinŭ* (Bucurescĭ).—Alesŭ la 20 Martie 1890.
» **Goldișŭ,** *Ioanŭ* (Arad). — Alesŭ la 22 Martie 1882.
» **Kalinderu,** *Ioanŭ* (Bucurescĭ) —Alesŭ la 25 Martie 1887.
» **Moldovanu,** *Ioanŭ M.* (Blașŭ) —Alesŭ la 7 Septembre 1871.
» **Onciul,** *Dr. Dimitrie* (Cernăuțĭ) — Alesŭ la 1 Aprilie 1889.
10. » **Slavicĭ,** *Ioanŭ* (Bucurescĭ). — Alesŭ la 22 Martie 1882.
» **Suțu,** *Michailŭ* (Bucurescĭ). — Alesŭ la 1 Aprilie 1884
» **Vizanti,** *Andreiŭ* (Iașĭ). — Alesŭ la 23 Martie 1882.
» **Xenopol,** *Alex. D.* (Iașĭ). —Alesŭ la 1 Aprilie 1889.
— (Locŭ vacantŭ).
15. — » »

Străinĭ.

1. D. **Bamberg,** *Dr. Felix* (Saint-Gratien, Franța).—Alesŭ la 2 Aprilie 1891
» **Ghedeon,** *Emanuel* (Constantinopole). — Alesŭ la 2 Aprilie 1891.
» **Jung,** *Dr. Julius* (Praga). —Alesŭ la 13 Septembre 1877.
» **Kaluzniacki,** *Dr. Emilŭ* (Cernăuțĭ). — Alesŭ la 20 Martie 1890.
5. » **Legrand,** *Emilŭ* (Paris). — Alesŭ la 13 Septembre 1877.
» **Odhner,** *C. T.* (Stockholm). — Alesŭ la 20 Martie 1890.
» **Tamm,** *Traugott* (Kiel). — Alesŭ la 2 Aprilie 1891.

III. Pentru Secțiunea Sciințifică.

Românĭ

1. D. **Assaky,** *Dr. G.* (Bucurescĭ). — Alesŭ la 20 Martie 1890.
» **Babeș,** *Dr. Victorŭ* (Bucurescĭ). -- Alesŭ la 1 Aprilie 1889.
» **Climescu,** *C.* (Iașĭ). — Alesŭ la 31 Martie 1892.
» **Culianu,** *N.* (Iașĭ). — Alesŭ la 1 Aprilie 1889.
5. » **Gogu,** *Constantinŭ* (Bucurescĭ). — Alesŭ la 3 Aprilie 1889.
» **Hepites,** *Stefanŭ C.* (Bucurescĭ). — Alesŭ la 15 Aprilie 1880.
» **Istrati,** *Dr. C.* (Bucurescĭ). — Alesŭ la 1 Aprilie 1889.
» **Kalinderu,** *Dr. N.* (Bucurescĭ). — Alesŭ la 20 Martie 1890.
» **Petrescu,** *Dr. Zaharia* (Bucurescĭ. — Alesŭ la 18 Martie 1885.
10. » **Robescu,** *C. F.* (Bucurescĭ). — Alesŭ la 10 Septembre 1871.
» **Rômniceanu,** *Dr. Gr.* (Bucurescĭ). — Alesŭ la 20 Martie 1890.
» **Saligny,** *Anghelŭ* (Bucurescĭ). — Alesŭ la 31 Martie 1892.

D. **Suțu** *Dr. Alexandru* (Bucurescĭ). — Alesŭ la 11 Aprilie 1888
— (Locŭ vacantŭ).
15. — » »

Străinĭ.

1. D. **Kanitz,** *Augustŭ* (Clușŭ). — Alesŭ la 22 Martie 1882.

MEMBRIĬ CORESPONDENȚĬ DECEDAȚĬ

1. **Barcianu** (Sava Popovicĭ). — Alesŭ la 15 Septembre 1869. — Decedatŭ la 17 (29) Martie 1879.

Janka (Victorŭ) — Alesŭ la 22 Martie 1882. — Decedatŭ la 9 (21) Augustŭ 1890.

Lambrior (Alexandru). — Alesŭ la 2 Martie 1882. — Decedatŭ la 20 Septembre 1883.

Meșiota (Ioanŭ). — Alesŭ la 13 Septembre 1877. — Decedatŭ la 19 Ianuarie 1878.

5. **Obedenaru** (Dr. Michailŭ G.). — Alesŭ la 10 Septembre 1871. — Decedatŭ la 9 (21) Iulie 1885.

Petrino (Dimitrie). — Alesŭ la 17 Septembre 1877. — Decedatŭ la 29 Aprilie 1878.

Popescu (Ioanŭ). — Alesŭ la 13 Septembre 1877. — Decedatŭ la 3 (15) Martie 1892.

Popŭ (Gavrilŭ). — Alesŭ la 7 Septembre 1871. — Decedatŭ la 27 Maiŭ 1883.

Romanŭ (Visarionŭ). — Alesŭ la 13 Septembre 1877. — Decedatŭ la 29 Aprilie (11 Maiŭ) 1885.

10. **Schuyler** (Eugen). — Alesŭ la 12 Martie 1885. — Decedatŭ la 16 (28) Iulie 1890.

OFICIILE ACADEMIEI ROMÂNE ÎN ANULU 1892—93.

A PERSONALULŬ DELEGAȚIUNIĬ

Preşedinte alŭ Academieĭ Române . . . . D-lŭ **Ghica** *Ion.*
Asesorĭ (Vice-Preşedinţĭ) din *Secţiunea Literară* . . » **Negruzzi** *I. C.*
din *Secţiunea Istorică* . . . » **Urechiă** *V. A.*
din *Secţiunea Sciinţifică* . . » **Brândză** *Dr. D.*
Secretarŭ Generalŭ (pe 7 anĭ, 1891—98) . . . . . » **Sturdza** *D. A.*

B. PERSONALULŬ SECȚIUNILORŬ.

I. SECȚIUNEA LITERARĂ.

Preşedinte . . . . D-lŭ **Sion** *G.* (Bucurescĭ).
Vice-Preşedinte . . . . » **Maiorescu** *T.* (Bucurescĭ).
Secretarŭ (pe 7 anĭ, 1890—97) . . . » **Quintescu** *N.* (Bucurescĭ).

Membri: D-niĭ **Caragiani** *Ioanŭ* (Iaşĭ), **Chiţu** *Gheorghe* (Bucurescĭ), **Hasdeŭ** *B. P.* (Bucurescĭ), **Negruzzi** *I.* (Bucurescĭ), **Romanŭ** *Alex.* (Budapesta), **Sbiera** *Ioanŭ* (Cernăuţĭ), **Tocilescu** *Gr. G.* (Bucurescĭ), **Vulcanŭ** *Ios.* (Oradea-Mare) (1 locŭ vacantŭ).

II. SECȚIUNEA ISTORICĂ.

Preşedinte . . . . D-lŭ **Urechiă** *V. A.* (Bucurescĭ).
Vice-Preşedinte . . . . » **Papadopol-Calimachŭ** *A.* (Tecucĭ).
Secretarŭ (pe 7 anĭ, 1886—93) . . » **Maniu** *Vasile* (Bucurescĭ).

Membri : D-niĭ **Babeşiŭ** *Vincenţiŭ* (Budapesta), **Bariţiŭ** *Gheorghe* (Sibiiŭ), **Ionescu** *Nicolae* (Iaşĭ), **Marianŭ** *S. Fl.* (Suceava), **Marienescu** *A. M.* (Oradea-Mare), **Melchisedec** *P. S. S. Ep.* (Romanŭ), **Odobescu** *A.* (Bucurescĭ), **Sturdza** *D. A.* (Bucurescĭ), (1 locŭ vacantŭ).

III. SECȚIUNEA SCIINȚIFICĂ.

Preşedinte . . . . D-lŭ **Kretzulescu** *N.* (Bucurescĭ).
Vice-Preşedinte . . . . » **Aurelianŭ** *P. S.* (Bucurescĭ).
Secretarŭ (pe 7 anĭ 1886—93). . . . » **Ştefănescu** *Gr.* (Bucurescĭ).

Membri : D-niĭ **Brândză** *Dr. D.* (Bucurescĭ), **Cobălcescu** *Gr.* (Iașĭ), **Fălcoianu** *St.* (Bucurescĭ), **Felix** *Dr. I.* (Bucurescĭ), **Ghica** *Ion* (Bucurescĭ), **Haret** *Sp.* (Bucurescĭ), **Poni** *Petre* (Iașĭ), **Porcius** *Florianŭ* (Rodna), **Teclu** *Nicolae,* (Viena).

C PERSONALULŬ COMISIUNILORŬ.

I. Comisiunea permanentă a Bibliotecei.

Membri : D-lŭ **Quintescu** *N.,* Secretarŭ alŭ Secţiuniĭ literare.
» **Maniu** *V.,* » » » istorice.
» **Ștefănescu** *Gr.,* » » » sciinţifice.

II. Membru Conservatorŭ alŭ Colecţiuniĭ Numismatice : D-lŭ **Sturdza** *D. A.*

III. Comisiunea pentru cercetarea cărţilorŭ tipărite intrate la concursŭ pentru :

Marele Premiŭ Năsturelŭ-Herescu din seria B, de 12 000 leĭ, destinatŭ celeĭ maĭ bune cărţĭ în limba română cu conţinutŭ de orĭ-ce natură, tipărită dela 1 Ianuarie 1889 până la 31 Decembre 1892; și

Premiulŭ Statuluĭ Eliade-Rădutescu de 5.000 leĭ, destinatŭ uneĭ cărţĭ scrise în limba română, cu conţinutŭ literarŭ, care se va judeca maĭ meritorie printre cele publicate dela 1 Ianuarie 1891 până la 31 Decembre 1892.

Membri :

din Secţiunea literară : D-niĭ **Hasdeŭ** *B. P.,* **Negruzzi** *I.,* **Quintescu** *N.*
» » istorică : » **Babeșiŭ** *V.,* **Ionescu** *N,* **Maniu** *V.*
» » sciinţifică : » **Aurelianŭ** *P. S.,* **Fălcoianu** *St.,* **Poni** *P.*

IV. Comisiunea pentru cercetarea lucrărilorŭ intrate la concursŭ pentru Premiulŭ Statuluĭ Lazărŭ de 5.000 leĭ, *pentru 1893, care se va decerne celeĭ maĭ bune lucrărĭ asupra subiectuluĭ :*

«Studiulŭ vinurilorŭ din România din punctulŭ de vedere economicŭ și alŭ composiţiuniĭ lorŭ chimice.»

D-niĭ. **Aurelianŭ** *P. S.,* **Poni** *P.,* **Brândză** *Dr. D.*

V. Comisiunea pentru cercetarea lucrărilorŭ intrate la concursŭ pentru Premiulŭ G. San-Marinŭ de 1 500 leĭ, *care se va decerne în 1893, celeĭ maĭ bune lucrărĭ scrisă în limba română asupra următoruluĭ subiectŭ :*

«Consideraţiunĭ asupra comerciuluĭ Româniеĭ cu ţĕrile străine atâtŭ la Orientŭ cât și la Occidentŭ, începêndŭ cu secolulŭ alŭ XVI-lea până la anulŭ 1860»

D-niĭ : **Aurelianŭ** *P. S.,* **Urechiă** *V. A.,* **Negruzzi** *I.*

VI. Comisiunea pentru cercetarea lucrărilorŭ intrate la concursŭ pentru Premiulŭ Neuschotz de 1 500 leĭ, *care se va decerne în 1893, celeĭ maĭ bune lucrărĭ scrise în limba română asupra următoruluĭ subiectŭ :*

«Compendiŭ istoricŭ asupra desvoltăreĭ industriale la Românĭ până în 1875.»
D-niĭ: **Aurelianŭ** *P. S.*, **Sturdza** *D. A.*, **Tocilescu** *Gr. G.*

VII. Comisiunea pentru împărțirea gratuită a cărților didactice din fondulŭ Ioanŭ Fĕtu pe 1892:
D-niĭ: **Aurelianŭ** *P. S.*, **Ștefănescu** *Gr.*, **Sturdza** *D. A.*

CUPRINSULU

PARTEA I

ȘEDINȚELE ORDINARE DIN ANULŬ 1891—92.

Pagina

Pagina

PARTEA II

SESIUNEA GENERALĂ DIN ANULŬ 1892.

Pagina

Pagina

IV. Secțiunea literară.

V. Secțiunea istorică.

Pagina